125

Miscellanea Codice cartaceo in 4 della seconda metà del Secolo XIV di 67 carte contenente: *Excerpta* historica ex libris S. Hieronymi. *De vita* et moribus philosophorum. Vi sono belle iniziali miniate in rosso.

Legatura cartone

Altezza Millimetri 215 Larghezza Millimetri 153

Questo codice apparteneva al Monastero di S. Maria di Caporetto presso Milano, ed era dei Canonici Lateranensi.

128 Atril 6 bis

B. 180

8808

MUSEO DEL EXCMO. Sr. MARQUES DE CERRALBO
MADRID

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Atril 6 bis — 6 acc 8

Opusculum primum
excerpta Historica ex libris S. Hieronymi
Opusculum secundum
De vita et moribus Philosophorum

R.3588

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

De libris omnie histo. ab diuo Jheronimo editi. Sumariolu cepitu feliciter incip.

Solent assueti viatores adductis sceu sarcinulis quibus uita atque defatigati
consolent. grauia dorsi onera relaxare: ut prius quid absit. et ponderis distinguet.
Sic itinerato iam: ut magis cecidu quorum tabell' toti' fere eum passi et
atque amplissime fra scribunt. memoria intectu subsistat tanti oneris i-
poti. puti sumariolo ab oronde hysto. libris diui. Jheronimi a primo hoie et
supto pri. usque ad deditiq velem Ro. seriq descenden. per Regiq nota atque Consulu puga
victoriaque vrbis einsdem. et gentiu diulaz nota. Et deique Jmpatoz gesta. ac obitus q
surati potui escripto iter ac labor accipit. Adam genuit Seth. h aut dict filius dei. vt
in vita bti. Nicolai. Videntes aut filii dei filias ho. i. filii Seth filias Chaym. Seth genuit
Enos Cayna Cayna. Malalahel. Malalahel. Jared. a quo Enoch q translat in celu ante
dilluuiu a quo Methusalam h fr omnes hoies vixit. hic aut genuit lamech q carnit
usu. Optimi hi fuit Sagittator. A quo nat e Noe. q genuit ex se Sem. Chaam. et Jophet.
Sb quo Noe. 2a etas incip. Post dilluuiu. Sem genuit Arphaxat. Arpha ge. Chaynam
a quo Salech. a quo descederunt Jndi. Salech. ge. heber. a quo dicunt. hebrei. Heber. ge. Pha
lech. Turris hedifica. in babiloe duce Nembroth. et tc fit disio lingua. Phalech. ge.
Ragau. a quo Seruch. quo tpe Scithe primu Regem gstituert. Seruch ge. Nachor. quo
tpe regnu Egiptioz inchoat. Nachor. ge. Thare. quo tpe Regnu Assiriorum incipit
Rex quorum prim fuit. Ninus. Hic primo cepit gtes subiugare. Et cu quedaz Ciuitate in Asia
obsideret. sagitta perussus. vitam finiuit. dimisit aut filiu puer Ninu ap mat ~~Sem~~
Seramis pulcriz uides et elleganite. in uxor cep. Ex quo ge. filiu qui ei accuisset et pre
pulcior appet. dimisso primo u. adhesit in uxorem. Primi Ninus fr. filius beli. q Ninus
gstruxit Ciuitatem mag. 3 ciuitatem itine trium dierum qz a suo noie. Nimue appellauit.
Jn qua gstitut Simulacrum ad honorem patris et a suis subiectis p deo adorari. ac victimas
et oblaciones offerri. et appellatu e simulacrum. Beel. qui dr. Beel. i. n. deus itpat ad e
simulacrum qz uiltitudo musce couemebat pp sanguine. dr e peca Belzebuth qui Beel deus
muscarum. zebuth. n. musca dr. Semiramus uo uxor Nini mater Nini h iesta
Vilens et sapiente auiz in aliis gessit dr. n. plures litas inuenisse. Que Ciuitate
Babilonis magnam cap Asie condidit. Appellata e Babilon qui gfu. l' diuisio: qz ibi inter
fit turris u gfuse et diuise fuert lingue. Fuit. n. vrbs i. Sexagita milia passuu in
circuitu pates murus fundata ex lapidibus cortilibus quorum alti. ducentos pedes dicit. Jstoria Caldeorum.
lat. ito Quinquaginta

Regnauit at Semiramis p annos duos et Quadraginta. Post gfus. ident
q inter inter ap Syros. Caldeos et Egyptios regnum obtinuert. Post mortem
Semiramis Regnu persaru et Medorum ad quedaz Rege. astiagem noie p
uenit. Post e mortez regnuit Cir ei nepos q regnaui audi. ces afficis cep instaure
Jd filios isrl de captiuitate exenit. In usaras x. meo Cyro cui apphen dexteram.
Jd ipe Cresuz ~~lidor~~ lidor Regem supauit. Que ei apphedisset. et filiu ei parit et
suspendit Cresum filii creci q buncus erat. n ana fuit lanit. uiso patris suspencio
pre dolore comot p fari e orsus. Cyre Memento humana sorte et te hoiez ee. Cyr
ipe ad scitas debellandos se transferes a Thamari Regina scitaz i artissis locis ei suis
cibis interempt e. Verum qz ad hystoria rom. h pit attinet. a diuteri repetamus hysto.

Tercia etas incip. Abraham. ge. Jsaac. et Jsmael de ancilla egyptia. Jsaac. ge.
Jacob. Regnu grecorum incipit. Jacob. ge. Joseph. et ei suis ingressus e egyptum
Eo tpe Foroneus leges ded grecie. Steterunt aut filii isrl in egypto quadrigentis
Triginta anis. Post Foroneuz Cecrobs Rex grecorum Athenas condidit. hic primus

[redacted]

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

i testi^a bovini in mare precat. tanq̄ sagittas ad honorem neptuni. Ide dicit̄ e Equ^s et ho. q̄
i pmus Miles extitit pp̄ea Centaur^o describi. et dicunt Centauri quasi centu arma
ti eo q̄ ysion qui pmuz equites invenit. Centu armatos instruxit a mio et hinc centau
ros appellaunt

Genealogia Troyanorum.

Athlas Astronomiaz invenit. qui ge. Jasium. Ja. dardanu et q̄dam alia
i extimis finibz hyspanie. Dardanus u^o intemp^o fr̄e aufugit in italia
q̄ t^e denotria dicebat. Sz longo tp̄e p^o ab Italo Rege dicta e Italia. Darda
nus u^o in Italia. ge. Asaracu et quedaz alia. Sz asarac^o intemp^o fr̄e aufug in Creta
Insula Grecorum. q genuit Theurum. Theur^o u^o Erictoniu. q pmu currum invenit.
q cu seden^o pedes occultaret. dictus e in fabul̄ Spetinos h̄re. et pro astutia reputa
tus e filius Paladis. Erictoni^o u^o. ge. ylum. et Troem. Ylus^o. ge. Laumedonta.
Laumedon construx Civitate qua ylum a nōie p̄ris appellau^t. Laumedon. ge. t
Priamu ypsiluz. Jaunu^z. Ambroz et filiam Esionaz. Fr̄ez et de hinsse ti
tonum

Historia Esio^n et Pelie.

Eo tp̄e in Grecia fuerunt duo fr̄es. Esion. et Pelias. Pelias no hut ma
sculam plem filias aut plurimas. Esion u^o hut filiu Jasone. q dict^o est
filius Ceteris eo q̄ multu abundaunt in fugibz. Pelias u^o timens ne
Jason nepos eius e reg^m auferret eo q̄ dix pbz eet et strenuus. ipi callide psuasit
ut iret in ponti Insula. et uell^s aureu ei auferret qd̄ erat Simulachru ad honorez
Jouis existimans illuz ppr ferocitate Scitarum piturum qd̄ si faceret dicebat me^u sui
reg^i e daturum. Jason vero statī nave hedificat. et omis nobiles Grecorum secum
adducit. herculem. Peleuz. Telamone. Pyliu. Nestora. et alios q̄z plurimos. qui
appulsi eent ad lit^s Troyanu. et nuntiatu e Laumedonti Regi pelasgas ra
tes aduenisse eos in portu recipi no pmisit et a suis finibz turpit expulit. Illi u^o
indignates recessent pr̄ redditum de Colco Insula hito aureo vellere. cu hercules
domu repperet. q̄tas iniurias Laudemo eis intulisset p omis nobiles grecorum trus di
rexit. Et cogregato exercitu Castore. Poluce. et Piliastore domi i castro dimisso. Ipe
cu ceteris in fugia uenit. Qd̄ cu nuntiatu Laumedonti cu multitu^e militu. ill^s obui^s exiit
Hercules u^o et Telamon latue post motem q nu^o dicit e Syge^s. Tam sig̃e de
late. Sed cu laumedon in portu puenisset. hercules et Telamon Opiduz invaserunt.
ad q^o dimicandos cu uertit se laumedon mortuus e ipe et tres eius filij. Ypsillus. t
Jaumi^s et ambit^z. et Esiona eius filia data e in pmiu Telamoni q̄ pmus urbe
e ingressus. Quod cu nuntiatu eet priamo qui erat in Pirinia regione grecos preda t
onustos recessisse. urbe dirruptam. Patrem. Fr̄es occisos. et Sororem ductam
captiua nimis tulit moleste. Tande reuersus domu. urbe multo potiore maiore
construxit. Regia domu hedificauit. et Jouis statua ibid posuit. Hectore in
Priniam transmisit. Ubi celsas portas hedificau^t q̄z h̄ st nōia. Antenorida.
dardanida. Ilya. Scea. dorca. Tymbrea. Troyana. Post urbe cdita accep
consiliu q̄t saltem sorore possz recupare. et Antenore misit i Grecia q sorore
a grecis reposceret. Vl de illata iniuria sibi satisfacerent. Qui antenor cu i Greciaz
deuenisset. ab oibz nobilibz grecorum stucho^a uba recep^s q domu rediens priamo
nuntiauit. Qui cogregatis filijs hectore. Alex^o Eleno. deifebo. et Troylo. quos
ex coniuge Erchuba filia Cysei Regis hucrat. et alijs quos ex cocubinis genuat.
et oibz sapientibz toti^s Patrie maioribz natu prop^o q̄z auiz hut consiliu. Utrum
bellu grecis indiceret. qd̄ oibz placuit n Hectori q solus dicebat astutiam

porta Xore

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

paulo ante

et dolositate grecorum metuere, quibus vix credebat troyanos posse resistere. Antenor
vit bellum suadens ut pax potius desperet a grecis. Alexander suasu priami pollicetur
se cum classe grecium ituru. Retulit n. cum in yda silua quadam die venare
tur: i sompnis apparuisse 3 deas cum venus promitteret sibi coniuge de Grecia fore da
turam. Paterus u propinquus priamo in medio retulit, que ab Eforinno pre ua
ticinante audierat excidium fore futurum Troyanis fatalis Alexander coniuge de grecia
duceret et satius eet vitam in otio ducere: quam libertate cum tumultu amittere. Hec eciam
cum ub pater Elleni et Casandre filie priami q futura vaticinabat de qua
dicitur q fuit una de Sibillis. plures n. fuerunt. Iussu priami naues parantur. Mittitur
Alexander dey febus: Eneas. Polidamas. et plures alij quibus omnibus preficitur Alexander. ferentes i
Grecia ut Esiona repostulent. Alexander cum ad insulam venisset. Citheree eo die Iunonis
festu celebrabat. quod cum helene nunciatum eet. Alexandrum priami filium cum classe venis
se i portum. et Menelaus aberat. Ierat n. locuturus cum pilio nestore descendit helena cum
paucis in templum dyane et apolinis, quod erat i littore ut uideret Alexandrum e pul
critudis fama multotiens audierat. qua visa Alexander in eius amore arsit. nocte
adueniente. ea de templo rapuit. Castrum Leam expugnauit. Multos viros ac mulieres
in captiuos secum exportans. Et cum helena triste aspiceret. eam consolatus dicens se uel
le eam i coniuge tenere. quod cum nunciatum eet Menelao. Iuit ad fratrem Agameno
nem regnante Argis cum omnibus grecorum postulauit auxilium. Priamus visa helena
gauisus est valde. et eam Alexandro dedit uxorem. Agamenno venit. Sparte fratrem consolatus
e. et omnibus grecorum principibus annunciatis. Achille in primis Patroclo. dyomede.
Vlixe. tribus ayacibus. Euleo. Talamone: et Ayace Rege lucrorum. et aliis quam
plurimis. Castor et polux fratres helene, parata classe cum equor sulcaret: ultra
non sunt repti. Inde accipit fabula. s. grecorum figmentum q dij sunt effecti. et appetit p
eis signum quod dicitur Gemini. Ad rei veritate sunt stelle due recto dyametro determinantes
cum una cadit: alta oritur. Inde in fabulis legitur. Cum castor vadit ad inferos.
Pollux scandit ad superos. et omnis grecorum classe parata athenis conuenit et hortante
Agamenone delphos mittitur Achyles ab Apoline recipiens responsum. Inde re
tens dix, grecos futuros ee uictores 10 anno diruptam troya. Calcas filius Hestoris
ab Apoline cum achille petit responsum accep. Summus pontifex a grecis ducit in exercitu.
Mittitur dyomedes et Vlixes ad priamu si vellet helena et predam grecis r
restituere. Interim Achiles et Thelephus predatu mittuntur. quibus venit obuiam Teutras
Rex Messie. qui fuerat filius dyomedis Regis Trhacie. Cum dyomedes
cum potentibus equis quadam herculi multum restiterat. sed tamen hercules ipsum dyo
medem interfecit: et regnum eius filio Theutre concessit: que Theutra Achyles in
sanabiliter vulnerauit. sed Telephus herculis filius pedra omnia memorans ipsius Theutra
pater: q cum eo se morte vulnere effugere non posse cognouit. regnum Messie Thelepho
tradidit. qui defunctum Telephus officiose sepelliuit. Cum Telepho fa suadet Achilles
ut regnum manuteneat: nec ueniat Troyam. Plus n. exercitum posse iuuare pa parando
necessaria, quam si dimicaturus accedat. Adeunt interim Vlixes et dyomedes r
priamu predam reposcentes et helena quibus priamus Solertiam arguens an urbem recessurum
prem et fratres mortuos Exiona sororem captiua Antenori illata gratia memorans
iubet eos suo discedere aspectu. Belliquam grecis patenter indicit. quibus ad classem reuerte
ntibus i Tenedum Insulam ac omnia renunciantibus, res geritur Consulto.

Hinc longe exorditur historia Troianorum

PRiamus interea parato exercitu Troianorum cum principibus. Dracho Andra sto Troyanis virum de Cotosoria non venerunt a suis Charis. Anfimachus. Nesteus de licia venit Sarpedon qui dicitur esse filius Iovis et Glaucus. de Larissa venit ypodorus et Copsis. de Tracia venit Asthanius et Antipus. Pontus et alii plurimi ut Adrastus et Amphimachus. quorum longum est referre nomina. Quibus omnibus Priamus hectorem ducem prefecit. Deinde deiphobum. 3us Alexandrum. 4us Troylum. 5us Eneam. 6us Antenorem. 7us Anchisem. Greci vero ex parte altera convenerunt Agamenon etc. et Maxime philotetes qui cum morbo gravi navibus venire non posset. excusat se quod aliis prius posse venturos: cum omnes grecis referunt. Venit et Palamedes et alii quam plurimi. Agamenon a suis requirit. Utrum noctu an die troyanorum fines madat. Palamedes dissuadet noctu classem ad ripam appelli sed expectari diem. cui omnes annuunt. Die adveniente parant litora carpere. Troiani eos contra adeunt. Protesilaus primus in grecis dux classe appulit. Troyanos fugat. Multos interficit quem hector obvius illico interfecit. Obviat hector. Troiani aufugiunt quod percipit greci fugam accelerant. Totis viribus et ~~viribus~~ viribus pugnatur. Nox pluribus diremit. Troyani urbem repetunt. Agamenon universum exercitum in terram ducit.

Historia Troyanorum et fortis pugna Patroclus moritur

DIe postera hector duc exercitu. Agamenon cum clamore ipsum ruit. Res acerrime geritur quod in primis cadit fortissimus hector protesilau occidit. patroclum et alios plurimos. Neustem hectorem infestiorem petit. Pervasit multo plures interficit. omnes in fuga vertissent et naves combussissent. nisi Ayas ei venisset obvia quo cognito. Erat enim consobrinus eius Esione filius. igitur illico a classe removeri iussit. datis et acceptis muneribus ad invicem. Ayas hectori balteum. hector illi ensem prestitit. quod ut legitur in fabulis pessimum omen utrique fuit. nam hector eodem balteo pena ab Achylle tractus est. Ayas furia ductus eo ense se perforavit.

Hic plures ceduntur ab Hectore.

SEquenti die Greci inducias petunt. Achyles flet patroclum. Erat enim ei dilectissimus. Fuerat patroclus de opunta. Cum et fuit in tempus ad Achyllem aufugerat. et cum ipso coadluerat. Agamenon quod protesilaum lacrimatur. et sepultitudines et splendidas instituit. Palamides intimus pedicem facere accepit. dicit Agamenonem indoctum non esse cum Regem generat. et sic bellum biennio dilatatur. Pugnatur inter et extra. Greci de imperio, intra Troiani sunt. quod suadet helena reddi. utpote Antenor pater et hec Elenus filius parum suus sacerdos et Cassandra prophetissa quod negat paris et priamus et alii plurimi. Tandem Agamenon. Anchises. Menelaus et dyomedes exercitum ducunt. At tunc Troylus et Eneas occurrunt. Strages fit maxima. Achilleum Rebatur. Pretenorem duces hector occidit. nox plures diremit.

Hic hector Alexandrum liberat a morte.

AGamenon omnes convocat duces. suadet hortatur ut omnes pro grecis in hectorem procedant: commemorans quot claros duces occidit. Die adveniente hector. Eneas Alexander. exercitum ducunt ab urbe. et omnes duces grecorum in bellum procedunt. Menelaus Ayas et Lacuus Alexandrum persequuntur. quos videns Alexander. Menelaum femur sagitta transfixit. Ille dolore permotus cum Ayace et aliis plurimis cum persequi non cessat: quos cum vidit. hector indistanter fratrem persequi cum Enea ipsis obvia venit. et fratrem ab illo calle deduxit. et ad urbem remittit. nox plures diremit.

Hic multi ex utroque parte cedentur

Altera die Achilles diomedes exercitu ducunt. contra hector et eneas.
Hector interficit herconem. Galanuez epistophum. Sichichum. peno
rem. Seuerum. polissimus. duces omnes. Achilles occidit Eufemum. ypo
cenum. polixenum. Filaceum Astium. diomedes occidit Scatium: et quedam hesto
rem. Agameno videns undique troyanos nimis istare. pugna reuocatur. Troyani
leti qui uictores in castra redderunt. Agameno consilium uocat: hortatur: ut
non diffidat: dicit se habiturum auxilium de Misia. aduenientie die hinc inde ad
bellum procedunt. Fit bellum acerrimum. nec differtur pugna per dies 80 continuos. At Agame
non videns suos non posse resistere: mittit legatos ad priamum qui indutias petat.
Vadunt Vlixes et diomedes noctu ad priamum quibus obuiauit delon et alii
plurimi. Requirit cur uadant: et re cognita ad priamum introducunt. habito consilio priamus
per treminus grecis indutias. Tunc hector cum helena et troylo ducunt exercitu. contra
Agameno et Menelaus diomedes et Achilles occurrunt. Fit pugna continua per
30ta dies. Priamus tandem petit indutias sex mensium quod conceditur a grecis. et
cum autem plus temporis aduenit per 12 dies fortiter pugnatur etc. finitum Agameno petit
indutias conceditur a priamo per dies 30ta. Ubi belli dies aduenit Andromache hecto
ris uxor uidet in somnis ne hector in bellum procedat eo die. Et cum hectori insomnium
referret illi muliebria uerba obicit. Andromache mesta mittit ad priamum
ut hectorem ad pugnam ire non sinat. et factum est quod iussu priami tyrani ad bellum
non procedunt. Greci uero pugnaturi comites multa troyanis obiciunt: et die belli
reposcunt. Mittuntur tandem ductores Alexander. Troylus. Elenus. et alii quam plurimi
qui cum grecis fere uenerunt. et eos ducit persequentes et auditu sit hectori nulla ratione
detineri potuit: quin ad bellum procederet. Tunc uero tenens Astionactam et dimissa
capilla ipsum puerum ad eius pedes proiecit. et tunc eum detinere nequiret. conita
fecco planctum ad priamum deuenit: et gesta ordine pandit. Priamus uero cum au
diuit hectorem iussisse ad pugnam certos pretere re prope. Tunc Agameno dio
medes. Achilles. Aiax. Locrius ut uiderat hectorem non processisse ad pugnam
acrius solito pugnare uidebant. Hector vero troyanos arte laborare audiuit.
in pugnam prosiliuit. et ydomeneum ducem obtruncat. ypitium sauciat. Leuco
nem occidit. Stelenum transfixit: que Achilles cum aspiceret duces interfecisse:
cursum ad illum dirigit. Ille enim tum in intentionem habuit quod hectorem occideret. Bellum
horribile oritur. Hector polixenem ducem robustissimum occidit: et dum illum spoliare pa
rat. superuenit Achilles. Fit pugna talis. Hector Achillem sauciat in femore qui
sauciatus magis hectorem insequitur nec desistit quousque ipsum perimit. Hectore
mortuo tyrani fugam capiunt. et Achilles usque ad portas illos insequitur: cui Me
non uiriliter resistit. singulari dimicatione certatur. Nox pugnam diremit. Troyani
hectorem. Greci uero suos duces deplangunt.

Sequenti die Menon troyanos adducit. Agameno arte istrux:
et collega uniuersi habito consilio statuunt duorum mensium indutias. Priamus.
interea hectorem sepelit. non longe a porta ciuitatis: et ludos funebres
instituit. Greci suos pariter funerant. Interea Palamedes non cessat coqueri. Agame
non seditiose recessit: et dicit se a domino auidum uictorie. ut que uellet permittere
pare. et sic Palamedes summa accepit imperium quod ualde Achilli displicuit. Ad
constitutum terminum Palamedes exercitum instruit. Contra deiphebus armatus occurrit.

Enea

hectore perimit achilles

Palamedes Rex efficitur.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

prelium ab Troyanis atrociter geritur. Sarpedon licius Achilem cōpimit: et plures obvios occid. Multi
grecorum duces vulnerati discedunt. et per dies aliquot cum pugnat. multi hinc inde periere.

Hic palamedes interfici. ab Alex.

P Riamus inducias petit. sed post Achivis. Palamedes interim legatum mittit
ad Agamenone Ad Tesalam et Demofonta et quam plures alios quod ipse Agame
non ... pferat. quod cum illi minus ferent moleste dicit Agameno hoc sua sponte
esse voluntate. Naves parat. et ad exercitum portat stipendia. Palamedes naves reparat. Castra
muris et turribus circūdat sed Troyani faciunt. dies intra Anniversarii hectoris advenit.
Priamus. Ecuba Polixena filia priami ceteri quoque troyani profecti sunt ad Sepulcrum quibus obviam
venit Achiles et aspecta Polissena. adeo captus est eius amore ... quam palamedem ducem in
mus ferebat moleste. Nocte adveniente fidissimum suum mittit ad Ecuba ut si vellet sibi pol
lissenam dare in coniuge dicebat se cum suis domum reversurum et ad arbitrium se recedente ce
teros grecorum duces facturos. Ecuba dicit hoc placere sibi si placeat priamo. Consilio habito verum
priamus omnia concetat: si greci prius discederent. Aliter non expedire se inter hostes filiam transmit
tere. Quod cum prius relatum est Achili dare operam cepit ut greci recederent. Incusat pa
lamedem et ceteros Grecorum duces quod tanto tempore pro una mulieri pugnent. Pala
medes interim aciem instituit. Occurrunt deyfebus et Licius Sarpedon quos palame
des obtruncat. Achiles in bellum non prodit. Alexander palamedi obviam venit: eius collum sagitta
transfigit. Mortuo Rege Achivi terga dederunt. Quos troyani fortiter persequentes occidunt
Castra oppugnant. Naves incedunt. Nuntiatur achili sed dissimulans non dat auxilium.
Talamonius Aiax castra defendit donec nox prelium diremit.

Agameno iterum Rex fit

G Greci Regem Troyani deyfebum et Sarpedonem deflent. Interim
vero Nestor persuadet Achivis ut iterum Agamenone imperatorem
preficiat. Quo facto die adveniente Troyani leti ex oppido prodeunt. Contra Aga
menon exercitum instituit. Fit pugna valida. Sed die iam medio Troylus prodiens grecos
devastat: et fugat in castra. Postera die fit pugna terribilis. Troylus plures duces grecorum
interficit. Pugnatur 7. diebus continuis. Agamenon tandem duorum mensium petit inducias. Pa
lamede magnifico funere sepelit. et legatos ad Achilem mittit. Nestorem. Ulixem. dyo
medem. ut rogaret eum in bello prodire quod ... negat dissuadens omnino bella non
oportere tantam cedem ob unius mulieris causam adire. pacem postulat pugnam renuntiat Mene
laus tandem fratrem cepit hortari: ut suadeat exercitum velit pugnare: non debere terreri
si Achiles cessaverit: cum Troyani neminem habeant eius fortitudinis ut Hector. dyo
medes et Ulixes dicere ceperunt. Troylum fortiorem esse: quam hectorem. Calcas tandem verum ex
augurio debere pugnam. Agameno interim. Menelaus. dyomedes. Aiax et Locrius
exercitum producunt. Contra Troyani fortiter pugnant. Troylus Menelaum sauciat
multos interficit. Achivos fugat in castra. Nox prelium diremit. Die adveniente
Troylus prodiens dyomede sauciat. Agamenone durius vulnerat. et multa milia
hominum per dies aliquot hinc inde cadunt. Agameno videns quod se non posse sufficere. 7. me
sium petit inducias. Priamus ... narrat. Troylus negat. hostibus iam pene victis
inducias dare. sed oportet naves incendi et grecos a littore fugare. Priamus re
quirit quod placeat aliis. dantur inducie contra voluntatem Troyli. Agamenon
interim mortuos sepelit. dyomede et Menelaum sauciatos reficit. Interim ad
Achilem Menelaus cum Nestore vadit: et eius orat presidium. Achiles negat.
et se pacis cupidum asserit. Menelao tandem persenerante se auxilium promittit mis
surum. et milites plures commissis. Troylus in acriori pugnas grecos fugat et
sternit. Quod cum audisset Achiles in bellum prosilivit contra quem Troylus fortiter dimicans

ipsum duriter vulneraverunt. ita quod de bello vulneratus abscessit. Preliatur diebus septem continuis.
Tandem fiunt indutie. Interim Achiles suadet Achivis ut omnes in Troylum convertant. et dicit
se venturum in auxilium. Constituto adveniente die hinc inde concurrunt in bellum. Troylus fortiter pu-
gnans multos sternit et cedit. Sed equo cadente equum cum inter curra implicatur. super quem
Achiles veniens eum interficit. Ipsumque in castra raptare nititur. Sed Troyani fortiter pugna-
tes ipsum duriter vulnerant. et sic vulneratus abscessit. Achile tandem curato bellum incipitur. Post
Achilles quem Menon insequitur cum indutiis compertum. Preliatur singuli certamine Me-
nonem tandem interficit. Perso ductore et ipse vulneratus discessit. Troyani fugiunt. et opidum
claudunt. Nox plurimum diremit. Fiunt indutie. Priamus Troylum et Menonem funerat.
Ecuba interim in tenebre capit consilium, ut de Achile ulciscatur. et hortatur Alexandrum ut
Achili tendat insidias. Ad Achilem tandem mandat. qui de pace loquturus promittens
se illi Pollissenam daturos in coniuge. Amore exardens achiles venit ad pacem, et pau-
cis hinc inde promissis, promittit se rediturum post biduum. Alexander in Apolinis fano tendit
insidias quod erat ante portam. Tandem venit Achiles cum Antiloco Nestoris filio ex in-
sidiis paris prosilunt. suos hortatur ad bella comites. Achiles cum Antiloco clamide
in sinistro brachio involuta ensem educunt. et plures interficiunt. Alexander Antilocum interimit.
Achilem multis plagis confodit. et ipsum arma exuit. Precepit ipsum volucribus prohici ad
corodendum. Sed ne faciant Elenus orat et prohibet. Tunc abiectos de templo prohicit. suis-
que reddi permittit. Hos agameno magnifice funerat factis indutiis. ad quorum sepultura
celebros ludos instituit. Achilis arma Ayaci consobrino concedit. Clamat tandem Ayax
quod velit Neptolomum achilis filium ad ulixem premium adesse. ad quod adducendum ad lico-
medem de Cyro insula. Menelaus proficiscitur. Finitis indutiis pluries conveniunt. et
Ayax in prima acie versatur inhermis. Alexander interim multos interficit. Ayacem sagitta
transfigit. Qui vulneratus Alexandrum insequitur. non prius desistit. quam eum occidat.
Ayax vulneratus fessusque in castra se recepit. Alexander in urbe defertur occisus. Aga-
memnon Diomedes urbem obsident. Frigeis fessi ad urbem confugiunt. Portas clau-
dunt. Agameno diligentissime vigiliis portas custodit. Altera die Priamus Alexandrum
sepelivit. quem cum magno ululatu et planctu Elena prosecuta est. Nimium enim
se mutuo diligebant. quia deinceps Ecuba et Priamus ut propriam filiam curam
venere. Agameno interim Troyanos arcet et occultat. Priamus iubet urbem mu-
nire et defendere: quoadusque subveniat Pentisilea Regina Amazonum. Tan-
dem Priamus ducit exercitum contra Agameno aciem instruit, atque pugnatur per dies
aliquot. Fugantur tandem Achivi. et Priamus naves combussisset. nisi Diomedes
obstitisset. Nox pluries diremit. Agameno interim castra mutavit quousque Me-
nellaus cum Neaptolomo quo Neaptolomus patris arma conspiciens et patris sepulcrum
lamentabat. Pentisilea ex consuetudine aciem instruit. et grecos usque ad castra persequitur.
Neaptolomus magna de Amazonibus stragem facit. Cui Pentisilea obvians
ipsum duriter vulnerat. Qui vulneratus non antea destitit quam Pentisilea occidat.

De amazonibus hec fertur hystoria. Fuere quondam
duo nobiles iuvenes apud Scitas. Plinius et Scolopecius qui dimissa patria
fuerunt ultra flumen qui dicitur Termodohon cum multitudine iuvenum
et ibi habitare ceperunt. habitatores illius terre invidia ducti eos interfecerunt. Videntes
autem eorum coniuges quod remanserant vidue apprehensis armis exinde viros habere re-
futaverunt et quos viros habebant interfecerunt et cum omnibus affinibus virile pugnare
ceperunt. Ad locos ubi pacem habebant. frequenter ibat. et cum viris voluptate explebat.

Achiles interficit Troylum

helena
hecuba

Historia Amazonum.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

et si masculus nascebatur illum occidebat. Feminas vero reservabant. dextras semi osculam dessicabant mamillas ut aptiores essent in retinendo scutum in bello. Inde dicte sunt Amazones lingua Scitarum ab a quod est sine. et Mazon mamilla quasi sine mamilla. Hee mulieres more latinorum exercebant sed more virorum in venationibus et preliis se habebant. Due prime Regine fuerunt. Martesia et Lampedia. He due inter se dividebant exercitum et cum una ibat ad pugnam. Altera domos custodiebat. Construxerunt autem plures Civitates. Et in primis Ephesum in Trachia ubi Templum dyane fuit adeo mirabiliter constructum opere quod eo tempore in mundo eo mirabilius non inveniebatur. Dum vero Amazones restarent in Asia supervenerunt barbari et Martesiam cum xl Amazonibus interfecerunt. Postque regnavit Odusia et ipsa cum hercule pugnavit: et interfecit hercules Centum Milia Amazonum et ipsam Odusiam apprehendit sed gratia ipsam dimisit. Postea Odusia misit ad Regem Scitarum. ut ei opem ferret. et ita parato exercitu contra herculem venit quod pugnam non est ausus committere sed fugit in Greciam. Post Odusiam regnavit Pentisilea. que venit auxilio troyanis cum xl milibus Amazonibus ut tharistidis quod in prelio a pirrho achillis filio interempta est. et pauce inde sunt reverse. Regnaverunt autem plures ut Tharistidis que pacem habuit cum Alexandro. ypolite et alie plures. Duravit regnum Amazonum annis Septingentis usque ad Julium Cesarem.

Hic Incipit prodicio Troyana.

Laurencij veneronia

Ad istoriam reddeamus Troyanam. Mortua Pentisilea. Troyani fuga consulunt quasi greci undique circumsteperint: ut non intrandi neque exeundi pateat aditus. Antenor itaque Polidamas. Eneas ad priamum veniunt rogantes ut deliberet quod acturi sint quibus priamus responsum iubet ut videat quid agendum. Ad hec Anthenor commemorat duces troyanorum et filios priami omnes fere mortuos esse et grecorum duces plurimos vivere. Agamenonem Menelaum. dyomedem. Ayacem. Laercium. Nestorem: et Neptolomum quem non minus forte asseverabat quam prius Achillem et Troyanos inclusos metu esse perterritos et suadet hoc pacto helenam reddi et predam quam inde Alexander abstulerat: et pax grecorum fieret. His dictis surgit Antiachus adolescens fortissimus priami filius et maliciis verbis adorsus est in Anthenorem et in eos qui simul consenserant. Increpans eos et suadet ducendum fore exercitum et dimicandum quadiusque aut grecos prius devinceret aut victi cum patria occumberet. Eneas congesis animarum demulcet: suadet: ut summopere pacem ab Achivis petendam consentiat. Contra Priamus multa ingerit Anthenori et Enee commemorans quod Anthenor missus in Greciam et in affectum iniuriis redduxisset: et ipse potissime bellum suasisset et quod Eneas cum Alexandro ad Elenam rapiendam missus quibus rebus parem alienam esse: nec locum paci concludebat: sed omnes intenti ad parati essent quotiens signum daretur portis irrumpere et aut vincere aut mori omnes parati essent: et dimisso consilio antiarum ad se vocat in regiam. dicitque se vereri: ne ab iis qui pacem suaserant opidum prodatur. prestare quod multos de plebe consentaneos habent et oportet esse Eneam atque Anthenorem interfici Civitate istius: quod si factum fuerit: asserit se priamum defensurum et Achivos devicturum. Rogat: ut fidelissimus quisque veniat armatus. Postera die dicit se rem divinam facturus et illos vocare ad cenam velle: ut cum Antiachus cum armatis venerit: irrumpat: et illos occidat. Antiachus consiliis et id quod se facturus || laudat polliceretur: et ita discedunt.

Hic prodicio Troyana prestiti.

Eodem die Polidamas ad Anthenorem mittit et Eucalegon atque Eprydamus. Iolas dicitque Antheneri se Regis pertinaciam mirari qui clausus cum patria et omnibus perire mallet: quam paci adherere: quibus Anthenor

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

dic se modo inuenisse quod et illi possz pficere. Quid plura: Illos iuramento ostrixit et
ut ni d' se tute dicere posse. aut p̃uatz pdenda esse: et quepia ad Agamenone
p h' coponen esse mitten qui foret sic susspitione. Aiebat se uero pauiu ne qd
osilij ee se capet co q nimis apte pace suasit. Plz oibus. Ad Grecos mittitur
Polidamas. Ad Agamenonez qui cu i castris uenit archiuoz. uba sotioz A
gamenoni declarat. qui aduocat osiliu. et antenoris uba ondit. Plz oibus
ut pditoribus fides suaretur. Vlixes et Nestor dixerut se se uereri hanc
temeritatem ferre. Neoptolomus cos refutat. dum sic dubitat: suadz
Polidamus. ut signum mittat p Synone ad Enea. Anchisez. Antenorezque.
sz no ad troiam pscistatur. Et qz nodu claues porte Antimarus custodibus
tradiderat: dato signo pprium nom sic uocat Anchise. Enee Anthenori osrmat.
et Agamenoni renuntiat. oibus placuit firre: et iuramento astringi quod si pria no
ete opidu pdidissent. ut Anthenori. Enee. Anchise Euchalegoti suisqz aiis
et ppinquis et quicuqz una conuenissent fidem dare oibus ut liceat
omniaqz oia sua bona illibata obtinere. Hoc aut pacto Polidamas dic:
ut ad porta Sceam nocte ducat exercitu. ubi dic insigne cap equi sculptu esse.
ibi dic Anthenore cu Anchisa hitos psidia et porta reseraturos et h' fore
signum ad captionez urbis. dic qz ibi esse psto quo cos ad regia ducat. Iis actis
Polidamas redd in opidu. rez ordie sotiis renuntiat. Hortatur ut i
ea pte muri adducat psidia. Nocte tande adueniente Scea apiunt.
et duz Neptolomo fide confirmat. Lume ondunt. et Anthenor Neoptolo
mu ducit ad Regia ubi Troyai psidiu statuerat. Neoptolomus irrumpit. cu
stodes ced. Priamu insequitur: que an aras Iouis obtruncat. Hecuba cu Pol
lissena aufugit. et ea Enee comendat. Eneas ap patrez Anchise ea abscondit.
Cassandra et Andromacha in templo Minerue se occultat. Nocte
tota urbs deuastatur. Sz die adueniente Agamenno iubet pdam afferri i
medio. et ea p sotios diuidit. Requirit et si placeat suaru pditoribus fidem qd omnes
clamant sibi placere. Anthenor rogat Agamenone ut sibi liceat paucula aliqua
dicere. Inprimis Anthenor gratias Grecis comemoras Elenu Cassandra sp bel
lum pari patri dissuasisse: et Elena reddi iussisse: et Achiles horum suasu
redditus fuissz: et dic Helena h' oia scire. Elena p Hecuba et Andro
macha rogat: et dic se ab iis semp fuisse dilecta. Agamenno ex osilio
Eleno. et Cassandre libertate concedit. ac sua oia redit. Collaudat ab
oibus. sz ubi dies pfectionis aduenit: tempestatis orta e ualida. sz pt aliqt
dies Calchas ex augurio ondit inferos ee placandos. Neoptolo et ue
nit i mente polissena: pq obicat pr. int alios no ee inuedam. Agamenno
Anthenori ipat. ut Polissena inueniat: qua ap Enea repta. Anthenor
ad Grecos adducit. Neoptolomus sup sepulcrum pris illa iugulat. Hac
occone Agamenno idignatus iubz Eneam de patria discedere. Abyt Eneas.
Teram Anthenori relinquit.

~~de diuisione Troyanorum~~

St Etere aut Greci in obsidione troyana anos .x. Meses .7. dies
27. Mortui sunt ex Grecis Mille Sexcenti octoagita quatuor et
pt opidu pditu Troyani. 27. hoi. pierunt. Eneas iis nauibus
pfectus e a Troya quibus Alexander nauigarat i greciam nuo. Mille duodecim

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

q promiscuu sex' scuta st octoaginta milia ho'm Anthenore Triginta quinqz milia. Elenu Eraba Andromacha secuti st Triginta duo milia. Alie uarie multitudines. inde progresse st. utpote Bruto qui cu infinita multitudine ad Egeuz mare transies insulam inhitauit q ab ipo Britania q a Bruto dicitur ut repi. in hystoriis. — Predicta hec ex hysto. Frigii daretis excepta st huius qui ut ipe narrat in bello Troyano militauit

Destructa Troye.

Hanc hysto. Xtens uirgilius ad honorem Octauiani augusti: q fuat de gne Enee cupiens proditione parentu occultari introducit Synone a pastoribz reptu p suasione Equine machine itromittende eo q ipe nortu intinutus fuat inter Grecos et proditores: et qz polida mas dixat cap equi depictu i. Scea porta fore insigni. virgilius equina machina pro eo extuisecus fore fabricata confingit.

Eneas et Turnus se interfecerunt.

Regnauit aut priamus Troye cu Thola iudex fuit in Israel in .i. tertiam etate post uo dirupta Troya Eneas cu Anchisa patre et Ascanio eius filio. ux. sua Creusa interfecta priami filia cu multitudine ho'm et nauibus ut diximus ad capiendu premeditat ueit Italiam. Ubi a latio receptus qui ea tepestate laurenti regnabat: et lauina eius filia Turno Rutiloru Regi sponsauerat / captus latinus auro atqz argento tyranoru iter lauina Enee dedit i coniuge ex q Turnus et mecentius Rex Etruscoru et multi Nobiles Italici sanguis q latinu et Enea bellu indixerunt: et pt Triennium ab aduectu Enee in Italia post condititu ab noie ux. castru dictuz Lauinu. singlr cu Turno certamine dimicauit: et se mutuis uulneribus interficere.

Anchises moritur.

Mortuo Enea. Anchises et Ascanius bella sedarunt: et Ascanius mecentiuz interfecit: nec longo pt interuallo morit Anchises in Italia non in Sicilia. ut fingit Virgilius ad ueraz hystoriam. sz q spont Eneam ab ipa pietate laudare: finge uoluit premortuu prez: ut maioribus pietatis indiciis atqz signis Enea ipm decoraret qui oi pietate atqz amore et uiuente et sepultuz genitore fuit prosecutus. Interea post enee morte Lauina postumu genuit filiu que qz in siluis educatus. qz pt obitum pris natus. Siluiu postumu Eneam appellauit. Post mortem uero Anchise Ascanius et dedignas habitare lauinu liuore nouerce. ciuitatez sibi condidit albam.

Genealogia Regum Italorum.

Eo tempore Sanson iudicauit in Israel. Ascanius neqz et pessimus mare nullam prole huit: sz assi filia sustulisse. Post ascanii morte eius regnum accepit. Siluius eneas cu Ascanius insidias tetenderat. et ob hoc Ascanio uiuente. Mater ipm in nemoribus occultarat. Hic siluius. genuit Angiu. qui cu nobilissima iuuentu maxie ellaquentu Etruscoru manu ad nuz Quingentoru equestrium regis more preterijt Appeninu et p tutella sui sociorum qz inexpugnabile opidu ad Verbanu fonte anno suo Angleria uocatu hedificauit. Hec multo pt tpre ppa et innata uirtute ac sociorum probitate in Insubria descendens. regnare incep. Hinc origo Regu ligurie et Insubres qui postea uicecomites cognominati st. Iam dicto Siluius ausso ut sperabat filio Anglo alteru natus a noie Aui matri Latinu

Hic origo uicecomitum.

appellauit. q. ge. Epitu q. ge. Capim: qui a suo noie Capuaz ꝯdidit.
et q̄ Rutiloꝝ prouīcia dcta ē Campaīa. Capis ūo. ge. Arotaz. Arota
Tyberinu qui sbmsus ē in Albula fluuio, q mutato d'inde noē dictꝰ ē
Tyber. ł Tyberis, ul' Tybinus. Sꝫ Tyberinꝰ genuerat Auētinu. Hic sepultꝰ
ē i mōte quoda in quo Cacꝰ hītauit qui pea dictꝰ ē Mons auentinꝰ.
Hic. ge. Palatinu a cuꝰ sepulchro, et mōs quida dictꝰ ē Palantinꝰ. Hic
ge. Amuliꝫ. et Numitore. Pdcti aut Reges ꝑnatē Siluij appellati st.
Pliqꝫ uero coꝝ, Dimonij, ałr Timonij extiterunt. Vn diuerso mō ap
auctores de eis īueīt nominu ca, Sꝫ ut tadictos ūo fres ortu ē dessi
diuz usqꝫ adeo q Amuliꝰ frēz suu Numitore pte puaret: ac filiū eiꝰ
Lausuz interficeret. Filiaz ūo filiaz Numitoris filiaz neptez, et ut quida
dicut Rheaz Siluiaz appellata in templo uestez stimoniale dicauit. q̄ꝫ
Sacdos quida de Martis teplo iniit ut: q tand' gemellos genuit: qd
ꝯ Amulio inotuit ut incesta, et ueste corupit' uiua tre fec' infodi.
Pueros ūo i Aluen Tiberis iactari pcepit. qs pastor quida Faustulꝰ noē
coptos ex fluīs aluen, Vbi pp inundatois decrescētiaz fortū ꝯtulerat
accep: et ad iugē sua Acha nutiendos detulit. Erat. n. Acha Metrix
puīa multa ~~des~~ deuastanis. Vn a biāt qi lupa dicebatur. Inde ꝯsue
inoleuit ut Metricu domus Lupanaria dicant.

Creuerunt aut pueri, et appellati st. Vnꝰ Romulꝰ. Alter Remus.
Romulꝰ cu decē atem, cet. multaqꝫ proba it' pastores fecissꝫ
et se de Regali sanguie genituz cognouissꝫ: Amulio patruo suo
tetendit insidias, et pilō sibi pāto: qd genus gladij pmꝰ inuenit. Amuliu
dic q̄dam i tra alba interfec. et Auū suu Nuitorez restituit regno. P aliq̄
pea tpra ipe i Auētinu hītauit. V ab Acha et Faustulo educatū fu
stepat: et collectis pastoribus latronibus ac bellulis aliqt. Vrbē ꝯdidit
Romam. De cuiꝰ vrbis origie uaria ē opio. Fertur. n. q i Archadia
~~dca~~ quedam fuit Carmentis pphissa uxor Palantis q mortuo Palante cu filio
pareno Euandro p uisione illuu puēit i Italia et iuxa Tiberiz hītauit. Hec ut
fert' lr̄as pmu condid' latinas. Ap Grecos Catmus. Moyses ap hebos. Ap cal
deos Egyptios Fenices alij dicuntur primu dicūt extitisse reptores. Euander
ipe castru ꝯdid'. qd Valētia nr̄a lingª. sua ūo dr Roma. eo ꝯequauit lo
cis pl̄ibus sigillatiz i vnu collectis: et inde dr Roma nom̄ fecisse. Fert
tn dom Castra a sui p̄rīs noē Palanteu uocasse. Ad q Euandru hercules
ab interfectione Gerionis hyspanoꝝ Regis reuertens. cu armto ab eo re
ceptꝰ ē in hospitio.

Hercules nl Grecia regnasse dr. Sbditoe tn Regis. Euristei
Cehe insule, cuꝰ iussu et copijs Thesalia aquis uacuauit. Vn
ydra in fabul' dr interfecisse. Archelou fluuiu duo hntem
cornua in vnu aluen redux. Vn a poetis dr Archeloo deo fluuiz
cornu fregisse. Vn Cancrū dr oppressisse calcaneo eo q i me paludis
aqꝫ statuitētem, et hic inde q̄ uaria bellua cuomentez dr desicasse:
et Diomede Rege Thracie q cu potentibus equis, ut paulo ante ap
hystoꝛꝫ dixi, troyana omīs psequebat, et capiebat. Herules interfecit.
Vn dom ł fictu ē in fabul. q Diomedes hōiuz cadauera suis ad

iam

Varie opiniones de condicione urbis Ro.

Carmentis pphissa.

Catmus.

De vita et Morte Herculis.

uescendu dabat eqbz. deīn hercules cu Amazoibus pugnat et Au
stidez Amazonum Regnaz uic et tm ipa ab ipa qui uict deīn au
fugit. ad Indosqz descend et cos max. ex pte subiugauit. n tn alanos
usqz puent nec ipe nec Bache nec Alex. quorum qsqz mundu subduit sue di
cioi supponē. Alanos tn pea Pompe uicit: et gta iuceny et ultra ipos
trasiuit. Postea Hercules reuersus Africa intiuit. et Antheu Libie Re
gem uicit. philoseno ipm a terre cultura. Vn ille plimu fundabat. Vn
in Fabul filius Telluris dr. Tande ad Athlanta deuenit. et ipm in
Astronoia doctina aduuit. Vn in fabul dr celu sustentasse. deinde
in Hyspania transiens Gerriaz tribus regis q possidebat supa
uit. et multa d abstulit armenta. Indeqz i Italia ueniens officiose ab Eua
dro receptus e: qui de Archadia ut diximus: uenerat: sz du armenta Ti
beri iux depascerent. Cachus dux Auetine arcis pacis disturbator uiciorz
larcerator hostiuqz et aduenaz pdo corde armentorz pte arripuit.
Conf qiie hercules Euander et oms Affines dimicaue: et arce tand
capta ipm Cachu hercules interficit. et qr Cachus igne igni pice sulphure
alisqz liquoribus se in arce defenderat. dictus e in fabul filius extitisse Vlcan.
Hercules uo uaccaz una Joui sacrificauit: et ara Joui instituit q longo tpre pt ap
pellata e maxima ara. et a bone illa litata ps illa Vrbis Bouilla e appellata. Ha
longo tpre pt ibi Roma condita e. In hercules diuidiens Calabria intrauit et cu
i monte quoda dormire uellet et ppe Ciradas strudentes requiret de ipo
siusse siletiu quale uo id actu sit: nescit: n q ciradi in loco illo silentes ac tare
tes penitus repiunt. deīn in Grecia reuertes milites Vsioius affices cunctos
depdantes uictos et dilacerantos de Tessalia fugauit. Vn legit q Centauros
deuicit .l. centum armatos. Alia plura fecit mirabilia q p autores latius scripta repiu
tur. Tn cu Gethe in scelus indicauit. Hercules orbe peracto positisqz finis
quos Gades appellat in oriente occidente Meridie et Septentrione Vltra quos
transire nequiuerat: et constituto quinquennio ludo iuxta Olipu monte Vl cetuz. eiu passu
uno hanelitu dr cucurrisse Oeta montez ascend et ut deus inmortalis haberetur se
uiuu inflamis deicit. et uita finiuit. Ab olipo quide monte dicta e Olympias Vl
qz Quinquennio fraz nobiles undiqz conuenerant et q uincere poterat cursu palestra
certaminibus celestibus et diuersis ludorum generibus ibi palma sumebat. Sn usz
ad hoc aductuz solueat: ut p diuersos olimpiades computato anorum fieret

De olympiadibus

Ab istitucione Olympiadis usqz ad Consulatu Gn. Popei fuerunt du
centesepte Olympiades ut ap Solinuz habetur. Ita tn sciendu e q intermis
sus e ludus p aliqua tpra q hercules ad honorem Pelopis Aui matrni co
stituit. Sz pea Illus eius filius restituit: et ab hac restitutione computat Olym hac
piades. Numerabant aut h mo. Totu spaciu. iiii. anorum dicebat olympias. et
deīn e primus annus p olympiadis. iiii. dicitus e Olympias pa. deīn primus annus
2e olympiadis. cu ad iiii. puetu est. dicta e olypias. 2a. et ita computabat
olympiades. de Vrbis aut constitutioe ita alr dr. dicut quida q Roma fuit quida
mulier troiana. nobilissima q fugies ab excidio troiano nauigio appulsa e ad latium
Vnde e Roma. Alij uo dicut q fuit filia Iulij Ascanij. et ab ipa dicta est
Roma. Sz Romi pea designates cu Roma erat cap iuuit. q a mulere nom acepisset.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tate institutione cla fecerunt. Sz multis opionibus pmissis. narat Varo
latinorum doctissimus. Ouidius in Faustis. alij qz parte a Romulo Roma ee
dicta. Qui Romulus habitauit ubi fuit Tugurium. Faustuli. et Arx Cathi in
Auentino monte et ibi tum cum pastoribus ut pdiximus urbem condidit. cum. 27 ee
annorum. Solinus tamen narat cum duodeuiginti ee annorum. xj. kalas May. h e xj.
die tum Aprilis pt hora. 2a an. 3a plena iecit funda.ta ut onchit lutiusta
rectius. Mathematicorum peritissimus. Ioue in piscibus. Saturno. Venere. Marte.
Mercurio in Scorpione. Sole in Tauro. luna in libra constitutis. Ex ea die
obseruatum e ap Romanos. ne q hostia paribus .i. geniis cederetur. Ut dies iste
purus ee a sanguine. Cuius signez de partu ppe ulte tarta ee uoluit. Sz cum ad
nois impositione deuenisset. Romulus Palatinum motem ascendit. Remus uero Aue
tinum. Romulus fouea fecit. pecude mactauit. sangine fouea repleuit. Et
cum Auruspex ac Mathematicus ee mirabile ipi omen apparuit. Vidit .n. a
Leua noue Vultures uolantes. Alij uero .12. dicunt. Remo sex tantum apparuerunt.
et sic ppter maiorem numerum concessum e Romulo arbitrium nois imponenti qui a suo
noie Romam nominauit. Deinde pt Ciuitatem iam adulta qd die dum ex ciuitate
sacrificia facerent: denuntiatum e eis hostes ipsorum armenta inuasisse ad qs pseqndum
Romulus hic cum quibusdam. Remus uero cum Fabijs concurrunt. Fuerunt autem hi due
nobilissime tribus Romanorum. Remus aut hostibus deuictis preda qz recuperata ad omnium
reddidit. non expectato fratre: sz cum suis omnes carnes comedit. Id Romulus cum redisset
moleste nimis tulit. Fuitqz int eos potissima ea somesqz dissidij Munie
rat itaqz Romulus. Ciuitatem. Vallo puo cum milite quodam ex suis celere nomine p
fecit: Iudices ei. Si quem dephenderet p uallum trascendente ipm illico occideret.
qd ferunt dolose ad necandum fratrem fecisse. Quo cum die quadam Remus qui hu
iusmodi leret edictum fuit desperatus hasta sup uallum trasiluit. quem atrox
acceptum illico iterfecit: quo audito finx se romulus sup illum flere. Faustulus
uero et Acha ipm propue defleuerunt. Hec ad ueram hystoriam Remi.
Romulus templum postea constituit qd Asillum appellauit. h e munite. l refugij
domus. Ad qd si qs seruus l malefactor cofugeret: i libertate suscipiebatur.
pro q templo ut auctores quidam uoluit: et fratrem suum Remum ne qd iuris
in ipo haberet interfecit. Verum cum Lationes et Aduenticios solummo seruz haberet
et uicini ipis utpute latinibus filias in coniuges tradere nollet. consti
tuit Romulus forum generale ubi Nundinas et ludum inrauit. edixitqz ut
undiqz ad forum ueniret securi. Qd audientes Sabini. Antenates. Fide
nates. Crustumij. Cyniates ac reliqui Affines. ppli uenire nolluerunt.
Romani pugnantia ac tranidez metuentes sz ferias eo ire pmiserunt.

Romulus primus Ro. Rex.

ROmulus autem statuerat: ut ludere quidam liminum no. ffij.
dato signo tiam ter pede pateret: in medio plausu suorum qsz qua
mallet in sua acciperet. Qd ubi firm e fama tanti mali pplos tu
sitos ad arma cicauit. Romulus. Antenates. Crustuminos. getosqz pplos
pt Sabinos subiugauit. At reuoluto anno Titus tatius Sabinorum Rex contra
Romulum in arma ueniret multorum militibz bellantium hinc inde generatis. Hersilia
Romuli uxor tale cum reliqs mulieribus fecit. consilium ut qqz inter eius filios in
medio bellantium solutis capillis deportaret. Quo facto mentes gentorum hinc inde
pietas usqz adeo conuersit: ut singuli arma ponentes adinuicem se osculati sunt.

Intra qz amabile pepigerunt . ut Romulus Sabi Sceu nom sibi pponeret . Sa
binus uo Romuli . Inoleuit ex eo tpre psue°d . ut null° Ro . absq pno . eet . Fro
e vnus pp̄s et vnu Regnu de Sabinis ac Romis . Appellat e Romulus q
rinus Sabi . ling° longa hasta dicebatur . Romulus aut q secz tollerare ne
quiuerat . mltonis Titu taciu , na ciel Tito qda die tendes insidias insra
bit . comectus e . Fuit aut Romulus ho Sapies Aruspex mira . teste Ci
cerone in . li . de diuinationibus : Bellicosi qz mirz in mo fuit . dignitates in

decani . et Senatores

Ro . Ciuite pstituit . Decanos . Senatores . Ceturioes . Primipilarios : et et
Manipulos pstituit . Decani dicebant . q dece hastatis perat . Seatores q in Se
nectu pre cura suebant . qui maiori hnio aucti pres pscripti appellan sut . cor
nom in Annalib tris aureis anotabantur . Manipl° . xxx . militu tur
ma erat eo qp manipli pallearu ereetu hasta taqz uexilla sequebant : du
Ro . teste Ouidio de fastis palleis tegetur . Centurio qui cetuz hastatos
hebat . Primipilarius q legioi perat . Sz cu annis . 37 . regisset Romulus .
quorz quilz . x . mesibus ut ipe instituerat . pstabat . quibz et no . dederat .
Annuz a Martio mese incipies . qui ipe Martis filius reputaret . Sz
Aprilem dixit qi Afulz . h e a Frodite . i . Venere a q descenderat . Eneas eni
fuerat filius Veneris et Anchise . 3° . a maioribus ac Seioribus Maium
appellant . 4m a Iunioribus Iuniu . mesem uo Iulij a Iulij Cesaris uicto .
q eo mese d' Thesalia purg triumphauit . nomatu . Quitile . i . Quintum
a Martio dicebat . q mo de Augusti a uicto . hita de Anto . et Cleopa
tra , eo tpre Sextil dicebat . September a Martio Septimus . et eode ordie
de reliqs . Numa popilius uo duos supaddidit meses . Iannariu . s . et Fe
bruariu . Iannaris qi ani Iannua aperiens al' appellat . Sic . n . bifores ualue .
Vna extriseau . Alia intriseus respiit . ita Sol mo ad transacta mo ad futurz an
ni respic . h e a Capricorno discedens incipit uenire ad Canciu . Februarius dict
a Februa : h e ab aiarz purgatione . Ipo quide mese sic nos in klis Nouebris .
ad honorem omz scorz celebramus . sic illi ad comemoratione omz aiarz i tumis
mortuz sal adholebat intesta . Appellabat et Februa Ramu arboris qua pde
ramu dyal h e Coniux Flaminis summi sacdotis tali die i manu desebat . sic
nos in ramis palmarz diuas . Flamie dicebat Sumus pontifex . qi Filamie
eo qz ab absisila sacdotali fila hic inde de aurata pendebat : tota clamide
Sacdotis usqz ad terram cohoperta . Romulus qde cu ad palude Capre uisisset :
nusqz pparuit . Ad uera tn histo°az Senatores ac summi Nobiles claz po . ipm oc
ciderunt . Vero qz po° minus tenere ut Rege ac dnm Romulu diligebat :
ut pote qui multa et pstrim libertatem ipis pulerat : caluniabant pres et rege
posrebant . Finxerunt : qp traslatus eet in celu q auchro . pp° querunt .

Titus Tacius Rex

Ost que regnauit Titus Tacius , 40 . annis . Cui successit Numa popili°
uir probus et sapies . Hic lege dedit Ros et a Pythagora Samio mira
phio didicit aiam ee imortalez . Hic qz Nigromatic° fuit mira°lis et
cu demonibus nctu loqbatur . uxor Numbz p densissima nemora decurrentem ,
ac demonibus qui emulus , Egeria dicebatur ? dictus est in fabulis pea ama
siam quadam hnisse . Nimpha egeria q sibi pdicebat futa . Idem cu i nemo
re Auentini motis lytaret dya . dictu e ei . Litand' ee cap° . Cui rnd' Cepe ?
uno aial' rnd' dya ? Cui ite rndit piscis uno hois addid' popilius Capilli t

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

capitis. n° ultra vox dyam prexssit. tr de dicitisse Romanu ta magnu Numa pompilius 4 Rex tertius.
futurz esse Imperium.

Idem intos deac prudentes misit in Grecia qui lege .x. tabularum Tullus hostilius iij
transferent. Romani postea duas Tabulas superaddiderunt.

Regnavit aut posterius Numa popilius annis 41. Cui successit Tu
lius hostilius. Hic primus purpura indutus e. ap Romanos. Hic regnat purpurea
in Albanos post multa bella. fides 4or missi sunt Roma et toti de Alba q
16° miliario ab utraque Curia singule pugnaret. Romani Albanorum sorores he
bant in coniuges: et hi dicti sunt Oratii. Ado in hostilite dimicavit q mor
tui sunt. e Albani dicti Curatii. Tres no de Ro. 4°. venientes Ro. desfle
tem sororem mariti c desponsata erat obitu. interfecit. Cuius postea fuit
iniectio tate auctore ne prius iudicio necaretur exime. Ex eo tpre ut
ipsi utrique pepigerat Albani ut victi sub ro. ipio fuerunt. Distabat Alba.
iij miliaribus Ro. Iste hostilius Vehyentes subiugavit: qui multa da
na Ro. intulerat. Una qde die; 300 de familia Fabiorum ex insidiis uno
solo superstite occiderunt: qui genuit Maximu il qui postea in Anibale
pugnavit trans Metaurum fluvium.
Distabat atz Veyentu Ro. 1 miliaribus. Hostilius iste domuit Fide 18.
nates. Fidene no. 16. miliaribus. Iste urbem ampliavit: admoto Celio
monte. V. singulis mensibus agebant Equia. Hic 30ta annis regno potitus cu Superbus Anneus
tota domo. Fulmine periit. vi

Eodem tpre conditu e Bizantiu a Simo Rege Spartanorum
q Civitas nc infra Constantinopolim continetur. Post que
superbus Anneus nepos Nume pompilii suscepit Imperiu. Hic q
latinos pugnavit. duos montes Ianiculu et Aventinu urbi adiecit. Ci
vitate i Ro. portu Hostia condidit: et post 20 et 3 annis vitam Priscus Tarquinius vij
finivit.

Hic successit priscus Tarquinius qui Sabinos post subiugavit.
ducentos preses Senatores instituit. Cum Romulus centum solu
mo. Hic primus bita de hostibus victoria ad urbe rediens
triumphu sibi parari iussit. Cloachas in urbe condidit. Capitoliu fa Tullius servius
bricari fecit. post xxx. et .6. anos finivit vitam. Exquilinus vij

Tullius servius. Exquilinus hic fertur e inde cognominatus
q ex Ancilla priscio Tarquinii natus sit. Nam die quadam
tu Anaquil Tarqui coniux in templo Martis in altis exquiliis
ut sacrificaret Vlcano Iunoni et ipi Marti Sacerdos Vlcani ancilla vio
lavit: de q natus e hic Tullius Servilius. Sz revoluto ano in ead A
tanaquil ibidem ad sacrificium adeet: et ancilla puerum tenet in gre. Appa
ruit prodigiu q flama ex postibus totu pueri caput inasit. Flama hz undique
qz exupante tn puer illesus permanebat. Qd quidem cernens Atanaquil
ut Sapiens mulier magna illico dixit hunc Rege ee futurum. Factu e tande
q mortuo prisco Tarquino duobus relictis filiis quorum alter dictus e Tarquinus
superbus exquilinus.

Idem ex puero in virilitate deductus pbus ac Sapiens; et liberalis. de Tarquinus Superbus
dictus a patribus in Rege eligitur. duas hnit filias q duobus Tarqui exquilinus. 5 8.

maioris filys dedit. Sz Supbus Targuinus cu cogita eius corpe cep.
Tullia q̊ fem e q Tullia uxo et Targuins ux. occiderit. capta i ux.
Tullia. deinde suasu Tullie adus[ius] Rege Servi conspiravit cu
sibi oms iuvenes alicies. patres uo et natu maiores cu Rege Tullio
oibus potiore se habuerut: ut qui multa bo.ª rei pub.ce gtulerat. Et
cu dimicare cepisset. Ifir Rex cu pribus. in Targuinus cu iuve
nibus. Tullia negssia omz quas tu uiderat Quadriga ascedit. ut
videret qui stat et pugnatibus/ et cu cepissz patrez in medio platee
iacetem. scia in mez/ ultro aurige prep. ut rota sup cap pris veheret: et
ita toti pris cerebrz gterit. hoc scelere perpetrato et victis pribus
Targuins reg.m arripuit. Qui longo tpre post Gabios obsedit: et cu

tremebundus

ipos ui vi cape no possz. Arons filiorz eorz minimus fecit se natu du
rit cede: et undique dilaceratz ac tremubus in Gabias Civitate au
fugit. q cu excubitores inadere vellet ait. hec vellit pear fies q
me taz male tractarunt. Receptus tande in familiaritate cui.z ut q plus
ceteris prioribus 9 Romanos pugnabat. Conspiravit tande cu iu
venibus eoz. urbe tradde. id pri denuntians. Targuins arrep.º intio
sedes in orto florido baculz manu tenes nullz ded.ᵒ rsnz: sz baculo
singlos flores dicat q cu Arons audissz: ait. Scio quid velit pr.
sccte senenecte cu prioribus maiores civitatis custos occidit. tali qd
dolo Civitas capta est. Targuins id primus iut Ro.s dursa tormte
tore gna inenit. Exili.z carcres: et opedes sz cu Gabias possidet.
nocte qdam Arons et quida alius nobilis Ro.us Colatius zomie
de me.ᵃ nocte equis ascesis ad urbe uenerunt. ut experirent quid
agerent. Coniuges et pr.º domu Arotis aduerunt: e qui in medio ler
tatore potatiorbus et comessatiorbus nocte trasigebat ut pellex
negssia. In dicentes Colati domu uenerunt: q.ᵉ ppo no.ᵉ Lipiat.ᵒ

Lucretia

dicebat sz a lat.ᵒ porta dictus e Colatin.ᵒ Sedebat lucretia in me.ᵉ an
cillarz. tellaz festinas. requires de statu bellatu et qd uiro suo posset
accidere et multa pt in quisitioe dolore comota: ne qd infortuniy
uiro accidissz: gemebuda int ancillarz brachia cecidit: q.ᵒ p paucitem
risso intraduit Arons et Colatinus. Lucretia uo uiso uiro tanqz de
morte resurex. Tand an die ad exercitu reuisi sit. Arons uo in amore exarsit
lucretie et nocte supueniente cu solo scutifero redit in urbem. Advenit lu
cretiam velut ex Colati parte. q ipa uiri gra officiosissime recep. Sz parata
cena cu dormitu iuisset. Arons lucretie lectu adiit: ensem manu te
nens: ac morte lucretie minitas. ni sibi gsentiat. q uiolet uiolata
ad exercitu redit. Lucretia mane exurges mestissima ad patrez ultro ac uirz
misit. q taz triste uidentes. Rogarat quid eet. Illa dui singultas: et
vix a fia oculos erigens in platea rez deinde exposuit: et gladio que ab
ditu ferebat. cor.ᵐ sibi ipa transfegit: quia pr ac vir amplexata fuiss.ᵗ
forte cepit. Ifui.ᵒ pr Brutus qui se dementem. ut Targuinii minas euita
ret finxerat. ac ideo Brutus dicebat. uia ppo no.ᵉ Valerius. Lacium
filius des erat. Ifir leui.ᵒ Targuinii consobrinus extiterat: sz mortua lucretia
clara uoce dix. deinceps no brutus Targno: sz Sapies apparebo ex ead.ᵒ

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

dic Tarquinius cum filiis plis ar gingere cepit ad urbem non est ausus redire.
Tenuerat aut imperium annis. 24. Ab urbe condita usque ad tps Tarquini fuerunt
Ani. duceti quadragita.

Brutus et Lucius p. Consul.

Post exitum Tarquini decreverunt Ro. non amplius Regem habere:
sed annuos consules tm instituere. ne p tantam ptam luxuriaz ferirent.
Facti st igitur consules primi Brutus et Lucius quorum opa et
suasu Ro. primu libertate adepti st. Tarquinius cum Porsena Tuscorum Rege
federis inituit. et magna collecta militum Ro. obsedit. Filii Bruti consul.
parisunt cum Tarquinio urbe prode pcie ifeante: qd cum sumus Bruto retu
lissz. ipm donauit libertati hedem gz instituit. et ppriis filios cora se
virgis primis cessos deinde pallo religatos: insigesto sedes sici peuti ius
sit. Alia die Tarquinius adlo urbe expugnaunt. q n Oratius Cocles i pote
tiberis restitiss pros signum potem ipm demergi fecisst. in urbe irrupis
set Tarquinius: euasit naz Oratius deorsum ductu tand mltis cum vulne
ribus et coxa confracta. Nocte adueniente Clelia simul Sacerdotis
Capitolii filia q data fuerat obses Porsene audito clazo coxe posene s.
et Tarquini cosilio d urbis ur pditione noctu de castris aufugit. et trasnato
tiberi gsta retulit patribus. Die sequenti plus incipit Brutus et Aros
mutius se vulneribus interfecerunt. Roma tamq gz filium auisisset. Bruti
fleuerunt. Matres aut annum gtinuum. Romani tand fuit uictoria tribus
anis gtinuis dectatis et pacto porsena cum eis. Tarquinius de regno diff
dens iuit Tusculanum p anos. 14. ibi uita in nemo. duces. Hanc ciui

Romany obsedit

ut tate de Telegonus gdidit Vlixis filius. Vlixes ipe pt Troyam excidiu
errabundus ad locu q modo Circeuz dr. In italia deuenit. Ubi p ali
quot tpra cum Circe comoratus e. de qua Telegonum ge. q Vlixe
secutus est cum redusss Itachaz. sz cum soli talamacho penelopis fi. he
ditate nellz relinquere induit. Telegonus Vlixe prez occidit. et
tande in Italia rediens. Tusculanum gdidit distans miliaribus ab urbe 12.

De dictatura

Eo tempore Ro. dictatura inuere: ut Tarquino et tunda cuius
Saxo uolenti p Tarquino ulasti posset potentius ressiste. Sexto de
cimo ano post Regum expulsionem. po Tribunos tamq iudices
et defensores gstatuit ne a Senatu et Consulibus molestiis primet.
Anno sequenti Ulsinos uicerunt et Coriolos subiugarunt. Vulsine ciuitas
fuit. b nunc e Burgum Sete Cristine. Sz pea Lucius Marcius dux
Roma qui Ulsinos uicerat. urbe expulsus e: qui indignatione a Ulsinis
auxilio petit. cum eis puguauit: ipsosq deuicit. Ro. tand pate petierunt
ipe destitit. Clemens mre Veturia itredente ad pare deuenit. Iste
post Tarquinium primus g patriam puguauit.

De Morte Fabiorum

Eo de tempore. Fabii a Veientibus mortui st. Anno Trece
tesimo ab urbe condita. duo consules cessarunt: et decem
uiri ad urbis regimen electi st: q a nuo decem uiri appellati
st. Prim quide sapienter egerunt. Sed sub Appio Claudio unius ex de
cem uiris filia cdam nobilissimi Ro. ui virginitate priuauit. quam
pr ~~interemit~~ ut audiuit. manu ppria interemit. Eo scelere fra sediti
one potestas decem uiris ablata est.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

De expulsione Camilli.

TRecentesimo sexage quito anno ab urbe condita Fidenates q Ro. bel
lum mouerunt: et Veientes cu eis. sz victi ab Emilio Dictatore et lucio
quntio Fidene penitus eu'sa e. Post vigessimum annuz Vegetuz ad
huc rebellans a Furio Camillo Ro. Consule oio uictu e. Hec fuit vald
ditissa. Ciuitas. fac Camillus de rustico gne Marsor Consul Romanor
Fidconu Citatem nobilissi destruxe. et tamqz no eque pdam diuisisset
accusatur exilio datus est.

Istoria Senonum et Condi. urbium Lombardie

papia. Mediolanu. pgamu. brixia. verona.

EO tpre Brenus dux Gallor ac Senonu. Italia itrauit.
Construx in licia Burgu a suo no ditu. In ut dr et papia
hedificauit. qua a no. Fluuij. Ticinu appellaunt. fac Mediolanu co
didit. dicens eo q ibi Sus media lanea iuncta sit. Pergamu in motibus pga
n. mons de. Bresiam qi Brenssion. i. Speclatio ibi plero qz hitaunt. qsdam
in Italia mansit. Veronaqz qi ve. Ro. et descendens in Monarchia Ro
petijt: adeoqz expugnauit: q urbe capta excepto. capitolio, ii agros romanos fecit.
Q in uo Capitolo iterat. Mille auri libras Breno dede q in abies in loco
qui mo de Pisanu castinencitat e. Qd Camillus audiens collecta mil
titie. Marsor Umbror ac Sabinor Gallos insecut e. repies eos i
Castris anzo pensantes intrep pda turpit illos fugauit. Inde uictor rediens
sicuti initarens a pp. pribusqz reuocatus ult nolunt urbem reintre. Eod tpre
Volscos. Ro. penit subiugauit. Tit et quintus Cicinatos ac pneste Ro sbdidit.

Innictio Tribunat

EO tpre. Militares tribuni repti st. nec ulla ft maior potas i urbe
p quatuennuz quo lapso Consules iterato cati st. Lucius Genuci
et Q. Seruilius ipa tempestate ualida fames urbe Bremo inuasit.

sign

Ano 3o. in me. urbe triste sign. appuit. Terra. n. apta uidebat pepiua usqz ad
aliud ensisserin. dixerunt. Aruspices Inferos hoiem unum pete. Marcus
curtius ad libatione prie sponte se uiuum iecat. Illico reclusa e terra. Ma
gna intim. Gallor aducit multitu q. 4o. ab urbe miliario consedit. Tunc
missus est ad bellandu. Q. Titus. Cu in pug. Malius nobil Ro. singlr cer
tare cu Gallo qdam dimicauit: ipmqz occidit: aureu sibi auferens torque ob
id i sig. omis de sua familia torqati sut appellati. Galli sic uicti recesserunt. Palo

Galli

pt Varius Marcus cu Tuscis pugnaunt. quibus uictis. octo milia captiuos roma
dux. 3. Galsitaliam intrauerat e marti inx Ro lata ocupates. Ro. alatis
quos paulo ante deuicerat. auxi petiuerunt. Lati nihil dedere. Ro. nouos mi
lites fecerunt. Lu. Suminu cu qdraginta milibus armatis q Gallos misert.
Quida ex Gall cu M. Valerio tribu. singlr pugnaunt. sz coruus adueniens sr
galli brachio allasqz et ungulas l ungues an oculos. ne recte respire posset
ptinebat Ita Valerius occiso Gallo uictoria obtinuit. q fm e ut cuncti de
familia sua dcti sit Coruini. Eo pdicto Galli aufugientes pro maiori pte cessi

.: pdigiu.

et eode incetto. M. Va. fcs est consul. Tuc prodigiu appuit: qz nox dila
tata e ad maxiaz diei ptem. petre de nubibus p uniuersam tram cecide.
Tuc nat e Alexr. Philippi filius Reg Macedonu q pca in adolescen. uni
uersum orbe flagellauit tuc petiunt latios no iuuisse Ro. qs fed iure no
lentes Ro. spuerunt ac sbin uicerunt. distabat Samitu ducetis trigitamilia
ribus ab urbe. Samites roanis erant ditiores. arma argetea atqz aurea hntes
sz an. qz cu Samitibus pugnarent pugnaerunt in Lucinuz cu Alexo Epyrotarum

rege fr[atr]e Olympie matris Alex. mag[ni]. qui uenerat in Italiam ut cu[m] Ro[manis] pugnaret. a
quibus in pugna occisus est.

Istoria Sanitum

Ceperunt igitur Ro[mani] cu[m] Sanitibus pugnare pro campanis et Sederenis. Pro
loco q[uo] Sanites. Lu. papri[us] cursor et ipse pfecit exitum. Fabiu[m] magistrum eq[ui]tu[m]
qui uicxit. sic ne se pugna[m] faceret. Ubi aut[em] pug[na]e tp[u]s aduenit: uicti hic
inde pugnatur. Ro[mani] tande[m] uicerunt. Moriuntur de Sanitibus triginta m[ili]a. Sanites
iterum multitu[dine] recuperata r[ursus] uenerunt ad pug[nam] iuxta caudinas furcas. ubi uicti s[un]t Ro[mani]
et qui supstite[s] dusi s[un]t in locis artissimis ita q[uod] effugiu[m] nusq[uam] patebat. absq[ue] Sani
tu[m] volunt[ate]. Tunc misit Pontius dux Sanit[um] ad eius patre[m] Erenniu[m] an clau
sos occideret: an abire pmitteret. Cui remisit: ut vivos ad turpitu[dinem] suaret. et sic Ro[manos]
armis spoliatos dimisit. relicto cuiq[ue] tantulo uesti[mento] quo pudibunda operire possent. sub iu
iugo illos transmittens. Quingentos ex nobilioribus obsides tenuit. ut sibi pacem
suaret: qua quidem si Ro[mani] obsuassent. Aut hodie Ro[ma] no[n] esset. Aut ditioni San
nitu[m] submissa. Expleto ano et pace fra[cta] Lucius paprius consul adusus iter[um]
Sanites dirigitur. Hic tantis virtute erat et fama q[uod] iam mittend[us] erat q[ui]
Alex[andr]o Macedoni paranti se in Italia uenire. Commissa igi[tur] int[er] Ro[manos] et Sanites
pug[n]a Ro[mani] uictores euaserunt. Septe[m] milia de Sanitibus ducesq[ue] eorum comphen
dentes q[uo]s sub iugu[m] misere. Eod[em] tp[o]re Appi[us] claudi[us] aqua claudia Ro[ma]m dux.
viaq[ue] Appia stravit. Sanites iterum bello pato Fabiu[m] max. male pugnatem
uicerunt. q[ui] turpit[er] Ro[ma]m aufugit. cui[us] turpitudinis ca[usa] Senatores ipm a consula
tu depone[re] uoluerunt. Maxi[mus] ei[us] p[at]re pro filio ne tali infamia notaret: rogauit

una

polliceps~~mãa~~ se cu[m] filio ad pugna[m] iturum. Pug[n]a igit[ur] durit hic inde comissa.
cu[m] uidisset filiu[m] consule[m] ab hostibus inclusum. primus ipse senex meor psche for
titudinis se iecit in mediu[m]. ad Ro[mani] cernentes acris pugnare ceperunt quo fin
c: ut Sanitum viginti milia caderent. et q[uatu]or milia simul cu[m] Rege captiua
rent. Sic pug[n]e Ro[manorum] int[er] et Sanites q[ui] p[er] anos. xl[ta]. durauit. finis datus
est. nulla fuit in Italia poten[ti]a q[ue] Ro[manos] adeo defatigauerit. Sic funditus
deletum e[st] Sanitum ne dignosci queat: ubi ciuitas fuerit.

Istoria Tarentinor[um]
et Pirrhi cu[m] Ro[manis]

Hac pugna. fita ceperunt. Ro[mani] cu[m] Tarentinis pugnare qui fuerat adusus
bello Sanitum. Tarenti ad pirrhu[m] Rege[m] Epyrotarum miserunt. ut ipsis
succurreret: qui collecta infinita multitu[dine] in Italia uenit: adusus que[m] Ro[mani]
Leuinu[m] consule[m] miserunt: qui cu[m] exploratores in castris pirrhi misisset. et
capti essent: introducti ad pirrhu[m] prep[ter] eis pirrhus ut pateret castra lustrarent:
et qualis esset exercitus Ro[manis] refferrent. s[ed] alia die pugna comissa cu[m] fugierent. Pir
rhus uicit adiutorio in Ellephatorum. quos Ro[mani] incognitos hebant. Facta uero
Leuinus. Con. aufugit. Pirrhus ce[n]tu[m] mi[lia] de Ro[manis] comphendit. cos honor[ifi]ce tractau[it].

tatar

Mortuos sepeliunt. Manus ad celu[m] elleuans dix. Potera[m] ee ~~tram~~ d[omi]n[u]s si tales
haberem milites. Post h[ec] coniunxerunt se Sanites pirrho Lucani ac Bruti cu[m] q[ui]bus
o[mn]ibus Ro[ma]m petiunt. Capania tota depplata est. Preneste uenit q[ui] q[uod] missus est
Con. qui cu[m] aliqu[an]tulu[m] tenuit. Tande[m] rediit in Campaniam. Cui Ro[mani] nuntios
direxerunt: captiuos redime[re] uolentes. int[er] quos legatos Pirrhus cernens Fabri
ciu[m] in vili ueste q[uo]d decertu[m] eius paupie admirari cep[it]. tandeq[ue] dix. Si ad
me ueris. tibi me[rcede] regni dabo. Fabricius Con. erat ro[manu]s. cuius uba desper[x].

Respondit tande[m] pirrhus. Pro g[lori]a atq[ue] uicto[ri]a ueni: no[n] ut bellum
feneraret: quibus bellu[m] pepit. parit[er] ego parca[m]. ita o[mn]es absq[ue] pcio

MUSEO DEL EXCMO. SR. MARQUES DE CERRALBO × D. ENRIQUE DE AGUILERA Y GAMBOA × VENTURA RODRIGUEZ 22 MADRID

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

reddidit. Misit s[i]binde nuntiu queda. Cinnicam no[m]i[n]e qui cu ro[mani]s fedus
componeret. Tali t[ame]n tenore ut q[ua]s Civitates Italie cepat pugnando sie [con]diti
one tenet. Cinnea urbe ingressus om[ne]s Ro[mano]s Nobiles in [con]sessu sedentes p[ro]
preys noibus salutavit. Hoc eni[m] A Solino i[n] mirabilibus mundi testatur.
tale fedus Ro[mani]s p[e]nitus displicuit. et om[ne]s quos reddiderat pirrhus eo q[uod]
armati capti fuerat. et ad[huc] hore cent. usq[ue] pugnando arma recupas
sent statuerunt. Cinnea intum reversus et interrogatus a pirrho q[u]ales tunc
misset ro[mano]s Rndit. om[ne]s q[ua]si Reges. et q[ua]lis pirrhus e[ss]et in Grecia. Intea [tunc]
Sulpitius et decius Con. [contra] pirrhu missi s[un]t. et acri pug[n]a. [com]missa vincerat
e pirrhus. Ex ellephantis ro[mano]r[um]. ex bellantibus ro[mano]r[um]. m[orte]s a p[ar]te pirrhi cecide[runt]. A
latere u[er]o Ro[mano]r[um] q[ue] M[ill]a. et fugatus e pirrhus. Revoluto anno missus Fabricius.
Cuq[ue] id et Pirrhus castra iuxta locassent. media nocte Medicus pirrhi
ad Fabriciu venit. spondes se pirrhu veno occide[re] q[uem] apprehesum ligatis ma
nibus ad Pirrhum remisit. denuntians que passus e[ss]et. Tunc Rex admi
ratus dix. Ille e Fabricius qui a sua bonitate recede[re] no[n] pot[est]. nim[is] q[ua]
suo cursu Sol. Hec dix q[uia] cu[m] nuntius pirrhi Ro[mano]r[um] intrass[et]. inuenisse re
tulerat Fabriciu in cespite, h[ic] sedentem mediocritate [con]tentu, utpote
grossa ueste indutum, et hic inde palliatos Milites astantes, q[uod] pir
rhus avaricia fi[er]i credeerat. Ex quo eta[m] misit ad Fabric[ium] se infinitam au
ri copia daturu si urbe proderet. Cu[m] Fabricius. Ro[mani] auru nollunt.
s[ed] imparare [h]abentibus voluit. Sequenti die pugna [com]miserunt et magna
hinc inde fit strage tand[em] Pirrhus amisit. Et cu[m] Ro[mani] ipm insequentur
q[uo]d solita usutia venu infontibus apponebat. q[uo] mag[na] p[ar]s Ro[mano]r[um] mortua.
Auru no[n] hu[er]unt q[uo]d Pirrhus Fabricio spoponderat si sibi urbe proderet.
dein Pirrhus in Sicilia profectus Siracusa[rum]. Reg[nu]m accepit. Indeq[ue] re
diens mag[n]a. collecta multitu[di]ne Ro[mano]s invasit, [contra] que missus e Curius. Con.
qui exercitum Pirrhi post multas uiriles pug[n]as tand[em] [con]tiuit. apprehensis castris
ipm usq[ue] Tarentu fugans. Indeq[ue] rediens triumphavit. Primu[m] ellephantos
q[ui] Ro[mam] dix. Ab Adventu aut[em] Pirrhi in Italia usq[ue] q[uo] uictus in Grecia
redyt. an[n]i. x. [fu]erunt. Vn amplior exitu educere contendes apud Argos
nobilissiam Civitate petra percussus vita finivit quo audito Tarentini
ad auxili[um] Cartaginensiu[m] confugere.

Cartaginenses Tarentis auxi[lio]. venerat. pugna [com]missa. om[ne]s a
ro[mani]s victi sunt. Anno q[ua]dringente[sim]o p[rimo]. ab urbe condita ptolome[us] Rex
Egypti cu[m] ro[mani]s amici[ti]a[m] firmavit. s[ed] eo t[em]p[o]re Picent[es] qui erat i[n] Italia
cu[m] Ro[mani]s pugnaverunt et victi s[un]t: qua victo[ri]a tres nobiles Ro[mani]. Con. adepti
s[un]t. Tunc t[em]p[or]is. Ro[mani]. Ariminu[m] condiderunt. et Beneventu[m] iux[ta] Samniu[m].
et Corto[nam] in Apulia q[ue] n[un]c d[icitu]r Acerup[i]a e. Beneventu[m] eo dem eo q[uod] Tro
iani ibi p[ri]mo [in]to eventu appulsi sunt: et ex villula Ro[mani]. Civitate effecerat.
Eo t[em]p[o]re prodigia multa in Italia apparuerunt. Na[m] sanguis de fo
tibus emanavit. Pluvia in similitu[din]e lactis decidit. Ro[mani]. cu[m] Sa
letinis pugnant. ac vicerunt Brundisiu[m] ceperunt. Anno qua
dringente[sim]o. Septuage[sim]o [secundo]. cu[m] iam Ro[mani]s crevisset. l[ice]t nu[n]q[ua]m sic bello a morte Nu
me Pompily [con]stitu[tu]m e q[uo]d [cen]sus e[ss]et p[o]p[u]l[i] Ro[mani]. et inventi sunt in urbe. ducenti nona
ginta duo Milia ac Trecenti triginta q[ua]tuor. pugnatores.

A Solino

Bellu[m] cum Cartaginesib[us]

De Omine futuri belli.

Appius Claudius

De varijs prelijs Romanorum

Appius claudius deinde et Fuluius cum affricanis pugnauerunt eosque vicerunt. Anno sequenti. M. Valerius et Cotta. con. multas in Sicilia Ciuitates subiugarunt. 3o anno Gerone Siculorum Regem penitus mauerunt(?). Is decem ducenta argenti talenta. Pace cum Romanis fecit. Affri a Romanis victi discesserunt. Iterum 4o anno Romani cum Affris pugnauerunt nauali quod bello. duellio ignotum Corneliusque Con. Cornelius fraude deprehensus. Duellius fortissime pugnans victoriam tenuit. Naues 30ta capit 14 submergit. 7. Milia hominum captiuat. 3. Milia occidit. Ea victoria optima Romani f. quatria mariaque obtinuerunt. Aquilius Florus et Lu. Scipio in Corsica ac Sardiniam con multos captiuos reduxere. preerunt. Anno sequenti Malius et Regulus in affrica contenderunt ac Amilcarem Cartaginensium pugnauerunt. Amisit Alchar naues 60ta et fugat Cartaginem. Romani uero 22as aisere. Ceperuntque in Asiam nobilissimam Ciuitatem Clipea non longe a Cartagine que prima remansit tributaria/sibi preerunt Cartaginem et multa loca magnique inaserunt. Malius tandem Romam rediens secum adduxit. 26. Milia Captiuorum. Regulus autem remanens cum tribus regibus Affrorum pugnam commisit. decem et octo Milia hominum occidit. 4o Milia apprehendit. Quatuordecim ellephantos arrepit. Ciuitates septuaginta quatuor subiugauit. deinde Castra iuxta Bragada flu. locauit. ubi Serpente longitudinis pedum. Centumuiginti cepit. cuius Corium Romam direxit ad miraculum. Coacti tandem Cartaginenses a Regulo pacem petiuerunt. quam Regulus renuit. nisi uellet sub sui certa ce. Hi ad auxilium grecorum confugere. et collecta multitudine cum Regulo iterum pugnauerunt. Victus est Regulus et una cum Quingentis ex suis captus. Viginti Milia occisi vix duo de pugna euasere. Cartaginenses Regulum in Cathenas coiecerunt. Marcus deinde Emilius et Paulus S. ruilius(?) Fuluius con. in Affrica preerunt. cum nauibus Trecentis nauali bello pugnauerunt. Centumquatuor ex Cartaginensibus capte uel potius merse. Triginta cum pugnatoribus capte. Quindecim Milia ex eis retinuerunt(?). multos occiderunt. eo bello Romanorum res. exitus ditatus est.

Eodem tempore tota Affrica fuisset deuicta nisi supuenisset in exitu fauis(?) oppositio(?). Redeuntes autem cum victoria tam valida tempestas iuxta Siliam inasit. quod ex omnibus nauibus Octaginta cum naufragium euasunt. Reedificauerunt denuo Romani ducentarum nauium classem quam anno ac grecos minos primum fabricauit. Fuerat autem antea minus et plus denarii. Seruilius et G. Scipio ac Sumius blesus con. cum ducentis ac Sexaginta nauibus iterum in Affricam preerunt. ibique nonnullas ciuitates ceperunt. magnaque predam adducentes valido adhuc naufragio afflicti sunt. Post multa in italia statuerit Romani non amplius nauali bello pugnandum sed naues solum Sexaginta ad defensionem haberent. Interea Metellus in Sicilia abijt cum Rege Affrorum pugnauit qui uenerat cum multitudine ellephantorum ex quibus 24 cepit Metellus. viginti Milia hominum occidit. et victor Romam reuersus est. Tandem miserunt Cartaginenses Regulum quem in catenas coniecerat Romam ut cum Romanis pacem componeret. qui ueniens ad urbem pergere noluit dicens noluisse romanum(?) nominari. ex quo in potestatem Cartaginensium deuenerat. nec quoque de suis consularis est. persuasit patribus nullum cum Cartaginensibus fedus

nisi

Attilius Regulus

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

facerent. significans illos ita ee afflictos: ut qantuus posset sbiugari: ac si
initis aiis oibus Cartagine redyt no alio quide ultu: qz si uitasz
ad agru pgeret ad opam clientibus ipendaz. Id cu Cartaginenses pse
sissent: et palpebras oclor abstiderant. et cu dormire no possz mlto
cruciatu finiuit uitam. Claudius dein con in Affricaz abyt: et
ado uictus est. q ex ducentis et .xx. nauibus cu .30ta. solis aufugit.

Anno uigesimo cu pugnasset Ro. cu Cartaginensibus. Lutacius Catulus aduersus eos missus e cu trecentis nauibus. Cartaginenses uo qdrigetas naues hueunt: et pt fortissimaz utriusz pugna. Affri uicti st. Con. tn Ro. egre ulneratus. Ro. pus fortius sabetes naues .73. ex Cartaginensibus apphenderunt. et .xx. sbmserit. Quatuordeci Ma hom ancderis de Ro. uo nauibus solu .12. sbmse st. et sinz e fedus int eos fere p romanoz uolunte. q Cartaginen Ro. tributu annis .12. solueret. Anno qz .3. argeti puri Mille taleta. Est taletuz ap qsda libraz .70. ap alios uo .40ta. Reuersi st aut Ro. magna cu glia: et iaz Ro. nome ubiqz terraz diulgabatur. Pax h anos .12. firmissima fuit.

Eo tpre Ro. cu Ptolomico Rege Egypti pepigerunt qui Anthiocho Regi Sirie ressistebat. ss Anthiocus multa mala Ro. intulit. Erio quoqz Rex Sicilie Ro. uenit in aux. allectus. Tuc Lu. Cornelius et Fuluius. con. Ro. pom circa paduz adduxerunt ac cu liguribus pugnaverunt In q pus Viginti Ma ceciderunt. qnqz Ma ptrea in exitu ducetes. Sequti ano multa mostra i Italia apparuerunt. Na piten flu. uisus e sanguineus. Celu uisu est ardere et tres lune apparuerunt. Intea Cartaginenses bellu resumere noletes psuaserunt Sardis ut Ro. resisterent. Erat .n. Sardi sb Ro. q Sard. i missi st. Mallius. G. Torquatus et Atilius. con. tr peti uicti st Sardi. Paucquot sbin tpra tum firma Ro. cu oibus gentibus pacez hueunt. qm unqz a tpribus Numetopily hueunt.

Illo tpre iurauit. Marco Senonu dux se no deciturz baltea q ad Ro. Capitoliu ascenderet. Contra quem pugnauit Emilius Scaurus et uictoriaz obtinuit. Multos de Gallis captiuos dux eos in Capitoliu deduxit. Gallorum torques Ioui suspendit. Galli quide p ipetu feracissimi st in pugna. sz cu et laboris ipotes cito dessistunt ee qd aceperant. Pugna aut durante. Marcellus. con. a Gallis undiqz circusceptus est: sz ado uiliter pugnauit q Tudomaru qnda Gallorum Rege interfecit. cuius spolia cu Ro. redissz: ad isigne in collo deportauit. Magna de Gallis facta pda Mediolanu expugnatu.

Resumitur itato belluz int Ro. et Cartaginenses. bellu .s. 3m. p Annibalez qui cu .9. anorum eet. iurauit pri. ut qprimuz posset arma deffere: bellu Ro. inducet. ss cu anos .20. natus est: collecto exercitu frusstrauit in Hyspa. Sagutuz Nobilissimaz ciuitatez Ro. qz fidelissimaz diuit expugnauit. Cu aut Ro. a Cartaginensibus requirent. cur bellu ipis indiceret: no n dura atz aspa rnsa receperunt. Sagutini no ta dura obsidioez p Ro. fidelitate oppressi st. q oibus cibariys defitie

Item de Senoibus

no. ferocitatem gallorum

Mediolanum

De Ellatione Annibalis

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tibus huana carne vescebant. Postquam in ea Civitate quedam apparuit. Nam sig.
ai mlr quedam pariter: infas ad mem dissus, qui futura primestres intr matris inedium
alvu redijt. Fame tandem coacti Saguntini deditioez fecerunt.

T(unc) Publius Scipio cu exercitu in hyspaniam abijt. Tiberius vero Sempronius De Canusi strage
in Sicilia in oppositu Cartaginensiu. Annibal vero relicto Asdruba
le fratre suo in hyspania cu parte exercitus ipse p Gallia transiens ad motem
Iouis devenit. Ubi cu propter arta itinera transire nequiret. Ma. q. miliaria. multo
perepit labore iuxta locu qui dicitur zabra. Igni et ferro durissima saxa scidit. Est
.n. in quibusda locis iuxta scete terra pedum. C. altitudo. Cu aut intrauit Ita
liam, dux i exercitu peditum. Octuaginta dc. equitum. durentum M.a Ellephatosque
triginta quo tempore multi gallorum et Liguruz se ipi Annibali adiunxerunt.
Postquam Sempronius Grachus audiuit Anibale Italia intrasse: cu exercitu venit
Ariminu. Sz publius consul. Scipio ap Ticinuz obuiauit Anibali, et post for
tissima utriusque prelia Anibal obtinuit. Multi. Romanorum eo prelio mortui Sempronius
vero qui erat in prelio p filium suu Scipione liberatus est. tu vulneratus. Postea
iam Sempronius cu Annibale contra casa pres pugnauit, iterum qz perdidit. Demum
pugnaverunt Romani parato exercitu iuxta Trebiaz flu. et penitus superati sunt. solus .n.
Sempronius evasit Annibale vero vulnerato multe Civitates Italie se sibi de
derunt sz cu Appeninuz transcederet ut in Etruria intraret mole frigoris
et ingentis niuis valde oppressus e, ita ut hoibus multis ellephatisque exuti
sint. Plurima tunc in celo et in terra signa apparuerunt quibus valde turbati sunt
Romani. Rota solis qui minor apparuit ap Arabes Similitudo manus hois i celo
apparuit. Sol cu Luna visus e pugnare Lune due apparuerunt. Scuta duo
i Sardiaz sanguinez effuderunt. Ap Faliscos celu apertu visuz e. Spice sanguine
nee Messoribus vise: et alia multa prodigia. Interim Annibal venit i Tuscia
contra quem. G. Flaminius pugnauit. con. q eo in prelio tuz xx. q. Milibus Romanorum
reliqs de bello fugientibus mortuus est. Maximus deinde Fabius qui cu An
nibale pugnaret missus e. Posuit .n. castra iuxta Metaurum Flu. in Montibz
sic Ariminuz, i cuius exercitu erat quida Vinipes qui direxit ciuida qz
aufugere no posset. Reddit se no venisse ad exercitu fugiens, ca. sz Inuros pre
qm. Annibal his diebus terra sola sitim crexit. ut cu Romanis confligeret. Ma
ximus tu getarius p motana vitabundus ducebat exercitu: qd cu Annibal
cognouisset, dixit. Heu quas postes ac ruinas nubes illa motana datura
nobis hic exercitu e. Cu aut mouisset castra inde abiens. Maximus postrema
acie invasit. totaqz i ea pugna cepit. qz omnes de Romanis apud Annibale ca
ptiuos redeit. Hic dz qz cunctando re. pu. tutatus est: ac restituit. In
Annibal i Apulia descendit: contra quem missi sunt: Terentius et Varo con.
coissa pugna victi sunt Romani. Conveniunt deinde universi. Romani. pp. et plebs
iuxta Cannarum Oppidum. manus inserere cu Annibale. Annibal ut belli
providus, ita castra locauit: qz ventus tunc validus ita tergo suorum Romanorum
vero facie et oculos diuerberabat. Pro hac itaqz ea pugnaz obtinuit. In ea pugna
mortui sunt Affricanorum e... M.a Maior pars Annibalis vulnerata nullo tm
i prelio Romani adeo fracti sunt. Mortuus est Paulus Emilius con. eo bello cum
quidem vulnerato ac sedenti se lapide quodam excusit. Lentulus Romanus ei equum
porrigens ut aufugeret. Ille vero Renuens, cu suo pro mori potius velle inquit.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Affatim supplicientes cu ocdiderunt. Mortui sunt in ea pugna de Tribunis et
pretoribus viginti de Senatoribus. 30.ta de summis nobilibus. 30.ta de Mi
litibus Quadraginta M.a de peditibus uero centum M.a. Ceti se motez et
fugerunt. Hor et ualida plu. plui diceret. Qui noctu aufuge hic inde
potuerunt: in urbe se reduxe. et ni Annibal a suis dehortat fuisset,
ut qui putabat absq dubio Ro.orum hre nullo ressistere ne fere Ro.orum Anni
bal manus euasisset. Alius uero Ro.orum Con. cu 60.ta militibus effugit. Ve
nusiu. et post paucos dies redijt ad urbe. mag cu gaudio a Senatu
receptus, et postea honorari tn noluit; ut qui sciebat se perit supatu. Noluerat
tn Ro. cu illo paciscti. Annibale .s. iam toties deuicti. Post illa pugnam
multe Italie Ciuitates se Annibali subdiderunt. Annibal tn Ro.is
misit: ut quos de suis captios tenebat: redimeret. Illi uero renuentes. dixerunt se
i Ciuitate hre hoies nolle qui se armatos capi dimisissent. Indignatus uero Annibal quatuor
diginta M.a quos tenebat: uarijs supplicijs occidit: et de anulis Ro.orum mo
dios tres Cartagiem misit. Sempini9 deinde Graccus et Marcellus Claudi9
preperunt. ut omnes pati cent ad pugnandu contra Annibale. Interea Marcellus
Claudi9 iuit in hyspania cu duobus Scipionibus ut pugnaret cu Asdrubale
Annibalis fratre ibi iam relicto ut hyspaniam subiugaret. Pugna commissa obtinuerunt
Ro. de Asdrubalis exercitu Triginta quinque M.a occidentes ac decem M.a capientes. Eode
tpre Centurio penula pugnauit cu Annibale in Apulia, et mortuus est ipe
Centuri9 cu. 8. milibus militum

De varijs pugnis.

Anno 4.o postquam Annibal intrauit Italia pugna commissa interfecit Veggium
Fuluium proconsule et. 12. Tribunos et decem et octo M.a militum Ro.orum. Postea
uero Marcell9 pugnauit cu Annibale. 3.bus diebus continuus ad ossima Nol
le. Primo die neuter obtinuit. 2.o Annibal. Ro.os fugauit in castra. 3.o Marcell9
obtinuit: et 8. M.a de Annibalis exercitu occid. cu reliquo exercitu. Annibal secessit
i castra et deinceps per Apulia et Calabria multas Ciuitates subiugauit.

Quatuo diuersas pugnas Ro. incunt

Eo tpre. Filippus Rex Macedonie. misit nuntios ad Annibale auxilia sibi
offerens si deuictis Ro.is contra Grecos eu adiuuaret. Quo cognito. captis et
nuntijs. Ro. 3. constituerunt exercitus. Marchi9 Valleri9 i Macedonia. mittit.
In Sardinia Malli9 Torquatus Et ita sil. pugnauerunt Ro. i Italia contra Anniba
lem. In Macedonia contra Filippum. In hyspania contra Asdrubale. In Sardinia contra A
strubale. Vicerunt Sardi qui fri erant rebelles, et Astrubal cu Quingentis
socijs duct est Romam captiuus a Tito Mallio. de Sardis. 12. M.a sunt occisi et
eod tpre uict9 est Filipp9 i Macedonia a M. Valerio Scipio quoque Asdrubalez
uicit in Hispania.

Decimo anno ex quo Annibal intrauit Italia magno exercitu congregato.
tercio Milia ab urbe iuxta Anienem fluuium. castra locauit. milites ei9
usque ad Ciuitatis portas excurrerunt Ro.i uite exeuntes sub Gn. et Sul
picio Con. fortissime dimicauerunt. Annibale usque i Capuam fugantes. Eod tpre
Asdrubal qui erat in Hispania duos Scipiones fraude occid. Tunc uero Marcell9
Con. multas Ciuitates i Sicilia recuperauit: et Siracusas optimam Ciuitatem cep. magna
cu preda Romam rediens. Tunc et Leuin9 in Macedonia cu Filippo et multis Grecie
populis et in pfectus in Sicilia. Hanonem Affricanorum duce cu multis alijs et
captiuis Romam misit. et multis Ciuitatibus subiugatis pti misis tota deintegro Sicilia

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Ro° ipe̾ s̄ begit. Macedo^{a3} tota deuastauit. Cu maḡ glia Ro^{a3} redijt.

Alia de Scipione minori

Annibal Intim s̄truerit in Italia et Gn̄. Con̄. cū 8. M^{b3} Ro^{oz} in bello perijt: q̄ tiore null⁹ iā erat qui cū Annib^{le} gtende uel let. nec qui in hispaiaz audet p̄ge. Et cū Senat⁹ Ciui^{tes} Ital^{e} q̄s Annibal repat ipi uellet ꝯcede. et fedus compone. Publ' Cornelius Scipio Scipionis qui in hispa^{a} mortuus erat filius et Pauli Emilij nepos ∫inex: ac ensem tenes iurau^{it} se Italie defensorē: reliquosq3 id face coegit. Primus hic Ro^{oz} spē ab inferis reuocauit. Collecto igr exercitu Juit in Affrica. et Cartagine Regni cap. aux. Massinisse Regis Numidaz qui assidue Cartagini restitit. adeo expugnauit q̄ Magone Anni^{lis} frem. multos p̄terea captiuos et hispanos obsides Ro^{a3} misit. ipam Cartagine q̄i uicta reliquit. Subiu cuz Massinissa i hispa^{a3} transiēs oms captiuos hispanis red did'. Jsq3 Scipio annu. 24. agēs nobilissimaz q̄dam virgine incredibili sponso ac parētibus incorupta lz nīt cuu^{tis} obsides dephensaz restituto p̄terea Redeptionis argen° restituit. cui⁹ ꝯtinenc. ac libali^{tis} indi°. multe Ciui^{tes} hispa^{e} se ipi adiun xerūt. Deinde Asdrubalem de bello victu fugauit. cū p̄da Ro^{a3} rediens. Maxi⁹ dem Fabius Tharētuz apphendit. vb Anni^{lis} opes erat. et Cartalone cuu^{ts} duce cū Quidecī M^{b3} captiuis uedid'. q̄ tiore multe Italie Ciuita^{e} Ro^{no} se ipio s̄ddiderūt. q̄ p⁹us sb Annibale fuerat. Anno seqn̄ti Scipio cū frē suo Lucio Ciuitates Septuagīta in hispaijs s̄biugauit. M. ūo Claudi⁹ con. in Italia ab Anni^{le} uict⁹ ē. Te quide Scipio maḡ^{a3} in hispa^{a} uicto^{a3} obtinuit: ac cū Rege hispanoz pace composuit. Intim ūo Annibal cū sparet hispa^{a}. Scipioi posse resiste^{re}. frem suu Asdrubale cū exercitu i Italia ueire iussit. Appi ūo Claudi⁹ et Nero liuius ad Metaurū illi occurrerūt: et pugnādo cū ce ciderūt. quīquīgīnta M^{a}. de eis apphendētes. de Ro^{s} ūi. Quadragīta q^{or}. aj mortui s̄t. Nā p̄t victo^{a3} i Apulia uenerūt et cū debēnt pugnare cū Anni^{le} cap. Asdrubal' in illi⁹ castra iactare fecerūt. Quo uiso statim Annibal in Bru cios despans ultra Ro^{s} posse uicere: Tūc redijt Scipio. et cū maḡ glia Ro^{e} triuphauit. et eo tpre oms fere ciuites Italie se Ro^{s} s̄ddiderūt. Scipio iterū fact⁹ ē Con. et in Affricā missus qui adeo diuinus apparebat: ut sup̄is colloqui hre diceret. P° pugnauit cū Annone Affricanorū duce et omem p°. eius occidit. 2^{a} ūo pugn. vndecī M^{a}. occidit et Viginq^{or}. M^{a}. cep: castra ipoz p terca incendēs. Sifacē quoqz Rege Numidie qui se ipis adiunxerat ca ptiuatu cū infinita p̄da Ro^{a3} misit: quo ꝯgito Tota Italia Anni^{le3} dere liquit: et sic ab eius maibus liberata defleuit cū Italiam q̄n illa dere liquit. et plāxit.

Quintodecimo Anno p̄q3 Annibal ipe intrauit Italia abijt ad s̄bucien Affaranis quos Scipio deuastauerat. Cartaginēses intim a Scipione pace petierūt: quibus inducias dierz. 94. ꝯcessit quibus Ro^{a3}. ire et redire possēt. issde Senatus Rndit uix Scipionis arbi triuz faceret. Scipio fedus ꝯposuit: ut nō amplius quadragīta naues hrent: darētq3 Quīq3 gīnta M^{a}. auri libras Ro^{s}. tributi cā. Anni^{le}. aut relictis te bellu ex integro resuptuz ē. et cū naue diu q3 certasset: uictus ē a Scipi one Annibal et tande pace petijt. Ro. ūo. pro noua p̄fidia Centum mille podo argēti a Cartaginensibus tributi q̄ra singlos p̄ anos petiuerūt. Id cū

Melius de̾ lucco seu (?) Plutarchū. Scipionis ꝯtinentia et libalitas. et vita Anni

cum

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

displicuisset Anni. finito exercitu collecto utrique ad pugnam quenerunt. Misit autem Annibal exploratores in castra Scipionis quibus captis sponte demonstrata est exercitus, inde reuertentes Annibali rem secundo nuntiauerunt. Tandem commissum est bellum quale inter Romanos et Cartaginenses numquam fuerat. Scipio uicit. Annibal cum solis quatuor milibus uix aufugit. Coacti Cartaginenses pacem cum Romanis fecerunt annorum. Igitur Scipio reuertens magna cum gloria triumphauit.

Vincit Filippus.

Titus deinde Flamineus contra Filippum mittitur Macedonum Regem qui pugnando Filippum superauit ac Demetrium eius filium cepit in obsidem, coegitque cum omnibus Romanis reddere quos ab Annibale emerat, neue de cetero ciuitates Romanorum confederatas infestaret nec plures nauibus quadraginta haberet reliquas Romanis daret libras argenti quatuor milia ad decennium usque annum tributo daret. Lacedemonas deinde subiugauit et magna cum gloria Romam rediens triumphauit.

Cremona ab Affris capitur.

Temporibus iisdem inter Romanos cum Amilcare Affricanorum duce Italiam intrauerunt et pugnando Cremonam et Placentiam ceperunt, quibus uenit obuius Fuluius pretor et ipsos pugnando superauit magnaque cum gloria Romam rediit. Interim Marcellus consul cum multis Romanis mortuus est.

De Antiocho

Eodem tempore Acilius Glabrius aduersus Antiochum Assiriorum Regem abiit natum in illius castris obruens multos occidit et ipsum Antiochum fugauit cui se Annibal adiunxerat Cartaginensium Romanorum metu relicta. Scipio interea Affricanus et Titus Sempronius consul apud Mediolanum decem milia

Mediolanum.

Gallorum ceciderunt et alio prelio undecim milia de Romanis mortui sunt. Alio item quinquemilia.

Eodem tempore Minutius consul euenit a Liguribus perdito Romano exercitu ipse solus aufugit.

Deinde contra Antiochum mittitur Scipio et locutus est cum Annibale pacis ubi sed pax componi non potuit. Pugnauit Annibal nauali bello sed uictus est a Scipione.

Antiochus quoque uictus est a Scipione Cornelio secundo bello iuxta Sipilum Asie ciuitatem sed in adiutorium uenerat Romanis Eumenes frater Regis Attali qui Eumenia ciuitatem in Frigia condidit. Attalus uero fuit suo tempore Regum potentissimus de quo clarius infra.

Antiochus uero pacem cum Romanis composuit tali federe ut ab Europa atque Asia recederet, daretque argenti libras decemmilia et insuper obsides. Hoc pacto daret et ciuitates quas Antiochus tenuerat Regi Eumeni et Scipio magna cum gloria Romam rediit.

Hic fuit Antiochus qui ut fertur Antiochiam condidit unus ex duodecim ducibus Alexandri, nam moriens Alexander inde in .12. duces distribuit. Reuerso autem Scipione Lucius Bebius in Hispaniam mittitur qui a Liguribus superatus est ut de toto exercitu uictus et non posset euadere. Postea quoque uero Romanis Antiochum uicerunt Annibal diffidens fugit ad Prusiam Bithinie Regem Bitinie et Nicomediam condidit. Et prusia (?) sed cum Prusia aduersus Romanos bellum pararet et in testis bonum presagiret, Retulit Annibal credens post carminibus pignus et bonus, quia antiquo et diu experto imperatori uix unquam Romanorum exercitus pares esse possunt. Sed cum peterent Romani a Prusia eum extimescens Romanorum tornita, uenenum sumpsit

moritur Anibal.

De bonitate Pauli Emilii

qui hebat in anulo. vn Iuuenalis. Anul⁹ ille videx cariaz.

Eodem t̄pe perses filippi filius rebellauit in Macedonia et
hunt mltos Reges in adiutorio. ꝯ q̄ missus e publ. Lu. con.
ſʒ uicti st Rō. Inde missus e Lu. Emilius. paulus qui pu
gnauit cu pse pseo Rege qui pses milites uicerat Rōs. ſʒ paulus
viginti Mª. occid. de psis et pses ipe apphensus ductus e ligatis manibus an
paulū: et cu pses se ad pedes pauli vellz prostrare: ꝯsul id fieri pro
hibuit: et de nature fortune recordās. flere cep. et eum iux se more
Regum sede fec. deinde cu intrasset Macedonia psiam et Illiricu lar
iussit ut dīdie daret tributi quod ante dare solebat: ne crederent Rō
p auaricia ſʒ p iusticia potius pugnasse. deinde Septuaginta Ciuitates in
Cypro deuastauit: pdam militibus ipties. Tand Rōs rediens psez
cu duobus filiis secu adduxit et naue eiusde q adō mag fuisse dr. ut
16. remorum ordines hret.

De morte Massinisse.

Anno Sexcentesimo ab urbe condita. hispani et Cartaginen re
belles fu st. et nemine ꝯ hispa rō aūdente Scipio illuc spōte
ire ꝯsumpsit: et mltos ex eis bello pemit: singlisqz certaue cu q
dam fortissimo hispano pugnauit: que deuicit. Lu. Interea Malli⁹
et Censorinus con. missi st Cartaginē. ut eos cogerent naues atz
Arma Rōs tradde: quo fco. stez preperunt. ut Ciuitate relinquerent:
et longe ab ipa miliaribus rz. adhitandu rret. Quo dolore comoti
Cartaginenses cu ferru no hrent: ex auro et argento arma fecerunt et
acriter pugnates. Rōs. vicerunt.

Eo t̄pe Massinissa Numidaz Rex mortuus e: cu centu
et viginti iam eet annoz. adō fortis fuit. ut cu tam longeue
etatis eet: ppuus pedibus p estuatez libia miliaribus viginti
incedet. Hin⁹ pcipue auxilio Rō Affricaz uicerunt. Hic solus de Re

gibus libie sp Cartaginen restituit: q actu e. ut Scipio adeptaᵃ victoria
magna Affrice pte ipi ꝯcessit. Habuit et quadraginta filios tres soluz lrmos
Gulussam. Manastabile. et Micissam.

Destruit Cartago.

Romani Scipiōz con. itez i Affrica mittunt: q 7. diebus
totide qz noctibus. absqz intervallo expugnauit Cartaginē. Et tan
de cuz Cartagini. defecisset: rogauerunt q superat: ut eis
liceret fugere: Et pmo viri. Mlres deinde misabilit obuiaz pcessit.
Fuerunt aut mlres viginti quinq Mª. Mares uo Triginta Mª. Asdru
bal ipoz dux cu ꝯiuge et filiis duobus dolore comot se igne
cremauit. sic dirupta e Cartago radicit Rō. Impii emula q annis

Mors Asdrubal.

Septingentis regnauerat: cu⁹ ambitus erat viginti duobus miliaribus muro
cincta pterea mari undiqz ii miliaribus. 4º. Murus q̄ cerat̄ fuit la
pidibus altitu cubitoz. 40. latitudo. Triginta. Inuenta e ibi pda mi
rabilis. ~~Multa~~ Multiqz Hispani Siculi et Itali. ppria to recognoscetes
hucerunt. Hanc urbē ꝯdiderat dido Regina. q uenerat d Tyro
Insula Fenicie regionis. pt morte Sichei viri sui cu multitu genti. eo quo
t̄pe Iason in Affrica regnabat: a q mlto auro. no. n. dono situ ubis
ꝯcede emerat: no illu bouis carta cingens. inx mare appellans

Civitate nu(n)c p(ro)prietate sue lingue. Cartadam q(uo)d i(n) n(ost)ra ling(u)a sonat
Civitas. l(icet) Romana s(ed) vetustate t(em)p(or)is distortis v(er)ba(ri)is. Japon Rex
dict(us) e(st) Varbas. Cartada v(er)o Cartago. s(ed) q(uo)d q(uo)d fe(re) in Virgilius narrat
dido no(n) fuit t(em)p(or)e Enee. — Fabula e(st): n(on) e(ni)m fuit dido t(em)p(or)ibus Enee. Hanc iterum ut narrat Sol
inus Tiberi(us). Grach(us). Senatus iussu p(ost) Centesimu(m) annu(m) reedifi
cavit i(n) melius. Scipio v(er)o p(ost) dirupta Cartagi. Affricanus cognominat(us) est.

Subinde Pseudo Filippus Rex Macedo(nu)m Ro(manis) rebellavit.
Co(n)tra que(m) missus e(st) Publ(ius). Juventi(us). cu(m) exercitu qui a Filippo vict(us)
e(st). deinde missus e(st) Cecili(us). Metel(us) qui Filippu(m) (e)x(pu)gnavit: ac
Macedonia: et viginti q(ui)nq(ue) M(ili)a ho(minum) (e)x(pu)gnavit in pugna.

De Corintho Civitate.

Eodem t(em)p(or)e Mum(mius) missus e(st) con(sul) i(n) Grecia(m) qui Corinthu(m)
nobilissima(m) Civi(tatem) cep(it): ac dissipavit: eo q(uod) Ro(manos) nuntios male
recepisset.

Deinde Pseudo P(er)ses in Macedo(nia) rebellav(it): qui tu(n)c vict(us) e(st)
cu(m) Sedecim milibus armatis ab Emilio Con(sule).

Tunc t(em)p(or)is qui Viriath(us) pastor in hispa(nia). Latro effect(us) mul
tos complices sibi associavit p(er) annos. 14. Ro(mani)s restitit: et ipsos
superavit. P(ost)ea n(on). bello Vitelliu(m). con(sulem). vicit: et deinde eius p(ost)
occid(it). E(t) duos alios. con(sules). et to(tu)m. exercitu(m) illoru(m) vicerunt. tu(n)c a p(ro)priis
militibus fraudulenter occisus est. Interfectoribus aut(em) a Ro(manis) p(re)mia
postulantibus responsu(m) e(st) eis nu(n)q(uam) placuisse Ro(manis). milites suu(m) occidere im
peratore(m). Tu(n)c etia(m) nat(us) e(st) puer ex Ancilla q(ua)da(m) pedes quatuor ma
nus aures oculosq(ue) totid(em) et na(tur)a(m) virile(m) dupplice(m) h(abe)ns. In ag(ro) v(er)o Boensi.
Monstru(m). — In apulia sp(in)e in arboribus nate. Is. n. locus Bovianu(m) vulgo d(icitu)r. q(uo)d
bovisanus. eo q(uod) ibi ut fertur p(er) annu(m) sicut boves largissimus emittitur
fluvius.

Destructio Humantie.

Paulo post Quint(us) Pomper(us) missus est i(n) Humantia(m) Civi(tatem).
Is pace vbi superatus iniustica pace cu(m) Humatinis composuit. Gai(us)
Hostili(us) iter(um) missus e(st) qui deteriore(m) cu(m) ipsis pace(m) composuit.
quia Ro(mani). no(n) tenuerunt et iussu senat(us) vilissim(us) con(sul). nudus li
gatis manibus an(te) porta(m) Humantie expositus est. vbi ad nocte(m) usq(ue)
p(er)mansit. Ro(manis) neq(ue) n(on) Humatinis ill(um) moventibus s(ed) deridentibus.
Et cu(m) p(er). 14. annos Humatinor(um) quadraginta M(ili)a Ro(manorum). q(ui)n(qua)g(in)ta. pugnasset.
n(on) ex eis Ro(mani) victoriam habuissent. Tand(em) Scipio affricanus denuo fact(us)
e(st) con(sul). missusq(ue) Humantia(m) qui tam diu sustulit pugna(m): q(uo)adu(sque) Ro(manos)
Milites pigros et desides pugnare reinstruxit. die constitut(o) advenien
ente pugnare cep(it). Humati audacter exeuntes Ro(mani) d(e)inde aggressi
sunt: et terga verterunt. Quos Scipio gravit(er) increpare fec(it): et tand(em) — cepit
retrogressi p(ro)p(te)r Ro(manorum) virtutis incores pug(n)a. reassumpta Humatinos su
peravit: q(uo)d co(n)iuncius Scipio statuit amo(do) no(n) acie pugnare: Et q(uia)
Civitas i(n) montibus sita erat: constituit illa(m) fossa vallo q(ue) concludere.
Fuit aut(em) vallu(m) id pedibus Triginta i(n) altitu(dine). Latitu(dine) v(er)o dece(m): et i(n)
eo pallos acutos fingit: ac Turres circumedificavit ut nullo parto
exitus inclusis pateret. Coarti tand(em) fame Humatini cu(m) no(n) liceret
eis mori pugnan(do) consiliu(m) i(n)ierunt. ut potius quada(m) biberent. cor

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

lingª. Cesarinam vocata et q̄ cbey fri audaci⁹ in Roᵒˢ irrue
runt et fugisset Ro. n̄ Scipio affuisset.

De Attalo.

Iugurta nepos Massinisse Numidaꝝ Reg. q auxi. Ro.
missus fuerat plimu in hac pug̃ ualuit. In ea pug̃ mō
tui st̄ quinq3 Numatinoꝝ fortiss. qui n̄o supfuere. feda
fuga in urbem redierunt. quorꝫ alii ferro ueno alii. reliqui igne
perierunt. Testat⁹. Vegetius de re militari: q Scipio hac Ciui. re
degit i puluē. l' cinere a dō q ueū de intronectis exire per
misit: nec alia pdaz n̄ sola uictoria uoluit. Tiresius princeps int
rogatus a Scipione qua ca Numatia p⁹ no fuiss3 deleta ac de
uicta: Respd. discordia morte concordiª uictoriaz parat. dein
Scipio deleta Numatia mltas ~~histo~~. Ciuitates rep. quas Roˢ. tri
buta soluere coegit.

hispanie

It de Attalo.

Eodē tpre. Attal⁹. Asie Rex mortuus e. qui oibus yuieti
bus sue etatis ditior fuit. Hic pro fama Scipio. cu fili
os no heret: Roˢ. s hredes fec cuius palaci⁹. cu Ro. itrasset.
inerunt aulea magnitudis mire. quibus regis aula festis diebus
ornabat. quibus pea Ro. Theatꝝ sollenibus diebus ornare ꝯsueuert.

De Siculi pugna.

Eo item tpre In Sicilia orta e Siuil pugna q missi st̄ Fului⁹
et Rutili⁹ qui ex eis Triginta Mª. ceciderunt. mltos aut
suspenderes. Minturnis n̄o Ro. Con. ap. Suessaz Apulie
Ciui. Suoꝝ. 4ᵒʳ. Mª. suspendit in Cruce.

Bellu Aristonici.

Romani inter Crassu Con. i Asia direxerunt ꝯ Aristonicu
Attali frem pugnaturo qui Asia inuaserat. Fuerunt Crassi
adiutorio multi Reges Orientales quos oms Aristonic⁹
uic. Apphesus g3 Crassus q mori males: q3 captiuus ee uirga al3
illi⁹ a quo tenebat: percussit. Barbarus dolore perculsus Crassu3 occid.
capq3 eius Aristonico detulit.

Facta Perpenne.

Perpenna Roˢ. Con. audita Crassi morte ac Roᵒ3 iactura
in Asia festin⁹ abiit. et cu Aristoᵒ pugnas eius gētas abstulit
diuitias: et illu q̄daz in Ciuit. diu obsessuz apphend. Roᵒ3
q3 transmisit: iussu Senat⁹ in carcē transgulat⁹ est.

De Locustis.

Temporibus ipis maxia Locustaꝝ copia i Asia fuit no
solu spicas s3 folia herbas ac arboꝝ ramos teneros corrodentu.
Tandē amaros et cortices et lig. sicca comedebat. s3 uent⁹
ualid⁹ i mare illas deiecit: q subinde p littoª deiecte cu maxio
fetore pestiletia in circustantibus locis generauerit; hoibus bestiis
ac uolatilibus ex q̄ Numidia mortui sut hoᵉ. Octigenti milia
Cartagi.ᵉ3 ducenti de Roˢ. n̄o qui ee ptes illas aderat. Triginta
Mª. Hostus et tpribus in Italia locuste hi⁹ fuerunt. q in regioe
Gridanica ee Clastidiu in agris sacerdote qdam oppressisse ferunt.

Dissen° Romanorum p Grachos.

Scipione uictore Numatie: et Roᵒ3 reducto inter pom
et nobiles dissen°. orta e. Gaio Gracho et Marco Fuluio
istigantibus. Grachi ut poximinis rei. pu. plimu addi
derant i Cartaginensi bello s3 p ct abitione dnandi ellati st̄ in

supbia et po. sollicitare ceperunt adversum nobiles ac Ro. iura ad libitum
tractare. At p. Scipio ut premiss. et maximus qui nulla tollerare
iniuriam poterat una cum nobilibus quibusdam Tiberium occidit. quadam
die cum urbe exisset ad deducendas colonias. Postea Gracchum et alios sedi
cio. complices interfecerunt alios ex Italia fugarunt. Quos cet. carcere reliquerunt
runt. et sic nobiles prorsus obtinuerunt. oppresso po. dissensio li multis
durauit annis non tamen ulterius permixta sedata e inter Nobiles et po. lz aliqui
sopita. Graccorum tamen amici qui gracchi nobilissimi fuerunt. cuius superbi
Scipionem multis illatis ulneribus quadam die interfecerunt p q terius
dolum: ut ap Tullium de Amicitia uides.

Pugna Franchorum

S Excentesimo ac uigesimo quarto anno. G. et dominus. con
in Gallia transalpes cum Vituito Franchorum Rege pugnaue
runt. Struxerat Vituitus nauium pontem super flumen Rodanum
et quia centum septuaginta. Ma. armatorum habebat. Ro. despiciebat. q
paucissimi uidebantur. dicens non sufficient ad manducandum canibus quos
habemus. Sed cum pugnare cepissent a Ro. uicti sunt: et qui quidem ponte aste
cerant. nisi gurgitibus perierunt. Perierunt in ea de Gallis centum uiginti
Ma. Vituitum Rege Ro. adduxerunt. Habuerunt de Gallis predam maximam
et magni cum gloria Ro. reuersi sunt.

Iugurthinum bellum.

B Ellum eo tempore inter po. et Iugurtham ortum e rege Numida
rum qui nepos fuerat Massinisse Regis de quo supius dictum
e. Nam massinissa id filios legitimos z. habuit. ex concubinis
uero Quadraginta septem. Fuerunt aut legitimi. Micissa. Gulussa.
et Manastabilis. Postremi duo mortui sunt uiuente patre. Gulussa t
habuit filium nomine Candam quem Massinissa testamento heredem reliquerat: si filius
eius Micissa qui solus regnum obtinuit absque liberis transiret. Sz canda
postea morbo confectus non fuit ualido corpore. Manastabil uero ex concubina
genuerat Iugurtham quem Massinissa tamque futura prouidens edicto priuauit
regno. Hunc patruus eius Micissa qui ad bonas cernebat artes et decora
facie t multa quia promiss. et strenuus tamque proprium filium aluit. Micissa
iam senescente. Atherbalem genuit: et Iesalem sz nam mortuus ipz recep t
rere: ne Iugurtha suos exheredaret pupillos. Sz ipso ut premisimus
tempore. Scipio erat obsessurus Numantiam cum in Micissa auxilia mitteret.
Iugurtha Numidis prefecit quos in hispaniam duxerat. sperans eum quoque
tamen opprimi posse. nam palam ipsum perimere non audebat. ne qua regni dissensio
oriretur. Erat enim. sua strenuitate toti acceptus Numidie. sz longe
alr euenit: quam putasset Micissa nam multo famosior quam erat delecta
Numantia rediit. Litteras quoque commendaticias a Scipione detulit. Micisse
quibus acceptis. Micissa lz inuitus flexus aurum suum beneficiis mente Iugur
tham et ipsum adoptauit in regnum. Sz paulo post extremum uite
sue diem adesse intelligens uerba coram Iugurtha habuisse dicitur. proprios filios co
monens ut pacifice uiuerent. et post romanam Iugurtham commonuit ut
illos sibi coniunctos retineret. quos et tunc et suo beneficio fieri commonuerat.
Et multis premissis tandem inquit filius ut caueret: ne diceretur potio
re filium sumpsisse quam genuisse. quod Iugurtha moleste nimis tulit.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Clemētiꝰ in vendit. q̄ haret in corde. Mortuo tandē Micissa et celebratis exe
quiys orta dissēsiōe int hos tres regulos dnandi libidīe a Humana Roꝰ pol
licitationibꝫ dicant. n. Roꝰ oia fore venalia pmiss. ꝓ loco Iensalez qui Iugur
thaz ipm despiciebat: utpote niꝰno gnē ipz ī Opido Tirma p suos milites occi
sit. Atherbale deī regno fugauit. q lz p Roꝰ potētiaz in Affrica reductum
in Opido Cyrtha q maior est Ciuitas affrice diu obsessuz maxime fame
oppssuz cū mltis Mercatoribus qui iux urbis meīa ipm defendebat: q̄da
die p fisticatuz turpit necauit qd ut rome cogituz ē. timor tota inuasit
Italiam. Mittit. Lu. bestia Calfurniꝰ qui male pepigit cū Iugurtha. Anno
2º. Albinus. Coy. cū Marco Scauro mittit: q imēsaz pecuniaz a Iugurtha pit
recepit. s; sed qd fecerit no placuit. Roꝰ. Aul' intim Albi fr ptor ī castris
remansat q Iugurtha male tractauit: naz media nocte pditis castris ex
citu fugauit ī motez dieqz adueniete ī sigm̃ suitutis omīs misit sb asta
tali lege ut ad decīaz ~~lege~~ diem a Humidia decederent qd ubi Roꝰ co
gnitū ē: altius solito timē cepit. Tanta tn erat nephada Regis largiꝰ.
q toꝰ res ipune fuisset delapsa ī Gaius Meniꝰ tpꝰ. psuasisset: ne lib
tate desereret. Mittit tand Metellꝰ in Humidiaz q exercituz corruptū
ac dessidez repiens no priꝰ pugnare ostituit: q3 Milites maiorꝝ more mi
litare docuit. Quo pacto Humidia inuasit. Erat. n. exercitus ēē Carta
gine. Iugurtha cū infinita militū in valido desto obuius Metello pressit.
oia q sibi pspa fuissent. nisi militiꝰ pecunia iuuisset ēē nocte metus aufugit.
Metellꝰ uero uictoꝰ idubiꝰ pressit ad castra ad quorꝝ pfectionez Rutiliꝰ t
missus pres fuat: q cū Bomilcare Iugurtino duce pugna conseserat et inim
pfugauerat. Ipo anno Metellꝰ mltas Affrice Ciuitates cepit Thalaz s. Va
gaz. Larim Cyrtha Iugurtha q3 ad dditioez coegit. q lz mltaz pecuniam
ac equos et pfugos Metello dedisset: secū cogitās q quis ex rege ī suitute
redigi eet conditio. ex ītegroꝰ bellu reassupsit: et ad cuis generꝝ Bochu
Mauritanie Regē ofugiens. 3ꝰ3 Humidie pte si suo auxiꝰ de affrica
Roꝰs pelle posset pmisit. Hoc pacto aborꝝ exercitus ī Roꝰs incurrunt. Ano
2º. Mariꝰ qui fuerat dux exercitus Metelli Roꝰ ppꝰ suadete q Iugurtha diuꝰ
consul. et ita victoria ia prope adeptaz Metello de maibus abstulit
de cuiꝰ moribus latiꝰ dicet inferiꝰ. Hic Mariꝰ arcit Humidia aggressꝰ
ē: mltaqz bella cū Iugurtha: et Bocho gessit: et p oia Reges duic. Tand
Bochꝰ se male tractari cognoscens, misit ad Mariꝰ. ut ad se mittet Silla
q ab ipo Mario. 2º. erat. de cuius uita ī dicet. Cuz Silla ad Bo
chu puenisset: fctm ē. ut mlta calliditꝰ. mltisqz pollicitationibus Bochus
Iugurtha Socerū suu Roꝰs traddet. et a Bocho p Sillaz missus est
ad Marium. Mariꝰ uo ipm cū duobus filiys an currū suu Roꝰs redux:
et p mlta tpra erunosaz ī carcē uita duix et tande in carcē Maio in
bente stragulat ē. Tuc tpris Lelius Roꝰ ciuis cū uxore et filia
ī Apulia reuerētes vidit filia a fulmine interfici. et remansit nuda se
pataqz no paz a uestibus et calciamentis a mili a maibus sepati Mo
nilia a collo et equo mortuo sella et freni iuxta et sepata remasere.

De bello Cimbrorum.

EO tpre cū bellū Iugurthe Roꝰs affligeret: Gallorꝝ
pō fri st rebelles utpote Cymbri. Teutones et alii plurimi.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ꝯ. quos. M. Mallius et Q. Scipio Ro^orum con. missi sunt: et duo inter
Flu. Rodanum pugnare inceperunt: magna Ro^orum pte afflicta turpi fuga iam dicti
con. Ro^am redierunt. Quo terrore tota Italia contremuit. non minus quam Annibal
tempore Quare Marius adhuc absens cum a bello Iugurtino rediret. 2° factus
e con. et contra Gallos dirigitur. Anno sui consulatus 4° cum bellum Cymbricum perficeret.
adhibuit sibi collegam. Q. Luctacium catulum. et in duabus pugnis de
Cimbris ducenta M^a. ceciderunt: et septuaginta M^a. apprehenderunt. Mari^us
iterum et Catul^us 2°. loco cum Gall' pugnaverunt. et Centum sexaginta M^a.
ceciderunt: et septuaginta M^a. ceperunt. Mulieres vero Cimbrorum fortiorem pugna
commiserunt: nam in Circo currentes. et plaustra hic inde iungentes desuper pugnabant.
Ro. mulieres excoriabant si quas capiebant. et earum capita per capillos suspende-
bant: quod mulieres cernentes nimio terrore pulse. quedam se cum filiis interficiebant.
quedam se precipitaverunt: et sic Ro. victores extiterunt: et mortui sunt de Gall'
in ipsis variis pugnis trecenta quadraginta M^a. et apprehensi. centum quadra-
ginta M^a. ex quo Galli eo tempore fine fuerunt.

Sexcentesimo et Quinquagesimo 9° anno ab urbe condita cum iam bella
tempore cessasset. bellum adhuc aliud maius exortum e in Italia. Nam
Piceni. Marsi. Peligni cum per multos annos subditi essent. libertatem quere-
re ceperunt. et sic crudeli pugna per quadriennium continuum ab Q. Lucio Corne-
lio sedata e discordia.

Eo tempore multa in Italia signa apparuerunt. Ab orientali parte Globus igneus
cum magna celi fractura splenduit. Apud Aritios sanguis de panibus qui
de plagis corporum emanabat. Per 7. demum dies grandines cum lapi-
dibus et testis de celo cadere videbantur. que magnam terre partem devastaverunt. Fla-
ma de terra missa e exire que ad celum se attollens. quo tempore animalia que cum hominibus
vivere consueverant: alia in montibus. Alia in silvis se absconderunt presertim canes
qui sic hominibus vivere nequiunt luporum more magno cum ululatu per silvas lati-
taverunt. Hec fuit omen futuri Civil' belli.

Anno Sexcentesimo Sexagesimo secundo. Mitridaticum bellum exortum e: et
maxima civilis discordia. Nam cum Silla factus con. contra Mitridatem ad
pugnandum mitteretur qui Asiam occupaverat: et cum exercitu in Capa-
nia per dies aliquot moraretur. Marius ambitiosus optabat ad Mitrida-
ticum bellum posset dirigi cum nobilibus quibusdam ac parte po. qui eum sequebantur.
Tandem urbem exivit tamquam proficiturus ad Mitridaticum bellum. Quo au-
dito Silla reversus cum Mario pugnavit: ipsumque fugavit. Sulpicium alterum
Con. interfecit. Silla hic primus armatus cuius urbe intravit Ro^am Rem pu.
violenter accepit. Rebus tandem et si non de integro tum utrimque sedatis ad
Mitridaticum bellum processit. Nam Mitridates Rex ponti atque armenie Ni-
comedem Regem Bithinie de regno parabat expellere. cum Mitridati. Ro. Ma-
daverat. ut nullo modo presumeret. aut eos hostes expectaret quod Mitrida-
tes nimis contumeliose accepit: et nuntios illico per universam Asiam direx-
it die statuto quicumque Ro. inveniri possent necarentur quod factum e ut maxima Ro^orum
multitudo. in Asia necaretur. Apprehendit et Capadociam et Ariobarzanem Regem
fugato totam ipsam provinciam dissipavit. Bithiniam cepit. et Reges duos Ni-
comedem s. et Filomene in fugavit. Mathone. Civi. Achaie tradita est

---

Marginal notes (left margin):

muheres excoriant

Bellum Marsicum

Prodigia Italie

Bellum Mitridaticum

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Mitridati ab Axitone Atheniens. Misitq; q3 Archelauz suuz principe cu
Centu Sexaginta milibus q tota fere Grecia subiugarat. Istu archelaum
Silla apud Epyru cecidedit: et pugnã confossa vix solus aufugit: de pugnanti
bus viginti M^a. depditi. De exercitu uo Sille 13. tm mortui. Mitridates iteru
militu Septuaginta M^a. direx Archelao qui cu Silla itez pugnans de suis qui
decem M^a. et Diogene filiu eius mortuos amisit. In 2^a uo pugna exercitu Mi
tridatis adeo extinxit: ut solus Marcelaus de pugna euasit: et p. 6. dies
i pl palude latitauit. Quo audito Mitridates pacisci uolut cu Silla qd re
nues Silla poscebat: ut urbes deuastatas restitueret. rediretq; ad eius p
stinu regnu. Conuenit tandem in colloquio cu Silla Mitridates, et oia pro Sille
volunte gpoita st: qui eode tpe dardanos. Scorticos. dalmatas et Mes
sos pugnans subiugauit.

Bellu Sille et Marii

Marius intim cu Cornelio et Cina, multisq; aliis cplicibus ut
pote Carbone et Sertorio. Lepido Spartico Fimbria bellu
in Italia reparauit: et introgressi urbe nobilissimos viros et Sena
tores et Tribunos interfecerunt. Sille domu subuerterunt. vx. et filios de urbe
fugarunt. In hoc uo bello Cina et Fimbria preciis senuerit. Naz Fimbria t
missus est a Mario in Asiam capta Troya q tunc tpris restituta erat in
melius 13 in Templa deu ciues aufugissent inimani crudelitate quosq; inue
nit i ipsis templis cecidit. qd Menelaus 13 anno prapta quinque pandis tpre
facere no psumpsit. Ceterum Senatores: et alii Nobiles Ro. qui de urbe t
aufugerant. ad Silla deuenerunt. orantes assidue ut in Italia 13 dissuasus
ab auruspicibus usq; ad annu 7^m. redire no psupsit. Ab eisd tandem auru
spicibus admonitus ut rediret futurus uictor. cu attigisset Tarentuz litatis
uictis cona aurea i intestis sibi apparuit qd in uictorie signu hunt. Et pimu
aduersus Norbanum con. Mariane factionis pugnauit. et de eius exercitu Sex M^a.
ho^m. cecidit. totide apphendit. Dein cu Scipione con. pugnare pabat. 13 an cmissa
pugna tot se sponte exercitus Sille sdidit. Dein Rome nouati st con. Ma
rius iadeu Marii filius et Papirius carbo. Silla pimu cu filio Marii pugna
uit. et cecidit de exercitu eius ho^m. quindecim M^a. de suis uo Quadringenti
tm mortui st. Dein cu Capanio Samitez duce pugnauit iux. Colinaz
porta et Octoaginta ho^m. M^a. de ipius exercitu cecidit ac statiz urbem ingressus
e. hoiq3. Tria M^a. ieruniuz ar isotiuz cecidit. Qd catulus cernes magna
voce exclamauit ad Silla. Quorum nos erimus uictores si ipos urmz i ceme
cecidimus. Silla iussit Mariu de capeila casa exercituz i tiberiz pripitari
mebris resectis. et oculis auulsis. ut cu dolore uita finiret. Lucanus
aut et Iuuenalis ale de hoc casu sentiunt. Ferunt. n. qr Rusticus fuit de
Carpio oppido Capanie oriundus. bubulcus p^r. dein Ro^a ueniens, et
cu exercitu pgens Ro^a. castra dolabro muniebat. dein fruis stuisfere
pera Miles paulati singulos gradus ascedes ad cosulatu usq; deuenit. Qui
tuz pt Cibrica uictoriam de q sup diximus cu Silla ad Mitridaticu bellu
eunte cstugeret. amissa pugna i inuiturnis paludibus latuit: 13 tand repertus
Sille poit in carcere uita cruenose finiebat. Nec cu Sille i poto insula
minianu eet: remisit Senatoribus ut unu Cybrorum ipm ad instiam
pmittent. Ad qd cu Cyber itrasset: audita e ei uox diuina in carcere

rediret

fis m.

catulus.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Non lz tibi her colla continēte et ita supinz numinie precitus ac in tibe
riz precitus in mare deductus e. Appulsis tand Cartagine ibi totius as
sine collegit exitu. In Rom rediens Telesi Reg. Beneuēti auxi. et
porsene Reg Tuscorum urbe intrauit: et oibus ciuis interemptis usz ad
septimum anniz potitus e urbe. Silla intim rediens cu Mario primi ap
sarpotiz pugnit. 2° uero collina porta. Tand uiolet ingressus e urbe
nimis uiolenta usus uictoria. Marius a filio Catuli sigillatiz scissis me
bris ad ultimum auulsis oculis sup sepulchru Catuli mactatus e. Ig
rante Silla Filius uo Marij preneste aufugit. ubi obsessuz Silla p
duxit ad morte: cu uero ad urbe redisset Silla atrocimaz pugnaz
uero Colliaz porta gessit cu Sannitibus qui Mario in auxiliu uenerat.
qui secu adduxerant Octoaginta Mil. ho. ex quibus Quindecim M. Silla
cophendit. Alios ptiz fugauit. ptiz occidit. Carbo Mariae factionis con.
Ariminu aufugit: et in p Adriaticum mare trasuectus abijt in Siciliaz
quē Gn. Pompeius dux exercitus Sille insecutus est. Sepiusqz occidit
in pugna. Inde transiuit i Affricaz et domitiuz Rege Mariane
ptis ac Gordaz Rege Mauritanie duce. Et cu decē et octo cet anno
rum triumphu huit qd an Romanorum nullus huerat. Interea Silla Mitri
datez rebellātez deuic i Grecia. Iu reuersus pt anniz 3m quo urbem
reitrāuerat. Licetiaz ded Militibus suis facien. quellet q multa
i ciues nefaria omiserunt. Int quos fuit Catilina de q Salustius tra
ctat. Silla reputans secu quanta mala pegisset ceculaz i campo Marteo
sibi pauit: et ibi religiose uitam finiuit. Bellisqz no sedatis. durauit
aut bellu int Silla et Mariu anos dece et octo. Mortui st in pluss
ho. ulf centu quinquinta M. consules 23. ptores 7. Senatores ppe du
centi. Post morte Sille Lepidus Rex Mariane ptis aduersus
Catulu con. bellu repauit. Bis int se puguerunt. Insita Romanorum
multitudo e mortua ac Lepidus ipe. Ciuitas qz Albana a Ros capta
ad qua Scipio Lepidi filius cfugit. Brutus Rex Mariane ptis
i Cisalpinaz Galliaz aufugit. et ap Regium. Cun. occisus est.

Bellu Sectori

Sectorius uo bellu mouit in hispania 3 que missi st Q. Ce
cilius et Metellus filius eius qui Jugurtha expugnauerat ac
Lucius domicius. s cu pugnaret: mortuus e domicius. In
2a uo pugna totus exercitus Ro. adeo perijt: ut solus con. de exitu fugeret.
Post octauu et xm anniz Sectorius a suis ciuibus mortuus e. Missi st
Gn. Pompeius et Q. Metellus in hispaniaz qui oms fere hispanie ciui.
subiugarunt. In Macedoniaz uo missus est Appius Claudius qui cu uarijs
gentibus pugnaret. hic uero Redopez mortuus e. Gaius Sedonius i Gal
liaz missus e qui p. 3. anos ad Danubiu Flu. usqz subiugauit.

Facta Mitridatis

Anno Septingentesimo 7° pt urbe cdita. Mitridates fracta pace uoluit
Bithinia recapere: que adiutus missi st Lu. lucinius et M. Au
relius. et cu pugnassent uicerunt Con. et inde aufugit Mitridates
et Cizicu Ciui. obsedit. cogitauerat. n. si illa cape possz tota Asiam i
ptate hre. Sz cu uenisset Lucullus con. illu obsedit a tergo. et cu haberet Mi
tridates ab una pte Cinzinuz ex altra consule pugnaturus. et fame

tandem

oppressus deficit. Bizantium quam aufugit. qui Lucullus diu fecit Mitridatis milites eos apprehendit navigio et ita dux cum paucis aufugit.

Bellu Spartaci.

Marcus interea Lucinius ad Macedonia profectus est. de exercitu suo quidam nobiles discesserunt redeuntes que in Italia maximum bellum mouerunt. Horum princeps fuit Spartacus qui Capuam cepit et Vesubium montem. clausus tunc pretor cos tunc cepit obsidere. Illi uero super eius castra irruerunt. eumque fugarunt. praedam agentes infinitam. Inde euntes per Ciuitates maritimas crudelitate nimiam operati sunt. Virgines matronasque ui opprimentes tota fere Italia destruxerunt. con. Romanorum duas pugnas inierunt. Tandem a Crasso Lucinio Marco in Apuliam uicti sunt.

Bellu Splend. Luculli et Tigranis

Eo tempore Mitridates fugiens a facie Luculli receptus est a Tigrane Rege Spartanie qui eo tempore magna cum gloria regnabat. et exercitum ipsius ac Seriae apprehenderat. quod audiens Lucullus prosecutus est Mitridatem et ciuitatem Tigranis obsidere cepit. Tigranes uero in exercitus Adarcine regni sui nobilissima. Cum. et ibi agitato exercitu Sagittatorum decem milium. Militumque nonaginta milium conmissa pugna cum Lucullo qui non plures decem et octo milium militum habebat. ita uictus est. ut maiorem sui exercitus partem perderet. Inde abiit Lucullus ad alia ciuitate Armenie ubi Tigranis filius adeat eamque cum ipso apprehendit. Qui ut uidit Lucullus super Tigranem parte dimisit exercitus cum classe in mari ne Mitridates posset aufugere. Sed tandem ea tunc uicta aufugit. Belloque quam Romanis renouauit. Lucullus interim Romam rediit. et postmodum repetundarum accusatus ipsos euasit: et uite se dedit ac splendidissime.

de alio Lucullo.

Alter subinde missus est Lucullus Lucius in Macedoniam qui primus Romanorum Bessos subiugauit. multasque preterea Ciuitates preda expugnauit getem in Rodopeis montibus ipso audito horribilem. nam quos apprehendebat. decollabat: et capita retinentes cum crinibus extracto cerebro cum carnuita testa bibebat. tamque cum sripho. Is cum con. eos penitus subiugauit: multas deinde Ciuitates cepit et diruit. utpote. Appoloniam Galatiam. Parium. Feriopolim Vsturz Thomam et Burtionem tandemque cum uictoria Romam rediit.

Crudelitas horribilis.

Bellu Cretense.

Eo tempore bellum Cretense expositum est: quo missus est Cecilius Metellus et tres annos pugnans Cretam subiugauit. ubi cum centum Ciuitates ad uiginti redegit. qua uictoria dictus est Metellus Creticus.

Bellu Gnei Pompeii et Mitridatis.

Eo tempore Assiria rediit in potestatem Romanorum. Sed multe Ciuitates circa Mauritaniam potestatis Romanis rebellauerunt contra quas missus est Gn. Pompeius qui paucis diebus illas subiugauit. deinde contra Mitridatem abiit. et ipse nactus tempore in exercitum Mitridatis irruens uiginti milia hominum occidit. duosque centuriones. Mitridates uero cum coniuge: et duobus filiis aufugit cepit que nimium seuire in suos. duos filios occidit Sodrarinam et Gariem. Farnax uero tertius filius aufugit: ad cuius persecutionem Mitridates misit: Sed Farnax exercitum pacificauit. et contra patrem prexit. eumque pugnans deuicit. quem cum Mitridates rogaret ne eum interficeret: istique obaudiret: cito domum reuersus uenenum dedit uxori et filiabus atque ipse postea sumpsit: ut cum eis moreretur. At cum cito non deficeret: rogauit quendam

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

milite Gallu noie ut eu decollaret. qd fim est. Sz plerique alit sentiunt. Asserunt n. q Gn. bisforu obsidente Farnax pri Mitridati venenu potionis loco obtulit: qui cernens Gn. cuj. misit medio fily Farnacis inqt. Fili spet tibi deus osilez filiu. Vixit aut Mitridates anos. 72. et pugnavit. 40. cu Ro

Bellu Gnei Pompey et Mitridatis. cuius Tigrane.

Gneus dein pompeius ꝯ Tigrinez prex: et cu Tigrines ad pugnam exercitu parasset: coria tand deposita ad pedes pompey sponte se flectere voles pompeius facere no permisit. Abstulit ei tamen de Siriaz. Fenicez et Offone: et libras argenti Mille Singlis anis pp. Rono tributu dare iussit. eo qm absz eu rebellassent.

Facta pompey qui Iherosolimam accessit

Pervexit deinde pompeius ꝯ Orode Albanie Rege ab eo resuz tulit pacemqz oposuit. Subdidit dein Vberiaz. Ituraeos Arabes et Mirone Armenia doioteo Gallatie Regi dedit: qui eu adiunerat ꝯ Mitridate. Venit dein Iherosolimaz ubi Ircanus et Aristobolus fres regnabat dissidentes i iure. Aristobolus templu famosissimu tenebat. Ircanus uero Ciuitate. Sz eu Pompeius templu obsideret: rogatu fratris qui se Ro subdiderat adueniete Senofegia qua Iudei maxi sollemnitr celebrabat. nec ad dimicandu ꝯsurgeret. M. Staurus. et M. Crassus qui erat in exercitu lz datis indutiis a Pompeio venientes i pugnantes inderunt. irruperunt i templu et captus Aristobolus eu duobus filiis datus e in exiliu Roe. Pompeius uero templu intras introduxit e i Sancta Sctorum q nemo ni solus pontifex intrare solebat. qd Iudei molestius ferentes qz templi capinez. turbato aio fuerunt. Intuens aut Pompeius mensa auri et argenti copia eu tabula ppiciatorez ac duobus Cherubin et cetera templi ornamenta ubi Moyses in lege preparat. dix. uere magnus h deus colitur. nihil eorum mouens. Sz Crassus cum iret ad pres dia pinos arripuit.

Victoria Regum xxxij. Pompey

Pompeius dein in Oriete Triginta et duos Reges bello superauit. Sbiniqz antiquissio bello qd in pria ꝯ Ros fiat. finez dedit. Tand qz in Iulia Iudeaz descendes ad Allanos usqz peruenit. qs nec Alexr. nec Herculem nz Bachus umqz pervenit. In magna eu glia Ros rediit atz iter in hyspaniam remissus. Eo tpre Lucius Sergius catilina uir nobilissimus sz infinite prauitatis in Ros ꝯspirauit: et obfugit in Tusciaz ubi in bello a petreio questore mortuus e.

Sedino Cesaris et Pompey

Anno septingeo nonagesimo 3o. pt urbe condita Gaius Iullius Cesar fuis e ꝯsul. et eu eo Gn. Pompeius ac M. Crassus. Cesar ad Gallos missus e. Crassus ad parthos. pompeius i urbe remansit. Cesar po loco gente q dr Alberna uicit. dein pt multas pugnas ad mare Britanicu puenit. Pugnauit et eu Tulinguis. Latogis. et Rauracis ex quibus Quadraginta Ma occideret ceterosqz fugauit. Vicit deinde Carioristu Rege duas eius uxores totidemqz filias abstulit pcurrens exercitu eius p miliaria 40ta occiderunt e. Post h ꝯgregate sunt multe gentes ꝯ Cesare Octoaginta Ma pugnatores uno q subito exeuntes de Siluis exercitu Cesaris in fugam uerterunt. qbus Cesar superueniens. fortit restitit eosqz penitus de tra deleuit. Eo tpre duo duces Cesaris Crassus et Albinus de eqtanis et Can

tribus Triginta nove M^a interfecerunt. Germanos et qui flumine
Renum transierant omnes gentes expugnantes. Cesar prorsus delevit.
deinde Renum transiens Suedos ferocissimos premit. Totam Germaniam
subiugavit. Britanos qui Romanos ignorabant vincit. et obsides cepit atque tributarios
eos reddit. Sed dum Cesar esset in Gallia. M. Crassus qui ad parthos iverat
templumque Ierosolimis transeundo spoliaverat cum Seleuciam maximam parthorum civitatem
obsideret. facto federe cum Rege parthorum et exercitu in obsidione relicto cum carras
cum paucis recipiens pacem cum iussis: Liquefacto auro et sibi et filio ponitur in
tam siminit. qui sacra iverat: post mortua est. Quod vero illorum annos 40. illis
steterunt: quaedam sub Octaviano exempti sunt. per Tiberium pugnam suam in morte
Crassi Cassius Romanus questor forte cum stipendiis ad exercitum iverat. qui transiens Eu
frates persas devicit. et assidue pugnias exercitum redux. Eo dubio Romani Ce
sare revocaverunt: ut contra parthos iret: qui nolles victoriam iam prope adeptam
relinquere contra Romanorum voluntate quinquennio remoratus est. et sic decennio tota Septe
tonale plaga subiugavit. Tandem rediens Ariminum appulit. denegatus est ei
triumphus ac per Marcellum con. nuntiatum ut urbe inermis intraret. et quod absque
triumpho reciperet. quod nimis indignans Cesar accipiens. Arimini firmiter stetit
cum exercitu suo in castris revocavit: et per Curionem qui erat pretor et vox populi
multo auro corruptum magis populo. pre se allex. Hoc timore exercitus timentes no
biles Senatus Cato ac Pompeius: aliique complures ne prelia tractaretur in
urbe relicta Civitate in Apulia aufugerunt. Quos Cesar insecutus descendens
per Marchiam Brundisii eos obsedit. Tandem in Greciam refugerunt. rediens
inde Cesar Romam Erarium spoliavit. Inde in hyspaniam pergens Brutum
iuxta Massiliam dimisit. que sibi restitit. de quo Bello navali devicta Bru
tus triumphavit. Cesar vero ad Petreium et Afranium Pompeii duces in hyspania
pervenit. quos multo tempore labore superavit: Reversusque Romam iterum factus est consul. De
inde venit in Greciam In Epyro superatus est a Pompeio qui totum fere orbem
aggregaverat. Cesare cum Pompeius tandem vel penitus opprimere posset: iussit
super ipsum Romanum illum permisit aufugere. Amisit autem Cesar in illa pugna hominum
bigintiquatuor M^a. et Labeno agmine fugatur in Emathiam. Curio quoque maiore cum
toto exercitu a Iubba in Libia interemptus est. Ulterius Cesaris dux ab Octavio
Pompeii duce in Illirico latere mortuus est. Pompeius vero Cesare insequens in E
mathia pervenit. et commissa pugna aufugit de prelio in Lesbum insulam ubi uxorem
relinquerat. Sed nocte adveniente in castra Pompeii prosilit. Romani vero ad naves
confugientes sub Catone duce per sirtes et deserta multo labore ad Regem Iubbam
pervenerunt. Pompeius quidem accipiens per diversas insulas transiens parabat
ad parthos transire: sed dissuasus a Lentulo confugit ad ptolomeum Regem Egipti
qui puer in tutella acceperat mortuo Lago eius patre cui ipse Pompeius regnum
restituerat. Ptholomeus consilio photini pompeium occidit. et caput eius et an
nulum Cesari reservavit quod cum Cesar devenisset. ac apportatum ei per photinum
pompeii caput vidisset: nobile sepulcrum iuxta Pelusium oppidum ei fabricari fecit.
Postea per photinum et Achilam orta dissensio est. ex quo corrupto est exercitu Cesaris
et voluerunt Cesarem interficere: eo quod Cleopatram ptolomeo reinveterat: quam
sororem ac uxorem consilio photini ptholomeus tenebat in carcere. Sed cum victor
extitit Cesar Photinum et Achilam interfecit et ptholomeum postea bellum

quatre mort. M. Crassus

Corrumpit Curio pecunia.

Mors Curio

Mors pompei.

Cesar interficit interfectores pompei

monetem nauali bello pemit. qui appulsus ad litus a suis cognit[us] e lorica
aurea q[ua] indutus erat. Cesar uo cleopatra arrep in qugere cu qua fere trie
mo pmansit ex ca q[ue] filios pcauit

Facta Cesaris in Egypto.

P[ost] Vernauit q[ue] cu Furnace Mitridatis filio qui cu Pompeio tenuerat.
ipm q[ue] pugnan[s] pcit. Deiotaro minorem Armenia abstulit. Alisan
driam expugnauit non puo labore. Regebat in ea Tharsis Viglius qda
vir aenus atq[ue] auro potes q[ui] ano Centesimo et octuagesimo etatis sue filiu genuit

Viglius p[ost] c[entesimum] et 80m annu etatis sue genuit filium

Viglum. Hic ab affinibus destitutus mari i ligurias ducet[us] a Falaramondo
vicecomite Liguru Rege in iaz adolescet[em] in pdia ap Ticinu. Filii dono ha
buit: crex. edibus Iullie sac[r]e oscuit ex Crispa ux[or]e filiu hnit Putreoliz
q[ui] genuit Ardiu. a q[uo] noua hedificat Alisandria. Tria pdia i vnu sup
ticinu aluem redigunt. oppidu id ab auo Viglun noiat: fortilicio iexpugna

Viglenenu

bili munit qd Bellizona appellat. deduxit Colonie quibus ipat Ardi[us].

Bellizona

Cui[us] progenitor Viglius d[e] pressu ac glia Cesaris ctiorat[us] repatriauit.
n[on] denerans a pre Tharso ab Cesare in tram suscept[us] alij cius fra lris
mandas. utputa studiis pinns alii man[us] in hostes iserens ut p[ri]a pstremu[s]
e: n[on] a Cesaris late distessit. donec cum cunctis plaga spinguasse. Transi
uit dein Cesar i Libia et Iubbaz libie Rege cu multis Ro[manis] nobilibus

Morit Iubba

bello pemit: n[on] ipm sepellire pmisit. qr n[on] ipe Curione sepelliuerat Ob
sed[it] dein Vtica Ciui. in qua erat Cato qua obtinuit q[ui] Cato elliges po[tius]

Morit Cato.

i libtate mori: q[uam] subire suitute gladio se itemit. Lecto priori nocte phedro
ne de imortalitate aie platonis li[bro]. Transies dein in Hispaniaz cu filiis Pom
peij pugnauit. iuxta Munda Ciui. et intr[a] fere in bello cu uideret milites
fuge: nimis durit cep flere q[uia] iuz senex ia et bello famosissim[us] a pue
ris incideret. Restaurata pugna motuus e Cn. Pompei[us] Sext[us] uo ay

Morit Iulli Cesare.

fugi Cesar inde Ro[mam] rediens omes i pace stare pmisit. Sz pt duos an
nos cu cet in Theat[r]o popeij an statua ipius popeij a Bruto et Cassio
multis ulneribus occisus e. Senatu assentiete iudicans pre. quos ipe cauat. ac
suis astatibus ppriis. n[on] e ausus aliqs eu de ualenare. s[ed] soluz cadauer
in arce remasit. Fuit aut vir orb ac Ro[mani] impij ppa uirtute dnato
cui nil obire pot. n[on] q[uia] rem pu. oppssit: ueluti tirannus clarissim[us] quid
ac fuge nahidus. Quatuor sil eplas dictabat. Mille passus sola manu
natauit. Submisa nauicla in q[ua] erat qn cu ptholo[meo] pugnauit. alta manu i
eplaz sup aq[ua]z tenes. Huius fuit melior astrolog[us]. Bissextu ap latinos
inuenit. Huiusq[ue] tanto in tumultu fuit. q[uod] aliqua quottidie no scriberet. Quin
quagies capestri bello dimicauit. sp uictor extitit nisi iuxta Renu a Teuto
nis supat[us] et in Epyro a Pompeio. Homines ocente[n]a ho[m]i[n]u[m] M[ilia] i plus anci[sos] pt
quos in Ciuili bello pemit. Prodigia in cuius morte p totu fere orbem
apparuerunt. In Gallia. In Asia. In Affrica et Germania p aera arma
sonuerunt. Ro[me] tres soles apparuerunt. Bos arazato locuit[us] est hoi Cui me
opprimis. no deerunt cibaria s[ed] po[st] ho[m]i[ne]s. Pt cuius mortem ciile adh[uc] bellu exortu
e. na Brut[us] et Cassius q[ui] Cesare interfecerunt cu ctis nobilibz in Apuliam
fugierunt: ad quorum psecutione Antoni[us] dux Militie Cesaris prox. Se
nat[us] u[er]o i auxi[lium] Bruti et Cassij Irtuz et Pansaz con[sules] misit. Octauian[um]
q[ue] Cesaris nepote ac adoptiu[m] filiuz. ipo iuito. Anto[nius] retrogress[us] Irtuz et Pansaz

.fig.

in pugna occid. Cum Octauia aut Dolobella intueme[n]. M. Tuly Sorco
pacem composuit. et sororem Octauiani in ux. accep. Brutus infim et Cassius
in Asiam transiuerunt. ubi diu regnauerunt. Cum quibus erat Flac. Ora-
tius qui sub Bruto fuit dux Ro. mili. Cenuit eu Octauia. Ro.
psisteret. et Anto. in Grecia collecto exercitu ad ulaster[] Cesare contra Bru-
tum et Cassium mouerunt. In p. pugna mortuus est Cassius. In 2a. Bru- Mors Bruti & Cassii
tus qui fin e. ut orbe diuiserunt. Octauia. sit mare Antonio uolt regna
tibus. Hoc acres L. u. Antos. M. Antonii fr. Octauianum infestare
cep. Et p. Cremone. Mutie. deinde p. ea Perusii ubi ab Octauia. obsessus
fame perijt. Post mortem M. Anto. audiens lenia tedio cuncte dixit
ad Cleopatra Egypti Reginam se transferens que quondam Cesaris Concuba-
fuerat. Ferebat enim se totius mundi dnam et Ro. non modicum inuidebat
eo quod Cesar sibi ipsa Ro. regnum in Egyptum transferre promiserat. quam Anto. rec-
in coniuge et sic cu infinita multitudine gentium fecit ouis. Anto. et Cleopatra contra
Octauianum bellu mouerunt. et mox Ieoradaz promotoru. bello amisso duo
M. Gallorum militum anto coniup. de exercitu Antonii ad Octauianum
transfugerunt. Et sic Anto. tristi bello amisso p. uires fug. et no ult.
apparuisse fert. 3 gstat eu Alexandria affuisse. et sepulchrum intrasse.
Ubi sponte dolore commotus ueno se pemit. Cleopatra non q nauibus Mors Antonii
pugnabat. uehiti uictorem et ebria omnis sup Ro. capitolia uolas. sola nauila
relicta cotis aufis Alexandriam repetijt. ad quam expugnandam post duos annos
et dimidium cu Octauianus rec paret. illa celeberrio apparatu assupto et
solito celebriore Octauia. se obtulit. facie pte debe intercede sponsa
quod diz ap Cesare atque Antonium euenerat. Octauianus tu illa spreuit
qua deducta Alexandria redijt. et sepulchrum Antonii intrauit. et aspidibus Mors Cleopatre
mamillis appositis. uenata deperijt. Tunc primum Alexandria facta est pui-
cia. Octauianus anno. xij. a morte Cesaris Julij imperiu obtinuit. post
paucos non annos Sextus Pompeii filius qui sub Octauiano bis con- ex
titerat contra Octauianum simile bellum mouit in Sicilia. cu q pugnat Octa
uianus et amissa pugna in spelunca p. 3. dies latuit turpit. Tande
Ro.m rediens Agrippam Leuiz sin ex sorore qua huit Anto. contra Sextum
ad pugnandu misit. et comissa pugna mortuus est Sextus Pom. Alij
dicunt quod fugit in Asiam et int Barbaros uita finiuit. Et tc Octaui
anus quietum oi ex pte imperiu obtinuit.

Genecologia Regum Romanorum

Julius cesar

A tempore Tarquinii superbi Iulius Cesar primus rem pu. uio-
lent arripuit quinquo regnum obtines. Anno uo Septingentesimo uige-
2o. ab urbe condita. hic cum uerus e unus grad in dom sit.
Sexta etas incip. Regnauit Octauianus anos. 12. post Cesaris morte. cuius
imperij tpre natus e Jesuschristus. Saluator mdi de Ma. uirgine. ut
p tiburtinam Sibilla Octauia. premonstratu fuit. Fuit aut Octauianus
Octauiani Senatoris filius. Matrem gen. p Julia fortiaz ab Enea
sortitus e filius Julij Cesaris maioris auunculi adopcione a quo pterea dicitur
e Cesar. Augustus uo ppter uictoriam quam de Antonio et Cleopatra
huit. eo quod auxit Ro. imperiu. Octauianus ei ppriu nom e. In ipe. 1
posit p se tribunitiam potestatem exercuit. Regione Egypti inundatione

MUSEO DEL EXCMO. SR MARQUES DE CERRALBO
D. ENRIQUE DE AGUILERA Y GAMBOA
MADRID

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Nsili accessu p diffi^les ac inaz sitatis paludibus et aquis in alueis reductis
i facie puincie redegit: ut Ro copia frumti inde sumet. Statuit et ut e
gypty ducaties octo^a M^a frumti Mod^s Ro^a tributo mittent. Cantabros.
Equitanos. Rhetos Vindelicos Dalmatas. Ro imperio iunxit. Sue
nos Catosq3 deleuit. Sicambros in Galliaz transtulit. Panonios Stipendi
arios adiecit Gethaz et Bastarnaz po^s ad concordia compulit. qui
obsides sponte obtulerunt. ac Reges creadi sup eos arbitriu gessere. Sci
the. Garamantes Ethyopesq3 legatos misse cu donis. Hui^s tpre uastat
e Ros exercitus trans Renuz. Tribuni atq3 ptores qd in tm doluit.
ut ualido ictu pietez crebro pulsaret ueste capillo ac reliquis luge
tiu indicys deforetus. ille aumcli facta uehement arguebat: pace po^s q3
bellu monebat n iusta ca iuueniete. Erga Ciues Clementissie gubat
e Mai sidus, erga ppinquos huit. Mecenatez. Pollione Agrippa Virgi
liu et Oratiu. Rarus ad amicicias recipiedas, in retinen^o constantissim^s.
Liberalibus studiys ado studios^s i elloquen^a pstriz ut null^a pteriret dies
qn legeret aut scribet. Leges correx: et sb no^e suo ples ptulit. Ro^a multis
hedificiys aux. dirrup^a tepla resarciuit. Templu maxi^s omz q i mudo
fuerat dirruit qr p magnitudie no posse frequetari: et ne qs inde ex^m
capet tanta hedificari machinaz in qua posse orb cos^s cosimi. Liuia
tn eius uux porticu in ipius templi memoriaz cosituit: in q omz deo
rum imagi^s. que in templo fuerat locauit. qz porticu Liuia ap
Urbem
pellauit. Gloriaba nihilomins Augustus, respectes Lateriz inueni, mar
morea at relinqua. Fuit animus Mitis ciuil. Lepidi toto corpe animi
plcer ocls pl'cor et splendentibus, ado q du quid Ros Miles eius
facie respiceret oclos auertit itera. interrogatus cur sic faceret: Rndit
Vita Cesaris
Fulmie oclor illius ferre non posse. Et quouz e ppinqu in prio liba
les artes posuit. Nec tn inz tantis uirtus carere potuit. Fuit n. paulu
lu ipatiens iracundus leuit octto incid^s et diuandi pt q3 extiari posse
cupidissiz^s palaz factios^s: alee lusor cibi et pot^s dud^s som tn alique
lu abstines. feruebat libidi: usq3 ad probru uulgatus fame. int. 12. ca
tamitas totidq3 puellas cubare solebat. Abiecta q3 ux Scribonia Liuia
Neronis auid ux. qu uiro cedete sibi adiuxit. cui^s filij fuerunt drus
sus et Tiberius qs adoptauit Octauian^s amore Liuie in filios. q multa
Octauiano mala intulerunt. Fuit adulterij seuerissim^s ultor. Ouidiu
pst'psit: qr de amore s pscripsit. Annos 7. et septuaginta in...sis mor
bo Nolle interyt. quida tn liuie dolo extinctu dicut metuetis
ne qz priuignu Agrippe que odio nouercali i Insula relegauerat re
duci cepat: eo summaz rer adepto penas daret. Sz Senat multos
ei hores censuit s^s pt mortem Tiam pt q ama puc prez dixerat
taz i urbe qz alijs Ciuitatibus ei celeberima tepla cosruit, crebris
iactantibus ut aut no nat aut no mortuus. Alter pessi
mi incepti, exitus peteri alter. Nam i adipiscen^o principatu, libitate
oppssit. In imperio aut adeo Ciues amant: ut cu quod tpre fame op
primentur Ciuitas ueno mori statuit po^s q3 comedere. si a puincys
Classes frumtuz allature no redisset. adeo et e amat a pp. ut

Senatu Cesarem

senatu Cesarea domu extirpare volente arclante populo. Vivat Rex
augustus executione tamen non potuerit. Tribus nominibus a populo appella
tus est. Primo tempore Romulus et Quirinus. sed edicto vetuit ne
Romanus quisquam nec se nec alium deum appellaret. assensus id esse futurum sibi.
Imperavit annis Quinquaginta sex. duodecim cum antonio ceteris solus.

Claudius Tiberius Nero

Claudius Tiberius Nero Livie filius Octaviani privignus post
ipsum regnum assumpsit. Imperavit annis 24. qui ex nimio
bibere a lusoribus dictus est Claudius nero. satis in armis
prudens. literis splendidus eloquio clarus. mente pessimo tamen avaro
insidioso dissimulans quod mente gerebat. Reservans consilius melior: quam pre
meditatus. Principatum a patribus astu suscepit: explorans cuiusque opinio
nem. quare bonos quosque prava pessundedit. Capadoces in provinciam
redegit. Archelao eorum rege amoto/ Getulorum latrocinia repressit. Marchodu
Suevorum rege callide circumvenit. cum in mari fame tam sontes quam insontes pu
niebat. Resolutus multis artibus Armeniam per Parthos. Noricam a dacis
Panoniam a Sarthis Gallia a finitimis gentibus accepit. Post annum octavum
sinum octavum et menses 4. insidiis Caligule extinctus est. Sub quo mortuus

drusus

est christus. Drusus Nero frater eius apud Germaniam ab octaviano primo loco
victorias obtinuit. et apud eosdem rebelles fratres cum diminuaret extinctus. sed prius
prius cum esset creatus. natus est ei filius que Gallicula appellavit.

Gaius Gallicula

Gaius Gallicula filius drusi germanici a Germanorum victoria dictus. Tiberio ex
tincto imperium violenter arripuit. In principatum rarissimis imperio
sumpto adeo crudelis. Tres eius sorores maculavit. Habitu siderum
deorum incedebat. Jovis ob vestitu: choro autem bachanali se libero assere
bat. In palacio matronas nobiles publice libidini subiecit. Primus diadema
imposito dominum se appellari iussit. Spatio illo tamen multum. insinum puteo
lano inter moles duplici ordine. naves contexens arene aggestu ad tre
spatium via solidata phalerato equo et aurea corona quasi triumphans cum
ilico indutus circum bimatro decurrit. et in tursu a Militibus confossus interiit.
Cuius tempore Matheus apostolus in Judea primus Evangelium scripsit.

Titus claudius.

Titus claudius tiberii filius post Gallicolam annos 14. regnavit.
Hic cum Senatus censuisset Cesarea domu extirmanda ideoque latebra
receptus est a militibus: et quem uxores erat imprudentibus nutus in
debatur. Tandem imperator factus est. deditus venere vino libidini. uxores liberos
ignavus timidus Libertorum et uxoris imperiis subditus. Huius tempore Scribonius
Camillus inter dalmatas imperator creatus statim interficit. Aqua claudia
Roma inducitur. Mauritanea provincia efficit. Uxor Massallina passim
adulteriis potiebatur. sed plures interempti sunt. tandem fortius accusa nobiliores quasque
nuptas et adolescentulas in eo scortorum servitu proposuit: et fines coacti nutte
bant ad ipsas. Quod si quis abhorreret falso crimine in ipsum omnesque suos ficto serue
bat. Liberi eius adeo dissoluti fuerunt ut stupris exilio cede proscriptionibus
omnia fedaret. ex quibus felicem legionibus Judee prefecit. Obsidionem cum
eum de bello Britanico triumphare fecit. Pollidium inter consules medium ince
dere fecit. Inter hos omnes Narcissum ab epistolis dominum ipsius dominum se gerebat. pal
la pretoriisque ornamentis sublimatus. Huius temporibus fuit fames valida de

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

qua in actibus Apostolorum. In quo helena Abigenorum Regina pauperes in ferlim sustentauit.
Apparuit quoque hijs temporibus phenix annis unica apud egyptum et in egeo mari re
pente insula emersit. Claudius hic primum Messaliam accidit. Agrippinam Gallirle
filia duxit in uxorem que ueno pinguinos accidit. Vero ut Juuenal testatur. bolleta
neci mandauit ut filium suum Nerone ad imperium cito poneret. Vixit autem t.
Claudius annis 60. eius funus diu occultatum est. dum arte mulieribus corrupti
custodes egro simularet. Nero pinguinus eius imperij iura suscepit.

Domitius Nero Crudelis.

Domitius Nero pre domitio Enobarbo genitus matre Agrippina annos
14. imperauit. Hic quinquennio tollerandus extitit. Vnde quidam dixe
runt. Traianum solitum dicere procul distare imperatores quinquennio. Constru
xit in urbe amphiteatrum et Lauacra. Turpia infinita agens non sue nec
alie pudicitie pepercit. more mulieris uitium ostentabat. agebat. et patiebatur. Octa
uia Sabinam Panopeam in matrimonium duxit. uiris earum trucidatis. Tunc Gal
ba hispanie proconsul et Gaius Iullius imperium corripuerunt. Nero ubi Gal
ba aduentare didicit. et Senatus constituit. ut more maiorum collo
in furca coiecto. uirgis ad necem cederetur. destitutus undique media
nocte urbe egressus sequentibus Fauno: et Pasiecchito Neophito Spado
ne Sporo quem ad exercitum in mulierem formare temptauerat. semet ipsum
gladijs transfegit. adiuuante trepidatem manum Sporo cum sane prius
nullo reperto qui eum ferirent exclamasset. heu nec amicum nec inimicum habeo
dedecorose uixi. turpius pereo. periit anno etatis sue trigesimo 2°. Petrum et
Paulum interfecit. infinita commisit. que memorare pudet. Huic tamen perses adeo
dilexerunt. quod missos Roma misere oratores si liceret eis sibi tumulum co
struere. sed urbis tota omnesque prouincie in eius nece adeo exultauerunt ut plebs
phalata tanquam manumissa exempta quasi seuo domino triumpharet.

Galba.

Galba gente Sulpiciorum genitus mensibus. 7. totidemque diebus imperauit.
In adolescentia infamis. Ad uestem imperas. Amicorum consilio ut
Hinn Cornelij et Cetij acta disposuit seu in palatio habitabat. Ante
sumptum ipsum mitis plurias sapienter administrauit. Milites in militia egregie
tractauit: ita ut pueribus uincerent. Miles disce militare. Galba non fu
no geniturus. Cum septuagesimum annum etatis sue transiret. ab Ottone fraudu
lenter cepisset ad lacum curcium cum loricatus descendisset. ad sedandum tumultum
legionum interesse decertantium.

Saluius Otto.

Saluius Otto splendidissimis maioribus ortus ex oppido Ferentio men
sibus 3. imperauit omni uita turpissimus maxime in adolescentia. Hic primum
apud Plautia deinde apud Tiburtarium ab Aurelio diuertus dolore comotus
se gladio transfixit anno etatis sue 37°. adeo a militibus dilectus ut eius cor
pore uiso pre dolore se interficeret.

Vitellius.

Vitellius nobili ortus familia patre Lucio Vitellio ter consule menses. 8. im
perauit. Hic tumens crudelis auarusque cum tempore Vespasianus in oriente
principatum obtinuit: a cuius militibus Vitellius dissipatus certaine tuto
nix urbis muros palacio in quo latuerat eductus ad spectaculum uulgi deductus. ut
cum omni turpitudine uita finiret. gladio sibi mento apposito seminudus fimo ceno ce
terisque purgamentis turpibus multis ultimum eius. recessentibus per gemonias scalas
trahitur. ubi Scabinum Vespasiani fratrem necauerat confossus interijt. Vixit annis. 57.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Vespesianus

Vespesianus annis .x. imperavit. Huius inter cetera bona illud singulare
fuit. iniurias oblivisci. ita ut Vitellij filiam locupletissime dotatam sple
ndidissimo viro iungeret. Hic post multas variasque victorias subiugato per
ptholomeo rege et Judea fere penitus ac Jerusolima destructa ad Jesu Christi ul
tionem resarcito capitolio in melius et multis reparatis hedificiis cum quadam
die sederet in ocio ipsi sidus crinitum apparuit et tunc inquit: ad regem Parthorum pertinet.
cuius non capilli effusiores erant. Deinde ventris eluviem passus assurgens ait de
cet imperatorem stantem excedere et ita vitam finivit.

Titus Vespesianus

Titus nomine patris Vespesianus dictus. Imperavit annis duobus me
nsibus totidem diebusque viginti. Hic a puericia preclaris multis studiis
ac litterarum deditus quantum valeret, cum et corporis muneribus ostendit. Vespesiani
clemencia liberalitate honestitacia ac pecunie contemptu precessit qui propria prefectura
adeptus patre imperante suspectum et oppositis quemque sibi oppressit. Inter quos Ce
cinnam consularem virum cene adhibitum dum triclinio exiret ob suspicionem
stupri Berenices uxoris iugulari iussit. Sed omnia hec mala mitiaque in
melius conversa post assumptum imperium immortalem gloriam contulere. adeo ut delicie atque
amor humani generis appellaretur. Denique ut sibi pondus ipsum Berenicem con
iuge abiecit istiusque munitate(?) repante(?) singulis diebus largiebatur. de proprio
die quadam reminiscens nescio se nil eo die dedisse. Tunc inquit diem celebri
mum perdidimus. adeo clemens quod conspiratoribus mortis sue remisit.
Fratrem suum Domitianum sepe obstantem et volentem ipsum occidere nec studio veram
assequi cupiat. Huius tempore Vesubius mons in Campania ardere cepit. Incendium Rome
triduanum fuit quibus malis numquam vexatus orbis ipsa pericula sibi tenuit. In eo
tamen die quo pater apud Sabinos agens hic febri interijt. Quantum non luctum homines
urbi et provinciis intulerit. non facile creditur.

Domitianus

Domitianus Vespesiani et Domitille filius frater Titi. Annos .14. imperavit.
primum clemenciam simulans. non in heres dominii mulieris quod tollendus extitit. Ca
ttos Germanosque devicit. Multa Rome hedificia construxit. Bibliothecas
incendio consumptas exemplaribus undique petitis et Alexandria presertim recupera
vit. Sagittarum tam doctus fuit ut inter patentes digitos extente manus unius pro
cul positi spiculis transiolaret. Deinde atrox crudelibus bonorum suppliciis agere cepit. et
more Gallicule dominum se ferri appellari. Omnibusque remotis fidelia nimisque
Christianos persequebatur. Libidine fureret cuius fedum exercitu contra lineam Clinopale no
cabat. Quid plura: Cum multa in suos commisisset coniuratione postea ipsum occidere
multis ipsis scribentibus. Patino procurante cubiculum et Stephano pecunie corruptus. Verum
quod Domitilla conferente ob amorem paruidis sponsis et principis renunciatum formu
dato Domitianum multis vulneribus confodiunt. post 44. etatis sue annum. Senatus vero
Gladiatoris more funus eius fieri nomen eius eradere decrevit. Fuit autem Domi

Statius. Juvenalis. persius et martialis.

tianus in tribus post hos in moribus primus. Habuit poeta Statium. Juvenalis suo tempore
scripsit: qui suis scriptis de eo satis male tractat. Martialis quoque coquus meritus
mirabiliter et persius et iussu quoque Domitiani beatus Johannes legatus est in Pathmum insu
lam: quo mortuo Senatus auctore exemptus est.

Cocceius Nerva

Cocceius Nerva oppido Narniensi genitus mensibus .iv. imperavit ac i
diebus .x. oppressus invitus nil fere est de eo dignum memoria. Cuius tempore
Johannes apostolus ab exilio ephesum rediit exoratus quoque ab Asie principibus

Vulpius Traian⁹

Euuangli͞z nouissim⁹ edidit.

Ulpius traianus ex urbe Tudertia ab auo Ulpius dict⁹. Annos 20
i͞pauit. Hic se talez rei pu͞. p͞buit. q̄lez Rō n͡c ana n͡c p͞t hueri.
Hic ipm apd Agrippiaz nobilissima Gallie ciuitate suscep. dili
gentia i re militari hūs. in ciuibus lenitate. in ciuitatibus subleuandis

– ꝑ p͞ncipibus.

largitoez. Cuq3 duo sit q̄ ab egregijs p͞ncipibus exp̄tat. iusti͡a s. domi. forti͡do
i armis. Tantus in utroq3 fuit. ut mira͡le uideatur. Cibo tn̄ et uīo paululu
deditus. in amicos libal͞ societatibus fruebat͞. taq3 oditur apar. laboris paties.
cōz opti studiosus eruditissios q̄s lz no mltuz ipe doctus diligebat. dum atz
huani iuris et fundator et custos. pdito. n. Rō statu multor͞ tirano͞
p͞uitatibus Traianus tantor͞ malor͞ redin credebat͞. Eius tpribus Ti
beris inundauit. Teremot͞ mag͞ p͞ p͞uīcias fuerūt. pestilētie fames et in
cendia. quibus oibus per exquisita remedia Traian⁹ opitulat͞ e. Statu͞t
ne domor͞ alti͡do 60ͣ superet pedes ob ruinas faciles ac nimos sumpt͞.
Unicu filiu ne iniustus eēt paupēle uidue ded͞. q̄ eo͡s ciuitas du armat͞

Galienus medicus.

cu pre i cassͣ tendet͞ eius uidue unicu fili͡z cerdez oppssit. Vix anis 44͡or.
Eius tpribus. Galienus medic⁹ pergamo genit͞. Rō clarebat.

Lelius Adrian⁹.

Elius Adrianus italice stirpis anis 22͡bz i͞pauit. Hic lr͞is g͡
cis erudit͞ a p͞lisq3 Grecul⁹ appellatus e. Atheniēsiu stu͡a. mo
resq3 audax potit⁹ no simoze tm̄. s3 cetis disciplis canēdi psalle
di et medēdi scīa. Musicus. Geometer. pictor. fictor ex ere l' marmo
re p͞pe pollicet͞. oīo faceret͞. ut elleganti͞us cetis q̄ga uidet͞. faceret.
Memor sup̄mo͡rm locos nego͡s. ābutes milites p͞p͞is noibus recesebat. La
boris imensi p͞uīcias oms p͞p͞ris passibus circuiuit. Agmē cotantiu pre
ueneres. Fuit ho uarius m͞ltip͡x. atz m͞ltifor͡is. uitior͞ q̄s arbit geminus
metis ipetu queda artificio reges ingeniu triste lasciuiz. cotinētiam
facilitate clemētiaz dissimulās. Acer nimis ad lacessen ad uiden seruis
loco maledic⁹ ressieres carmine carmi. dictu dictu meditatoe credes oia.
Cui⁹ ux Sabia du sinibus contumelis afficit͞. ad uoluntaria morte ꝯplsa
e. Ipe u͞ morbo subcutaneo uictus inpatiesq3 aplēs ex senatu extinxit.
A regibus m͞ltas pace muneribus ipetrans pala iactabat se p͞la oīo a
deptuz q̄s cetos armis. Vix anis 62͡bus. dehinc mirabili exitu ꝯsupt͞ est.
Sustinuit n. cruciatu oīuz mēbror͞ adeo durissimu ut sepe deceres ro
garet: ipm occideret. l' se ab ipsis ueno salte no pluberet.

Antonius Ful uius.

Antonius fuluius pius pēa cognoiat͞ anos 23 i͞pauit. hic
ab Adria͡no i filiu adoptat͞ e c⁹ gener fuāt. Tate boni͡tis ex
titit i p͞ncipatu ut orbe teraz anos 23 i pace tenuerit so
la auct͞e p͞p͞ls cetis Regibus ac gentibus tremētibus et amantibus eu
ut prez no ut dnm̄ qui de cōtrouersijs cor͞ ipm taq3 iudice poscebant.
Indi et Bactri legatos misere sb̄ tanti Principis iusti͡a stāe offerētes.
Fuit n. Serenus uultu moribus p͞cerus decent ualid⁹. Gustabat sp ma
ne p͞us q̄s ad salutan p͞cedret aliq̄tulu panis ne subtrahere sanguine ad
procedia p͞p͞r ieiuniu ad nego͡a pu͡ca no desiret. Iand ap latiū. Villa p
pria duodecimilibus passiu ab urbe febri ꝯsupt͞ e. sꝫ uigesi͡z tñ an
nuz sui ipi In c⁹ honorem templa sacerdotes aliaq3 plurima ꝯstituta st.

Marcus Aurelius Antonius.

Marcus Aurelius Anto. annis 8. et x. imperavit. h. cervinus et publicas negociis qui defensor extitit. nam suo tempore omnis fere provincie rebellavit. Terremotus validi fuerunt. Lues crebre. locuste frugibus infeste. Fluminum inundationes quibus omnibus sapientia et virtute subvenit. Apud omnes vite tranquillus extitit: nemini molestus. Cassium quendam tirannidem arripientem extinxit. Anno 49. etatis sue apud Bedonam morbo absumptus est. Senatus et Civitas tota nimio in luctu luctu confusa. idem quod de Romulo de ipso crediderunt. dissipatis etc. Vita ad eius honorem figura deaurata

insignitur

Aurelius Comodus.

Aurelius Antonii filius dictus Comodus. Annos. 12. imperavit. Hic qualis futurus esset. ondit in ipso primordio. Nam cum a suprecimis moneretur a patre atticos Barbaros ne permitteret vires reassumere. Respondit ab incolumi quamvis paulatim negocia perfici posse. a mortuo nihil. Vix sermo omnibus avaritia crudelitate libidine imbutus extitit. Hic fidelis a senatorio in eos quos honoribus extulerat. Huic Martia liberti quamvis meretricis artibus pollens balneis confecto venenum obtulit potui. Tandem obstrictis faucibus expiravit. anno 32°.

Helius Pertinax.

Helius Pertinax diebus octuaginta quinque imperavit. coactus imperium suscepit. in dictus est pertinax. sordida natus origine. nam libertino natus patre apud Ligures bonis artibus adolevit. quod usque ad imperium devenit: sed scelere Julliani militis a militibus obtruncatus est.

Didimus Julianus Mediolanensis.

Didimus Jullianus. Mediolanensis mensibus. 7. imperavit. vir nobilis. regnidi avidus. Cuius tempore Pescenius apud Antiochiam. Septimus Severus in Sabbaria Panonie Augusti creantur. Severus Jullianum interfecit in palacio et ipse successit imperio. Pescenniusque interiit. Sub eo quoque Albinus qui se cesare in Gallia fecerat. apud Lugdunum occiditur. Annos 8. et x. Bassianum et Getha filios habuit: nimio tamen membrorum dolore et maxime pedum confossus nectare. in venenum sponte sumpsit. et vita finivit.

Bassianus Aurelius.

Bassianus Aurelius filius eius annis 6. solus imperavit. nam Getha fratrem suum occidit. ob quam cum furore penas luit. et postquam qualiter visis Alexandri corporis magni se Alisandrum appellari fecit. Impatiens libidinis. Novercam in uxorem duxit. Inter frater factus a propriis militibus occiditur.

Macrinus.

Macrinus cum didimeneo filio ab exercitu Imperatores creati sunt. Mensibus 14. imperarunt. Ab eodem exercitu obtruncati sunt: eo quod Macrinus militarem luxuriam et stipendia profusiora comprimeret.

Aurelius Antonius varius idem heliogaballus bienno imperavit: et mensibus. 8. Turpia multa stupra commisit. Marcellum consobrinum suum qui Alisander vocatus dictus est. cesarem fecit. Ipse militum tumultu occisus est.

Severus Alisander.

Severus Alisander imperavit annis 13. Hic rei. publicae. bonus fuit. Sub eo Taurinus Augustus effectus est. Ob timorem se se in Eufrate. flumine abiecit. Insuper Maximinus imperium arripuit pluribus de exercitu corruptis. Alisander vero se a militibus destitutum cernens obvoluto capite. passus est cruces pertulit.

Julianus.

Jullianus maximus Trax triennio imperavit. Is dum noxios punit et innoxios persequeretur. seditione militum occisus est. simul cum filio clamantibus cunctis ex genere pessimo non est dignus Catulus.

Gordiani duo.

Gordiani duo pater ac filius imperio successerunt. unus post alterum interempti sunt. Pupianus et Balbinus regnum invadentes occisi sunt.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

at fre

Gordianus.

Gordianus Gordiani nepos ex filia claussio ortus tpre. Anos
6. ipauit. Ap Thesifonte a Filippo pfecto protio i seditione ac
cessis militibus occiditur. Corpus eius pp fines Ro. c psti ipis
positu est: et de locus sepulchr Gordiani.

Primus impr xpianus. **Marcus Jullius Fillippus.**

Marcus Jullius Filippus. hic fuit pmus Imperator Christianus.
Annis 4. ipauit. Verone ab exitu mortuus e. medio capite
sup ordiem dentiu pciso.

Decius.

Decius e panonia iferiore Bubalie natus. Trigita meses ipauit.
Hic filiu suu Cesare fecit. Viratibus ortis virtutibusqz in
structus. domi tois in armis pmptissz. cz in solo barbarico
int ofusas turmas gurgite paludis submersus est. n e inuentuz cadaui. fili
i bello extinctus est. Hui tpribus Vales Justian ipato fcs est.

Varius Gallus.

Varius Gallus cu Volusiano filio anos duos ipauit, quorum
tpribus Hostilian ppena a Senatu Impato catus e. n multo pt
pestilentia osupt est. Sb ijs qz Julianus in Moesia Imperator
fus e q ambo pfecti ab exitu intempti sunt.

Licinius Valerianus.

Licinius Valerianus cognomento Colobius anos 4. Impaui. pntibz
splendidissimis ortus inhers tu et stolid. Hic Gallienu
suu filiu Augustu fec. Corneliu qz Gallieni filiu Cesare
qui cornelius i Mesopotamia bellu geres a Rege psar supatus est
paulo pt ap pthos captus isbili suitute sb Rege pthor osenuit.

Claudius.

Claudius anos 4. ipauit. plicz huc putant Gordiani filiuz
fuisse. Hic sitia morietis Gallieni Imperator designtur ad q
i ticino potiuz pex Gallonium regia inclumeta direxat. ad
uersus getez theutonicaz dimicas ingetez multitu fecit. no pl a la
cu Benaco. Hisd tpribus Victorin regnu acpuit. Claudius uero
tu ex fatalibus libris acepisset pmi morte remediuz supari no pas
sis deor nsa fuisset se dono rei pu. ded. Huic succesit fr eius
Quintilius qui paucis diebus ipiu tenes intemptus est.

Aurelianus.

Aurelianus patre mediocr et colono nat anos 6. ipauit.
Hic no dissilis Alexandro l Cesari fuit. Ro n. ipiu ten
mo p orbe diuisuz ab inascribus recuperauit. Hoiusse fran
de fui sui qui ad qsda militares uiros ueros ipius anotata flo man
eius imitatus tagt Aurelian ipos occide paret. ab ipis i medio itine
ris occis e int bz Constantinopoliz et Eraclia.

Tacitus.

Tacitus pt huc suscep ipiu bre egie moratus. In durtesso
ipery sui die ap Tarsuz febre consumitur.

Florianus.

Florianus huic succesit qui pt die impij sui sexage. a se
ipo uenis incisis fuso sanguine osumpt est.

Probus.

Probus agsti preceptor studioso genit anos 6. ipauit. Ij
Saturninu in oriete et Proculu Imperatores effectos oppssit. Gallos
et Panonios uineas hre pmisit. Hic tand i sirmioni turri
ferrata occiditur.

Carus.

Carus Narbone natus anos duos ipauit. Hic ofesti Carinu
et Numerianu Cesares creauit. de psis triumphauit. Szap

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Tesifonta ictu fulminis interijt. Numerian' q3 filius eius p insidias oc
cisus est: na cu dolore oculor' correptus in lectica uehere[tur]. Aper
socer eius eu clam fecit occidere: ut regnu poss3 inuadere: et occulta
tu e facin' quoad fetor prodit. Sabinus et Julian' regn' arripiunt. q
a Carino i campis Veronesiu occiditur. Hic u' carinus nequissim'
i orbis extitit. Tand a Tribuno cui' ux. uiolasse dicebatur. occisus e:
nihil memoria dignu fecit.

Diocletianus

Dioclitianus dalmata nat' Matre libti' anuli Senatoris et
oppido dioclecta anis 24. iperauit. Is maxianu Augustu ef
fecit. Constatiu3 et Galeriu3 Maxianu3 cognomento armenta
riu Cesares effecit. Constatio Theodora3 Herculij Maxiani priuigna3
pore abiecta ux'e tradidit.

Hoc tpre Achile' in egip' Julian' in Italia Jmpatores effi
ciuntur diuiso exercitu piere. dioclitianus sponte relinquens ipiu3 ap
Nicomedia in ppriis agris consenuit. s3 cu ab herculio maxiano
et Galerio ad recipien3 imperiu3 rogaretur. Rndit Vtina Salone ui
dere possetis olera nris manibus istituta nuq3 n. talia suaderetis.
Vix anis 68. et semet iterijt. Hic cu alicinio et constatio ad nupti
ar' festa uocat' eet. Vbi cu nimis tpre senecta interee ualeret: ex
cusass3 acceptis minatibus sc'ptis quibus increpabat: Maxetio
ac Maxiano fauisse dedecorosa nece suspectas ueneni dr au
sisse. His diebus Constantin' Constantini p'r et Armetarius
Cesares Aug' appellantur. Creatis u' p Italia Seuero Cesare et
Maximi' filio sororis Galerij p orientem sil' Cesare. Constatinus
eod tpre Cesar efficitur. Maxentius Jmpator in villa 6. milia
ribus ab urbe i itine' Lauicano. Deinde Licini' August effici
tur. Alisander ap Cartagine et Vales Jmpator. Seuerus Cesar
ab Herculio Maxia' Ro' occidit. Maxianus csciptis genitalibus
desec'. Herculius Maxianus a Constantio ap Marsilia obsessus
tand suspendio finiuit uita. Alisander ab exercitu Constatini iugula'.
Maxentius aduers' constantinu cofidiens iux Miluiu ponte submers' est.
Maximus ap Tarsu3 defunctus. Valensa a Licinio pimitur.

Constantinus

His obitis csumptis imperij iura penes Liciniu3 et Costantinu
deuenere. Constantinus Constantii et Helene filius cu Licinio
regnat: s3 orta discordia int' Liciniu3 et Constantinu Licinius
uictus belloq3 fugatus ac tand obsess' ipio renuit. q' facto p't annu3 13'
obijt. Constatin' annu3 63''' ux. 30. regnut et 13'' sol'. fu't auidus
laudis dectator potiq3 bland' Ita q' Traiano Jmpatori felicissio sepe de
trahet. appellas eu herba parietina. eo q' eius effigie mltis in locis scul
pta uidet'. Ipe tn ppriu3 filiu Crispu noie interfec' suggerente ei Fausta c
iuge. q fuerat Maxiani filia s3 diu et act' ab Helena mre reprehensus
qi mete comot' ciuge Fausta3 in Balneo suffocauit. Ponte sup danu
biu3 construx. Ciuitate Constantinopoli3 a suo noie appellauit. ac
hedificauit. Vbi sepultus e. Hic patrimonio dotauit. Ecclam Ro'. Rece
densq3 Ro'. Romanor' Jmpator appellatus est.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Divisio filior(um) Constantini

Post cuius obitu(m) Romanu(m) int(er) filios divisit imp(er)iu(m). habuit .iii.
q(ua)t(uo)r filios a suo no(min)e denotatos Constantinu(m) iuniore(m). Costan
tinu(m). Constante(m) et Constantiam filia(m) q(ue) iuxta (con)s(tr)ucta(m) e(st) Ro(m)e
deo in eccl(es)ia b(ea)te Agnetis. Constantin(us) iunior Gallias obtinuit ult(ra)
alpes. Constantius p(er) Asiam in Oriente regnat. Constans illiricu(m) latius, in
affrica et Italia h(ab)uit. S(ed) orto dissidio int(er) Constante(m) et Constantinu(m)
cu(m) Costantinus cu(m) p(er) latrocinium nancio Constante(m) oppugnaret. in A
sia i(n) flu(vi)o iux(ta) Aquilegia(m) submersus est. et ipse Constans paulo p(os)t a
suis militibus interemptus. Tand(em) sol(us) Constanti(us) regnu(m) obtinuit. hic
Gallu(m) fr(atr)e(m) patruele(m) Cesare(m) p(ro)nunciat. cui quanda(m) sua(m) sorore(m) con
iunxit. Magnentiu(m) q(uoque) (con)sanguineu(m) suu(m) tra(n)salpas Cesare(m) c(re)avit. I(n) h(i)is
diebus Ro(m)e Nepotianus Eutropie sororis Constantini filius quibus
da(m) suadentibus Aug(usti) nom(en) accepit. que(m) Magnentius oppressit .28o. die.
Hic paulo p(os)t cu(m) Constantio pugnavit ap(ud) Mursia(m). q(uo) in bello vires
Ro(m)e (con)sumpte sunt et fortitudo totius ip(s)i(us) v(ir)i ad eo (con)sumndata q(uod) n(unquam) us(que)
amplius. Deinde amisso bello Magnentius papia aufugit. ubi p(er) dies
plures latuit. inde i(n) Burgundia(m) transivit. et ap(ud) Lugdunu(m) coar
tatus gla(dio) ictu parietis (con)iunctas fosso lat(er)e ut erat vasti cor(poris) vulnib(us)
et ore cruore effundens mense Augusto ip(s)i(us) sui etate quinquagenarius
finivit. Hoc t(em)p(o)r(e) Gallus Cesar a Constantio occiditur. Imp(er)avit an
nis q(ua)t(uo)r. Silvanus imp(er)ator effectus die 28. p(er)imitur. Constantius
Claud(ium). Iulianu(m) fr(atr)e(m) Galli Cesare(m) c(re)avit. natu(m) fere 23bus annis. Item
i(n) Campis Argentensibus cu(m) paucis infinitas ho(minu)m copias delevit. Erat
acervi morientiu(m) montib(us) similes. Fluebat cruor ut flu(vi)a. captus Rex
Hodomarius fusi o(mn)es optimates. redditus e(st) limes Ro(mane) possessionis.
P(ost)ea cu(m) Alamanis dimicans potentissimu(m) Rege(m) Badomariu(m) cep(it). et
sic Iulianus a Gallicis militibus August(us) p(ro)nunciat(ur). Hic Costanti(us)
urge(re)t eu(m) cep(it) ut ad p(ri)stinu(m) nome(n) rediret. Iulianus v(er)o motoribus ma(n)
datis rescribebat se sub no(m)i(n)e Ces(aris) imp(er)i(o) milit(are) (o)ffic(i)o suis p(er)iturum.
Ob hoc Constantius magis atq(ue) magis ardens dolore febre captus iux(ta)
Tauri montem interiit. Anno 44. vite sue. Regnavit aut(em) annis 24 et 6.
cu(m) fr(atr)ibus et Magnentio.

De Constantino varie scripture. dicunt quid(am) q(uod) p(er) b(ea)t(u)m Silvestru(m)
mundatus a lep(ra) ductus e(st) ad fide(m) et Basilicas b(ea)tor(um) Petri et
Pauli construx(it). dein insignia Senatoru(m) et imp(er)atoris sedi ap(osto)li
ce ac Cardinalib(us) (con)cessit. et religione ductus q(uod) indecebat in decoes du
os tantos d(omi)nos in ead(em) urbe commorari cu(m) multis nobilioribus mare tran
sivit et i(n) finibus Tracie duab(us) Civitatibus aggregatis Bizatio quam
Constantinopolim nominavit. et sic (alt)era orientale(m) Ro(ma)m construx(it). Admirati(o)n(e) rep
letam(us) istoriam. Iulianus igi(tur) mortuo Constantio solus Ro(mano)r(um) imp(er)iu(m) obti
nuit. nimis glorie cupidus. Tande(m) i(n) P(er)sas p(ro)fectus ubi a transfuga quoda(m)
i(n) i(n)sidias deductus q(uod) cu(m) parthi hinc inde urgeret castris iam positis accep(to)
clipeo tantu(m) p(ro)ruit. ut cu(m) ardore nimio ordines ad bellu(m) co(m)pone(re)t. invit(us)
ab uno ex hostibus fugiente cuspide p(er)cuti. relatus (est) i(n) tabnacl(u)m rursus ad
suos hortandu(m) egressus paulatim manat sanguine circa mediu(m) noctis i(n)

defecit. Fuit negocijs ac leis ingens statura brevis, studiosus cupid(us)
et audax, magis imperator decebat. et usque adeo ut nec tremotu nec
prestigijs quibus in persides ire vetabatur: minime terreretur. Primum Chri
stianus fuit sed factus Apostata multa mala ecclesie intulit. volens iu
daismum revocare. Multos sanctos interimit. et imprimis beatos martires — Iovinianus
Johem et paulum fraudulenter necavit.

Huc varones ducti sunt ... ex annis navar

IOvinianus pre Varoiano genitus, ex provincia panonia Menses — Huc apud Varones
8. regnavit. sed cum hyeme rediret a perside nimio labore
defatigatus in Civitate constantinopoli obijt. Hic ecclesiam
in statu reformavit. litterarum studiosus ac bello strenuus. — Valens
Vales Annos quatuordecim regnavit.
Gratianus. 4. huius tempore fuit Martinus episcopus.
Valentinianus. 9. cuius tempore divus vir Hieronimus in Bethleem
predicavit. — Arcadius
Arcadius. 13. huius tempore Johes Chrisostomus floruit. — honorius
Honorius. 14. huius tempore Augustinus episcopus claruit. — Teodorus
Teodorus. 28. — Leo Maior
Marcianus tres. sub quo Calcedonensis Sinodus.
Leo maior. 16. Egiptus errore diostori latrat.
Zenon. Septem. ex. x. heresis Acefalorum oritur. — Anastasius
Anastasius. viginti sex. — Iustinus
Iustinus. 8. heresis acefalorum abdicatur beatus Benedictus claruit
Iustinianus. 39. Guadari cum Iustino minore in Affrica extin
guntur. Quibus temporibus scripsit Priscianus. Tunc et armenij fi — Priscianus
dem xpi susceperunt.
Tiberius Septem Lombardi Italia ceperunt. — Mauritius
Mauritius. 21. — Fochas
Fochas. Septem Romani ceduntur a persis. — Erachlius
Erachlius viginti septem Perse vincuntur a Romanis. — Constantinus
Constantinus Erachlij filius Menses Sex.

Laudetur Altissimus.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Tales Milesius

De uita et moribus phor ueter tractaturus multa q ab
antiquis auctoribus i diuisis libs de ipor gestis sparsim
scripta reperi i unu colligere laboraui. plurima quoque eorum in
sa notabilia et dicta elegantia huic libello inserui. que
ad legentium consolationem et moru informationem conferre
ualebunt.

Tales phs Assianus ut ait Laercius in libro de uita phorum
pre Examio. matre Cleobulina. ex Tedilibus qui sunt Phenices
nobilissimi. Athenis claruit. Hic primus sapiens appellatus e.
sum que et 7 Sapientes uocati sunt. Fuit conscriptus Ciuis mileti. Ideo Tales mi
lesius dcs est. Hic pt pollitica nal' phy. factus est speculator. et inuentor fuit
Vrse maioris.
Astrologie. Scripsit aut de Conuersione et Equinoctio. et prius int phos
dicitur de Astrologia tractasse. necnon et solares eclipses et uersiones predix.
Sile et int phos primus dr a quibusda posuisse animas inmortales. et sol
ac lune magnitud. inuenisse. Primus de na disputauit. et animas aiat
tradidit conniciens ex lapide magnete et electro. Ab Egiptijs Geo
metria didicit. In polliticis uo optie csiliatus e. Aiut eni eu coniuge
caruisse. Et interrogatus Cur no duceret. ait ob filior amore. Hic
principiu oium aqua posuit. mudu quoque aiatum dix. et demonibus plenu.
Tpra quoque ani fertur inuenisse. et i trecentos sexaginta quinque dies diuisisse.
Scripsit aut de Astronomia multa q i diuersis carminibus comprehendit.
Huic a piscatoribus quibusda iactu emisset. extracta magni ponderis
tabula aurea ut creditur. et ille se captura piscium uendidisse. affirmantibus
h fortune ductu euenisse. Qua contentione pp nouitate rei et magnitud.
precii ad uniuersum pplm ciuitatis delata placuit Appolinem delphicum c
suli cuinam adiudicari mensa deberet. Appollo rndit. Illi ee dandam qui
ceteros preemineret sapia. His auditis huic Taleti pho uni de septem
data e. Ille cessit eam Bianti. Is primus alij. deinceps quoque p oium uir.
Sapientum orbe. Ad ultimum ad Solonem puenit. qui et titulum amplissime
prudentie et premii ad ipm Appolinem transtulit. Hic Tales pauper
erat. Vacans eni phie studijs acquisitioni pecuniarum intendere no ualebat. Cumque
exprobraretur a quibusda illi paupertas et quasi inutilis phia esset inanis. tali
usus e ingenio. ut confunderet exprobrantes. Considerauit eni p Astrologiam
cuius erat peritus. Q futuro anno tunc anno ubertas magna pt consuetudinem fieret
oliuarum quarum precedenti anno copia fuerat. Vt plurimu oliue pt ubertatem
deficiunt. Cu igit yeme adhuc esset abundantia oliuarum. dedit oliuarum
cultoribus i duabus ciuitatibus s. Milleto et Chyo paucas pecunias pro
arra fructuum anni futuri quas putabat excrescere. Et cu ut ipse pauderat facta
fuisset copia oliuarum. multis querentibus oliuas emere. pretium taxauit ut uoluit.
et sic multas collegit pecunias. Quo facto ostendit exprobrantibus phya non
tamen quam phis facile e ditari. Sed phie et pecunie studia no sibi inuicem
cuenire dicebat. Et Ideo ignobiliori studio permisso digniori s. phie studio ua
care pellegerat. Fertur de ipo q cu nocte duceretur ex domo a Vetu
la ut astra considerare incidit i foueam. co quoque lugente dix uetula. Tu qd

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

o Tales q an pedes tuos st. considerare seu videre negens quo q in
celo st putas cognoscere. — Hic tales fertur dixisse. Flor. triu gra
gras ago fortune. p° qd q ho factus sum et no bestia. deinde q mas et no fem.
3° q grecus et no barbarus. — De h Talete ait Aug. 8. de ci. dei. duo g
phor gna tradunt. Unu ytalicu et alteru ionicuz. Et infra Ionici gnis
princeps fuit Tales Millesius. — Hic ut sibi successores ppagaret deor
seu rerum nras scrutatus e. suasqz disputatoes litteris mandas eminuit maxqz
admirabil extitit q Astrologie numeris comphensis defectus sol ac lune et pdicere
potuit. Aqua tn putavit rerum ee pncipiu et hinc oia ellementa mundi ipz
qz mundum et q i eo gignuntur existere. Ysodorus qz 2° li. Ethymol ita dic
Physica ap grecos pstitutus e pmus Tales Millesius un° de 7. Sapientibz ill
Hic an alios celi causas atqz uires rerum nralium completa rone suspex. — Huius
h dcta feruntur: ut ait Laerci° i li. de Vita phor. Antiquissimu entiuz e
deus. Ingenituz eiz e. — Optimu entiuz mund° est. na opus dei e. — Ma
ximu entiu locus oia naqz cap. — Vellocissimu oiuz intellect° passiz et
eiz currit. — Validissi°. entiuz necessitas. dnatur et eiz cunctis. — Pruden
tissimu entiu tps. advenit eiz oia. — Intrrogavit eu quida. Si latet
deos ho iniuste agens. Sz n° cogitans inqt. — Intrrogatus. Si iuraret se no
fuisse mechatu. ait. Non peius eiz e adulterio periuriu. — Intrrogatus. Qd
diffile. ait. Se ipm agnoscere. — Intrrogatus Quid dulcissi°. ait. acquirere.
— Intrrogatus. quid e numen. ait. qd n° pncipiu ht nec fine. — Intrroga
tus. Quid grauissi°. uidissimu uidisset. ait. Sene tyrannu. — Intrrogatus
qlr qs infortuni° ferre possz. ait. Si inimicos pati videat. — Intrrogatus
qlr qs iuste uiuere possit. ait. Si q in aliis ipe agat — Intrrogatus. Qs
felix sit. Ait. Qui sanus cor°. aia copiosus na docil. — Dicebat aute
amicorum putuz et absentiu recordari. n° facie ornare. s cogitationibus
bonum ee. — Et dicebat. Caue ne diteris nequit. et q dona obtuleris
eadem pentibus ~~ab~~ a filiis sustipe. — Huius Taletis auditor fuit Anaximand°
phs. — Obiit aut Tales anno etatis sue Septuagesimo°. Claruit no tpib°
Achaz Regis Iude.

Solon Atheniensis. Solon phus un° d 7. Sapientibus Grecie natione Atheniensis.
Atheis claruit. — Hic atheniensibus leges optias edidit. quas
pinde romani ab Atheniensibus acceperunt. multa qz bnfi° eis o
tulit. et multo tpre eos pruden° sua a sui° et tyrannide liberavit. et tand
fortuna mutata pfugus i egyptu se transtulit. dein Cresso regi liddoruz
adhesit. Ideqz pmotus iuit i Cicilia. Ubi s nole suo odid Civitate. demu
in Cipro senectute exegit. Hic duz senex eet. ut reffert Tulli°. i li. de
Senectute Pisistrato tyrano Atheas occupare uolenti toto conatu restitit. multis
ex civibz osentientibus pisistrato. — Intrrogatus aut ab illo q spe fretus
tn audact ressistet. Ait. Senectute. Hic et duz videt Atheas pisistrato tyrano
subiti. ceteris se tyrano offerentibus recessit et ap nationes alias habitavit. In
trrogatus aut Cur sub illo manere nollet. qui multuz ea horis offere paratus e
rat. quippe qui multos minores uirtutis ho° honoraret. Rndit. Magni et a
tuosi apd tyranos silentes st calculi ronuz qr vnqs qnz quid plus sint qnz
uo pauciora. ait. Sic tyrani qnz quide magnuz dicunt ee et clarum qnz

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

aut et flore carentem. — Interrogatus scilicet a Cresso Liddor(um) rege. Quis ei felix
esse uideretur: ait. Tribellarius Atheniensis et Cleobis et Bito. ignoti ho(mi)n(e)s (et)
hi quor(um) fama latet. — Ornans uero se Cressus omnimode: sedensque in solio
suo. Interrogauit eum Si quid uidisset melioris indumenti. Qui ait. Gallos Fasianos et
pauos. Naturali in flore decorati sunt. et uilies meliori. — Scripsit ei ut ait
Laertius pieder philosophus qui apud Corinthum principatum agebat. Dissitas an ad
uersantes sibi ciues cent fugaui. Cui Solon ~~piadro~~ in hec uerba rescripsit. Solon Piadro.
Iniurias in nonnullos aduersarios tibi. Tu autem si debes omnes fugare: non at
tinges. Adu(er)sabitur autem et quos non suspectos. Ille quod times de se alius uero
conuinias te. Nam quos non times salute ciuitati gratiam confert ubi suspectus fui.
— Sanctius igitur abstinens ut alienis a causa: quam pensans tyrannide agere: ut
alienam uim plurimas causa in que in ciuitate. Si hoc cogitas: neque tibi amplius malum: nec
tu reppelles aeque. — Nunc Solon mortuum filium lugens non esse flendum ait
quidam eo quod flere nil prodest. Cui ille. Ego magis ploro quod damnum meum
irremediabile uideo. — Interrogatus autem. An uellet quod sui de eius morte lu
gerent. Ait. Ad hoc multis conatibus laboraui: ut in morte mea dolore
et lamentis non careat amor. — Hic cum quedam ex amicis grauiter merente
tem uideret. Ut ait Val. in li. 7.o cum pedum in arce hortatus esset: ut posset
hedificiorum Ciuitatis partes oculos inferret. Quo facto. Cogita tecum inquit
quam multi luctus sub his tectis et olim fuerint hodieque uersentur: et in sequenti
bus seculis sint futuri. et obmitte mortalium incomoda tamquam propria deflere.
— Idem ut ait idem Val. li. 7.o ad amicum dicentem se intollabile penitus
amaritudinis pertulisse dixit. Si in unum locum mala sua cuncti contulissent: futurum
ut propria deportare domum: quam ex communi miseriarum aceruo portionem sua ferre
mallet. Hoc est mallum. Ho filiam amaritudinem hic quam habet: quam portionem
que ei contingeret. si ceterorum angustie in unum aceruum posite per singulos diuiderentur p
rata deberet. Non dicat ita quis ceteris quibuslibet intollerabiles ama
ritudines sustinere. — Inter ceteras eius leges uiuere sunt hec ut ait Laer
tius. Si quis parentes non alat indigentes: ingloriosus sit. Filii eorum qui pro re
re pu(bli)ca obierunt pu(bli)ce nutriantur: et doceantur. — Item Statuit Tutorem eum
orphanorum matre non habitare: neque tutoris officium exercere: in quem orphanorum
defunctorum substantia perueniret. Nec sculptori anuli licere signum seruare uenditi anuli.
Et si unum oculum habentem priuauerit quis illo uterque ipse gemmis careat. Et quod
princeps si ebriosus fuerit: morte damnetur. — Hic hec leguntur fuisse sua.
— Saturitas ab opibus generatur. Contumelia uero a saturitate. — Que non
posuisti: ne tollas. — Ne meritaris probitate iureiurando certiore habere.
Cuius enim dictum non habet iurisiurandi pondus eius quoque iusiurandum uille est. +
— Amicos ne cito possideas: Quos autem possederis: ne reprobes. — Prin
cipari noli in prius edoctus subesse principi. — Consule non dulciora: sed
optima. — Intellectum fac ducem ne male agas. — Deos honora: et paren
tes reuerere. — Sermonis blanditia et fuceris et Impatientis dicitur esse cons. +
— Neminem quamdiu uiuit dicas esse felicem. eo quod usque ad ultimum uite diem
possit fortuna mutari. Felicitatis enim index dies ultimus est. Rex omnia
debentur fortune. Philosophum solus efficit finis. Nihil est autem hoc metuen: in
ne phyam finis excludat. — Responsa eius ad quedam quesita sunt hec. +

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Quid e ubiq; ymago oper(um). — Quo firmabitur Vbi. Scilicet. Quo
firmabit silentiu. Tpre. — Quid e Rex. Fortis ptas. — Quid e lex. A
ranee tella qsi in ea inciderit quid debile: ab ea detinetur. Graue aut
ptransit tela recisa. — Cum in loco quoda multis loquentibus Solon no lo
queretur interrogatus est a periandro. Utru p uerbor(um) inopiam an q stultus
eet tacet. Qui ait. Nemo stultus tace potest. — Interrogatus a quoda di
uite cu ipe pauper esset. An thauros haberet. Ait diuiti. Tu et ego thesau
ros hemus. s; int meu et tuu h interest. qm de meo nullus me inuito pot
qcq contingere. Et si alys distribuero diminutione no patit. Tuuz
aut assiduis cotie pz discrimine et te inuito. et si alti ul morte tribueris
sp minuit. — Interrogatus. Qual dz ee ppli rector. ait. ppli rector
prius se. qz pplm rectificare dz. Aliogn erit uelut is q linea curua
rectificare conatur. priusqz uirga curua umbra faciens recta fiat.
— Interrogatus. Qd acuti9 gladio. ait. Puu hois lingua — Interrogat
Quis eet libalis. ait. Qui sua bona liber alys ipartit. et alienar(um)
rer(um). et alienar(um) rer(um) cupiditate caret. — Interrogatus. Qualr ci
uitas bn regi possit. ait. Si princeps et maiores s; leges uixerint.
— Interrogatus. Quo fieri poss; no tm se offenderet hoies. Ait. Si eo
mo no passi iniuria zuaretur ut passi. — Scripsit aut Solon utilia
multa i qnqz milibus carminu. Narrat et de ipo Val li. 8. Qd ipe
adeo toto tpre uite sue studiosus fuit: ut ~~amet~~ ad senile pductus eta
Senescebat. sic cotidie — tem sic coti aliqd addiscebat. Cuqz octogenarius ia moritus in lecto de
cuberet: et assistentibus amicis eu illuz et de quoda sermone int se 9
ferentibus satis iaz pssuz cap erex. — Interrogatus qz q ppr id fecisset.
Rndit. Ut cu istd qrid istud est de quo disputatis precepo: moriar.
Mortuus e aut i Cypro: et claruit tpe Ezechie Regis Iude.

philon — CHilo phus Lacedemonius. Athenis claruit Unus de .7. Sapie
tibus Grecie. Hic ut dr in policrato li. p. iungende socie(tatis) ca
missus fuit Corinthu. ubi duces et seniores ppli ludentes inuenit
i Alea. ppr q i facto nego reuersus e dicens se nolle gram Spartanor(um) quaz
uirtutis constructo bisdatio clarescebat hac macl are istina ut diceretur cu
Aleatoribus contraxisse societate. Hic ut ait Laertius Interrogauit Esopus
poeta. Quid na ageret Iupiter. Rndit Chilon. Alta humiliat. humilia
uo exaltat. — Interrogatus. In quo differat docilis ab indoctis. Ait. Bona spe.
— Interrogatus. Quid diffile. Rndit Ineffabilia tace diligentiam bn dispo
ne. et iniuria passiuz posse patient pati. — Interrogatus qd e fortuna. Rndi.
Ignauus medicus. multos eni excecat. — Docebat aut h dnari lingue
et pstum i conuiuio Non ee maledicedu pxis. Aliogn oporteret audire ea
qbus qs tristabit. It. Non ee minandu cuiqz: qm h muliebre e. Citius
ad calamitates amicor(um). qz ad pspitates ire. Nuptias humiles face Non
ee maledicendu mortuo. Seniuz honorare. Cauere sibi ipi dampnz male
qz puu lucru. Illud eni semel constristab: h aut usqz qqz. Non irridere
ifelice. Forte et dnatore mansuetu ee ut proxi mag reueant qz ti
meat. Disponere bn pee ppe domu. Lingua no puenire itellectu. Ire t
dnari. Non cupere ipossibilia. Non festinare in uia. loquentez no moue

manum. Maniatum enim e. Legibus obedire. Uti solitudine. In hiis que dixe
de eo ad propriam mentem recurrere. In lapidibus enim cotibus aurum examinatur.
Virorum vero bonorum et malorum intellectus dedit examen. In iudiciis iniqui
iudicare: sed leges ut saltem lex consuetur lex s. et antiquus. Dice
bat et tristiam cuncta exuperari posse auro vel aere. Et has duabus
affectiones s. amorem et odium licet ferocissimas sic dicebat esse coherendas
ut amicos diligat quasi tam forte quam odio habiturus: et inimicos odiat
tamquam postea amaturus. Fuit quidem Chilon brilaquus. Vir et Aristagoras he
lapedi mo Chylon. Cultu uocat. Vixit aut annis. lvj. et mortuus est.
et iuxta sepulcrum eius statua ei erecta fuit. Scripsit aut nobilia et
multa in ductis carminibus elegantibus ut ait Laertius et claruit tempore
Sedechie regis Iude.

Pittacus Assianus Mitillenensis philosophus illustris. Unus de 7 Sapie
tibus: et in re militari strenuus. Cum bellum inter Athenienses et
Mitillenos instaret: quorum ipse Mitillinensium exercitus ductor erat.
Pugnare statuit cum Frinone Atheniensium duce in singulari certamine et rete
hiis substituto Frinone furtim circumvolvit. et occidens eum salvavit terram.
Mitillenses autem ei principatum obtulerunt quem ipse decennio tenuit. et ad
optimum ordinem civitate adiuncta deposuit principatum ac .x. annis aliis sup
vixit: et tu dives esse posses. sponte dicas. Fertur quoque ut ait Laertius quod quo
dam operarius eius filium securi interfecit. Civibus autem ligatum homi
cidam mittentibus ad eum ipsum absolvit dicens. Indulgentiam potiorem esse
supplicio. Alceus vero poeta cum quod pittacus principatum Mitillinensium
obtineret: amaritudinem odii et ingenii viribus pertinacissimam in eum persecu
tione ingessit. Tandem pittacus principatu adeptus. Alceum parentem et
tremulum accersivit: et dixit. Mihi [illegible]: tibi quod pro pena sufficiat:
qui exilii vel fuge desiderio [illegible] posses nec iniuriam prima deportare.
Parentes igitur iuste persequi desine: quem iuste pati valeres ultorem.
Hic pittacus videns multum vini in insula Mitillensium crescere.
Volens ebrietati hominum prevenire: lege publica statuit. Ut peccans ebrius duppliciter
puniretur. Dicebat autem vinum bonum et malum esse: malum quidem ex
crapula: sed bonum ex natura. Eius hec leguntur fuisse sententie. Dicebat pi
ctatius eas optimas esse victorias que sine sanguine fiunt. Dicebat et
prudentissimorum virorum esse difficultates providere. seu premeditari: prius quam
fiant. Fortium vero facta bene disponere. Et dicebat. Infortunia non esse vitup
anda: nec verecundiam esse vituperari. Non obiurgari esse amicum: sed nec
et inimicum. Depositum recipientem reddere. Eusebia exercere. ca
stitatem amare. Veritatem habere. fidem experientiam Aptitudinem. Amicitiam et Solertiam
imitari. Et dicebat. Quod facturus es ne pollicearis: deficiens enim irrideberis.
Huius pittaci fuit illa sententia ab aliis primo recitata. Principatus virum
ostendit. Interrogatus. Quid optimum. Ait. Quod presens bene facere. Interrogatus. Quid
gratum: Respondit. tempus. Interrogatus. Quid occultum. Futurum. Quid fidele.
Terra. Quid infidele: Mare. Scripsit autem Pitacus de moribus: et
politia versus sexcentos. Multa et prosaice scripsit. Vixit autem annis Septuaginta:
et claruit temporibus Johachim Regis Iude.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Bias pirenensis phs Assian⁹ vnus d' .7. Grecie sapientibus. Fuit i p
inensiuz ciuitate princeps. Cu aut ut ait laerti⁹ int pirenses
et Massanenses gne istaret bellu. Impirinensiuz. Milites iugines
multas messanensiu captiuas duxisset. confesti his visis Bias doluit.
et captiuas puellas liberans tanq pprias filias custodiuit. Indues q3 eas
et singul' dotes tribuens sufficida custodia reisit ad pres seu ad ptias.
Inicis exhibes piet. et declaras h ipietatis gne icrudelissimos hostes fu
isse ledendos. Cuq3 h fusiz i Messanensiuz contioe naratuz missi
st cu muneribus nutij ad Biante placatis ais pace postulantes.
Alio q3 tpre ut narat ide laertius du Aliat⁹ princeps pirenesiu
Ciuitate obsideret. spans pirenses fame deficere. Bias tali arte defectu
ifineu palliauit. Duas eis mullas serio ipinguatas d' ctate emisit.
ut qi fortuito ab hostibus caperent. Quas cu Aliat⁹ cerneret. putauit il
las victualibus copiosas. Misitq3 ad Biatez ut egrederetur ad eu
de ocordia tractaturus. Rn̄t Bias. Si exire: forsita pirenses cepas e
derent. Vy tu mag' it̄ mitte legatuz. Timuit eni ne ab hostibus ca
ptus sic faceret pirenses. Cuq3 Aliati legatus egderetur in vrbem
Bias aciuz arene spgens et diffundens de sup triticu ondit hoc.
Qd Aliatus audiens recociliatione fca recessit. et sic fuit ciuitas
p biatis prudetiaz libata. Alio uo tpre ut ait Valerius cu tra
ei⁹ fortu^a mutata hostes maderet: et q euadere hostes potuerunt. pri
osaz rez suaz pondere omissi fugeret. n^t ipse de istis defferens t
fugit. Interrogatus aut cure n^l ex bonis suis secu feret. ait. Oia
bona mea mecuz porto. pectore no humeris illa gestabat: non
uiseda oculis s3 aio extimanda q domi⁹ mentis iclusa erat. Hui⁹
he feruntur se sne: ut ait laertius. i li⁹. de uita. Honestis
et senibus coplacere stude. Audax maines sepe noxia pepit lesioez.
Forte ee opus ne est. Copia bre pecuniaz opus fortune e. posse
at phari: gra ppe aie z sapie ppuz e. Aie morbus e impossibi^a
cupe. Alienu malu no e memorandu. Molestu e int duos amicos: q3 int
duos inicos iudicare. Naz amicoz qd alt' erit inic⁹. Inicoz uo alt'
efficie amicus. Vita uostr mesuranda ee dicebat. qi hoies multo ci
bui tpre uicti st. Ita et aiebat hoies oportere i usu amicitie sinari:
ut meminerint eos ad grauissimas inimicicias posse ouerti. Quicqd
pposueris: firmit' suias psenera. Ne cito loquris. malicia eniz pan
dit. Prudentiam dilige. et d' his loqre: ut st. Indign^m ho
mine ne laudes ob diuitias. psuades accipe no uiolas. Quic
qd boi feceris ad deos transfer. Sapia oibus alijs possessioibus
ctior e: et securior. Cum delibatos amicos elige: eosq3 vno af
fectu no vno has merito. Amicos seqre quos no pudeat el
legisse. Aiti uita tua iputa gliam. Consi⁹ duo max^e o
ria st. Festina^a et Ira dic pisse: si e ptisse. Celeritas bnsitu
gtiuus fac. Interrogatus Bias Qd sit in hac uita optimu. ait.
Mes sibi boe rectitudis ostia. Interogat⁹ Quis sit int hoies
ifortunat⁹. ait Qui no pot ifortunia pati. Naugas quz

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

cu ipsis quibusda et periclitante naui ill' qz d'os inuocantibus
ait. — Salete: ne uos dii sentiat nauigates. — Interrogat' ab
hoie ipo. Quid na ac' Eusebia: tacebat. co aut cai silentii qre
te: Sileo inqt qr no de gueientibus t' qris. — Interrogat'. Qd
sit dulce hoi: Ait. Propriu. — Interrogatus: Qd sit hoi difficile:
Ait. Mutatonez ipeis: seu ipei' gnose pferre. Claruit aut Bi
as tpre Sedechie regis Iude: et scripsit utilia mlta i duobus t
milibus carinuz. Quo mortuo prinepes ei teplu dedicauerut.

C Leobolus phs lirdi' unus de 7. Sapietibus In Grecia
Claruit tpe Sedechie regis Iude. Cui filia Cleubula In
uetrix enigmatu exametror' fuit. — Huiu' cleoboli h't
enigma fuit: ut ait laertius, un' pr. filii xii. hor' cuilz nati tri
ginta differmes Haz hi qd Albi uisu: hi uo nigi Inmortales at
cu sit: corrupunt oms et desinut. Est aut Ann'. xii. msis. pat.
— Celebriuz aut sniaz' eius approbate st hec. — Amico benfac.
ut amicior fiat. — Inimicu uo amicu face stude. — Magis amicor'
inuidiaz: qz inimicor' insidias caue debm'. Illd est aptiz h ela
ti e malu. Habendiqz fraus q' no spat. potenior e. Quanto pl' h
tato libeat minus. — Cum qs exierit domu qrat p'. qd sit fcur'.
Cu aut intrauerit: qrat qd fecerit. — Consulebat aut cleobol'
corens bn exerce. dilige mag' audire: qz loq. dilige sciaz. Igran
tiam fuge. Ciui' qsulendu ee potiora. lingua frenata hre. Vir
tutis pprium ee. Vitii alienu. Iusticia seq. Iniusticia fuge. Anaci
uolupt'. Filios erudire. Iniuriaz ptire. Mulieri no ee familiarem.
nec gtende cu suis pntibus alienis. Ha i' qd amiciciaz. h uo i
uiam fugit. Suuz exebrie' comitiatez no pleete. Vide eiz tpe eb'
etate minari. Vxore ex paribus duce: Nam si ex maioribus
diuis: dnos hebis cognitos. — Non inuidias exprobatos na fies
odiosus his. — Prosperatis ne supbias. de puptat' ne deicias.
Mutationes fortune scito sufferre. — Scripsit aut d' enigmatib'
qoinbus libros triumnlinz carminu. Obiit uo opletis annis in
te siue Septuaginta.

P Eriander Corinthius phs unus de vii. Sapietibus scripsit do
gmata utilia in duobus milibus Vsiu Vt ait laertius. — De
finitis a ei' celebrioribus, has hre potuimus. — Volentes secure
fieri: oz beniuolentia fulcri no armis. — Dicebat aut bom quies da
nosu ipetu luczo malu. democratia potior tyrannide. Voluptates qd co
rruptiles, Fasces aut imortales. — Prosperans modest' esto. Infortu
natus uo prudes. — Amicis felicibz et infelicibz ide sis. — Qdcqz pmit
tis: obsua. Verbor' infacior' enuntiatonez ne facias. — Non solu pec
cantes si peccaturos flecte. Claruit aut pianc' tpe Sedechie regis Iu
de. Mortuus uo e Octogenarius iaz factus.

Z Oroastes phs ut scripsit ysidorus. Ethimo. 8. Rex Batrianor'
fuit. q Ninus Assirior' Rex plio interfecit. — De hita scribit
Solin'. In li. de mirabilibus mudi. Nascentiu uox p' Vagit'

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Letice enim sensus differtur in sexagesimum secundum diem. Itaque unum non
invenimus eadem hora risisse quo natus erat, scilicet Zoroastes. Hic primus ma
gorum extitit: de quo Aristoteles ait. Ad inter cetum milia versuum ab ipso co
dita indicijs voluminum eius declarant. Hanc autem magicam artem
secula post multa democritus ampliavit. Claruit autem Zoroastes tempore Tha
re patris Abraam.

Anaximander paraxiadis milesius philosophus. Auditor Taletis sa
pientissimi et Anaximenes philosophi preceptor fuit. Hic de
natura colorum et motu spere celestis cursu siderum et natura rerum
multa conscripsit: et magnarum subtilitatum astrologie inventor fuit. Hic Taletis
magistri sui opinionem de natura rerum mutavit. Non enim ex una re sicut Ta
les ex humore sed ex suis propriis principijs quascumque res nasci putavit. Que
rerum principia singularum esse credidit infinita: et innumerabiles mundos gigni
extimavit; quecumque que etate sua manere potuerunt: nec ipse deum divine menti
in hijs rerum operibus tribuens. Claruit autem tempore Cyri regis Persarum.

Anacarsis philosophus Scita genere. Ut ait Laertius. Gnuri filius. Fra
ter non Cadeuidi regis Scitarum fuit. Huius mater greca fuit. Quapropter
Scitica et Greca lingua novavat. Hic licet magnus et sincerus
audax esset: et strenuus ut in grecorum doctrina moribus que perfectus fuit A
theas et ad Solonis sapientissimi domum profectus: nuntiarique fecit Soloni
quod venisset ad eum Anacarsis Scita cupiens videre eum et amicus eius effici si fi
eri posset. Solonis autem responsum fuit quod in proprijs patrijs conciliat amicos. Cui mandavit
Anacarsis dicens. Nunc ipse in patria sua. Ideo quod licet mi amicos conciliare. Ille
vero in eius promptitudine stupens introduxit eum: et amicum maximum sibi fecit. Hic A
nacarsis gradiens apud Solonem philosophus est effectus. Dicebat quoque Anacarsis
vinea ferre tres botros. Unum jocunditatis. Secundum ebrietatis. Tertium anxietatis. In
terrogatus quomodo possit quis fieri non potator. Ait. Si pre oculis habeat ebriantium
se turpitudines. Sciens quatuor digitorum esse spissitudinem navis tantum a morte dice
bat navigantes distare. Interrogatus si erant apud Scitas fistule. Ait sed
nec vinee. Interrogatus que naves sunt tutiores. Ait. Que in terra ge
te iacent. Interrogatus utrum vivi plures sunt an defuncti. Ait navigantes
ubi ponis. Vituperatus ab atticorum quodam quod Scita foret: Michi inquit dedecus est
patria: tu vero patrie. Interrogatus quid est in hominibus bonum et malum. Ait.
Lingua. De isto philosopho dicit Valerius quod assimilavit leges tellis aranearum.
Interrogatus quid est curia. Ait. determinatus locus ad decipiendum
et supandum se invicem. Dicebat autem Anacarsis. Turpe quid
ausurus te sic teste time. Et dicebat. Melius esse unum amicum habere
multis dignum quam multos nullius dignos. Oleum autem dicebat esse unguentum stul
torum: quia athlete uncti invicem offensi insaniunt. Cum autem fuisset A
thenis Anacarsis diutius conversatus consideravit apud grecos quedam de quibus se
valde admirari dicebat. Unum quod Greci lege statuerunt puniri iniuriantes ath
letas honorant cum se invicem verberant. Aliud quod in bentes metrei invice in sectis.
pala metuntur impune. Aliud quod Greci incipientes comedere et famelici parum
repleti vero multum exeunt. Aliud quod mirabilissimum est: quod clamant in
motibus fimum deserunt. ad civitatem vero defferunt ligna. Post hec vero abiens

botrus vinee

quod navigantes.

Lingua.

in Scitia uita moresqz Atheniensium consuetas introducere conabatur: uolens patrie pristinuz afferre. ob quam causam unde frater eius in venatione sagitta in eum iaciens le
tale pho ulnus infixit. q moriens ait. p sapiaz in gtia saluat sum: ß ppr in
uidiaz i ppriis pereo. Facte uo illi fuerunt Statue pp nultiplices uirtutes ipi?

Frugalitas Anacarsis

Subscribitur aut i ymaginibus eius sic. Anacarsi psidi ueneror ue
tris et gule. Fuit eciaz continens et frugalissimus gra pclitus.

Misso. Stenois phs genere Chimensis. ut ait laertius docuit no ex ub
res. ß ex rebus uerba grenda. Non e ca Vbor res opleri dicebat.
ß ca rer Vba. Hic ut osidatoni sapie uacaret. libuis et mo
lestias homiz euitaret solus in deserto habitauit ap lacedemonios. Quidam aut
inde ptransiens subito supueniens. et uidens eum ridentem interrogauit. Cur neme
pnte rideret. Qui ait. Eo ipo rideo: qr solus sum: et gaudeo eciaz. Nam
et si cum hominibus habitarez. ridendi et gaudendi mihi subtraheret occasio. Vix
aut Misso annis nonaginta septem.

Epimenides. phs Cretensis. ut ait Laertius. du iuuenculus eet. mis
sus a pre fratri ad custodiam ouium. declinans a i quada antrum ob
dormiuit annis Septuaginta quinqz. Surgens aut postea querebat oues.
putans parum obdormisse. Cum aut no inueniret: iuit ad agrum. et trasmu
tata oia uidens et penes aliu possessione iuit ad castrum hesitans. Illeqz ppriam
domum intrans aciuit sciscitantibus. Quisnam eet: donec iuniore fratrem inueniens ia
sene fcm. et tota ab eo didicit ueritate. Notus aut a Grecis amatissimus
dco ee: susceptus e honore. Atheniensibus aut tempestate detentis datum
fuit oraculum Vt ciuitas eorum sacrificiis purgaretur. Tunc audita Epimenidis fa
ma missa ad eum naue creta aduectus e. qui ueniens peste hi mo seda
uit. Accipiens eciaz oues nigras et albas duxit ad ariopagum. et sibi dimit
tens quiescere qui uellet. iubens sequentibus ut Vbiqz declinaret Vna queqz earum ibi
ymolaret conuenienti dco: et sic desijt malum. Vn i memoriam fre ppiciationis
facta e ara ignoto deo. Atheniensibus uo illi magna pecunie summaz offerentibz
phs recipere noluit. ß amiciciaz inter athenienses et Cretenses fecit et creta re
uersus e. Cum Rex persarum magnus illi pecunias temptans eius auaricia ipetitione di
rigeret. Ille dum prandens. et oliuas ederet admitti legatos iubens. Audite inquit.
Hec prandium pcitores fac. Ille et uebat pecunia auaro supplicium e Liberali
decus pacidum pcitori. Vixit aut annis Centum et septuaginta septem. et scripsit
de Genesi et ortu dinorum. libros i quinqz milibus Versum uirum x de diuisis natis rer
libros nouem milia et quingentorum carminum. Et scripsit prosaice de uictoriis et de
cretensi politia. Fundauit aut ap Atheneas templum Venerandorum deorum:
et Solonis Sapientissimi tpe clauit.

Ferecides. phs Syrus Auditor pittaci pls fuit. Hic ut ait laertius de
diis: et natura scripsit. et de eo notabilia plura feruntur. Nam dum sec litus maris
ambularet: et uideret nauem i tranquillitate pcurrentem. Ait. Q no post multum m
gereret et post oculis eius submersa e. Et cum de hausta aqua de puteo biberet. al' bi
bisset pdixit Q die tercio fieret Terremotus et factus e. Ipe cum senio cruciaretur:
et infirmitate consumptus eet: interrogatus a Pitagora Qualiter ei eet: Extendens digi
tum ait corpore pz. Ysiodorus qz i pmo Ethimo de Ferecide. sic dicit: Tam ap
Grecos qz ap latinos longe antiquior cura extitit carminum. qz prose. Oia

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

eum prius versibus condebant. Prose autem studium sero viguit. Primus enim apud grecos Ferecides Syrus soluta oratione historias exaravit et ex hinc ceteri prose eloquentia contenderunt. Hic Pictagore preceptor fuit. Claruit vero Taletis philosophi tempore cum x tras st pst plurimas. cuiusdogma multas suscepit

Homerus poeta Assianus in Grecia claruit tempore Saulis regis Israel. Hic ut dicitur in Policratico libro primo levem questionem sibi a nautis propositam non potuit explicare. A quibus cum impudentius et procacius derideretur verecundi ingenii quasi tossicato confusionis iaculo perfossus spiritum exalavit. Questio autem nautarum talis fuit. Ibat enim Homerus spaciatum in littore maris celum aspiciens utpote consideratione elevatus. Quem videntes piscatores sedentes in littore ad invicem colloquentes deriserunt. Qui cum eos videret aspicientes interrogavit quid haberent. Qui dixerunt. Quotquot cepimus non habemus et quos non cepimus retinemus. Vermes enim in vestibus scrutabantur. Homerus vero dirigens cogitatum ad pisces cogitabat qualiter hec esse potuissent ut scilicet nudum captos pisces haberent et captos pisces non haberent. Aiunt vero quidam ex hoc eum amentatum adeo ut ipse in insaniam versus seipsum suspenderit. Vixit autem annis centum et octo. De hoc Homero hystoriographi refferunt quod ipse virtute pariter et etate non solum poetarum sed et philosophorum princeps vocari pariter et haberi apud grecos meruerunt. Hic etiam omnium fuit quorum memoria nota est et omnibus divinus et humanis? questiones quod dicere non licuit explicavit. Hic de Troye captivitate unum numero grandem 24 libros heroicis versibus edidit quod opus Yliade vocavit. Alterum quoque eisdem versibus opus edidit ad numerum litterarum quod vocavit Odissema eo quod Ulisis errorem describebat.

Ligurgius philosophus ac princeps insignis apud Lacedemonas claruit de hoc narrat Trogus Pompeius libro 3° et Justinus libro 3°. Qui cum ipse Lacedemoniis successisset et regnare potuisset si voluisset Carulo eius filio qui natus postumus erat cum ad etatem adultam pervenisset regnum cum fide summa restituit ut sciret omnis populus apud bonos pietatis iura valere quam opes. Medio quoque tempore dum infans convalesceret leges instituit exemplo earum quarum opere et observantia clarior habebatur. Nihil enim legis in alios sanxit cuius ipse documentum non preberet. Leges vero eius iste sunt. Auri argenti quoque usum ut omnium scelerum materiam sustulit. Populum in obsequio principum principes vero ad iustitiam imperiorum formavit. Parsimoniam omnibus persuasit existimans laborem militie assidua frugalitatis consuetudine faciliorem fore. Administrationem rei publice per ordinem divisit. Regibus potestatem bellorum. Magistratibus iudicia et annuas successiones. Senatui custodia legum. Populo eligendi senatum vel creandi quos vellet magistratus potestatem permisit. Fundos omnibus equaliter divisit ut equata patrimonia neminem potentiorem altero redderet. Convivari omnes publice iussit ne cuius divitie vel luxuria in occulto essent. Iuvenibus vero non amplius una veste uti toto anno permisit nec aliquem cultius quam ceteros prodire nec opulentius epulari. Emi singula non pecunia sed compensatione mercium iussit. Pueros puberes non in forum sed in agrum duci iussit ut primos annos non in luxuria sed in omni opere et labore agerent. Nihil eos in somnum substernere et vitam sic per ... agere neque prius in urbem redire quam viri facti essent statuit. Virgines sine dote nubere iussit ut uxores non pecunia eligerentur severiusque matrimonia sua viri coercerent cum nullis frenis dotium tenerentur. Maximum honorem non divitum et potentium sed senum esse statuit. Nec usquam locum honoratiorem senibus ob

MUSEO DEL EXCMO. Sr. MARQUES DE CERRALBO * MADRID
D. ENRIQUE DE AGUILERA Y GAMBOA
VENTURA RODRIGUEZ 23

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

tineret. Et constituit ut adolescentes et scita sine morsu dicerent et ab aliis in se dicta perpeti discerent. Ac si quis in indignatione ob tale dictum prolapsus fuisset ultra ei in altercatione dicere non liceret. Hec et his similia quibus solutis moribus dura videbatur actorem eorum Appollinem delphicum finxit et in ea detulisse. Dein ut eternitatem suis legibus daret iureiurando civitatem obligavit ne eos de eius legibus mutaturos prius quam reverteretur. Simulans se ad oraculum delphicum proficisci consulturum quid addendum vel mutandum in legibus videret. Profectus a Creta voluntarium exilium perpetuo egit. moriensque prohibuit ossa sua in mare missit ne forte Lacedemonii referrent et se putarent Lacedemonii a iureiurando solutos. Claruit autem hic Ligurgus temporibus Helyseí prophete.

Anaximenes. eximius phus Milesius Asianus Anaximandri auditor fuit et preceptor Euripidis et Anaxagore. De isto Anaximene dicit Val. quod cum Alexander iuraverat se facturum quicquid ei quod peteret. Rogavit quod destrueret Lausacene civitatem suam. Hic omnes rerum causas aeri infinito dedit. nec deos negavit aut tacuit. Non tamen ab ipsis diis aerem factum sed ipsos ex aere ortos credit. Claruit autem tempore Cyri Regis persarum.

Pictagoras phus natione Samius ut ait Iustinus negotiatoris ditis filius fuit. Cui nomen Maratus erat. Sed patre longe ditior fuit eo quod negotia patris tanta negaret acquirere quanta filius contemnere maluit quam tenere. Magnis itaque sapientie incrementis formatus. Egiptum primo mox Babiloniam ad perdiscendum siderum motus originemque mundi spectandam profectus summamque scientiam consecutus est. Inde regressus Cretham et Lacedemoniam ad cognoscendas Minois et Ligurgi leges contendit. Quibus omnibus instructus Crotoniam venit populumque in luxuriam lapsum auctoritate sua ad usum frugalitatis revocavit. Tantumque studium ad frugalitatem perdiscendam multitudinis provocavit ut aliquos ex eis luxuriatos unquam fuisse incredibile videtur. Matronas a viris separatas et pueros a parentibus ad pudicitiam et ad debita senectutis obsequia suo studio reduxit. Induxitque matronas ut auratas vestes ceteraque dignitatis sue ornamenta velut luxurie instrumenta deponerent et in Iunonis edem delata ipsi dee consecrarent. dicens vera matronarum ornamenta pudicitiam non vestes esse.

Vera matronarum ornamenta

Timeus vero phus scribit Pitagore filiam virginem choro virginum prefuisse et castitatis eas instruxisse doctrinis. Hic ut ait Boetius in primo Musice artis musice inventor fuisse apud grecos per malleorum ferientium inequalia pondera et per cordarum equalem tensionem ac per calamorum inequalem longitudinem. Ysidorus vero in 2 Ethimologiarum ita dicit. Huius disciplinam apud grecos primum Pitagoram inveniunt conscripsisse ac dein a Nicomaco diffusius esse dispositam quam apud latinos primum Apuleius dein Boetius transtulerunt. Ab hoc Pitagora ut ait Augustinus de ci. dei li. 8 philosophie nomen exortum est. Nam cum antea sapientes appellarentur. Ille interrogatus quid profiteretur philosophum se esse respondit id est studiosum vel sapientie amatorem quia profiteri se sapientem ei arrogantissimum videbatur. Fertur quoque ut dicit Tullius in principio 5 li. de Tusculanis questionibus quod Pitagoras ad Leontium Philiasiorum regem perveniens cum eo aperte et docte disseruit. Admiratus autem Rex viri ingenium et eloquentiam quesivit ab eo. Qua maxime arte confideret. At Pitagoras arte nulla se scire

se esse phum

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

se ee plm. Admirat' rursu Leoti' nois nouitate. Quidna esset plu
ingsiuit. et quid int' phos et reliquos intesst. Cui Pictag'. ait. Vide
tur in uita homi similem ee conuentu agitationi q3 ludorum qui apparatu
toti' grecie celebratur. q° hoies ex diuisa affectione conueniunt. Alij qd'
ut ex diuisa strenuit. ludendi corona accipiat. Alij uenden: et emendi
procurati lucr°. Alij q n° plausu nec lucru querant. s3 ut studiose p
spiciat qd agatur. Eo mo i hac uita. hoies q° ex alia uita et na
psti. Aut glie aut lucr studijs occupat. aut ceteris oibus p nihilo o
putatis rerum nas studiose itueri puigilat. Hos ultios phos. i.
sapie amatores nominaz°. et ut illic liberalissimu eet spectare: n'.
sibi acqrere. sic i uita longe oibz studijs cotemplone rerum cognicez
q3 prestare laudabili° e asendu. // Aug' aut i li. de. ci. dei. dicit
Pictagora nigromaticu extitisse. Fuit r ut ibid' d'. nigromatic°
a dio ut adhito sanguie. et iferos phibebat excitari. Hunc aut
ut ait Val'. li. q. Tanta ueneratio ab auditoribus tributa e. ut q ab
eo accepat i disputatione deduce nephas extimaret. Qui et itpellati
ad redden caz h' so3 rndebat eu dixisse. Tant° aut i phya i
specla'tia extitit. ut ei q3 phophatu uix potuit adequari. Tant
i cultu iustic: ut phos illius ptis ytalie q antiqtus mag' gcia dice
batur. p morte sua eius nois auctas rexit: et domu eius ceteri
osecuerit. Tanta et frugalitatis gra politus extitit. ut ab omz
ciantuz se tepuisse credatur edulio. Hi adolescentu q se ad
audiedu3 illu oferebat: mores nasq3 corum coniecturato° qda decoris
et uli ingenio et toti' corpis hitu sollicitius erat scitari: et q's idone
os aspiciebat recipi i disciplinaz uidebat. et qnq3 anis usuz ill' lo
qndi ihibebat. iusta qd ips is q tacebat q dicebat ab alijs audie
bat. nec p cutari nec connecteri si no itelleiat q audierat fas
erat. Omnes aut eius discipli qcqd pecunie hebat. in mediu p
ferebat: et erat int' eos societas isepa°. omnesq3 i coi uiuebat: et mu
tuo se amabat. Docebat eni eos Pictag°. uera ane amicitia unu ex pli
bus facie. Vn et pictagorici uades se iuice dabat. Reffert e' Val. li.
q. de damon et Phitias pictagore disciplis ta fideli int' se iuxerant
amicit'. Vt cu alterum ex his dyonisi° tyrannus iterfice uelle: et ille tps ab eo
priusq3 periret. domu patrisfam ordinan q3 res suas ipetrass. s' tu uade
bet Alt' se pro eius reditu tyrano uade dare no dubitauit. Appiqua
te aut diffita die. n° illo redeunte unusq3 stulti° temerariu sposorem
danabat. At ille se de amici ostantia n' metue pdicebat. Eod' aut
momento et hora a dyoni° osti'ta. q ea acceperat supuenit tyrano se en
repntans. et sociu sposore absolui deposcens. Et admiratus tyran° abor
auiz fidi suppliciu remisit. eosq3 i sup ut ipm i socie' amici°. reciperent: tm
postulauit. Docuit aut Pictag° h' Enigmata. q p'mo3 ab alijs phis
st osfcripta. Statera ne trasilias. i. trasgdiaris l' ptergrediaris iusticiam.
Igne gladio ne ofodias. i. iratuz et tumidu aniz ubis maledicis
ne lacessas. Cu pfectus fueris. ne reddeas. i. p' mortez uita ista ne desideres.
P uia publicaz ne ambules. i. ne multorum sequaris errores. Hirudiez

Vincebant in coi.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

in domo ne suscipias .i. garrulos et verbosos homines sub eodem tecto tecum habi
tare non permittas. Oneratis superponas onus: et deponentibus ne co
ncedas .i. ad virtutem incedentibus aliquid augendum sunt precepta. Tradentes autem
se ocio relinquendi sunt. Et dicebat Coronam minime carpendam .i. leges urbium
conservandas Non comeded .i. merore de animo expellendum. Nisi iussu
sui imperatoris de statione non discedendum .i. animam de corpore non educendam.
Et de dictis eius nobilibus sunt hec. Fugiendum sunt omnibus modis et
abscidenda. langor a corpore. Imperitia ab anima. Luxuria a ventre a civitate Se
dicio. A domo discordia. et in commune a cunctis rebus intemperancia. Amicorum
dicebat omnia esse communia. et amicum esse ipsum esse alterum. Duorum temporum
maxime custodiam esse curam dicebat mane et vespere .i. eorum que acturi sumus
et que gessimus. Et deum veritate dicebat esse colendam que sola deo homines
proximos facit. Et dicebat. quominus posseris iram: eo magis ab ira
premeris. Tunc incipimus nos magis iniusti: cum alijs irasci desinimus.
Finis eius ire furia est et penitencia. Liber non est: quem superbis inflamat animus.
Vir sic optimus est: sicut se probat asperitatibus. Alius eius non potest esse
bonus qui suis in se moribus fuit malus. Loqui ignorat qui tacere
nescit. Duo lacrimarum genera sunt in oculis mulierum Veri doloris
unum insidiarum alterum. Avari homines pusillis bonis etatis similes sunt.
quibus de suo nichil utilitatis. Cuidam avaro homini dixit Pictagoras Stul
te divitie tue in te pereunt pauperibus quia sunt similes canum in his excubias: sitias
et algeas. Interrogatus quidam Pictagoras Si cuperet esse dives Qui ait:
divitias contempno habere que liberalitatem polluunt. et pietatem putrescunt. Videns
Pictagoras quendam preciosis indutum vestibus qui turpia loquebatur: et ait illi.
Aut legeris sermones vestibus tuis similes. Aut pannos induas tuis
eloquijs congruentes. Cum quidam Stolidus audiente Pictagora diceret Male
se cum mulieribus esse: quia cum pluribus versari. et sues inquit Pictagoras libentius in
ceno. quam in aqua versantur. Interrogatus Quid esset in modo non
nunquam. Ait. Nichil. Interrogatus Quid esset philosophia ait. Meditatio mortis
mentes cottidie et de carcere corporis educere libertate. Pictagoras primus apud grecos in
venit immortales esse animas . sed erravit ponendo eas de corporibus ad cor
pora transire Unde se dixit primo fuisse Euphebum. 2°. Talide. 3°. Erm
thianum. 4°. Pirrum ad extremum pictagoram. et post certos temporum cir
culos: ea que fluxerant: rursum fieri. Post multa igitur studia venit Pictagoras
in Ytalia ad illam partem que quondam magna grecia dicebatur. Ubi et Archita Tarentinum
audivit. demum Metapontum invenit. ibique decessit. Cuius tantum in populo
oppinio fuit. ut ex domo eius templum facerent. et ipsum pro deo colerent.
Claruit autem Pictagoras tempore Nabucodonosor Regis Assiriorum.

Anaxagoras philosophus Assianus. Athenis claruit tempore Xersis Regis.
Ubi annis 30 philosophie studijs insudavit. Auditor autem fuit Anaxi
menis et Archelay preceptor. Hic cum admodum dives esset in
possessionibus derelictis studendi gratia divinam peregrinatione assumpsit. et
cum a quodam cunctatione diceretur Non est tibi cure patria extenso brachio
et converso collo ait. Immo michi admodum patria cure est. Cum autem ut
ait Valerius li. 8. post multa tempora reversus possessiones suas desertas vidisset

Ait. Non certe ego saluus n iste perisset. Hic cu discipulis dispu
tante crius d fi mutuis adisputantibus no retrax. Alias ut ait. Val' li
9°. Alterica morte filii nuntiati ait. Nihil in nouu s in expectatu nunti
as. Ego e illu ex me natu sciebam ee mortale. Interrogatus aliqn ad
qd fruis eet. ad ptemplatione inquit. Solis et lune et celi. Cuidam
eni dicenti cu exularet ab atheis clarit. Priuatus es Atheniensibus. Neqq ait.
sz illi me. Interrogatum autem dum senex eet. Ut ait Tulli' li p°. de Tu
scullanis qonibus. An an morte i patria afferri uellz. ut i patria moreret.
Ait. Nihil necesse e. Undiqz e ad inferos tantund' uia e. Interrogatus.
ut ait Val'. li. 7°. Quis ei felix ee uidetur. Ait interrogati. Nemo ex his
quos tu felices existias. sz eu i illo nuo repies. q a te nus recedit. non
erit diuitiis aut honoribus indans. sz aut ruris exiguu. aut no ambiciose
doctine fidel' cultor i secessu mag qz i fronte beator. i. i occulto mag qz
i apparenti. Hic studiosissim° ualde fuit: et multa de motu celi.
et cursu sideru: et nra reru scripsit. Ux aut anis Septuaginta
duobus In carcere e ab Atheniesibz positus et multa squalidus et ueneno
nat e ab eis: qz sole lapide ee dicebat unuintu qd illi pro deo colebat.

Crates. Thebanus phs Stilponis Auditor et Zenonis preceptor fuit.
Hic ut ait Io°. Ep'a 3ª et i 2° li° 3 Iouinianuz. Magnu po
dus auri i mare piecit. dices Abite pessime diuitie. Ego po' uos so
mergam: qz ipe submergar a vob. Non eni putau se posse diuitias et
uirtutes possidere. Hic et ut ait Sn. in li° p°. Eplaz. Cum uidissz ado
lescentulu secreto ambulante Interrogauit. Quid illic sol' faceret. Mecu in
quit loquor. Cui Crates Caue inqt ne cu hoie malo loquaris.

Stilpon phs. Magr Cratis thebani i Achadeia claruit. Hic cum
capta patria ei° et uxore et liberis incendio puus sol' exiret. Interro
gatus a demetrio. An oia perdidissz: ait. Oia mea bona mecu porto
pectore eni illa gestabat: no humeris.

Archilogus poeta maxi° ut ait Val' li. 6. Ap lacedemones clar°
hit e pmo qz libros ipudicos ostripsit. Lacedemonij libros ei°
asportari iussere ex urbe. qz uerecundiaz et impudicia cor°leonez
no arbitrabat. Noluerit e ea libro suoru aios ibui: ne pl' moribz noceret
qz ingenijs seu aiis pdeeet. Itaqz maxi° poeta qz domu sibi inuisaz obscenis
maledictis lacerauerat exemplum. exi° multauerunt. Claruit aut Archilo
g° tpe Manases Regis Iude.

Simonides poeta ut ait Val' li. p° Nauigans p mare ad littus
applicuit et ibi mortuu cor° humanu repies sepelliuit. Et q ipm
sepelliret: ab eo admonit° e: ne die p(ro)io nauigaret. Qui acqe
scens motis itiz remansit. Alij uo q nauigauerunt ipa die pcell' et fluct
bus obruti st. Id' Cu ap Scopa cenaret: nuntiatu e ei duos iuuenes
ad Ianua stare: rogates: ut ad eos cito pdiret. Q° cu exissz: neiez re
pit: Eod' aut momento Triclinium collapsu e: et oms iuiuas oppssit.
Interrogat Simonides Quo euade ualeat qs odia inuidoru. Ait.
Inuidos no patieris. si nihil feliciter gesseris. Interrogat Qd inter
hoies facile cu senescit. Ait Beneficium. Hui° hc ferut ee fine.

Tuti° e tacẽ: q̃z loqui. Hcim e tacen°. mltos aut loquen°. ꝯhuctos cogiuim? Remediu malor ꝯfutura spes e. Innocẽtem no debilitat ꝯsciaz cu i aduṡsis solatiũ. e hoi no meruisse qd patitur. Fortuna innocẽtem desit sepe: bona spes nuq̃z. Hic octuagesimus annuz hns. et ꝯposuit et docuit carĩa et ꝯhabatur sepe i cor ꝯcertaña destendisse etate pdcã. Claruit ꝙ Simonides tpe Manasses Regis Iude.

Archita Tarẽtinus cui° Pictagoras et plato Auditores fuerunt. Claruit in ea pte ytalie q̃ ꝯ magna gña dicebat. Hic ut ait Tul. li. d' Senectu. Cũm cuius sermoi plato Athenien. iterẽt: docuit nullam capitaliõez peste: q̃z cor° uolup^tis hoibus a nã data. Cuiqz nil mete pãbili⁹ de° desiss̃ hoi huic numi d'no nil ta inimicũ ee: q̃z uolupta^s. qd ut mag itilligi poss̃: fingebat aio tanta icitatũ hoiem cor^s uolup^te q̃ta pcipi poss̃ max^a. Et nci censebat fore dubiu q̃ndiu du ista gaudẽt nil agitare mẽte, n^l cogitanẽ, n^l rõne consequi poss̃. It ut ait Tul. i li. d' ami^a loq̃s de ami^a ait. Nã nil solitariu amat. Vn si qs i celu ascẽdiss̃: nãz q̃z mudi et pl'tudiem sidez aspexiss̃: insuaue illi sic aio et spũ ad iuistatione fore dicebat. q̃ iocundissia foret: si aliq̃ cui narass̃ huiss̃.
Huic sĩa de aia h̃ e. Aia ad ex^m uni° oporta e. q̃ sit i localiter ꝯnatur in cor^e. sic vini i uueris. Id nulla pestis capitabilior e: q̃z uoluptas cor^s. Cui° aude libidies temẽ et effrenate ad potiẽdũz itant.
Hic pric pditiones. hic rez publicaz euersiões. hulls deiqz scelus nulls facin° e: ad qd suscipien no libido uoluptatis ipellat. Hic Archita. Vt ait Val. li. 4°. Villico suo irat^s. Supsisse inq̃t a te supplicũ: ni ti' irat^s ess̃. Malluit e i puniu relinquẽ: q̃z ppr ira iusto q̃u° punire.

Esopus poeta Adelph°. Claruit tpre Cyri Reg̃ Psar. Fuit aũt Gc° de Ciui^te Attica Vir igeniosus et prudes. q̃ finx fabulas elleg̃antes. q̃s Romul' quida de g̃co transtulit i latinuz. In quibus docet: Q̃d obs̃uare debeat hõs. et ut uita houz ondat: et mores idnci^t aues arbores bestiasqz loq̃tes p pbam^a ẽlz fabula: Quе q̃ diligẽt ꝯposuit. inciet lora apposita q̃ risuz inserat: et ingeniu acuat. Hic and p° Cyri regis pdicti fertur fuisse pcpt.

Zeno. Elitigen phus. Cratis Thebai disciplus. Stoyce secte inctor ac Mag̃r Socratis. Vix annis Centu et septe. et nuq̃ a cuis stu' cessauit.
Hic ut narat Val. li. 3°. Cu i pria secura libtate frui no poss̃: Aggentia Ciuitate petijt: q̃ crudel' tyrani seuicia durissie ꝯmabat. Sp̃ans
ut se uesane mẽtis feritate prudẽti psuasione mittigare poss̃. Cuiqz id facẽ nll'ate° pualẽt. nobilissios ciuitatis adolescẽtes cupidi^te libtatĩs pric iflamit. cu iũs hi° rei iditu ad tyranu manass̃: quocato i foro pplo torquẽ cu crudeli^e cep. querẽs qt nã ꝯsilij hret pticipes. At ille neiez illor nouans: omis pximos et fidelimos tyrano suspectos reddid'. Et cu eculeo torq̃retur: nz gemitu nz eiulatu euteris. s̃ fortir pplm exhortas: ul cohortas toti° vrb aiuz fortunaz q̃z nutatu. Na ꝯctus ppls i tyranu isiẽs lapidauit eu. De zenone ait Sn. li. de traquilli^te ai. Cu nutiatu quz f^t illi naufrã. oia sua fuisse sbmsa. At ille ait. Iubet me fortu^a expeditiᵉ phari. . hic vixo et uix. garul' dix. cu

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

duo soli estis: cap uos vna domus loquaris. Hui⁹ st i fine. Sepultus i — Silentium
ap te sit smo q tu sol audieris. Malu hoiem blad loqntem agste
tuu laqueu ee. It cauda loqci ait. Si meis te auribus audires tacceres.

Gorgias phs leotin⁹ Atheis claruit. Hic sapientissim⁹ fr et magi
vsorits. Reffert Val. li. p⁹. Q i matris fertro nat⁹ sit. Na dum — Nascitur i feretro
mulieris cadauer efferet: subito ifantis uagit⁹ auditus e. Hic ut
ait ysiodo⁹ li. ethi⁹. de pmis inctoribus Retho⁹ fr. Hic ut ait so⁹ li. p⁹.
q Iom. libru plcerrimu de conr⁹ gtis int se dissidetibus recitauit olypie
Cui Mellatius inicus eius. Hic nb mgr de concordia pcp. qui se et
uxore et ancilla tres i una domo ocordare no potuit. Emulabatur qppe
eius ux ancille pletu⁹ et castissim⁹ iuu cotidianis iurgiis exagitabat. Hic
ut reffert Tul. i. li. de Senectu. Centesim⁹ et septim⁹ annu cpleuit: nu
qz a suo stu⁹ et ope cessau. Interrogat⁹ aut cur tadiu uellz ee i hac uita.
ait. Qd nl heo: quo senectute mea accusē. Cum aut morer̄: fert — Studium
dixisse se dolere qr tnc uita desiet. qn sapere cepisse. Hic pmus i oncti
dixe ausis e ōdicē. qua dere quisqz audire uellz pat⁹. s. oibz ad oia rn
dere. Vn et ei in teplo delphici Appollis vniusa grecia statua auream
apposuit ex solido auro cu ceteror⁹ usqz ad id tps deauratas collocasset.

Socrates phs Auditor Gorgie phy. claruit i grecia tpe Assue
ri Reg. Hic ut ait Val. li. g. nobilissimu libru qui Teana
cos appella. nonagesimu et quartu annu agens opus dedetis sps
plenu edid. In exhortacoibus aut suis ut ait Calcidi⁹ uirtute lau
dauit: et omz bor⁹ toti⁹ pspi⁹ raz penes ea osistere dix. spam qz ee sola
q res ipossibiles ad possibile redigerēt facilitate. Quid e aut criosam mag⁹
qz uirtute l agedi pigat: l ceptum fatigz: ut taqz inuita facilitatibus se tempet
i labore. Interrogat⁹ ab amicis Qre no iforensibus negociis usare. Ait: qz
loc⁹ hi calz ego nescio et q ego calco locus hic nescit. Scripsit aut i
vsocrates libru exortaciu ad dimoni⁹. d q hi qd nobi⁹ collecta st. Fidel
esto diis no tm vinclas sz i iureiurani pseuerās. Illd crz indici⁹. qd e hi uo
pbitatis signu. Talis sias parentibus qles erga te si natos optas. Que — Honor parentu
nephas e agere ead nz faci bo⁹ existies. Hunqz illu pertras facin⁹ late e
das. Na et si ceteros h lateat. tu tibi osci⁹ es. Vere cria et si fla sit.
Na plqz vitate iqreat opione aut ocetat. Magis formida cumc
qz danuz decet qd formidare malos uite exit⁹. virtuosos uo iginiaz uite.
Si qn t ōtingat mortis picl. i temptāi salute tua i bo⁹ opione tuere.
no aut tu isaia. Nam moi qd forti⁹ i oms sitiaz pmlgauit. Bn at
moi nā ppe uirtuosis attbuit. In uestibz nz magfic⁹ sis: nz curiosus.
Cotemne sollicitos erga diuicias nequentes uti possessis: Na ijde hi pa
riut⁹ censiuas bonu equm hat. pue sciens equitare. Odi bladientes taqz
decipientes: namitqz cqle iuriat. Strenue arces si fuis amator sue. — Studium
Que nosti ofua lectoibus: q uo no didicisti discipls acqre. Eq
aut nepharin est audictem utile no adiscē. et qqd bo⁹ dati ab amis
mellatem⁹ acceptare. Ita eq uice i parentes ut utiqz iterū alios erga
te se hre rogares. Hec usuz pspite diligas. nec ubu cu armo⁹ ac
ceptes. Illd e ames h uo furiosum e. Serua mag ubor qz rer⁹ i

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

~~deporta~~ deporta. Nemem amicum acilies primusque penitueris quo pacto se
gesserit erga priores amicos Credas et erga te huiusmodi futurum cuiusmodi erga illos
Amicicia fuit. Lente fias amicus factus aut perseverare niteris. Eque est malum et mul
tos amicos habere: et alternare multos. Quoscumque vel tua amicos facere de his ad
loco praefer. Amicum in re praebamus amicos aut in adversitate discernimus. Elleguntur
utores amicis si minime perstoleris eorum pres. sed ulterius eis cum tempus exigit aux̄ilieris. Amicorum
parvum et absentium memor esto. ne cesteri valeas absentes non diligere. Eque pro
phanum est nocentius hostem superari. et amicorum vinci beneficiis. Beneficio bonis. Accre
scit est tibi debita gratia. Beneficiens autem mal' filiis crius alentibus alienos canes. Il
li est in pedentes panem ut in quoslibet latrant. Pium quod immanentes se ut nocen
tes ledant. Consiliare diutius efficere non deliberata velocius. Si aut penitus tibi
ad consiliam vitabis. Si calamitates pacientes ex consiliis careria prosperexeris.
Nam et sanitatis servande magister sedulus cum nusias langoris inadvertimus.
Consilias de agendis extremis fac pro futuro. Nam igitur ex noto maxima nascit
sine cautissima. Cum primus expediit consulere quam cernere tibi
pre quo disposuerit sua: Nam quam prospera agit in proprius numquam eodem consiliabit in
alienis.

Rothagoras Sophista Atheis claruit tempore Assueri Regis. Huius
Athenienses omnes libros combusserunt decreto publico ut dicit Eusebius. Huic
ut ait Agelius in libro quarto Atticarum noctium se dedit in discipulum Eutalus Ado
lescens ad discendum eloquentiam in causis oradis. Pepigit quod ei pecuniam se grande datum
quo primo die causam apud iudices orasset et vicisset. Cumque ille habuisset perfecisset in fagendi
et transcurso tempore longiori causis patrocinium denegaret: ut putabat: ne dicto
ris impleret mercede. Protagoras ex pacto mercede petens instituit: et lite cum
Eutalo contestatur. Cumque ad iudices committende cause gratia venisset. Protagoras ait
Redde mihi quod peto: sive pronunciatum fuerit contra te. sive pro me. Si contra te vinces vinces
mihi ex sententia debetur quia ego vicero. Si vero pro te mihi ex pacto vinces debetur: quia
tu viceris. Cum Eutalus dixit Magister utroque modo fore ut non reddam quod pe
tis: sive contra me pronunciatum fuerit: sive pro te. Nam si pro me nihil tibi ex sententia de
bebitur: quia ego vicero. Iudices autem hanc inexplicabile rationem ... indiciata derelinquerunt
causam quam in diem longissimum distulerunt.

Risippus philosophus Stoicus de Eliopoli Cilicie fuit elegantes Assianus. Hic
hec est sententia: ut ait Seneca in epistola nona. Sapiens nulla re eget. et tamen multis
illi rebus opus est. Nulla est re scit uti: sed omnibus eget. Et Stulto nulla
re opus est. Similiter de beneficiis congrue confendo sic dicebat: ut ait Seneca libro secundo
de beneficiis. Sic est de beneficiis quemadmodum de pille lusu qua cadere
non dubium est: aut mittentis dubio aut excipientis. Necesse est aut ut lusor
bonus alter illa collusori longo. alter brevi mittat. Eadem beneficii ratio est in utroque
parte dantis et recipientis aptare: nec ab hoc exibit: nec ad illum perveniet Vel dicitur. Hic
-ano vite sue continuatione adeo exactissime subtilitatis volumen composuit: ut ad ea
que ibidem scripsit penitus cognoscenda longa vita opus sit. ut ait Valerius libro octavo. Hic
Crisippus aliter cuiuntate intelliges mansi sibi intulit ... ingeniis?
Iste Crisippus una cum Zenone Stoico princeps fuit secte Stoicorum. 1
Extradicatio passionum Hec sententia fuit posse omnes eradicari perturbationem et extirpari de
mentibus hominum. Et hoc idem senserunt veteres Achademici. Perypatetici aut casd per

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

turbationes dicunt frangi regi et moderari. et qui ifrenos equos quibusdam lupitis coherceri. Hec stoycorum sunt iste sunt inter ceteras. Id solum bonum e. qd honestum est. Nihil deest ad recte uiuendum ei in quo uirtus e. Pua ut et magna culpa est. Omnes stulti isaniunt. Solus sapiens diues e. Stultus sz stoycos oia uitia ht. sz no in oia na pnus est. Alius eciam in auariciam. Alius in luxuriam inclinatur.

S Ocrates phs Athenien. ex marmorario pre. et obstetrice mre. Archelay discipulus. Magr platois et primus ethice inuentor fuit. Ultimas terre regiones ad acquirendam sapiam plustrauit usque ad senectutem. Et quia ad discendum se pauperem credidit: ad docendum se fecit locupletissimum. Et licet esset sapientissimus. se nichil scire reputauit. Un et illud sepe dicebat. ut ait Ieronimus ad paulinum. Hoc unum scio quod nescio. Hic adeo studiosus fuit. ut ait Sen. in ep. 70. ad lucillum quod ad conponendos corrigendosque mores uniuersa philosophiam flexisse dicatur. Et hanc summam philosophiam esse dicebat bona a malis distinguere. Et Tul. in li. de Tusculanis questionibus ait Q Socrates philosophiam euocauit de celo. et in urbibus collocauit: et coegit de uita et moribus rebusque bonis et malis querere. Isidorus uo. li. 2. Ethimol. sic ait. Ethica Socrates primus ad corrigendos conponendosque mores istituit. atque omne studium eius ad bene uiuendum disputatione perduxit: diuidens eam in .4. uirtutes anime. s. Prudentiam. Iusticiam. Fortitudinem. et Temperanciam. Fuit autem mirabilis castitate iusticia. aliisque uirtutibus. Ita ut per uirtutum exortationem eciam eum ultra homines et philosophi pnunciarent. Ali. n. ut ait Agelius. li. 2. Reptus e stare pertinaci statu a summo lucis ortu usque ad solem alterum orientem imobilis iisdem uestigiis et ore atque oculis directis cogitabundus tanquam in excessu mentis. Temperancie quoque tante fuisse phibetur: ut fere per oia uite sue tempora ualitudine inoffensa uixerit. Et in illius pestilentie uastitate qua Ciuitas Athemesium uastata e nequaquam fuit cum oium clade obnoxius. Voluptatum enim labe caruit. Dicebat autem multos propterea uelle uiuere ut ederent et biberent. se autem edere et bibere ut uiueret. Patientia mirabili predictus fuit in oibus tribulationibus suis sustinendis. Sepe e uehementius disputans colaphis cedebatur. atque diuellebatur: et plerumque irrisus contenebatur. et hec oia equanimiter tollerabat. Sel'ictu calcis a quodam percussus est. ut ait Laercius. i. li. de uita philosophorum. Et cum quidam eius tolerantiam miraretur. ait. Si asinus me calce percussisset. nunquid eum iudicio conuenirem. Cur ergo non sic equanimiter sustinerem ut hominem sic percussat percussuras ferrem irronabilium bestiarum. Erat e potens despicere uituperantes eum. A quodam e colapho sel percussus ut scribit Sen. li. 3. de ira. Nil aliud dixisse fertur. nisi molestum esse: eo quod nesciret homines quando cum galea uel sine galea prodire deberet. Multum e dnabatur suis passionibus. Erat enim in eo ire signum uocem submittere et loqui parcius. Apparebat namque tunc sibi ipsi obstare. Resistebat e sibi et laborabat ut ad suos impetus cohiberet. Cum multa uitia in uultu discipulorum collegisset: de eo zephirus quasi naturas hominum ex forma perspicere profitebatur: derisusque in cetera ceteris qui Socratis uitia non agnoscebant: ab ipso sublevatus e dicente. Sum uitia esse: sz ratione a se esse deuicta. In eo etiam e ultra tenore et in aduersis interpellantibus persistebat. Cuidam dicenti sibi. tali maledicere. Ait. Io maledicunt

Humilitas Socratis.

Studium

Bona a malis distinguere e summa phia.

Phiam euocauit de celo.

Extasis socratis.

qe bn loqui no dicie. ¶ Alti diceti. Non ne tal' exprobrat te: Non i
quit mihi: Mihi naqz no ist ista. ¶ Dicebat aut Sortes opte stare
se cosz qnz phe detrahentibus. Na si qd cor q ist dixint corriget.
Si uo no. Nihil ad nos. ¶ Athenienses uolentes auge multitudine q ex
bell' et peste fuerat dimuta decreuerut vt vnusquisqz Atheniesiu plres
acciperet uxores. Accep q Sortes ux duas: xatipe. et Mirtonepte Aristy
dis. ¶ He ut narat Io. ii Iouí. Cu ebro it se litigaret: et ille cas i
teride solitus esse: q tpe se sedisset homem simis naribus recalua fro
te pillosis humeris repandis cruribus disceptaret: nouissie uerteret i euz
impetu et ululatu fugiete qz diu psecuteste. Quoda uo tpe cu isinita
quiria ex supiori loco ingereret Xantipe retinuisset: aq psusi immuda
nil aplius rndit qz capite deterso. Sciebam inqt q pt ista tortua ymb
segre. ¶ Cu aut intrrogaret euz Archipiades ut ait Agell'. li. 4. Qre
xantipe vx iurgiosam q die noctu qz muliebribz satesciat molestiis do
mo no ambigeret. ait Cu tale domi spetior assuesco et exercitor: ut
ceteror foris petulatia et iniuria facilius fera et io domi oa sustineo.
¶ Rursum Archipiadi mirati vt ait laerti'. Quo posse Sor. xatipe
ux. clamores et iurgia sustine. Ait. Sic qsucui hos clamores tollerare:
sic hi qui rota coti audiut. Tu qz inqt Anseres tuos clacitantes q
mo toll'as: Eo aut diceti. Mihi pullos et oua pariunt. Mihi et iqt
xatipe filios parit. ¶ Dicebat aut austere qtubniu se tenere oiug sicut
milites efferos tenet eqs. Sz qadmo inqt illi his donati facile asse
quit reliq. Sic et ego utes xantipe cu ceteris hoibus facile qusabor.
¶ Est ut ait. Agell'. Filios huit ex xatipe ux. Sor. tres siles. Sibi qz i
moribus ualde dissiles discolos et i quietos. et tn ca ill pacie ux.
¶ Suu hebat discolu et molestu erga qp tn patiens erat. Cu q
ut ait. Sn. li. x. de ira. Cu suus offendisse qnz ait Sor. Cedez
te ii nrat ceni. Correctione eiz sui in tps sani distulit: nec fuit au
sus se ire omitte. Paupitate quissiam diu patiet sustinuit. qztu asspio
rem illi faciebat domestica onera. ¶ A do fr i psecutoribus et mo
lestiis inuictus utpote q mudialiu oim qteptor erat. qp nco cu i adusi
tatibus tristiore nec i psps alacriore uidit. Fuit qz aio sp eql i mag
i eqlitate fortue. ¶ Archellas Rex Psars Sortem ut ad se Veniret
ab illo bnfia susceptus. Rnd Sor. nolle se ad eu ire recepturos ab eo
bnfia cu illi paria no posse redde. Timuit e ne accipe cogetur: que
nollz: et ne Sorte qd indigm acciperet. Noluit qz ire cu libis ire ad
uolutaria suitute ut ait Sn. li. 2o. de Bnficiis. ¶ Ibide et ait
Sn. Q cu mlti ex disciplis Sor. pro suis facultatibus mlta tribueret.
Eschines paup discipl' ei' ait illi. Nihil dignu te qd dare possum
inuenio. et h vno mo paupe me ee uenio. Itaqz dono tibi q vnuz
heo me ipm. h accipe et p tuu libito rege. Cui Sor. Magnu in mu
nus dedisti. heo igit ut meliore te t reddam: qz accepi. ¶ Disciplis
suis ut scribit Apuleus consueuerat Sor. fo suadere: ut crebro scipos
i speculo qteplarentur: ut q cor foret pulcritudie sibi oplaut ipendio
pcuraret: ne dignitate cor' malis moribus dedecoraret. Qui uo

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

minus se comendabile fore ꝯ^a^ trare putaret: sedulo opa daret: ut vir
tutis laude turpitudine tegeret. ¶ Hic ut ait Theodoric^o^. cu ceᵹdi
sciplia o^m^. phor^o^ sum^o^ adeo studiosissi^o^ extitit: ut nec a mlieribus
qd disce utile opinat^o^ fuit. phre ꝯdig^m^. Vn et diotiaz no erubu^t^.
appellare magraz. ¶ Interogatus a quodaz inope. Q^d^ ageret pauca t
rris et mltis indiges. Ait. Si res tua no sufficit. tu pte inuen^o^. fac
ut rei tue ipe sufficias. ¶ Cu garul^o^ qda deriden^o^ interogaret Soc.
Ut eu doceret Sapie prepta. duo inqt sapie prep^a^ t necc^a^ st. Vnu. Ut
taceas. Alteꝝ ut loqui discas. ¶ Interogatus. Quid e ho sic sua. Ait.
Sic pecunia sic Rege. ¶ Interogat^o^. Que e sba btitudis. Ait. donac
dignus. ¶ Interogat^o^ Que e iuuenis uirtus. Ait ¶ Qd no e nimium.
¶ Interogat^o^ a quoda iuuene. An ux. ducere. ¶ An abstinere a Mrimo
debet. Ait. In utraq^z^ horꝫ actus es pniaz ¶ Si no duxis. sol^o^ eris. fi
lijs cares. ꝯuis tu intit^o^ Bo^a^ tua alien^o^ hres excipiet. Si aut duxis.
erit t^i^ sollicitu^o^ ppe^a^. otext^o^ querellaꝫ. dotis exprobr. Affinium t
ꝯue stelium. Garrula soc^o^. Aliei inicioni ꝯuis suspi^o^. incert^o^ liberorum
euet^o^. ¶ Interogat^o^ a quoda. ut ait. Sn. Quare e pegrinati i alie
na priaz no pdeet. Ait. Id o^t^ tue pegrinationes no pst. cu te tcai
circuferas. Premit e te cad ea q expulit ¶ Q^d^ tran^o^ nouitas uitare
pt. Q^d^ cognitio urbiu. et locoꝝ. In irritu cedit ista iactatio ¶ Queris t
Q^r^ te ista fuga no adiuuet. Tecu fugis om^o^ eu deponendu e. Ho an t
ull^o^ tibi placeb loc^o^. ¶ Interogat^o^ In quo qs fama acquirere possit. Ait.
Si gessit optia et locut^o^ fuit pauca. ¶ Interogat^o^ Ut de i pollicito. Q^o^
liter qs ad culmine Sapie puenire possit. Rndit. Neiem in Sapia
locupletem posse fi^t^ ut deceat: n^i^ se ad discedum paupe et egenu cedat.
¶ Interogat^o^ a quod^o^ ut ait Tul. li. q. de Tusclanis qonibz. de q
pria eet. Ait. Mundan^o^ su. Toti^o^ eni mudi se icolaz et ciuez ar
bitrabat. nulla sibi appriaus priam. ¶ Cu Soc quosd^o^ hospites suos
satis tenui cena suscipi pararet. et aie eius h^c^ illi intimaret. Ait. Si
boi st. ꝯqnut feret. Si mali no e cura n. ¶ Cu quida ex eius do
ctina bn meriti discipli discederet. Roganes eu. ut aliqd preptu
ordinan vite ab eo perciperent. Jussit eos i diuisoꝝu scal scire. Vn
q^z^ i supioribus ꝯstituta nouit. Jussitq^z^ vasa oleo et melle ple^a^ ut
ciret. ¶ Admiratibus q^z^ discipulis ait. Si hac in domibus uris repo
ptitez inueritis. btam uita disponetis. ¶ Soc. Ut in pollicito. dr. li. g
In Senect^te^ sua didic musica. credens si musica deforet ei. sibi cumu
lu sapie defuturꝫ. ¶ Cu aut ei diceretur a quibusda. Numqd no
verearis i senectute studere. Ait. Maior uerecudia e i senitute ignora
te ee. q^z^ i senectute studere. ¶ Rogabat Soc. quosq^z^ i studijs exti^o^ pfi
cere. dices eis. Si boi fuerit. ex sui pfectu digni erut ut promoueca
tur ad mag. Sin uo mali doctina turpitudine celabunt. ¶ Et dice
bat Soc. Illos cibos pot^o^ ee uitandos qui ult siti famicqz sedada
appetitu puocare nostrꝫ. ¶ Dicebat et ill^o^ qui temporalia mag^o^ e
mebat pro desprate ad tpalia puenire. ¶ Dicebat aut se admi
rari q^r^ facietes ymagies lapideas conabat^o^ lapides hoibus siles facere

se aut neglige: et no conari ut no siles lapidibus videant. ¶ Ue das
Sor. no blib' siue de pubys lratur h. ¶ Oriete sole Consili' accedete con
uiui' cogitandu. ¶ Alienu sic age: ut tuu no oblistaris nego. ¶ Con
trario osti. Ira et festina. ¶ Velox osiliu se pnia. ¶ Pricipiu aio: e bn
lapiu. Maledice e inicias exordiu. ¶ Amicus raro acquirit: cito amit
tur. ¶ Cu aucis bues orones longasqz aucias hre oportet. ¶ Negat s
q qd diffile e petit. ¶ Pl' gaude bnficiys datis: qz acceptis. Illa e glie.
h necitatis ur ce sba. ¶ Malu alienu tuu ne facias gaudiu. ¶ Nul
li ponas qd ipe pati no potes. ¶ Hoc exhibe qd tibi uel exhibi. ¶ Se
pult' ap te sit smo que sol' audieris. ¶ Si bn egeris: tibi auxilium
dabis. ¶ Que gessit fortu. tempet iustia. Qd iustitia inuenit
tempet moderatia. ¶ Si fortune aueris licetia minuis gliam. t
¶ Si bn egeris ipe t' p auctoritate dab. ¶ Viri boni e scire pati: n
scire face iniuria. ¶ Acto mal' bona rem turpe fac. ¶ Q' i alios potate
ecet. p' purgare osciam dz: ut qui delicta corrig no admittat. uinc
qz qd uindicat. Stultu e aut ut uelit qd ipare: cu no possit. ¶ Si qd
dubitas: ne feceris sz qd cu negatu fiut iudicio fugito. ¶ Si pace uis:
belli mtione ne fecis. Melius e caue: qz pacesce. ¶ Utili' e erubescere:
qz pacesce. ¶ Turpis e inopia q de glia nascit. Alio ita prlesto: ne t
noceas. ¶ Qd hes ita utere: ut no indigeas alie. Pli mi sua amitut
dum appetit alie. ¶ Cu usus exigerit: uigila. ¶ Honesta arte cuz
bn didiceris: sequere. ¶ In tuo poti qz i alie. sarcina sustipe. ¶ Grauu
or e labor v' null' effect' e. pecu querende et tuende mo' hri oz. ¶ Ira
condia infelicitas gnatur. l' iracondie infelicitas dnatur. ¶ Frat' filio
ipe te cohre. ¶ Filio modesto gnie e qp pr inbz ipo. Peccare turpe e. s
inlto turpius e: cu delicto ignoscit. ¶ Grauit irascit. q qd dolz deo
comendat. ¶ Consciaz mag. qz fama intende. Falli naqz potis fa
ma oscia aut nuqz. ¶ Felicitas sp i adusis. clamuz n ex habundantia
raro uenit. ¶ Caue ne ob libidine uirtutem amittas. ¶ Chstute qd au
das et pba qd edas. ¶ Iniuste defensiois confidetia uita. ¶ No te p
mittas iprudetia decipi: nec cupiditate circumueniri. ¶ Qd pmisis
idubitant' facito. ¶ Cui oins bndicunt: possidz sp boa. ¶ Gemiat
pecc'. q delicti no pudz. ¶ Diffile e iniuriam queere opatia. ¶ Mal'
loqre qd gturm sit facito qd expedit. ¶ Putem laudare: et abntis i
fama lede. neiem mime decet. ¶ Pena a quo metueris frustra i
petis psidiu. ¶ Ab alio expta qd alti feceris. Victorie sic adusario binus est
laus. ¶ Oculos et aures vlgi malos testes ee cogita. Que face turpe est.
h dice ihonestu puta. ¶ Lucz turpe: ut dispendiu fugito. ¶ Alti sepe ig
scito: tibi nuqz. Diu delibato cito facito. Mins dicito: qz facias. ¶ Non
uiuit cui nil e i mte n ut uiuat. Nil posse h e mortuu uiue. Nil cu
rare h e isanu ee. ¶ Ede et bibas ut bn uiuas: No uiuas ut tm edas
et bibas. ¶ Sapietis e ne que i cauz excidat caue. et si qd forte accidit:
fortit' fere. ¶ Fortis no pt iudicari qs. n et sapiens fuit. ¶ Virtus e sic
sap. temitas piculosa putanda e. Auden' uirt' crescit: tardan' timor.
¶ Dolor vincitur: qui dolore dolendo no patitur. Felicitas sp sbiecta

e invidie. Sola quoque miseria caret invidia. ¶ Optaret autem invidus ut si fieri
posset in omnibus civitatibus aures vel oculos haberet ut de omnium prosperitatibus torque-
rentur. Quanto est felicior homo, tanto sunt gaudia, tanti sunt invidorum gemitus. ¶ Nihil autem
tantum quod non habet: et parum eget qui parum cupit. ¶ Avarus autem damnum quod non
licetur pati. ¶ Nulla tam bona uxor est in qua non invenias quod queraris. ¶ Sicut
nihil superius benigna coniuge, ita nihil infestius muliere crudelius. Quanto enim sapiens
mulier se pro viri salute, tanto maligna ad mariti mortem et vita sua reputat.
¶ Nihil quoque illa coniuge molestius quae quanto in re coniunctior est tanto disiunctior mori-
bus est dilectione aut felle malicie. ¶ Est igitur uxor aut totum refugium aut penale
tormentum. ¶ Animo virum mulier pudica eligit, non oculis; impudica vero speciem
querit non rem. ¶ Mulier sponsa et sanctitate templum est super cloacam edificatum. So-
lertiam commendabat Socrates ut optimam possessionum. ¶ Dicebat quod unum dumtaxat
esse bonum, disciplinam, unumque malum solum, imperitiam. ¶ Opes et generositatem nihil
honestum habere. ¶ Dicebat ipse talem esse hominem qualis affectus eius est, et qualis oratio
hominis est, qualis ipse homo est. ¶ Et dicebat, ut ait Valerius libro 7°, A diis immortalibus nihil
ulterius petendum esse quam ut bona tribuerent, quia hii sciebant quid unicuique utile esset. Homines
autem sepe id votis exposcerent quod non impetrasse melius foret. Etenim mens mortalium
tenebris involuta cecas preces effundit. Divitias appetit, que multis mortis causa fuerunt.
Honores concupiscit, qui plurimos ad malum exitum deduxerunt. Splendida coniugia querit,
que nonnumquam funditus domos evertunt. Desinat igitur stulta mens hominis futuris malorum
suorum causis quasi rebus felicissimis inhiare. Et se totam celestium arbitrio committat, quia
qui tribuere bona de facili solent, et eligere aptissime possunt. ¶ Huius autem hec sententia fuit:
Expedita et compendiosa via est ad gloriam perveniendi, ut tales homines agant ut quales volunt
videri tales et sint. ¶ Quesivit ab eo quidam an non putaret Arche-
laum regem Persarum qui fortunatissimus erat. Nescio igitur. Numquid est hoc aliter scire
potes? ait. Non cum ignorem quam bonus et quam doctus sit. Miser est si iniustus
est. ¶ Interrogatus et de duobus quorum unus dives erat et potens, alter
inops, quis eorum maior esset, ait: Ille ex eis maior qui virtuosior est.
¶ Accusatus Socrates Atheniensibus quia deridebat quosdam vane et vere deos
esse quos illi colebant. ¶ Captus et incarceratus fuit, detentusque est 30 diebus in
carcere. Ubi mirabilem cordis constantiam se habere ostendit. Nam carcer autem mors eius
ultima seu animum eius perturbare non potuerunt. Dicente autem ei quadam: Mortem
Athenienses condemnaverunt te. Respondit: Et illos natura. ¶ Cum autem, ut dicit Tullius libro primo,
de damnatione esset Socrates in custodia publica, dixit Critoni familiari suo: Se post tertium diem
esse moriendum. Ait enim se vidisse in somnis pulchritudinis eximie feminam que se nomine
appellans homericum quendam eiusmodi versum: ¶ Tertia te Phthiae tempestas leta locabit.
Quod dictum sic contigit. Et ut ait Valerius libro 7°, Cum iudicatum ab Atheniensibus fuisset
ut hausto veneno periret, delatum sibi poculum mortis non aliter quam medicinam in morbi
accepit. Et de mortis contemptu usque ad vite exitum libero animo disputavit. Cum autem
potionem de manu carnificis mortis accepisset, admoto iam labiis poculo, uxor
eius Xantippe, que illic aderat, vociferans ait: Heu innocens homo perit. Que vero:
Numquid nocenti mihi mori satius esse? Mortuus est Socrates veneni poculo anno
vite sue nonagesimo 4°. Quo anno libros nobilissimos composuerat. ¶ Post mortem vero
eius Athenienses penitentia ducti criminatores eius morti adiudicaverunt, imaginemque
eius auream in templo collocaverunt. ¶ Mortuus est igitur Socrates in diebus Assueri regis Assiriorum.

Veneno moritur Socrates

Aristipus phs Cirenesis. Sor. discipulus. Atheis clauit. Qui ut
ait Laertius. i. li. phor. Ad dionis. Tyrannu i Syracusa pfect
e. Ado aut prantissimi codis extitit: ut tpri loco et p. guerre
et se coaptare poss. Adulst. qz mutationes qs fortie cosone dissilare stie
bat. Qro obre et ap dio. int actos pplos strenuus reput e. Magis sp
iredes bn distones delectabat obletane pritu delectatione abutiuz uendba.
Vn et dyogenes Impiale cane uocabat eu. Aiut hic qnz iussisse pdice ho
dragmis emi. Culpate uo quoda ait Tu nec ea obolo eisses. et i eu aspi
tiens ait Ap te prit. L. dragme. Quoda tpe dyo. sputum i eiz
patietissie ptulit. et adoleti aico dix. Piscatores sustinet a Mari madesi
ut uenetur cobiuz: Ego a uo sustinebo uio limphato aspgi: ut blenu
atripia. Est aut Cobi. piuus piscicls. Blen. uo grandis piscis e. Tra
seunte qnz eu lauas olera dyogenes icpauit. di. Si h didicisses af
ferre: no insuires atrijs tyranor. At ille. Tu qs inqt. Si scires loq hoib
olera no lauares. Ingresso e qnz Aristip. igrant domu Metricis et viso
sebreto stati exiit. Quod uo puerorum erubescete qui cu eo erat. Ait Ari
stipus. Intrare illuc malu no e: s negre exire. Interrogat. Qd sibi ex
phia acqsiuiss. Ait. posse cu oibus hoibus fablari. Vitupat alic qd obri
me uiueret. Si h ait malu eet: no utiqz ageret in festis deor. Intro
gatus. Quid pl. hant phi ectis hoibus. Ait Si omes leges perempte eent: oes
sile viuemus. Interrogat a dyo. Cur phi hostia diuitiz insitut diuites
aut phor nime. Rndit. Qm illi s. phi norut quibus indigeat. hi uo
nime. Interrogat In quo differunt docti ab idiotis. Rt. Quo domiti eq
ab idiotis. Cirete quoda qr sp uider phos ad ianuas locupletu. Nam
et medici inqt ad ianuas egror. Nec tn idcirco mallz quis egrotare.
qs mederi. Qnqz nyppe. passs discedebat. psequite aut illo et dicete. Qd
aufugis. Qr inqt maledicen. t. potas in uo no audien. Glante
quoda de sue multitue. dix. qadrno no q pla maducat sau st, mag
igerentibus. opportu. pui no q pla s q utilio. legut. st studiosi. Ad
uocat quida uice ei tam ipi. icuria dix mltis laudibus extollens
Aristipu: et cu obtinuiss qi glians q p pho fuiss locut dix illi. Qd t
Sor. pf. q alic. idignisti peoi. Qui ait. Q smones quos d me audi
uisti Vist. Nauigate qnz eo Corithu et tempestate sta nauseam
pass e et expauit. Garul. aut qda tragli. reddita dix. Qd e h q
nos eqde vdiote itrepidi sum. Vos aut trepidi phi formidatis. Rt. Qr
no de sli aia seu dissile utriqz studez. Et eni p negssi nebulois gia
negqs daut ee solliciti. Ego uo obniri debui de phi morte tunc. Ha
et diuites fures ampli qs iopes metuunt. Hec o. de Aristipo scrib
Laertius i li. de Vita phor. Cuida dicti e. Hoies te otemunt. Et illos
Asim iqt. s n illi asinos. n e ego illos curo. Vitruui. uo i li. de Ar
chitectura sta de Aristipo scb. Aristip. phs Sor. discipls naufragio eiect
Cu ad Rodiensiu litt aiaduertiss Geometria descripta sreata exclauit
ad comites. Bn spem. hoiuz e uestigia indo. Statiqs i oppidu Rodiu ote
dit. et i Gimasiu deuenit. sbiqs de phia disputas muneribz e donatis,
ut no tm se ornaret. s et eis q vna cu eo erat: et uestitu et cetera q

Aciroso est manus.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

opus cent ad metu p̄raret. Cu aut eius Cotes in priaz reuerti
noluisset: Interrogaret q; eu qd uellz domi nuntiari. Ita mandauit i
dici Atheniensibus. Eas possiones et uiatica libis opportere p̄ari. Vel pa
ti: q et e naufragio vna possent euitare. et ea ūa psidia uite ee ex
timaret quibus nz fortu.ª tempestas iniq̄ nz publicaz rez mutā
nz rez uastaº pr nocē. Scripsit aut libros de veri volupte alios
q; libros q̄ plurimos.

Xenophon phs Athenien. Sōr. discipº. In Grecia clarunt uno
et i curia Cyri regis Psaz eiu.ª aut fuit. Hic ut ait
Laertius i liº. d' uita phoz. fuit verecūd' et spnsissimº inz pol
litic' et phus et ōtus. Edid' q; libros circit' q̄dragenos de diusis natis rez
et de arte militari et de uenatica et de regimie eqz. i qbus ualde
excitat fuāt. et Cometa multa. Primº q; historias phoz scripsit lo
cabat aut a mltis Musa p lepore iptationis. Quobre sibi inuice emu
labant ipe et Plato. Erat eciz xenophon elloqntissimº. Agelius de
xenophonte sic ait. Cu qda ei malediceret sic ait. Tu studiz tuu ad
maledicen dedisti. Ego uo q̄tra teste dicieri maledicta otenēe. Hic ut
n̄arat Val. li. 9º. Cu sacificaret diis cōnaz heris in capite maiore ex
duobus filiis suis in plio p̄isse cognuit. Nec io cultz deoz dimitten
putau s3 tm mo cōnam de capite deponē otent fuit. Percunctat aut
q̄na mo filius ei' cecidiss3 ut audiuit fortissie pugnātem uez ipam
capiti reposuit numina quibus ipe sacrificabat testat maiore se de
virtute filii voluptate q̄ ex morte sensisse amaritudine. Vix aut xe
nophon annis octuaginta nouē et obiit i Corintho. Claruit uo tpre
Cyri regis Psaz.

Antistenes phs Sōcris discipulus et Magr dyogeis fuit. atz Athe
nis clarunt. Hic ut ait Jo. li. 2º. d' Joni. Cu gliose i
Rethorica docuiss3 audiss3 q; Sōr. dix ad discipulos suos. Abite Ma
gistrum nobis q̄rite. Ego e' iam repi. Statiq; ueditis q habebat. et p̄ciº distri
butis nl' sibi plº q̄ paliolu reseruauit. Cui diceti sibi. Maledix te ille.
Ait. Non m decetit. s3 illi qui i se qd ll dic agnoscit. Alii dicenti.
de te hoīs male loquuntur. Ait. Superioris ē. Vsus pº ll pati. Inferioris uo
facē. Huiº ll sna fuit. In sciente e multa dicē: et qd satis est
nescire. Hic ut ait Aug. d' ci. dei. Summu bō3 posuit ee uirtutem.

Alchibiades phs Athenien Sōr. discipl'. fuit. Hic ut ait. Val. Cu
se btm putaret q: vl3 dues et pulcer et elloqns erat. Sōr. eu
eo disputau. et demostrauit q̄ miss eet: q: stult eet. Et tm
suis rōnibz eius aiuz examinauit: ut ipm flē cogēt. Hic ut ait Age
lius. Cu ap pericle3 auuncl3 suu artibz libalibz erudiret et accersiret pi
cles eiz qui illu tibiis canē doceēt qd honestissi3 uidebā. Editas q; sibi
tibias cu ad os adhibuiss3. et inflass3 maxillas pudefcus i honestate
et deformitate oris. infreg abiecitz eas. Qd cu p honestate erubuiss3
omnz q; tuc Atheniensiū osensu disciplia tibiis canen desita ē. Hic
ut scrib Jo. d' Joni. ab Athenien. ppt inuidia pfugit ad lacedemones
q erat hostes Atheniensiu3. Sz itez ap lacedemones inuit ei' plº inuidie

ṽxit: q̃ʒ grẽc. Quo cõrto Alchibiades p uix. Aguti reg̃ qua adulte
cognouerat. Ad Assafernc pfem dary reg̃ pfugit. Cu se telit offity
gra, et obseqte coitate isinuau. Erat ẽ ctitis et for' venatione, nec
min⁹ elloq̃tia et it' Athemen. isig̃s, s̃ i ɔsiliandis amcisſ et i retine
dis optim⁹. Is aut ad que ɔfugit accep⁹ pcio a Elisandro lace
demoior͡ pncipe iussit eu interfici. Cũq̃ suffocato Alchibiadi cap cet
ablatu et missu, Lisandro i testimo͡ʒ cedis explete, reliq̃ ps cor⁹ i sepltu
iacebat. Sola ig̃ Concubina ĩ crudelissi hostis ipiu int' exnos et im
nens distum fuu sepultãʒ ded' mõi pãta p mortuo que uiuu dile
xit. Sic igi. ut ait Val'. li. 6. Alchibiadem qi duc fortu͡e pnte st.
Vna q ci nobilitate eximia Indantes ditias forma pstantissima fa
uore ciuiu maxi͡ʒ. suma ipia pcipuas uires flagitissimu ingeniʒ
designet. Alta q datiorʒ exiliu iopia, odiuʒ prie violeta mortem
isiget. Hec aut h aut illa bruisa tribuet: s̃ uãia pplexa freto estu
q̃ʒ similia. Hic ẽ Alchibiades de q⁹ refert Boe. i li. de Consol'.
dixisse Aristotile q si qs lincos h'ret ocl'os, ut itiora cor⁹ huãni
possit ispice. Videt id cor⁹ Alchibiadis qd isr fic pulcherim͡ʒ erat. it⁹
ee turpissimu.

Eschines phs Athenien, a iuuen^te^ sua studios⁹ amator q laboris
Sõc. discip⁹ f'. Cu ig̃ Sõc^ti^ discipli ceti pl'a offerent. Eschines
paup se totu obtulit. di. Q'cqd meli⁹ hebat se illi obtulisse. Ce
teros aut cu pauca ei dederit: pl'a sibi et melio^a^ retinuisse. Vn ait. Ob
secro te ut h muncult paup^tis^ mee extollas: et tua diligen^a^. et sedul^te^
meli⁹ et ornati⁹ reddas. Cui r̃nd' Sõc. Se ab illo mun⁹ maxiʒ susce
pisse. n se ipm pars extiaret: et libet daturʒ opam ut eu facere
meliore. Hic adeo s' Sõc. pfec: et ita potes i elloq̃tia fuit: q Athe^as^
suo Vsauit arbi⁹. et cu Sõc i poraii certam huit. Hic tn a Deo
ste^e^ i orado deuictus i iudi⁹ ap Atheas fuit. Et ppr ignominiam:
Rodu petijt ubi rogatu ciuitatis sua pus idesfonte: deiu demostris p
co oronem clarissima recitauit miratibus cctis elloq̃tia utiusʒ: s̃ mag̃
demostris dix. Mirati longe aplius fuissetis si ipm poratem audiuis
setis. sic qʒ tantus orator n⁹ iudic zelo, nʒ maliuoletiá detineri
ualuit: qn inici testis maxi^s^ maxi⁹ fiet. et probitate illius pu^re^ et
excellentissime omdaret.

Euripides phs. In creta clarmt tpre Sõc. hic no so͡ʒ. a car
nibus s̃ et a coctis cibis se abstinuisse fertur.

Demostenes phs et orator Athenis clarmt. hic ut ait
Val'. li. 8. Cuʒ uald' studios⁹ eet. et p̃ma lram pfere non
posst ppr uocis exilitatez oris sui uitiu tato studio expugnauit
ut ea a nullo expssi⁹ pferetur. Id gtilem nimis uoce. ut dixit Val'.
oti^a^ exercitatione ad gtum auribus sonu pdux. Id Vadosis littoribus
isistens fluctuu fragoribus reluctatibz declationes edebat. ut ad fremitu
concitataʒ gtionu patia, duratis actonibus efferetur. Hic cu multum
et diu laqui solit⁹ eet: oris suo calculos isrebat: q uaciu prompti⁹ os eius
eet et soluti⁹. Hic ut ait Apule⁹. summs orator effectus quis a platoe

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

hauxisset facondia et ab Eubulide dyaletico argumentationes didicis
set: novissima tamen privatam aquietam affectio petijt. Sep e an specilz qi
an magnum casu meditabitur. Demostenes stratichuz Lardis nobilissi
me meretricis iocando sepalpas. et quitans si qstum. Cuz illa dixerat.
Mille denarijs. Re[it] Ego penite tanti non emo. Ancille sue si non astutu
patrimonium pbuit. Hic ut ait Val. li. j. Cum cuz pecuniaz a duobus
hospitibus depositi noie accepisset: ea conditione, ut illa simul utrisq; red
deret: et alter ipor- interiecto tempore squalore obsitus tamq mortuo socio de
ceptione aes nummos abstulisset: et discessisset. Supervenit demum alter. et
depositum in iudicio petere cep. Versabat misera: et in maxia pit pecunie
et defensionis penuria constituta iam de laqueo et suspendio cogitabat.
Tunc opportune demostenes patronus affuit: qui ut in advocationem
venit. Mulier inquit. Parata e depositi se fide persolvere. Sz nisi sotium
adduxeris: id facere non. Quia ut ipse vociferas si dicta e lex: ne
alteri sine altero numeretur. et sic liberata e mulier. Cuz Philippus Rex
Macedonum Athenas obsedisset ut ait Ysidorus li. j. Ethymol: et ab Athenensibz
postularet ut sibi x. oratores darentur: et sic discederet ab obsidione in consilio Athe
niensium hanc fabulam confinxit. Lupi suaserunt aliquando pastoribus ut in amicitiaz
convenirent. Cuiq; pastoribus placuisset: petierunt lupi ut pro maiore securitatis trad
derentur eis canes in quibus videbantur esse causa iurgiorum. Annuerunt pastores:
et tradiderunt canes quos ovium suarum pugiles custodes habebant. Tunc lupi.
adepta formidine non solum omnem gregem pro satietate. sed et pro libidine laceraverunt. Sic
igitur Philippus sublatis oratoribus in populo Athenensium futurus e. Quod audientes
Athenienses. demostenis acquieverunt consilio. et sic civitas a periculo liberata e. Cum
legati Milesiorum venissent Athenas ut ait Elynandus li. 2o. cora Judice
causam acturi et advocatos adduxisset: pro sua ca in Judicio locutos: Demo
stenes pro altero ca ill restitit: Ad quem in castro venientes et rogantes ut ta
ceret pecuniaz quam petijt tradiderunt. Postera die cum res agi deberet contra
phylippum regem Macedonum: et in senatu Atheniensium in patrimonium peteret.
lecto decubuit simulata infirmitate Respondens his qui ad eum venerat: se pati mor
bum sinantem et illos loqui non posse. Cum a quodam ex multis responsum e. Cer
te non sinantem pateris. vero argentum in cupiditatem l simulatione. et ob ipse fca
non celavit. sed gloriae assumpsit. Nam cum finita ea Aristodimus fabulam actor
quantum mercedis ut agere accepisset: interrogaret et rendisset se cepisse talentuz.
Ego inquit plus ut tacerem: accepi: sic causidicorum lingua damnificata
e. non ea ut deum e. l ut dici solz: funibus argenteis vincitas. Et sic ap
advocatos ipsum silentium venale e. De ipso quod demostenes legitur in
policrato quantum quod gloria eloquium eius et virtutis inotuisset pp. opprobrius cul
tus nitore appetijt: sciens quod ppura causidicum vendit. At postquam notus
et fama assecutus e: toga contentus e. di. Se velle potius a se quam a nitore
vestium aut cultu exquisito constare. Huius demostenis elloquium com
dat Esthies phus di. Qui in ipso consideraris acumen colorum vigorem/ter
ribile vultum. accommodatum singulis verbis sonum vocis/efficacissimos corporis mot
pstro cognosceret: qui et si cuius operi nihil addi possit: tamen de demostene magis
ps demostenis abe. cum legi potius quam auditur. Cum Allexander Athenas

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

inaderet. aduocati sunt duo phi ut osulerent quid agen. Atheniensibz foret. s. demas. et Eschines hortabatur ut Alex. se daret. demas uo [contra]rium suadebat. Consultus qz demostenes eiusd. Esch. osiliu p[re]ualere. Tunc p eund. demostez Alex. corona aurea missa e. Cu quida diceret demosteni de quada paupe. Ille illi' amicus e. Cur g[ra] inqt demostenes illo exente diuite ille amicus paup e. Amicus uo no e. q[ui] particeps fortu. no e. Cu quida speciosis fimias diceret demosteni. Si me sic adisset hoies, quemadmo te amaret. Inquirenti cuida. Quo poss optie dice. ait. Si n[on] dicis. n qd bn scieris. Hui' demoste. legi illa fuisse sma. libri suicq p' ueritas sepat. Sui libiq p' medacij nuiset.

suspendio pissem. at ego inqt. si me quadmodu te

Sophocles phus et poeta Athenien. ut ait Tul. i. li. de Sene. usq ad sumam etatis sue senectu. Tragedias fec. Cu aut pp nimia senectute et rei familiaris negligen a filijs redargueretur. edid. Trage adeo ellegatez q[ue] iudi. recitata. octos i admiratione et iocunditate addux. Cu quida ab eo qreret cu eet etate ia senior ut ait Val. li. 4. An et nunc rebz uenis uteretur. Indignatus ait. Dij melio. Libent eiz istis tanqz ex aliqua furiosa dnatione pfugi. Hic ultis diebus uite sue cu ppe ia annz centesim' attigisset. ut ait Val. li. 9. Tragedia quada in certamine misat ad iudi. pitor. Cu aut ancipitis etatis suspensio sniaz expectaret. intellex. uiditatu ee qz ipe una snia uictor eet. Quo audi. p gaudio expirauit. Tunc uo tpris ut ait Solin' lisader lacedemonien obsidebat Athe. Volentes aut Sophoclis athenien cor horabile tradere sepulture rogauerunt quete lisandru ut initiz idutias bello daret. Volebat e tunc armis aggedi ciuitate. qui audita uiri sapia petitioi dignu assesuz pbuit. ne uenian admo' uiri horabiles exequias impediret. Clarut aut Sophocles tpribus Ciri Regis persar.

Pericles. phus Athenien Auditor Anaxagore strenuus et horabil uir i Unaa cu Sophocle poeta illustri. dux e ab Atheniesibus ellect' [contra] Lacedemonios et thebanos ut ait Justinus. Cu qz lacedemonij agros Atheniensiu deuastaret agros piclis intactos relinquunt sperantes se illi acquirere posse aut pielz ex inuidia aut ex suspitione pditionis infamia. Qd tn picles an suspicies l' pspicies et futuru pp' pdixerat. et ad inuidie pielz declinan agros ipos dono rei pu. dederat. Hic ut ait Va. li. 8. Summo i studio adeo instructus erat. ut datus sb Anaxagora preptore q[ui] Athe. egit a Usauit arbi. suo. Cu qz aduus pp' uolutate loqueretur iocunda. michilhun' et pris uox e erat. ut eu ueteris comedie maledica ling' cop' uiri potentiam pstringe cupiebat. tn i labijs sius prendebat lepore melle dulciorem Ita ut i ais eor q audiebat cu mag' dulciore. qz aculeos relinquet. et sic int' ipm et pisistratu tyranuz n' ad interat. n qz ille armat' ll iio sic armis tyrannide tressit. Cu picles et Sophocles ut ait Tul. i li. de offijs ad collegium d' consiletatoibz pu. sil' osedissent et cau pcer adolescens transferat. ait. Sophocles. O picles Vide plz puer. R'. picles ptore decz no sb manus et lingua. s[ed] et oclos hre atinetes. Clarut aut picles tpribus Ciri Reg. psar.

Temistocles phus et princeps Athenar nobilissim' f. hic in

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

bello qd Athenienses cu xerse rege psar̄ inierunt tam strenue eg̃: q xer
sem deuicit: et liberauit atheas. Tande in valescente inuidia ciuiu i exiliu ex
pulsꝰ ad eu q paulo an deuicerat: ofugē e cohactus. aq̃o et honore e suscē
ptus. p9 tn q̃z se eius osp̃tu putaret. simoi pstito se assuefecit. Erat e dotꝰ ual
de et tenacis meorie adeo ut i Atheis magnaꝝ rex cura distentus oi
um tn ciuiu suoꝝ noia ophenderet et teneret. Hic cu i palio regis
xersis manet: i quiuio queda du mlti luderet. et cantaret. inuitabatur
ut caneret. Qui rndit se nescire cantare. et dum ex h̄ hēretur idiotior.
atz ab eo qreretur. Qd sciret. ait se scire ex re pu:ca pua sacē magnam,
ut ait Aug. i quada Ep.a Hic ut dr i policrato li. p9. dicebat Magratꝝ
a ludis et quibuscūqz leuioribus ee arcendos ne res pu:ca lude indeatur.
desint q̃ sui rehcta grauitate puniet. Si in maioribus qd quide rare e.
eos excocupari otigerit. i annis adolescentie ex dispensatione etatis puniuntur
ad sbtrahe gr̃u. et ipse clementiores ee. Quid maturitatis rei p processu utilit̃e
copenset. Hic quida unica filia huis nobile consuluit An ea paupi
sz ornato prudētia. An locupleti parꝝ pbato. locaret. Rn̄d Malo uiꝝ pecu.a
q̃z pecu:a uiro indigentem. Jde interrogatus i Theat9 V cantatores adhe
rant. Cui9 uox auditu cuius futura eet grator. ait. A q9 artes mee optime
canet. Erat e glie cupid9. Hunc xerses pncipē sui exercitus o Athei
enses ostituit. Et cu eu inter bellu isferre Atheniesibus vides Themistodes
Atheniensibus distictio9 maxie ac stragis picl'z imine. Hausto Thauri
sanguine morti se tradidit. ne aut regi bn de se merito infidel eet. no
pugnan9 mecla. Aut sue patrie fieret oppugnator.

Aristides. phs qui claruit Atheis tpe xersis regis psaꝝ. vir di
stetissim9 f. de quo narrat Tul. li. 3o de Offiis. Q Temisto
des pt victoria eius belli qd cu psis f. dix in otioe Atheniesiu
se hēre osiliu rei pu:ce salutare. si id scire non op9 ee. Postulauitqz ut
aliqm pp' daret. e cōicaret. Datus e Aristides. huic ille clamasse lace
demonioꝝ q subducta erat ad Gitez clam incedi posse dix. Quo fcō frangi
op9 lacedemonioꝝ necesse e. Qd Aristides cu audiuisset i otione mag
expectatione uenit. dixitqz putile ee osiliu qd Temistodes afferet. se minime
honestu. Itaqz Athenien q honestu no eet id nec utile quide puta
uerunt. Hic aristides a quoda qui ad nouas diuitias nup erectus fuat
cu phis qz plibus ad quini3 e uocatus. Et cu ille int' se minutulas congereret
qones o ille qui inuitauerat phos irriden9 dix. Scire se uelle. Cur ex nigra
faba et alba plmētū vni9 coloris edatur. Cui Aristides idig9 ferens ait. Tu
nobis absolue Cur et de albis et nigris lotis siles macle gignat. Sicqz p
phos no fuerat ueritus irride irrisus a sapiete obmutuit.

Eudosius Astrologus tpre clarus claru9. Hic in excelsi montis cacuie
senuit. Vt astroꝝ celiqz motus dephenderet.

Aratus Astrologus cu Eudoso. ut ait Aug. 16. d'. c. di. Vniuersum
stellaꝝ nūz se ophendisse. et oscripsisse iactauit. Quos inqt Aug.
illi9 otēnit Auctas q̃ dicit ad habraam. Aspice stellas. et diuina eas si
potes. Quo eas oms diuinari pnt. cu no oes possint uidi. h Aug. Huius a
rati legi ee libru e qd apo9 i actibus ait. In ipo uiuim9 sum9 et mouim.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Qd ipe Apo. i testioni diuini Athemensibus adhibuit. Hic clarus claruit tpre.

Democritus phus Abderites ut ait Agelius i li. Atticarum noctium. adeo ditissimus fuit qd pater eius exercitum xersis epulum de facili dare potuit. sz successor h ut magis studiis uacuo aio uacaret pna admodum sua retenta patrimonium suum abz reliquens athenis pfectus e. et ibi oclos sibi eruit. ut uegetatioes cogitacoes hret. Laertius tn dic cu sibi oclos eruisse ne uideret bn ee mal ciuibus. Tertulianus aut dicit qd io excecauit se ipm qd mlres sic cupide aspicere no poterat. porro merito sibi oclos eruit. qr magicas tenebras oclis huanis inducit. Ut e Isidorus li. 8. Ethi. qd arte magica post zeorastez democritus aplauit. qn ypocratis medicina effloruit. Hos solu aut sibi itidx possidere: sz et Intendit sibi coposere. Ut h ait. Sen. i li. de bnficiis. Cu cesar multa illi donass talenta rides reiec dices. Se mirari dmentia eius si se putass tanto eu posse mutare. Si teptare igr me uoluit tanto illi sui expiendi iperio. Ut constantia uo ei ait Tul. li. 2o. Tusculanarum qonum. Hic cu i manus inimici incidiss. nullum genus supplicy depratus e. nullus qz recusauit. Vn et uita mole mac mortem appellau. Vxore ipsa constantissie tollabat. Vn aut de illo Sen. Ad lucillu. Epa nonagesia qnta. Elegant democritus solebat dicere eodem loco uoces ipitorum ee qo uetre redditos crepit. Quid igiebat mea refert sursum isti aut dorsum sonet. Magis clementia e uocat: ne i farnicis ab ikimibus. dicebat sepe demo. ut ait Sen. ad Lucillu. Epa 7a. Vnus in p pplo e et pplus pro uno. Hic ypocrati medico tradidisse fert. qd sic se coe affectus ht. ita plsus cordis motibus ierat. Sic refert Boe. i. li. de arte musica. Interrogat democritus Quid int hoies pectora qz distaret. Ait. sapiet sentire. In Communio taceti rustico igr. Ex doctis h isto habes. Huius hc fuerunt fine. Conueniectius e: ut pietate fines i tuo. qz luxu in alie suscipias dano. Paucitatis necitatis recauz e: et medicina damnorum.

Ypocras medicus insignis. Artaxersis regis tpe claruit: ap Athenas. Hic uoluptates multum detestabatur: Ut ait Agelius. et ut narrat. Io. Epa 2a. Cu discipulos suscipiebat: ipos adiurabat anqz doceret. et Iuramentuz ab eis extorqbat: ut silentiuz sinoez icessu. masuetudine hinz moreqz suaret. put eos diligens magister docebat. Fuit aut ipos pmus coe. plene fore. giadis capitis. tardi motus. mlte cogitatonis tarde locutionis. Cu quiescebat: aspiciebat terra. et fuit modici abi. Vix aut anis nonaginta qnqz. Narrat Io i gonbus Genes. Qd mlr qdam suspitioe adlterii fiiat puienda. eu filiu plcinnu pepiss. utrqz penti dissilem: ipo aut h audies monuit ee qrendu. ne fote tal picta eet i cubiclo mlris Qua iuenta mlr a suspicione libata e. Isyo. aut i 4o. Ethy. ita scrib. Medicine artis actor ac reptor ap grecos phibet Apollo. hanc filius ei Esculapi laude et ope amplianit. Sz pquaqz fulminis ictu Esculapi iteiit. iterdta fert medendi cura: et ars sil cu actore desec. latuitqz fere p anos qngentos usz ad tps Artaxersis regis persarum. Tur eam reuocauit i luce. Cura ronabilz

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

psrutatus ifrētatu. ypōr. a Scolpio pre genitus. In insula Choe. Hi itaqz
tres uiri totidem heses inuenerunt. Pa. Methodica inēta ē ab Apol
line q remedia scruta. et causa. 2a. Empirica .i. expientissima inēta ē
ab Esculapio q no icidior sigis ss sol' ostat expimentis. Ter'. Logica
.i. ronal' inēta ē ab ypōr. iste eīz distussis etatu regionu l' egritudinuz
qlitatibus cas ronabilr psrutatus ē ifrētatu p quas cas curas rona
bilr psrutari poss. Empici eīz sola experientiaz sectantur. Log
ca expientie ronem adiugunt. Metho.a n' clor ronez obsuat nec
tpra nec etates nec cas ss solas morbor sbas. Quadam tpre ap
Atheas ado fr aer infectus ut plurimi ex aeris corrupne dficeret. ypōr.
aut fre quere incidi q ex ciuitatem erant. et cunqz ulx ciuitatem co
piosos ignes ob qz cau aeris ifectione cessante cessau et morbs sta q
saluti hoiz ē pnisuz. Tunc Athenien ypōr ut deu adorare de
creuerit. qd ille psenties noluit y' renuit et aufugit. Illi uo tanqz
Vni ex diis statua ypōrti erexerunt. Quesiuit ab ypōrte quida
d' qbda fedis. et ypōr. tacuit. Cui ille. Cur ad interrogata no rndes.
At ille aut. Consilio sr talibus ē tacere. Huj' hec ferunt ee sme.
Securitas cu paup'te eligibilior ē: qz cu diuitis tior. Indigentiam
mutab: qui qd sibi sufic attentat. Qui uult liber ee: no cupiat
qd hre no pot. Qui uult hre qd cup: cupiat qd pot hri. Q'
ult in hac uita pati nuc: illis fiat ei qui ad omniu uita: q de
oi appō's omes agr. et d' dfectu rer no murmurat. Scripsit aut ypōr.
Librum de lege. Libr de itroductione. Libr de dogma
tibus z tractatuz. Libr de humana nā. Libr de nā fet'.
Libru de anothomia et de iuuamtis. Libru de Regionibus. li
bru de Epidia. Libru de Farinatis. Libru de Sectis. Libr
pnosticor. Libru de Signis uite et mortis. Libru de Sigs
mortis et aliaru egritudinu diusar. Libr de Sigs diusar uali
tudinu. Libru de Iudiciis egritudinu sumptis a sigs astror. li
bru de Sigs sectis diei mortis iunctionis et sepultu. Libr de Si
gnis sorte mortis. Libr de opone medicie. Libr de osuma
tione sanitatis. Eplam ad Artinu regez. Libr de augumto hu
mor. Libru de Flobotomia. Libr de Regie acutor. li
bru de cura ossiu capitis. Libr Amphorismor. Libr de
Egritudibus ulnerum. Libru de ysagogis.

EVripides poe'. ut ait Boe'. caretem libidinis ifortuio dice
bat ee felice. Hic cu i qd' triduo una cu Alcestide y
sus oponeret. Euripides in ipo triduo tres usus. Alcestides uero
Centu opouit. Cuqz Alcestides aduersus illu glaretur q ipe i triduo
c. usus pfaci ostopsisst: ille uo maxio ipenso labore z solumo dedu
xisset. Rdit Euripides. Verum itaqz lagris. ss int C. tuos et z. meos h
interest q tui i triduo tm mo mei uo i ome tps sufficiet. Hic a
do Archelao regi psar carus extitit et dilect'. ut suma ei osilior
suor omitteret. Cu a a cea ipi' regis domu rediret a canibus dil
laceratus ē. Archela' aut fati crudeglitate tato iteg' no debita expa

MUSEO DEL EXCMO. Sr. MARQUES DE CERRALBO. D. ENRIQUE DE AGUILERA Y GAMBOA. VENTURA RODRIGUEZ 17. MADRID

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Laurencius istam operam compexavit vel ~~scrib~~

uescens et dolens capitis sui crines totond'. Ut ait Val'. li. 9

h B Eraclitus tebrosus phs cognomento scotinon Asianus libros co-
posuit adeo obscuros quod sui cetantes phi vix eos itelligunt. Thi-
s fuia e. Unus dies par oium e. Et i eund' fluuium bis de-
scedim'. et no descedim'. Hic dix deos oms ex igne ostare. dix
et aiam ee scintilla stellaris esse. Hic ppe ipius obscuritas nimis suas
dictus e a phis. Erraticus tenebrosus.

E Mpedocles phs Athenis claruit tpe Cyri regis psaz. Hic
ut ait Boe. in plogo de arte musica. Adeo nouat ex mu-
sica arte canendi, Et cu cuius hospite iuuenis quida furibu-
dus iuaderet. eo quod pre eius accusatione damnasset: ipe Empedocles
adeo dulcit mo', canendi dicitur iflexisse. quod adolescens iracudia tem-
pavit. Huius h legi fuisse senten'. ut habetur in plogo lib. de vege-
tabilibus. Tria st i to' uarie' rer pncipia. al' paip'. s Mobilis
affluencie contemptus. Futur felicitatis appetitus. et metis illustratio quarum
p. nil honesti'. 2°. nil felicius. 3°. nil ad abor compendiosa acce-
ptione efficaci'. Interrogatus Empedocles. Ut ait Bnardus silue-
stris. cui nuu't. Ait ut ast' inspicia. Celu sbtrahe nullus ero. H'
deu sic legitur descripsisse. deus e spera cui' centru e ubiqz et
circumferentia nusqz. Hic aias imortales ee arbitras, Athenis se in
cendiis dedit. et sibi ipi morte intulit.

P Ermenides phus Athe's claruit. hic ho'm habitatones et osor-
tia fugiens i rupe. caucasi motis ascend'. Ubi et longa me-
nsse dr. q pmo' Rupes pmeidis appellata e. Auditor aut
fuit Zenoplotis phi. et preptor zenois. Et claruit tpe Cyri regis psaz
D Iogenes phs Cinic'. Antistenis discipl' fuit. dictus e autez
Cinic'. i. Caninus. ipe e' et sue doctrine sectatores. Ut d' Aug'.
i. li. de. ci. dei. 19°. Contra humana verecudia inimica ipu-
denteqz snam pferebant. Ut. s. qm iustu e qd fit cu ux.
palaz no pudeat id agere inuco. aut i platea aliqua quilibet cuiugale ocupi- 13
deuitare. Vic tn pudor nal' opionez h' erroris. Nam et si phibent
h aliqn gliabundu fecisse dyogene, ita putatom secta suaz fuisse
nobiliore futura si i homz meoria isignor eius ipudencia figetur. t
postea tn a Cinicis cessatu e. plz ualuit pudor ut no erubescerent
ho'. hoibus. quam error ut hoies canibus esse siles affectarent Et inspa
videm' adh' ee phos Cinicos qui no so' aicunt' pallio. uer-
et clava ferut. Nemo tn eor audz h face. Q si aliqui ausi
sent. ut no dica ictibus lapidatiu, certe ospuetium saliuis ob-
ruerentur Pudz eiz h' libidis huanam sic dubitatione nam.
Quada tpe cum Antistenes preptor dyogenis. ut scribit Io'. gal-
lensis. cetos discipulos suos a se repelleret. et pseuerante dyogen' re-
mouere no possz. claua nouissime minat e. ut abiret. Cui
ille sbiciens cap ait. Nullustam dur' baculs erit: qui me possit
atuo obseqo separe. Hic a se oms abdicas volup'tes. et cupiditates
ut refert Satyrus i li. viror illustriu. Vebat pp frig' dupli palio

Deum pro scriba

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Peram pro celario hnt. Claua ad corculi fragilitate q̃ senis mbra sustentant
solutus erat posceris aq̃l et accipiens cibu. ¶ Habitauit aut i portaz uesti
bulis et porticibus ciuitatis usq̃ q̃ psitens iuiz et transeuntiu abiges et notas in
tia q mores fedabant. Cuq3 se torqret i dolio uolubile se hre domu iactabat
et. se cu tpribus imutatem frigore e os doly iuebat i meridie. Estate ad Se
ptetone et vtuq3 sol se inclinaiat. Dyogeis siml' prociu iuebatur. ¶ Quod'
uo tpe et i usum potm̃s calice ligneu hns. uid' puer cocaua manu bi
bentem: et elisit illu ad tiam dicens. Hesticba q et nu pocl3 hret. ¶ Hu
ta ostantis ai fuit: q n̄c d' siu ai rigore recisit. In cod' uultis tenore et
aduersis it pllitibus psitit: et calcatis turbinibus fortitutor aduis omnem
dolore et misiam uni formi durau pp°. ¶ Dicebat e ei a pho alic³. et sui
ai ipotytem. Cuius uirtutis et continencie fortu.ᵃ l' mors sibi aid ueduraret. aliqd
¶ Dyogeis ptinenciam uicē no potuit Alex. ut ait Val'. li. 4°. q cu accessis
s3 i sole sedetem: hortaretur q3 ut si q̃ ab co sibi p̃stari uell3: indicaret. Vir
robuste ostantie ait. ¶ Quid dare possis nollo: S3 rogo ne m̄ auferas qd
dare no potes. Ex interpositione e sua sole dyogei aufebat. Sic igi Alexᵉ qui
q̄ oms nationes uicit: a dyogē. uictus e. eod' die q° uid' aliquē cui nec
dare possit q̄q̄ nec eripē. Et io ut ait Sn̄. li. 6. de bnfiçys. Potetior fᵗ
diog̃. Alex. ō possidere. Pl' e erat q diog̃. uol3 accipē: q3 q ille dare poss3.
Alexᵉ q̄du suo dyog̃ᵉᵃ temptauit pelle: s3 celi⁹ clarū3 Regem psaz suo
q̄du armis pellē potuit. ¶ Hic diog̃. sui ipius et oīu3 diuitiaz otem
ptor. i paupitate sua uoluntaᵃ glābatur. Preceptore siu Antistite laudas
q cu paupem fecerat. dicebat eni3 de illo. Ipe me augebat. mediciu
fec ex dite. ex p apla domo fec in dolio iuitare ut dr m. li°. Satnaliu3.
¶ Hic du sed'et ad sole in uia. ut ait Elinad'. li. 17°. et cu quida
ceius cu baclo offenderet: Ait ad eu. Tolle celm tuu: baclin ipius appellas
celm. ¶ Huic ut ait Val'. li. 4°. olera lauanti i Siracusa dix Aristip
p⁹. Si dionisiu adulare uelles: paup no ces. ¶ Cui ille. Si paup ce
uelles dionisi³ no adulares. ¶ Is ut narrat Agelius li. 2°. p̄sitiutite
uenūdauerat: que cu emē uell3 xemades corinth'. qd artifity nouiss3
pronuctar'e. Homi inquit liberis ipare. At ille miratus. tursum cu ma
numisit. filios q3 suos ei tradens. Accipe inqt filos meos quibus iperes.
¶ Et ut dic Sn̄. in li. de Tranquillitᵗᵉ ai. Dyogeis unic⁹ suus aufugit
Aiuo uo eius admirantī. Cur no reducēt. Ait. Turpe e mathen sic diogē
posse uiuē. diogene uo sic mathen no posse. ¶ Dicebat aut diog̃. ut
scribit. Tul'. li. 2°. Tusculaz qonn. Vita et fortuᵃa. se psaz rege supare: eo
q sibi nil deect sili aut satis nuq̄ foret. Et io se illius uolupᵗᵃᵗ deside
rare no dicebat: quibus ille satiari no potuit. Ipe aut grās oseqbatur.
Fuit aut dyog̃. iniuz patia potiuis. Vt e ait Sn̄. li. 2°. de Ira. Cu
dyog̃ disereret de ceritul' quius cum ospuit. ¶ Interrogat uo An irasset
e an: Ait. Non irascor s3 dubito An irasci oporteat Alia uice ut dr
Sn̄. ibid'. dum ageret cam Lentulus quida attracta pingui saliua eius
aspsit faciē. Cui dyog̃. quieta mete dix. Affirmabo oībus iqt o letule
falli eos qui te negant os hre. Ali uᵒ dehonestauit diog̃ᵘ. et eo illo no
rndente itrogarent quida Cur maledicti no dare rn̄sū3. Ait. Nolo,

otendere cu hoie se imq re fu q qui obtinz vilior reputatur. Ali' sltr dehone
stauit eu ub atuchosis n' rnd. Et dixunt ei. Qr no rndes. Ait. Non illi rndeo
tanta dehonestate iferre poto quata ipe sic loqdo intulit sibi ipi. Alius rursum
dhonestauit illu vbis otumel' n' indignatus e. Et dixunt ei. Qr no idignaris. Et rnd.
Hic dehonestator meus aut e verax aut mdax. Si verax. ppr vitas non i
rascar. Si mdax. dee indignationis ca ex quo ipe no nouit qd dixit. Cu ei qd
refferret q Quida amicus eius h eu maledicta dixiss: ait. An amicus me' i' dixerit
dubiu e de te aut q h dixis. manifestu e. Cu e ei quida nutiass Cuti
uitupauerit te. Oz iqt sapiam ab isipietibus ipugn. Esse meliore indicat ma
la ling' q carpit. Supat aut ostia qcqd mali ofixit lingu. Interrogat f' diog.
Qd agens sit hoi ut non irascatur. Qui ait. Recorde ho q no sp nectte e. ut
suiatur illi: v' vsa uice e alti suiatur. n' oz ut iugiter obediatur illi: s i
tendu oz: ut obediatur alti. Nec necte e: ut sp ab alijs tollerur: s qnz patia
tur et ipe: Cu h fecit debilitabi ira eius. Fertur de diogene. q cu qdam
i opem rogaret: ut et pane ab eo peteret: et cystantes de h mirarentur. Ait. Hoc
ido facio: qr codisto fere replsam. Cum Alex' Rex cora diogene transiret.
Diog. tam illu spnes no respex eu. Cui dix Alex. Quid e diog. q me no
respicias. qi me non indigeas. Cui ille. Ad qd necte heo sui suoz meoz.
Et Alex. Numqd ego suoz tuoz suus sum. Ait. Ego pualeo cupiditatibus
meis refrenas illas et sbiciens m illas ut m suiant. Tibi aut cupiditates p
ualet. et tu suus eaz efficeris: obtempas iussioni. Suus igi es suoz meoz.
Alia uice dum pnte diogene vsificator quida extolleret mltis laudibus Alexm
pntem. Assumes diog. pane icep comede. Qui dixunt ei. Quid agis. Ait.
Vtilius e sic age: q audire mdatia. Cu quida ho tpis for' s diues admo' do
mu sua ondiss diogeni oibus in ea locis auro nitentibus i facie ho' illi' spuit. In
trogatus uo Cur h faceret: Ait. Quia n' ali' ita uile i illa domo uidiss. Hic
cu uidiss iuuez boz mor: facie tn turpi. Ait. Hic illi' bonitas dat mltuz p'
etudis facei eius. Id Cu uidiss qdam decoz facie et moribus thonestu. Ait. O
q bo' dom' et malus hospes. It uidit qdam ydiota sedetem sup lapide et
ait. Lap sup lapide. Consueuerat diogenes dehonestare ho's sciam odietes. et
quad die ascendes in locu eminentem alta uoce clauit. O vos hoies ouenite. Et ouenie
tibus mltis ait. Non uos uoco s ho's. Vos e bestie estis: qui s ronem nd uiuitis. et sa
pietie no studetis. Id vid' diog. iuuez decor sap's adiscente. Cui dix. Naz ins
pletudine ac tue tui aspectus pletudi querere. Infirmat e qnz diog. Et cu
eu ofortaret ami dicetes. Non timeas: qr h ado e: Ait ppea mag' timeo. Cum
illi de s capi' fur noctu sacella cu munus sbtrahe conare: et ille sentiret. Corripu
peccu'. ait. Tolle isfelix ut facias uts dormire. Cum uidiss qda filia sepelie
tem. Ait. Nadic. bonu gener suscepisti. Interrogat diog. Cur cinir. i.
canin' uocaretur a phis. Ait. qr lat' ignorantibus. et blandior sapientibus.
Interrogatus Cur tam magna nutriret barba. Ait. Vt eam cu' uidens.
et tanges uiz me ee meminerz. Interrogat Cur hoies abhorreret: nec
uellz eu ill' uiue. Ait. Malos hoies ppr puam ipoz uita bonos uo qr uiuut
cu malis. Interrogatus A quibus homo caue debeat. Ait. Ab inuidia ami et
a fraudibus inimici. Interrogat. Q' hora eet comestioi ogrua. Ait. Diuiti qd co
medat: hora e ogrua cu famescit. Non diuiti uo q' trre pot. Interrogatus

barbam nutriebat diog.

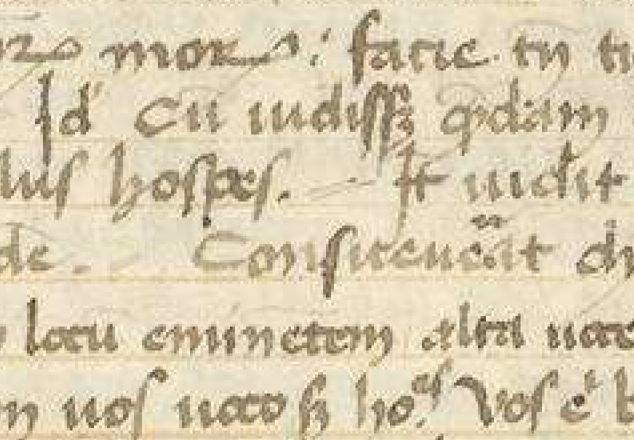

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Quid e infirmitas. Ait. Corporis carcer. ¶ Interrogatus. Quid e tristicia. Ait. carcere.
¶ Cu quida letant dicet diogeni. Se de nouo uxorem duxisse. Ait illi. Primu solaci
et magna sollicitudo eius luctus. Vidit diog. quenda sene tingente capillos. et ait
illi. Qui canos occultas si non propter senectutem abscondis. ¶ It vid insipientem homines
cu anulo aureo. et dix. Magis te decorat auru: quam ornat. ¶ Cu quida Garul
sophista diog dicet. Quod ego sum: tu no es. sed ego sum ho. ergo tu no es ho. Ait diog.
Hoc quod concludis falsum e. quia a te incepisti: sed si uis id uerum fieri: a me incipe. et ita conclu
de. ¶ Interrogatus diog aquodam. In quo turbari facere posset inimicum suum: ait illi.
Q tu sis ualde bonus. ¶ Ex celebrioribus eius sentitiis reperitur sit i. ¶ Ad emendatio
ne sui unusquisque uirum habere debet. Aut valde amicum: aut valde inimicum. ¶ Vigi impi
ria ad res iustas sola constringit necessitas. ¶ Iudex bonus nemo erit: nisi qui de se alterum
iudicare cognouerit. ¶ Qui innocente damnat: seipsum iudicat. quem sua sententia
semper reus sit ipsum punit conscientia. ¶ Nulle sunt occultiores insidie quam hec que latent
in simulatione officii aut in aliquo necessitudinis noie. Nam eu qui palam e aduersarius facile
cauendo uitare potes. Et troyanos equus ideo fefellit quia forma mime metitus
e. ¶ Ouiz inimicus cuis e: qui e inimicus suorum. ¶ Si bonus uis fieri: a te expelle quod
in alio despitis. ¶ Melius e medicum adire: quam arcessiri. Querere igitur medellam
donec sanus fueris: melius e. quam tunc medicum requirere: cum natam exuperauerit egritudo.
Sic e igitur esse cura ai preden. ¶ Si quis dederit tibi bonum cum amore consilium prestantia illi
cu amore obiam. ¶ Et dicebat diog. Cu uidis cane dirrecte dirumpere et in
secte cu lapidibus ipsum repelle: quia relinquere sic illum deliquit. ¶ Cu diog.
Ad agone olympiacum qui maxime gentis frequentia celebrabatur: iam senex pergeret fe
bre in itinere apprehensus accubuit incepitur uie. ¶ Volentibus aut amicis eum uel aut
in iumentum aut in uehiculum tollare: no acquieuit. Sed transiens ad arboris um
bram. Ait. Abite quaeso: et spectatum pergite. Hec me nox aut uictorem probabit: aut uictum.
Si febrem uicero ad agone ueniam. Si me uicerit febris: ad inferna descendam. Ibi igitur
per nocte eliso gutture non tam se mori ait: quam febre morte excludere. Cumque mortis dolore
torqueretur et uidisset homines ad amphiteatrum concurrere: aiebat. Qualis hominum stulticia. Cur
runt spectare feris homines repugnantes et me preterieunt cu naturali dolore certante. ¶ Mo
riens autem ut ait Tul. li. 1. de Tusculanis questionibus iussit amicis inhumatum corpus suum re
linqui. Et cu amici diceret quod a feris deuorare. Ait minime. Sed baculum quo feras abigam: ponite.
At illi. Quid poteris. Non sentiens. Quid ergo ait ferarum laniatus mihi no sentienti oberit.
Ob hoc concludes uel illi obesse sepulture carentiam. Claruit autem diog. Tempore Alex.

Carneades. philosophus Athenien. Claruit diogenis tempore. Nam cu diog. missus fuit
ab Atheniensibus ad Senatum romanum. Hic ut narrat Val. li. 8. studio
sissimus fuit. Centesimo e decimo anno uiuendi et philosophandi fine fecit. ¶ Cu ad me
sam sederet: cogitationibus inherens manum ad mensam porrigere obliuiscebatur. Sed Mellis
sa quam loco uxoris habebat: dexteram sua necessariis usibus coaptabat. Non e uita fruebatur
corpore uno quam alieno. et superuacuo circundatus erat. ¶ Hic cu crisippo disputaturus elebo
ro se purgauit an ad expediendum ingenium attentius: et illius acius refellendum. Quas
potiones industria solide laudis cupidis appetendas effecit. Id legitur fecisse in zenone
scripturus. Scripturus e hic libros illius suoua corpus elebo candido purgauit: ne quid ex
corruptis in stomacho humoribus usque ad domicilium animi redundaret: et constantia uigoremque mentis

Plato. philosophus Athenien. clarus noti Regis persarum tempore natus e. || labefaceret.
Pater eius Ariston de genere Neptuni fuit. Mater eius perictione fuit que a Solone

sapietissio trax origine. Narrat a Val. li. i°. Q platoi i cunis dormienti apes
mel i labell' ~~pli~~ puuli isuerunt. signtes illius singlis elloquij suauitate. Et
in policto. li. i. c°. 17°. Q Socr. exara dormis q Achadae erat. Vid' offerri sibi
Cignum collu isente celo rostro tangentem siderea regione q aplane dicitur
penetratez et transcenderez aspectus omnium et tanta uocis sonoritate et leti cane
re ut totum mulceret orbe. Sequenti die Ariston ab Achademia. puum filium platoz sorti
obtulit nutribus et luis ibuedu. Q iuso mitis itibus ex cordis dispone gceptus h
e ingt. Cignus qz ineo Appoli uerius achademica osecuit. Vt aut in
policto dr. teste Apuleo prius Aristotiles dcts e. sz dem a latitudine pectoris plato
Alij a dicunt eu platone dictu ppter latum ee i smonibus. Int disciplos uo
Socratis adeo excellentissia gna claruit ut oio ceteros obscuraret. At cu eet Atheis
ap suos honesto loco natus inge° mirabili longe suos codisscipulos an iret. et omnz
sapietissimus hereretur. et a studiosis iuuenibus certatim Athene platez doctorez
grentibus peteretur: ipe nilli flum ripas explicatus et uastissios capos effusaz
qz Barbarie egiptior uelud discipul' paginit et a Sacerdotibus illius getis Geometrie
multiplices nuos celestium romnz obseruatione percep. Cdiditqz sibi qeuqz illic he
bantur: et docebat. et m i Italiam ueiens Vt ab Archita Tarentio pictago
re percepta suscipet. sibi qeqd Italyce phye tc florebat. Auditis eminetioribus tc
i ea doctoribus facilli comprehendit. Cu aut in Egiptu pficisceretur. trax
gss psegba ea se a piratis capieduz et uendidari puid' i somnis. Qd du ueret
ptig. Nam captus e. et uenudatus e a piratis. Sz tn qz phs. ut ait. Io° in
Ep. Ad paulinu maio emere se fuit. Fertur aut Ter i Cicilia aduolisse.
p' ut Tantaz audiret et hystorias cerneret ne i Ethna icendior itelligeret rone.
2°. Rogatu dionisij ut Siracusanis assisteret. et ut municipales illius
puincie disceret leges. 3°. Vt fugietem dyonez restitueret prie sue ueia a
dyonisio impetra. Et i his oibus adeo diligens extitit ut a studijs aut offitijs phye
nullo unqz tpe suspenderetur. Hic ut narrat Io°. 9 Iouin. li. 2°. Cuz eet
diues et thoros eius dyogenes lutatis pedibus cocularet. ut possz uacare phye Elleg
Achademiaz uillam ab Atheis procul. no solu desertaz sz et pestiletem et cura et assiduitate
morbor libidis ipetus frangeretur. discipli qz sui nulla alia sentiret uolupta
tem. ni earu reru gss discerent. Vn etquida ex ipis ut libius phye uacaret: oclos
s' effudisse feruntur. Fuit aut plato ab astinentia moderatus et io no la
boribz fractus sz uita longeus. Ait e Tul. de Tusculanis qonibus. li. 5. Q cuz
Thymotheus clarus Atheis et princeps Ciuitatis cenasset ap platone. eoqz quiuio
delectatus eet Vidissqz plonez pt triduu. Ait illi Tue cene no solu i pntia sz et
postero die iocunde sunt. Fuit insr plo uituosus i mortificatione libidinu. Na cu i
phedro° doceat. ut ait Macrobius. li. i°. hoi no ee sua spote moriend. In eod' tn dya
logo dt morte phntibus appetenda et ipam phyaz ee meditatinem mortis. Sz
h s' oria no st: qm duas mortes hois nouit: qrz vna na: Altam uirtutes prant.

de meditatione mortis.

Ata e mori: cu aia cor' relinqt solutuz lege ne. Mori et dr: cu aia adhuc i cor
ostituta. cor' illecebras phia docete otenit. et cupiditatu dulces insidias reliqsqz
oes exuit passiones. Hac morte dic plo Sapietibus appeteda: Illa uo qz oibus
na ostituit. cogi l' isferri l' arcessiri uetat. Et ut narrat Val' li. 4°. Cu plo ad
ursus suu delictu uehementius exarsissz. pone illu statim tunica. et phie scaplas ubib
iussit sua manu ipe cessuro. Primo intelliges se irasci uerius ne iudec nō

excederet. manu qua cessur' erexerat. i altu sustuleat.
suspensam tenebat: et stabat persimilis silis. Aspesipo. aut aico suo tr supue
mente et Interrogatus qd ageret. Exigo inqt penas ab ho' iracundo.
oblitus Olitqz iam sui qz alr que p' castigaret iuenerat abstulit sibi i suu
ppium ptatem. Tu inqt Speusipe suu istu Ubibus obiurga. Timeo eniz
ne qz irascor: pl' faciam: qz oporteat. Nolo aut ut sit iste suus i eius
ptate qui in sua no e. Veror' e existiant. ut pare rephensione culpa
sui plo's aiadusio metuit. Narrat et Val' li. 4. Q retulit quida
ploni xenocrem discipulz multa de eo ipperia fuisse locutu et cu ille sic
illa getane cciatiocz respuet. instabat ruator cgens cur sibi fides no
adhiberetur. Rt' plo. No ee credi'le ut ab eo no diligitur qi tm a
mabat. Cuqz ille h' iura'to affirmeret Ait plo. Nunqz xenocres illa
dixisset. n' illa dici expedire penit' iudicasset. Hic ut Flauian'
historiographus reffert. Ut het' i policto. li. 8. facie sua sepe uidebat i spec'lo
no curiosi'tis l' opoitionis gra: si ut uidet' qi' p'rina sti dy feruor acu
me tpris pressi etatis de n'ali statu mutasset facici uidi. ut suaret
ac releuaret n'am ne labore et dicta isueta corumperetur. Intro
preteritis gatus plo in quo quis sapiam adipisci posset. Ait. In no expirado q
euenire no post. n'c de 'potis recordari. Interrogatus p q cognoscit
sapiens: cu uitupa'. Ait. sapiens. cu uitupat' no irasci. et no extolli
cu laudatur. Interrogatus p qd ho's cognoscitur. Ait. Hoies et
uasa testea sili mo pham. illa qdem i sono: hoies uo in smone
cognoscim'. Interrogatus Qto censu ho debeat ee gtentus. Ait. Tatu
acquirat sibi quis qi defectu no hit i eo q ei necce e. et qi no ex
pediat ei hoibus adulari. Interrogatus. Quis e int' hoies fortior. R't. Qui ppium pot uicere iracondia. Interrogatus Quis e int ho's
debilior. Ait. Qui suu no p' celare secretum. Interrogatus. Quis est
it' ho's potetior. Ait. Qui sua scit abscondere paup'tes. Interrogatus.
Quis est int' ho's tempantior. Ait. Cui suffic id qd ht. Intro
gatus. Quis e ho bonor mor. Ait. Qui malor mor hoiem pa
ti no pot. Interrogatus An sit Vtadum hoi senui ee. Ait. No e Ve
adum hoi seni si capillor albedine patia. Interrogatus. Qui loco qualitercumque
l' Vrbiu hitatio sit uitan'. Ait. Non hites i tram i qua sumpt' hit
excupant. et i qli mali pualet bois. et V' pluz do' inciuntur. In
terrogatus. In q' quis possit principu gram obtinere. Ait. Si Volueris
i sapientis principis obtine' gram. ipius seqre uolutatem. Si uo sapi
entis q ad rem no ptinet Ul' q' ronem st. ondere no obmittas.
Cum uidisset plo dyonisi' tyrann Sicilie cor's sui custeptu cu
stadibus custom inquit. Male fecisti. ut tam multis necce heas custodi
ri. Platois uo qdam elegantia dca st' h. Tue beatus et felix
plo dicebat se ex ' gras re'. p'. Q ho natus eet. p'orqz mutuz aial. Cle
inde qi mas et no fema. Q grecus et no barbarus. Post'o Q Athenien et
qi tpribus Socratis. Lactanti' 3. li. diuinar istit. c. 19. dicebat e orb beatu
bu sapietes efficiuntur reges aut reges efficiuntur sapietes. Q' rei
pu'. psuti st' duo ptep' teneat. Vnu Vt Vtilitate sic teneat cuium

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

q̄ q̄dq̄ʒ agunt: ad eam refferat obliti comodor̄ suor̄. Alteru ut
to³ cor' rei pu^ce curent: nec dum aliq̄ʒ ptem tueantur: totu desant.
Pin e cu sbditos opprimit magrātus: ac si cor' cap a dō itumescat.
ut a inebris aut oio aut sic inolestia fēri no possit. Hanc aute
passione sic ḡuissio dolore mēbr̄ tollerari. l' curari ipo^le e. Si uo intrā
fuit passio sit uiuē: q̄ʒ mori misabili' e. Mis'is a' nihil utili' e:
q̄ʒ utraq̄ʒ finire miseriam. Id' Cum i subiectos ptas seuit. ide e: ac
si tutor pupillu psequtur: ul' cum suo mucrone iugulz. ob c' defensi
one ab eodem tradi^ttum t' gladiu accepisti. Re naq̄ʒ pu^ca sem ure
pupilli prelebre e. et ea tuc demu recte procedē: cu cap ei' se utile
ee cognoscat: u fidelr mebris colocat. Idem. Qui sua aiam q̄ una
e. gubnare no pot: quo mltor̄ hoium gubnator erit. Id' dicebat Expe
dit sensato in dulcedie potiu medicine amaritudine memori. It di
cebat debē hoiem i spe^lo sepius sua facie ituei: qm si uidēt ea decora i
dig^e fēcet agē turpe opus. Si uo turpe censierit: ucbit sil' duo turpia ag
gare. Dicebat a' plō duos ee mundos. Vnu itelligi^lez i quo ipa uitas
hitat. Altium uo sensibile: qm manifestu e nos uisu tactuq̄ʒ sētire. Itaq̄ʒ
illu Viuz. Istuz Visilem ad y^aginē illius' fcm ee dicebat. Et d'illo ut dic
bat i ea aia q se cognoscit: expolit' uitas et serenatur. De h aut i stultor̄
ais no scia s; opio gn̄atur. It dix. Esca malor̄ ee uolup^tez eo s. q
ea capiunt' ho^s sic hamo pisces. Id'. Si Sapie for^a oclis uidi poss; ad
amore sui oms mar^e excitaret. Id'. Non pot cophendi for^a iusti^e u pus i
spes iiustie discutiatur. Id' Non so^z scia q remota e a iusta calliditas
po' q̄ʒ sapia appellan^a e: et iiuz et aius pātus ad picl̄z si sua cupidi^te no
oiuz utili^te ipelli. Auda^e nom ht po' q̄ʒ fortitudinis. Illa e c' uissia iu
sti^a. q erga isiores suatur. Triuph' e innocētie no peccare u liceat posse.
In que potes pl' pētare desie. Mors phantibus appeten^a e. Ipaq̄ʒ t
phia est medita^o moriendi. Totius phie robur patia e. Id' duas
cor'is extremitates docuit no ee uellandas. n' assuesci' debē. Molitici ca
pitis atq̄ʒ pedu. Cu e' huerit fimitatem cetera robustiora st. Cu liba
sit aia et dna passionu Vincē se ipm oiuz uictoriar̄ pa e optia. Vinci
a' se ipm a se ipo turpissimu e: et pessimu. Id' dicebat. Eunde facsi
ne adiscen que ex uiuedi. Discedo tm̄ ne deficias. Ire em isipienti dic
taq̄ʒ bacil' infirmo corē repte st. Fuit a' osue^d plonis. Vt ait. Elina
dus. Libros suos intitulare noibus magior̄ suo^r. l' eor̄ q magros suos
docuerit Vt maiore ex noibus auctez ex Vbis et roibus suis acquireret
Hinc st' libri eius appellati Timeus. Gorzias et Pictagoras. Phedron.
Scripsit et libros de re pu^ca. De legibus. x. i quibus mlta pclara st.
In phedrone e' suo q translulit. Cicero Validissimis ag^tis aie in
mortalitatem asserit. Et p' ois roma^a i Vnu' sillog^m^m opendiuz ita redi
git. Aia ex se mouetur. Q ex se mouetur: pncipiu motus e. Qd
aut pricipiu mot' e. ~~Qd~~ natu no ^est. qd natu no e i mor^le e.
Aia igi' i mol' e. Quida aut Thebrotus imitator doctine ei'. Cu
legiss; libr̄ plonis de inmorli^te aie. e muro se pcipite ded' p desid^e
uite melioris. Mortuus e a' plō tpre Filippi Regs Macedoni. Vt ait

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Dn. in Epls. Anno d'o. natalis sui die sic ulla deductione. scilicet Magi qui
tunc Athenis erant ymolauerunt defuncto ampliorem eum fuisse sorte. quia hu
mane arbitri quam consummasse perfecisse numerorum que nouem nouiens multiplica
ta componunt.

ARistotiles phs eximius gente Macedo patria Astragiritanus
platonis discipulus fuit. Est autem Astragiria Ciuitas Tratie uicina oly
po et Montoi. Filius autem fuit Nichomachi et Festie qui ab
Esculapio descenderunt. Nichomacus Medicus fuit Amincti Regis
psazo. Macedonum patris philippi. Hic adhuc iuuenis existens
doctrina ellequentie docuit. Factus autem annorum .x. et .7. missus Athenis
adhesit Socrati tribus annis. Quo mortuo adhesit platoni annis .20.ti Et tantam
adeptus e dilectionem platonis et dilectione et studio phye quod plato domum Aristotilis
domum lectoria uocabat. et sepe dicebat. Eamus ad lectoris domum. Et ipso a
bsente a lectione clamabat. Intellectus abest. Surdum e auditorium. Hic
tante Venerationis apud philippum Regem Macedonum fuit. quod nato sibi filio
Alexandro ei scripsit Epistolam in hec uerba. Philippus Aristotili Salutem dicit. Filium
mihi genitum scito. quo equidem dijs gratias habeo. non tamen primum quam natus
e: quam pro eo quod contigit eum nasci temporibus uite tue. Spero eum quod a te dirigitur
doctus existat. et nobis et regni susceptioni. Vixit autem Aristotiles post platonis
mortem Annis .23. partim quod doceret Alexandrum Filippi Regis filium partim cum eo
militiam exhauriens tractam. Partim libros componens partim uno doctus imminens.

Huius elegantia dicta quedam sunt hec. De semetipso incerta parte loque
dum e: quoniam qui se laudat Vanus e. Qui se uituperat stultus e. Item
Vtile consilium esse dicebat. ut homines Voluptates intentes sue abeuntes et presentes
considerarent. ut sic considerate meminerit: quoniam fesse Voluptates penitus plene
aiis honum sunt spicere quo minus cupide appetuntur. Dicebat etiam se
Vnum solum paupertatis modum pati. Q non posset egentibus subuenire. Idem. Ve
condiores nunquam esse debemus. quam cum de dijs agitur. Id boni uiri e nescire.
uel pati. uel Iniuriam facere. Iniuria iuste irrogata ei est infaua qui
facit. Id aduersis inimicos inter petens uros Vendica e grem. Si linceis
oculis homines intuerentur. ut corpus uisus quoque obstacula penetraret. nonne introspe
tis uisceribus et pulcherrimum superficie corpus turpissimum Videtur. Te igitur
pulcrum non uidi non tua sed spectantium oculorum facit infirmitas. Difficile e in re
prospera amicos probare. In aduersa semper facile. Debet homines manere scientie
titis litterarum eruditionem parare. Item dicebat de duobus hominum generibus ve
hementer admirari. scilicet de illo in quo bona non sunt. et tamen si de ipso dicantur: accre
ptat et gaudet. Et de illo de quo mala proferuntur quod in eo non sunt: et in
turbatur. Sic uisus recipit lumen ex circundiacente aere. Sic anima lumen scientie
ex documentis. Item dicebat radices discipline esse amaras fructus uero dulces.
Item dicebat. Tribus indiget disciplina. Natura. documento. et Sollicitudine. Item.
dicebat. Expertibus honorabiliores esse eos qui instruunt. quam qui eos generant. quoniam quod
hi dant uiuere. illi autem bene uiuere. Item dicebat. Amicis O amici nullus amicus.
Reprehensus est aliquando Aristotiles quia iniquo homini elemosinam dederat. Respondit.
Non non malicie sum misertus. Permittunt cuidam quod bonis multos annos of
ferimus. Ait. Certe e interrogandum. Cuidam iactanti se quod esset de magna Ciuitate

ait. Non e ostiderari ex qua pria quis ortus sit ß qli pria dign⁹ sit. ¶ Re
darguens aliqn Athemen dicebat Eos ad uenisse argumetatioes et leges
ß so³ argumetationibus eos uti dicebat. legibus uo minime. ¶ Interrogatus
Aristo. Q'le luc₂ acquirētur metientibus. Rt. Qd dicit uitate no menti
ri. ¶ Interrogatus. Quid e qd cito senescit. Rt. Gaudi³. ¶ Interrogatus. Qd
e Sps. Rt. Iuge somnz. ¶ Interrogatus. In quo differunt disciplinati ab indisci^tl.

Amicus.

Rt. Sic differunt uiuetes a mortuis. ¶ Interrogatus Quid e Amicus. Rt.
Una aia i duobz corbus hitans. ¶ Interrogatus. Qd sibi ex phya acquisiuis
ß. Ait. Non cohacte facere. q aliqui ob timore legis faciunt. Interrogatus
Quo pficiunt discli. ait Si actu doctres sequatur. abuites uo no expectet.
¶ Interrogatus. Qd aicis offere debz⁹. Ait. ea q nobis optam⁹ offeri. In
terogatus ab Alex°. Quo docere pficietur se stuetem. Rebus inqt ipis que
nouiunt metiri. ¶ Transcedit aut Aristo^l i phya huana mesaz n^r uel
nudu diminues tractan° d ea. Sz mlta ipi adiciens et ex sui i hertia
tota direx phiaz. Tractauit e oins phie ptes et pcepta dedit i singul.
Sz pcetis sic ronalem redeg° i uis sui. ut a possione sua uideatur oes
alios exclusisse. Ita ut ex nomie oiuz phor₂ Antonoma^ce sibi pprium
ee meinerit. ¶ Fuit aut facud⁹ elloqo ß ubior sensibus agilitatem
cor^is. et p spicatia ingenij hns. ¶ Vixit aut anis. 62. i optio mentis
uigore psistes. Cuqz iam ad dies ultios puenisse. ois disciplor₂ ei⁹ cho
rus ueuit ad eu obsecras ut eis elligeret quē uellz esse sui magij succesore
Erant aut int ceros duo excelletiores. s. Theofrast⁹ et Menedemi⁹ qui in
inge° et doctina ceros pcellebat. Quor₂ prim⁹ ex insula erat Lesbior₂. ex
Rodo. Rt Aristo. id se ee facer₂ cu tps adeēt. p⁹ bue tps cu putes cent.
qui h peterent cu biberet uinu dix. Illd i salubre e. et asper₂ et io
queri debet Rodiu. l' lesbiuz ut pbaret. Quid sibi pprium utilius indicaret
Et cu de utroqz bibisset uinu Utrunqz laudauit. ß lesbiu ptulit. Intelle
xerunt at illi q Theofrastuz Menedemo ptulisset. Erat ei moribus isto
ore et lingua suauior. defuncto igi Aristo^le ad Theofrastu oins disci^li ac
cesserunt. ¶ Composuit aut Aristo. libros mltos. Vz. ¶ de Arte lo
gica libru cathegoricar₂. i. pdicametor₂ libz unu. ¶ Libros pmenias.
libros posterior₂ analeticor₂. 2. ¶ Libros Topicor₂. 8. libros elencor₂
. 2. ¶ Libros prior₂ anelitor₂. 2. de artibus libr₂. 1. ¶ de Con
tentionibus libr₂. 4. ¶ de Solutionibus ctentiosis libr₂. 4. ¶ de disto
nibus sophi^cis. li. 4. ¶ de ctrijs. li. 1. ¶ de Gn̄e. Spe et ppo. li. 1. ¶ de
Cometis arguitatorijs. li. 3. ¶ Propositiones de Virtute. li. 2. ¶ de
Instantijs. li. 1. ¶ de distonibus. li. 17. ¶ de diffinitio^bz primor₂ seu
pn. ¶ de Sillogismis. li. 2. ¶ de dislogizatioe et diffi
nitione. li. 1. ¶ de Gubnatione Vniust et accidete. li. 1. ¶ de To
picis. li. 2. ctr diffinitoes. ¶ de Methodis. li. 1. ¶ de pncip°. li. 1.
¶ de his q mltip^r dnr. Vl' sz Additione. li. 1. ¶ de Interrogatoe et rnsioe
li. 2. ¶ de ppombus. li. 1. ¶ de ppombus ctentiosis. li. 1. ¶ de copen
dijs. li. 8. ¶ de disione. li. 1. ¶ de diffitionibus. li. 13. ¶ de Argu
mentationibus. li. 2. ¶ Prepones argumentatie. 24. ¶ de diuisio
nibus ctetioni. li. 1. ¶ de dictione. li. 2. ¶ Phycor₂. li. 8. ¶ de

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

G[e]n[erati]one et corrup[tio]ne li. 2. ¶ de a[n]i[m]a. li. 3. ¶ de celo et mudo. li. 4.
¶ de sensu et sensato. li. 1. ¶ de Memoria et reminiscentia. ¶ de So
no et Vigi[lia] li. 1. ¶ de morte et vita. ¶ de Iuventu[t]e et Senectu[te].
¶ de Vegetabilibus et plātis. li. 2. ¶ de Inundatione Nili. ¶ de
a[n]i[m]alibus. 10. ¶ de longitu[di]ne et bre[vita]te vite. ¶ de 4[ua]or Elementis. li. 3.
¶ de Motu cor[di]s li. 1. ¶ de Copositis a[n]i[m]alibus. li. 1. ¶ de fabula
tis a[n]i[m]alibus. li. 1. ¶ de no g[e]n[er]are. li. 1. ¶ de Unitate. li. 1. ¶ Propo
de a[n]i[m]a. li. 1. ¶ de n[atur]a. li. 3. ¶ de A[n]i[m]alibus. li. 1. ¶ Metauro[rum].
li. 3. ¶ Methaphiso[rum]. li. 13. ¶ de lapidibus. li. ¶ De bo[na] for[tuna]
li. ¶ De poetri[ca]. li. ¶ De Aggregatione artiu[m]. li. 2. ¶ de arte.
li. 1. ¶ de arte retho[ri]ce. li. 2. ¶ De arte a[n]i[m]a. li. 2. ¶ de co[n]ten
tionibus retho[ri]cis li. 1. ¶ de Electione Anacho[rum]. li. 1. ¶ De p[er]suasione
li. 1. ¶ De Congregatione. li. 2. ¶ De poeticis disciplis. li. 2. ¶ de
p[ro]spe[r]itat[e]. li. ¶ De Astronomia. li. 1. ¶ De sig[n]is hyemis. li. 1. ¶ De visi[bi]l[ibus]
li. 1. ¶ de poetis. li. 3. ¶ de exhortationibus. li. 1. ¶ de oratione. li. 1.
¶ De d[oc]trina vel disciplina. li. 1. ¶ De ideis. li. 1. ¶ De passione. li. 1.
¶ de Mathematicis. li. 1. ¶ de Arte introductoria ad decima. li. 1. ¶ De
Musica. li. 1. ¶ de Tragedys. li. 1. ¶ de dis[ci]plina. li. 1. ¶ De Indivisibi[libus]
athomis. li. 7. ¶ De Mechanicis. li. 1. ¶ De Regione artis p[o]etice. li. 2.
¶ De Medicinalibus. li. 2. ¶ de disciplina. li. 1. ¶ de dubiis co[n]iunctis.
li. 6. ¶ De pa[trib]us li. 1. ¶ De p[ro]blematibus phylo[sophic]is et medicinalibus
¶ de prouerbiis. li. 1. ¶ De Ethicis. li. x. ¶ De politicis. li. 8. ¶ De
poli[tic]o auditu. li. 8. ¶ De iusti[ci]a li. 4. ¶ De iustificationibus. li. 2. ¶ De
bono. li. 1. ¶ De bo[no] utili. li. 1. ¶ Ite[m] de bo[no]. li. 3. ¶ De Amatis. li. 1.
¶ Positiones amatie. 11. ¶ De libero arbi[tri]o. li. 1. ¶ De iusti[ci]a. li. 2. ¶ De
co[n]cupiscen[cia]. ¶ de dispo[siti]one. li. 1. ¶ De passionibus ir[a]e. li. 1. ¶ de ebr[ie]te
li. ¶ De Matrimo[nio]. ¶ De a[n]i[m]a. li. 1. ¶ De Moralibus. li. 4. ¶ De
ingenu[ita]te. li. 1. ¶ de concupi[scenci]a. li. 1. ¶ De diuitiis. li. 1. ¶ de co[n]pl[exionibus]
li. 1. ¶ De legibus. li. 4. ¶ De obiurgationibus dionisiacis. li. 1.
¶ de doctrina speusipi et zenocratis. li. 1. ¶ de Civili co[n]versatione.
li. 2. ¶ De p[ri]ncipia phi[losophi]a. li. 3. ¶ de lege co[n]stitut[ion]a. li. 1. ¶ Contra
Thymeu[m] et q[uo]dam p[ri]ncipia. ¶ [Contra] Melissu[m]. li. 1. ¶ Contra Alme
ona. li. 1. ¶ Contra pictago[ric]os li. 1. ¶ Contra xenocratem. li. 1. ¶ Co[n]
tra Zenone. li. 1. ¶ Contra Gorgia. li. 1. ¶ De pictago[ric]is li. 1. ¶ De
Olimpiacis. li. 1. ¶ De Apolline. li. 1. ¶ De clementis apoli[nari]s li. 1. ¶ De
Conuersatione civili necessaria. leges. Centum sexaginta q[ue] s[un]t a chademo[c]ra
tice et tiramice oligarzice. Aristog[ra]tice et chram[ati]ce. de colori[bu]s ad Alexan
drum. de regno ad eunde[m]. de dieta s[er]uanda ad Alex[andru]m. ¶ Ite[m] cum
Alexa[ndr]o uadens composuit hystoriam ducentaru[m] quinquaginta politiaru[m]. I
¶ te[m] scripsit ep[isto]las ad philippu[m] et ad Alex[andru]m. et ad multos alios. ¶ Laer
tius aut[em] i[n] li. phoru[m] a quo ut plurimu[m] p[re]dicto[rum] libroru[m] tituli h[abe]ntur
Aristotil[em] scribit q[uod] nu[mer]us libro[rum] Aristo[ti]l[is] ascendit ad trecentos. Alibi
tn legi q[uod] i[n] vniuerso [com]posuit Tractus numero mille.

x B

Enophilus p[ri]mus pictagoricus Calcedonensis vixit annis centu[m]
et .4. o[mn]is humani morbi expers et i[n] summo p[er]fectionis doctrine spledore

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

mortuus est.

PHedron. Elidensis Socrati et platoni familiaris valde fuit.
ambobus quia discipulus. Fuitque philosophus illustris, et nomine eius plato li
brum de immortalitate anime intitulavit.

AEschiles poeta Tragediarum scriptor. natione Siculus. casu
mirabili mortuus fuisse dicitur. Refertur enim Valerius libro 9. De quadam
die menibus urbis in qua morabatur egressus quodam loco resedit. Aquila
vero testudinem ferens in altum ut se lapide demitteret: que ea fracta car
nibus vesceretur, capitis poete splendore elusa erat enim capillis vacuum capi
ti eius illisit. quo vulnere Eschilus mortuus est. Claruit autem Es

Eschiles

chilus temporibus Darii Regis persarum.

SPeusippus philosophus insignis, discipulus platonis fuit et nepos eius et so
rore. Huius legitur esse illa sententia quod in latinum se protulisse
refertur. Adulatorem inquit desine utrosque fallere nec persis cum te in
telligam. Cum Epicurus voluptatem summum bonum putaret. Antistenes
autem Socraticus summum malum. Hic autem Speusippus voluptatem et
dolorem duo mala esse dicebat. et opposita inter se. Bonum autem quod utrius
bonum foret.

APuleius Affer philosophus platonicus. Athenis claruit in greca et latina lin
gua doctissimus. In platonem successit. et libros plures scripsit. Unum
de vita et Moribus platonis. Alium vero qui intitulatur de deo Socra
tis. Alium vero qui intitulatur de Cosmographia. Et librum Floridorum quem in 4.
libros distinxit. Et alium quem in 12. libros distinxit quem aureum Asinum intitu
lavit. Ubi scribit sibi accidisse quod accepto veneno sibi a muliere dato, hu
mano animo permanente visum illi fuit quod in Asinum ~~in asinum~~ fuisset mutatus.
a qua illusione primo est curatus. Huius hec sunt sententie in libro quem dicit de deo
Socratis. Solet esse apud prudentes viros in operibus elaboratis iudicatio
restrictior in rebus spontaneis venia pronior. Nulla enim res potest esse eadem
simul festinata et examinata nec est quisquam omnium qui dare possit, et laude gra
vi diligentie simul et gratiam celeritatis. Nihil est deo similius: quam vir
animo perfecte bonus. Nihil ergo miror: quod cum omnes cupiant optime vivere.
et sciant non alia re: quam animo vivi nec fieri posse: ut optime vivant.
non sic colantur animis et tamen animum suum non colit homo. Oculi enim curandi sunt
ut acute cernantur. Pedes curandi sunt: ut celeriter curratur. Brachia ne
gotianda sunt, ut fortiter pugilet. Sic et animus colendus est: ut bene vivat. Artes
alie sic sciri possunt ignorari sine erubescentia Sic non pingendi psallendi quas nul
lus homo potest sine aliqua vituperatione contemnere. Sed nescire bene vivere nusquam audebis dicere
sine pudore. Idcirco eque homines spectare debemus ut equos quos mercamur.
Neque enim in equis emendis phaleras consideramus et baltei polimina inspici
mus. Sed equum ipsum nudum et solum. ut sit ad speciem honestus. ad cursum ve
getus ad vectum validus. Sic igitur et in hominibus contemplandis non aliena extimare:
sed ipsum hominem penitus considera. Aliena voco que parentes peperere et que fortuna largi
ta est. Ut prosapiam invidiosas divitias, generosus est: parentes laudas. dives est.
Non credo fortune. Validus est. Egritudine fatigabitur. iuvenis est: abit in senectu
tem. Formosus est: paulisper et non erit. At si bonis artibus

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

dactus: et a pmo e ceuditus. et qm lz hoi sapiens tuc ipm hoiem laudas. Hoc
e nc q pre hereditarium e. n a casu pendulu nec a corpe caducum: nc ab etate
mutat. Hec oia mis Socrates hiut. et io cetera hec ptempsit. Scripsit iste A
puleus libro oratorium q Emulanim. Ubi int cetera pauptate comedans ait. Ho
c eruditesten exprobrat pauptatem. Est e pauptas acceptuz phis crime et ultro pro
fiten. Et e pauptas oliz phie vnacula e. frugi sobria. pno potens emula lau
dis. adusum diuitias possessa. hitu secura cultu siplex. psilio bn suada. f
Heiez ucq srbia iflauit. Ventrium potetia damnauit. Heiem tyramd
efferauit. Delitias uentris et ingeniz nz ult ullas nz pot. Quippe hec et alia
flagitia ditiaz alum hre solet. Et maxima qz scla si ex oi memoria hoim prsenm.
Nullu i ill paupem repies. Pauptas ap scla oiuz citatu coditrix. Oiuz
artiu reptrix. Oiuz peccatoz inops. Oi gle munifica. Cuctis laudibus
ap oms nationes pfuncta. Ead e eniz pauptas i Aristide iusta. In Fa
ucone benigna. In Epaminunde strenua. In Socrate Sapiens. In Homero dis
ta. Ead pauptas et im pp. ro. impiu a pimordio fundauit. Q ppre
uss i hodiernu diem simpulo et catino ficili dys imorlibus sacrificia offerre
dignoscitur.

Plotinus phus plonis discipulus et Porfiry pceptor Athenis clauit
de h ut alt Mercurius sic. Plotinus singlis phs qs no attig
ptes cu ei doctina uita segretur ifuga cu id qd docebat
no aliud q spo uirtutis ondetur ex. Fuit naqz uir ille ad oia uirtutis
ornamenta pposituus oiuz qz diuitiaz dispositu studio fretus. Iustus For
tis Tempatus prudens et qui prudentie rone supare se posse crederet fortune
ipetus. Itaqz locu quiete sedis ellegit ut ab oi pueisationis hmane strepitu
sepatus se fortune iudicia libaret. solis diuine istitutionis uatuitus isignibus
ut q oms fortune minas ucisse et icorrupto uirtutis psidio armaret. Et
infra ista ptempsit hoies illos ee hoies putans putans quos illi stultissi
prudentie magnu. Nulla qz diuitiaz illu desideria cepunt. Sz has putabat
diuitias ee: quibus ai ornat posset quietem pre ceteris inuenire. Ma
crobius. sz. li. de Sono Scipionis de quibus dictis Plotinu ita scribit. Plotinus
i. li. q stab de virtutibus dicit Quatuor ee quaternaz uirtutu gena. Pri
mas uocat politicas. quaz prudenti e ad ronis norma q cogitat et q agit
uniuersa dirige: ac nil pt rectu age uelle. hmanis qz actibus tanqz diuinis
arbitris puidere. Fortitudinis e aiuz sup metuz ptus age: nqz turpe
time. Aduersa Ul pspa fortit tollerare. Tempantie e nil penitem appe
tere et i nullo legem moderaminis excede. subiugo rone cupiditatem
domare. Iustitie e unicuiqz suare qd suu e. Hic uir bonus po sui deinu
rei publice Rector effici. 2e quas purgatorias uocat hois sunt: qui diuini ca
pax e. solumqz ei aiuz expediunt. qui decreuit se a corporis ptagioe purgare et
qda hmanoz fuga solu qz se diuinis misce. He sut eoz qui a rez
publicaz actibus se sequestrant. 3e. st purgati iam desecati qz ai et ab
oi huius mundi aspgine pssi pureqz detsi. Illic prudentie e diuina non
qi in ellectioe pfferre. sz sola nosse. et h tanqz nil aliud intueri. Tem
pantie terenas cupiditates no repme: sz penitus obliuisci. Fortitudinis
passiones ignorare no vince ut irasci nesciat. nqz cupiat. Iusti

ita cu sena et dina mete sociaui: ut fuet cu ea perpetuu unitam. Qr. sr. q in ipa dina mete consistunt q uocantur vois a qz ex. oms p ordiez defluit. Nam si oiuz vero aliaz. Multo mag virtutu ydeas ee i mente di uina creden e. Illic prudetia e ipa mes dina. Tempan. qr i se spe intentione conuisa e. Forti qp sp ide e. nc alr muta. Justi qz qi pethem lege at sapia opis sui otinuatione no flectitur. Hec qr gnd quatuaz virtutu i passionibus quibus hos metuut. Cupiuntq. dolentqz gaudetqz maxima hnt sui draz. Ias passiones pe molliut. 2e auferut. 3e oblum scitur in quartis neplus noiari.

Hermes egypti qui et Trimegistus sic Mercuri phs plonis discipus fuit. Hic scripsit libru de uerbo psto et libro aliu ad esclupi. Claruit a Atheis.

Xenocrates phs maxi. plonis discipulus fr. Hic ut ait Val. li. Tanta auctem sua sapia attullat. ut cu de re aliq testimoniuz cohactus a Judice diret: et ad ara accessisse ut iuraret oia se ue retulisse phitus sit a senatu iurare. Hic loquaci cuida dix. Audi mltum. loquere pauca. Os eni vnu et aures duas a na accepimus. Iniuriam irogatam eius dicebat ee istam qui fec no qui ptulit. Quodam eiz illi maledicete discessit fuges. et maledicenti ait. Vt tu ling tue sic ego meaz auri dos sum. Idem Cu eet cu quibudam detrctoribus et taceet q rente vno Cur sol taceet. Ar me dixisse igt aly patuit: tacuisse uo nuqz. Hic cu uidiss latrone qda ad patibls duci scripsit: dices. Ce mag fures minores morti danabant. Alex xenocti legatos direx cu talets Quinquaginta. qui cos dux ad cena i Achademiaz et ut solit erat cu medico apatu excep. Postea die intiogantibus eis. Cui pecuniaz mnaci uellz? ait. Nuqd i extina cena itellexistis ea me no indige. Quos cu tristes uidiss. xxx vncias accipi fec. ne aspnari regis libalitez uidet. Ce h narat Val. li. q. Q ap Athe nobile scortuz spopond uincibus posse corupere eius tempanaz et nocte ueniens iux cu accubuit nc in aliquo eius otinetia labefec. et deride tibus adolescentibus qp auz eius illecebris flecte no potuiss. pactuqz uictoe pci reposcentibz rndit. Non de statua sz de hoe posuisse pign. Fr. Atheis quid Adolesces pole. no. ut ait Val. li. v. tantis illecebris deditus ut ipa ppa isti gaudet. Cuqz sel ex uiuio pt sol ortu surrexiss. vio grauis et vnguentis optis delibuit aut ueste pluida et sertis capite redimito. et xenocrtis scolas aptas uidiss. an qs cau transibat. Intrauit: ut prudentissia prep. temulente lasciuiys derideret. Cuqz oms corridetes idignent. xenocrtes vltu maris omissa re de qua disebat de modestia ac Tempantia loqui cep. Cui gruitas smos pole audies p detrta d capi cona piec. Pmg uo palliu dposuit: et animal oris hylaritate repsit. et ad vltis tota luxuriam deposuit. Sicqz vni oronis medicis sanatus ex isti phus euasit.

Demas phus Athenien Alex tpre clauit. Ist Demas q necta finibus liedicabat danauit. Cu pbass eu mag luez optasse qd continge illi sic multoz morte no potuit. Hoc fin Su. stulens p babat no ee laudandu. Non e mgt qeqd rephenden e. et danand e.
Hic dum Alex obtine uellz Athenas restitit psuadens Atheiensibus

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

ut non traderent ciuitate eand'. Tand' Alex° obtinente adhesit Thes Alex.
et Atheniensibus nolentibus diuos honores alex° exhibere: ait. Videte ne dum
celum custoditis. terram amittatis. Hui° demadis dictu illd' egregium fuit.
Amico me rogante inuitus peccau[i]: ipm et pecc[at]um perdo.

Anaximanes orator fuit. Magr[i] Alex. magni i orato[ri]a arte. Qui
hystorias ipius Alex. scripsisse fertur. De eo refert. Val. li. Q[uod] cum
Alex[ander] iratus ad diruenda lapsacu ciuitate ferretur cu[m] ipetu p[ro]ssimum
ex[tr]a meia huic obuiu Anaximenez preptore suu. Sciensq[ue] q[uo]d p[re]ces ire eius opponeret
iurauit se no factu[rum] quicquid ille petiss[et]. Peto g[o] l[apsa]cu[m] diruas: et isto mo[do] ur
bi salute obtinuit.

Epicurus Atheniensis Quius ut ait s[anctus] Ie[ronimus] l[itte]ras no didicit. et arte disputandi
teste Boe[tio] [con]tempsit. tn multa egregie dicta ab eo repiuntur. Po[st] ceteras curam
tum doloreq[ue] despicia mediciu qd' [con]tempti[bi]lia p[ro]nuntian[s] magnu uo no
diuturnu. Ide dic[ebat] Sapienti raro iocunda conuugia. qr multa i[n]comoda ad
mixta s[un]t nuptiis. Et quo diuitie et honores et corpor[um] sanitates et cetera q[ue] i [com]mu[n]ia
notamus n[ec] bo[na] n[ec] mala s[un]t. s[ed] uelut i medio posita usu et euentu l' bo[na]
l' mala fiunt. Ita et uxo[r] sitas in bo[norum] malor[um] q[ue] [con]finio. Graue aut[em] ee ui
ro sapienti uenire i dubiu. Utru bo[n]e l' mala ducturus sit. Io[sephus] q[uo]q[ue] q[ua]ndam Epi
curi s[e]n[tent]ias ita refferet. Epicurus volup[tat]is assertor qd ualde miran est
Oms libros suos repleuit oleribus et pomis uilibusq[ue] cibis dices ee utend[um]. qr
carnes et exquisite epule magna cura et sollicitu[dine] misia [com]pate maiore pe
na habeant i inquiren[d]o q[ua]m uoluptatem i abuten[do]. Corpora et ura cibo et
potu tm idige[re] u[bi] aqua et panis s[un]t: et cetera huiusmodi n[on] ne[cessita]ti satisffactu ee. quo
qd supfluit no ad uite necessitate spectare. s[ed] ad uiciu volup[tati]s. Preterea eos
qui carnibus uescuntur: indige[re] et his q[ui] no s[un]t carniu dicebat. Et eos q[ui]
simplici uictu utuntur: carnes no q[ue]re[re]. Sapie[ntem] q[uo]q[ue] opum dare nos no posse
dicebat: s[ed] mese habundantia cogitem[us]. q[ue] labore nimio et cura indigent.
Sen[eca] q[uo]q[ue] de allegantibus dicta Epicuri inscripta scrib[it]. Honesta res est
leta paupertas. Illa no paupertas e[st]: si leta no e[st]. Satis mag[num] alt[er] alteri i
theatr[um] sum[us] He[c] no ita exit de uita tanq[uam] mo intrauit. Si cui sua no
uidentur amplissima. lz toti[us] mu[n]di d[omi]n[u]s sit: tn miser e[st]. Aliquis uir bo[nus] eli
gend[us] e[st] nb ac s[em]p an oculos h[abe]nd[us]. ut sic tanq[uam] illo spectante uiuam[us]. et oia
tanq[uam] uidente faciam[us]. Si ad na[tura]m uixeris: nu[m]q[uam] eris paup[er]. Si ad opiones:
nu[m]q[uam] eris diues. Exiguu na[tura] desid[er]at. opio immensu[m]. Multis parasse i
diuitias no fuis miseriar[um] finit: s[ed] muta[ti]o. An [con]spiciendu[m] e[st] cu[m] quibz
edas et bibas. Nam sine amico uiscera[re] leo[nis] ac lupi vita e[st]. Si uis te
diuitem face[re]: no pecu[nie] adiiciendu[m] s[ed] cupid[ita]ti detrahendu[m]. Sic fac oia tanq[uam]
spectet Epicurus. Diuitie s[un]t ad lege na[ture] [com]posita paupertas. Initiu[m] sa
lutis e[st] noti[ci]a pecc[at]i. et meditari mortem. Corrigi no uult. q[ui] se errare se
nescit. Ita moderata [con]tinentia gignit no [com]messatores. no potationes. no
copl[ex]e feiar[um]. n[ec] copia piscium et alior[um] hui[us]. q[ui] splendido usu parantur. aiuuy
suaue uita faciunt: s[ed] sobria disputa[ti]o. His copis animu[m] moderate utatur
q[ui] no moderate eas querunt. Multe e[nim] ex deliciar[um] epulis molestie generant[ur].
Hec et multa a[lia] laudabi[lia] dixit Epicurus. Errauit a[utem] i multis plus q[ua]m phy
sicus. Non putauit deu[m] res humanas no curare: s[ed] ociosu[m] ee. et n[ihil] agere.

Initiu[m] salutis

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

diuitiasque uoluptates simul bonum esse et animas cum corporibus interire. Claruit autem Epicurus tempore Cyri Regis persarum.

Polistratus et poliides philosophi Epycurii discipuli eodem die nati cuius et philosophi discipuli et eodem die mortui sunt.

Calistenes philosophus Aristotelis discipulus fuit. Hunc ut dicitur in hystoria Alexandri misit idem Aristoteles ad Alexandrum ut cum eo tamquam consiliarius degeret. Monuitque eum ut cum eo taliter loqueretur ut apud regias aures uel silentii tutior uel sermo esset acceptior. Fuit autem ab Alexandro gratulanter susceptus. Quodam igitur die in solemni conuiuio inter amicos Alexander ebrios mencione orta rerum gestarum a phylippo patre eius. Cepit se alexander patri preferre et rerum suarum magnitudinem usque ad celum extollere. assentiente maiore conuiuarum parte. Clitus autem fiducia amicicie regie cuius palmam tenebat senex et sapiens. phylippi memoriam tuebatur. Ob quod iratus rex tello a satellite rapto eundem in conuiuio trucidauit. Qui cede insultans mortuo patris phylippi laudesque obtrectabat. Sed ubi intellecto facinore se occidere uoluit. Flens uero amplectebatur cadauer et uulnera attrectabat. et confitebatur dementia sua fecisse quod se ipsum in inuenissent alii. Recordabatur enim quod nutrix sua soror fuisset Cliti et quod propter illum alios et amicos interfecerat. Sed et amitam consobrinum nouercam et fratres suos et plures Macedonie principes. Ob hec igitur ut ait Iustinus Alexander diebus .4or non comedebat donec uniuersi exercitus sui precibus exhortatus est. Sed omnes autem ualuerit Calistenis suauitatis sui persuasiones et preces qui ab ipso rege ad presentiam memorie acta eius tunc temporis fuerat deputatus. Reuocato igitur in bella uiro Carasinos et daas sue obsedit dicioni. Tunc non salutari tantum sed adorari se iubet quod a plurimis ex consiliariis suis dissuadebatur. Nam et quidam maurus natus ex suis ita dixit ei. Si dii habitum corporis tui auiditati tue parem esse uoluissent orbis terre non caperet alteram manu oriente alteram occidente contingeres. Quid tu ignoras arbores magnas diu crescere una extirpari hora. Stultus est qui fructus earum spectat altitudinem earum non metitur. Vide ne dum ad cacumen peruenire contendis in ipsis ramis quos comprehenderis decidas. Leo quoque minimarum auium pabulum fit. Nihil tam firmum est cui periculum non sit ab inualido. Denique si deus es tribuere mortalibus beneficia debes non sua eis eripere. Si autem homo es id quod es semper esse te cogita. Stultum est eorum meminisse propter que tui obliuiscaris. Inter reliquos uero Alexandrum se hac dementia arguentes ne .3. se adorari permitteret. acerrimus extitit Calistenes philosophus qui et adorare recusauit. Ob hoc iratus Alexander insidiarum sibi paratarum finxit cum eo sociis Troncatisque crudeliter omnibus membris abscisis auribus et naso et labiis deforme ac miserandum spectaculum reddidit. Insuper in cauea cum cane eum claudi iussit. et ad metum ceterorum circumferri. Quo facto Lisiacus Calistenis auditor propter uirtutis ab eo accepte solitus miserius tanti uiri non clam sed liberius penas pendentis uenenum ei in remedium calamitatum dedit. Quo audito Alexander Lisiacum obici leoni iubet. Sed cum ad conspectum eius iratus leo impetum fecisset manum in amiculo inuolutam leoni obiecit. seque ab illo defendit. Quod uidens Alexander admiratus est. et admiracio in satisfactionem cessit. Carioremque eum propter constanciam tante uirtutis habuit. Lisiacus uero animo magis regis ueluti patris contumeliam tulit.

Anaxarcus philosophus tempore Alexandri claruit. Hic uidens Alexandrum intentum in

regiones orientales occupare uelle et ad insulas occeani exploratores di
rigere exploraturos quales insule et q̄ta mari bella agere possit. et qn ultima de opus agg
gredebatur ut aggrederetur dix ei Frustra cum tanta assume ad quorum fine puenire
non possis. Cum ex doctrina democriti preceptoris sui mundos innumerabiles esse ostenderet.
Cui Alexander. Heu me miseru quia nec uno adhuc potitus sum. Hic Anaxar
cus a Nicocreonte tyranno cypriorum morte danatus est. Et cum tanquam tipsana i
pillo tunderetur aiebat misero carnifici. Tunde Anaxarci folle. Anaxarcu
enim non tundis. Cum autem uiuere quanto torqueretur. Ut narrat Val. li. 3. nulla
in ibi possit qui tyranum amarissimorum maledictorum ubique ipse torqueret.
amputatione lingue minatus ei ait. Non erit effeminate adolescens hec pars cor
meis tue ditionis/ protinusque abscissam et commanducatam linguam in os eius ex
puit.

Theofrastus phylosophus Aristotelis discipulus et successor fuit. Cum enim ut ait A
gellius in li. noctium acticarum Aristoteles confectus senio esset. a discipulis
exhortatus est. ut ipse elligeret loco suo eius magisterii successorem
qui sequerentur. Erant tunc in eius studio precipui Theofrastus ex lebio et Menede
mus ex Rodo. Aristoteles autem iussit afferri sibi uinum lebium et rodium et i
utrumque uina satis commendauit. Sed lebium magis. Ut nemini dubium fuit quin lepide
sil et uerecunde successore sibi illa uoce non uinum ellegisset sed Theofrastum.
Itaque aristotele defuncto omnes achademici ad Theofrastum conuolauit. Huius
Theofrasti has legimus esse sententias. Expedit tamen probatos amicos amare quam
amatos probare. Amicicias immortales esse oportet. Qualis est sic animi cor tuti
est sic amicus homo. Cum amicis rones breues amicicias longas esse oportet. Sit i
amicus esto. ut inimicus esse non timeas. Fortunato amico uocatus infortunato
inuocatus presto sis. Amicum blandum caue cuius ubique semper est dulce. Bonus amicus
germinus reastatur. Amicum ledere nec ioco quidem oportet. Amico exhibere ea te de
cet q tibi exhiberi uelis. Amici fides coagulum est amicicie. Pro amico occidi ex
pedit magisque cum inimico uiuere. Ex inimico uindicta si te minimum sensit
perdidisti. Grauius est aduersarium societate decipies. Honeste nescit qui se
nature perdidit. Amatum certa inditia. Scripsit et Theofrastus librum
de amicitia. In quo amicicias omni caritati prefert Sed raram in rebus humanis esse co
testatur. Hic accusasse naturam dicitur quia ceruis et cornicibus uitam diuturnam
quorum id nichil interest hominibus uero quorum maxime interfuisset tam exiguam dedisset
uitam. Quorum si etas esse posset longior omnibus perfectis artibus eorum ui
ta erudiretur. Querebatur quod tunc se cum illa uidere cepisset extingui. i
Scripsit et aureolus Theofrastus librum de nuptiis. Scripsit librum de
nuptiis ut ait Ieronimus contra Iouinianum li. i. in principio. In quo querit. An uir sapi
ens ducat uxorem. Et cum diffinisset. Si pulcra esset Si bene morigerata. Si ho
nestis parentibus nata. Si ipse sanus ac diues sit. Sapienti iniire aliquando matri
monium statim intulit. Hec autem raro in nuptiis uniuersa concordant.
Non est igitur uxor ducenda sapienti. Primum est quia impediuntur studia
phylosophie. nec potest libris quisquam et uxori pariter inseruire. Multa sunt que matronarum
usibus necessaria sunt, preciose uestes Aurum. Gemme. Sumptus Ancille Sup
pellex uaria lectice et exedra deaurata et cetera. Deinde per totas noctes
Garrule questiones. Cur aspiciebas uicinam. Quid cum ancilla loquebaris.

de foro uenies Quid attulisti: Illa ornatior procedit in publicum. Hec honorat
ab omibus. Ego in conuentu feminarum misella despicior. Non amicum habere possumus
nec sodalem. Alterius amore suum odium suspicatur. Si doctissimus preceptor in qualibet ur
bium fertur sed fuerit nec uxorem relinquere nec cum sarcina ire possumus. Pauperem alere
difficile est diuitem ferre tormentum. Adde quod nulla est uxoris electio. Sed
qualiscunque uenerit est habenda. Si iracunda. Si fatua. Si deformis. Si superba. Si
fetida quodcumque est: post nuptias discimus. Equus asinus et bos canis et vi
lissima mancipia prius probantur: et sic emuntur. Sola uxor non ostenditur. ne ante
displiceat quam ducatur. Attendenda eius semper est facies et pulchritudo laudanda. ne
si alteram aspexeris: se existimet displicere uocanda domina celebrandus natalis eius. Si to
tam domum commiseris ei: seruiendum est. Si aliquid tuo arbitrio reseruaueris: fidem sibi ad
hibi non putabit. et in odium uertetur. et iurgia conuertit. Et nisi cito consulueris
parabit uenena. Aurifices et institutores gemmarum sericarum quod uestium si intro
duxeris: periculum est pudicicie. Si prohibueris. suspicionis iniuria est. Sed quid prodest di
ligens custodia: cum uxor inpudica seruari non possit. Pudica non debeat. Infida
est custos castitatis est necessitas. Illa uere pudica est dicenda est: cui licuit peccare
alias peccare: si noluit. Pulchra facile adamatur. Feda facile concupiscit. difficile est
custodire quod plures amant. Molestum est possidere quod nullus habere dignetur uel amare.
Minore tamen miseria deformis habetur: quam formosa seruatur. Nihil enim tutum est:
in quo totius populi uota suspirant. Alius forma alius ingenio. Alius facetiis. alius liberalitate
sollicitat. aliquo modo expugnatur quod undique incessit. Quod si propter di
spensationem domus et langoris solacia. et fuga solitudinis ducuntur uxores.
Multo melius seruus fidelis dispensabit auctoritati domini obediens. et eius dispensationi
obtemperans quam uxor que in eo se existimat dominam si non uiri faciat uoluntatem. id est quod
placet sibi non quod ei iubetur. Assistere et melius possunt amici et
uernule beneficiis obligati. quam illa que imputat nobis lacrimas suas ut hereditatis
sue spe uendat illuuiem et sollicitudinem iactans languentis animum desperatione
conturbet. Quod si ipsa languerit. egrotandum est: et numquam ab eius lectulo recedendum.
Aut si bona fuerit uxor: et suauis quod tamen rara aut nulla est: cum parturiente
congemimus: et cum periclitante torquemur. Sapiens autem numquam solus esse potest. Habet
enim secum omnes qui sunt uel quicunque fuerunt boni: et animum liberum quocumque uult
transfert. et quod corpore non potest cogitatione complectitur. Et si hominum copia de
fuerit: cum deo loquitur. Numquam minus solus est: quam cum solus fuerit. Porro
liberorum causa uxorem ducere. ut uel nomen nostrum non intereat. Vel ut habeamus presidia
senectutis. et ne incertis utamur heredibus. stolidissimum est. Quid enim ad nos re
cedentes e mundo pertinet: si non nostro alius non uocetur: cum in immortales sit qui
eodem nomine appellentur. Et que senectutis auxilia sunt. nutrire domi illum qui aut
prior te forte moriatur: Aut peruersissimis moribus sit. Aut certe cum ad matu
ram etatem peruenerit tarde uideatur ei mori. Heredes autem meliores et
certiores sunt amici et propinqui quos iudicio eligas. quam quos uelis nolis habere coga
ris: licet certa hereditas sit dum adhuc uiuis bene uti substancia tua quam tuo labore que
sita in incertos usus relinquere. Hec autem Theofrasti hec summa sunt. Potest esse doc
tum esse: quam pecunia confidente doctus est solus ex omnibus. nec in alienis peregrinus
nec uersutis facultatibus et necessariis inops est auctorum. sed in omni ciuitate ciuis est.
difficiles quam fortune sine timore potest despicere casus. At qui non doctrinarum: sed

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

C feliciter psidys putat se ee uallatu labidis itinibus ambulas non
stabili. sed istra ofliectat uita.

O Isodorus dialeticus illustris et sorticus in grecia claruit. Hic
ut scrib Jo. li. p. 3 Jouin. huius q. filias dialeticas insignes pudicas.
Quarum una pluo nom Carneadis magni sui plerisque scripsit
historiam.

P Olemo phus Auditor et successor Xenocratis. Cu eet prius ille
ebrius clamans cau scolas Xenocratis ingrediens habitum animumque mu
tauit audita illius doctrina miratur. Ibi seriosius heres super. V
de Xenocrate phs actu est. Claruit a tpre Onie pontificis Judeorum.

A Antipater phus Sidoni? oi ano et die quo natus fuerat febricita
bat. Tande ad ultimam etate perueniens die natali sui illa febre
extinctus est.

A Archesilas phs a quo cep secta Academicorum nouorum habuit amicu
pauperem et egrum sed utrumque ut assolet p uerecundia dissilantem. Quod
cu Archesilas opinisset iudicauit sibi distrectione sic ofusione
secu succurrendu. Et acceptu pecunie saculu eius pluuno eius subiecit illo
penitus ignorante ut ho utilis uendat. quod desiderabat inueniret: post quam ac
ciperet. Hic cu aclusus rem pu. Lacedemoniorum orta seditione de no
cte opinisset leges licurgi coti abrogauit. q de idenatis supplicis suum ue
tabat. Comphesis a et infus fontibus e uestigio easdem restituit si
mul utrumque pudes ne salutaris aradusio ul uiusta eet. l' uire ipedi
retur. Hic claruit tpre Onie pontificis Judeorum.

H Erasistratus Medicus Floruit tpre Onie pontificis Judeorum.
Hic ut legi. pulsu cognouit amatem. Reffert e Val.
Qui cu Antioch Seleuci filius nouerce ifinito amore correctus eet.
ab hesisso medico sanat e: qui pulsu eius uno uegetiore uno languidi
ore sentiens. sed accessu et recessu nouerce id pei indicauit qui Lamaz
filio iunge cedere non dubitauit.

A Archimenides phs Siracusanus claruit tpre.
Hic libellu reliquit de qdratura circuli de quo dic Aristotiles.
Que scibil quid e. sed tu no scitur. Hic ppter nimia studiosita
te uita donatus e: et uita spoliatus. Cu ei Marcellus Siracusam cepis
set. sed ppter machinatione Archimenidis uictoriam sua inttu ac diu ihitam
audiuisset eximia tn ho'is pdentia dilectatus ut uite illius pceret. edix: At
phs tuc in domo ppa aio et oculis i terram defixis formas dscribes i puluere
militi q predandi gratia domu eius irrupat strito gladio se cap eius qsnia eet
interrogaret. Ipe ppter nimia cupiditatem inuestigandi qd requirebat nomen suum
idicare no potuit. Sed pratto manibus pluere. Noli inquit obsecro istu di
sturbare circulu. At pius qui neglitus imperii uictoris gladio obtruncat
sanguine suo artis sue liniamenta ofudit. Hoc narrat Val. li. 9.

P Tolomeus philadelphus. Egypti Rex studiosus et librorum
cupidus demetriu bibliotece sue prefecit. Cumque qsiuisset ab eo de
nuo librorum ducenta milia adee rnd. Sed paulo post tpre us
que ad Quinquaginta milia posse puenire putabat. Nuntiauit sibi

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

dixit ap Judeos esse legem ore ipsius di editam et digito ipsius scripta. pq̃ su
mope laboran ee dicebat ut in gtum ouisa ellaquum i archis regalibz haret.
Hec ẽ erat lex dei uiuetis. et ad onderi eius scitate legis addidit qḋ no
ñ a dei cultoribus uiuetis trasferri potuisset. Nam et Theopop' cu hystoriis
qs scribebat eas noluisset mitte v̄si i amentia e. p dies 30ta. Thoretus q̃
p ead' cam scius e cecus. et penitentes sanati st̃. Et suggessit regi ut scri
beret ponti' Judeor: ut Judeos hebraice ling' et gco pitos ad ipm dirigerẽt
cu lege di. qui ad eam trasferendam sufficient. Q ut ipetraret: munia cu
Ep's mittenda censuit. Adat aut ibi Aristeꝰ q longo tpe Judeor calamitati co
patiens opportunitte libari eos uicta ait. Quo qd postulas obtinebis. tot
Judeis i reg' tuo seruientibus. Solue itaq3 eos ut gtius exit ponti' Judeor
nc ob h qd dico me Judeor afine extimes. s3 q3 scio tua itee: si seorez
omz deum honorasus. Libauit igi rex d' Judis. Centu viginti milia. das
do'l eor pro capite Centu viginti drag'al argeti. Cuq3 dixisset Rex h
mag'm e. dixunt Mag'co e qd. s3 no regi magni'. Tuc scripsit Rex
Eleazaro sacerdoti rogans ut seniores ad eu mitteret. qui interptatione
ei regis mun daret. Eleazarus ũo mittes qd postulabat rendit. Ad int
ptan lege q̃m postulas. missi uiros seniores d' unaq̃q3 tribu sex/lege ferre
tes. Tue a pietatis ac justi erit ad nos eam eunte remitte. Hi st 70ta
Intptes. qui l3 72 fuerit more sac' scrpte. 70ta dicitq3 median numeroz. s3
sup aliqs summa excreuerit. sepe siltet. Qui cu uenisset ad rege benigne
ab eo el'cti st. et rndeerut regi de hiis q i cor' sio erant. et papue
de cogitione dei. et de reg' gubnatione. Cuq3 istruxisset eu de reg'
administratioe plenius tn disputauerut de uno deo colendo. et q nulla cre
tura deus eet. Jnde e q ubiq3 cauerit eis d' Trinitate ut sb silentio transie
runt. Vt enigma transtulerut. ne tres colendos tradidisse uideantur.
Silr et de Jncarnatione ubi metione fecerunt ut i ysaia. Qui cum
dixisset. Puer nat e nob. Et addidisset .6. eius noia p ill'.6. noibus tn
stulerunt. Mag' ᵭsilij angelu. ne uideretur tradidisse hoiem deificatu.
Tuc onderunt regi Rotulu q attulerat. Hec sufficiebat admi
rari eartaz tenuittez et ᵭpaginatione q oculis dephen'i no posset: q̃q3 hec
aurec i candore eartaz ado legibiles appareret. Jntroducti st in
domu Reg' ste mare sectuz q ad negoz delibatione erat. Et date
st eis celle single et qcqd uisum e eis opportunu ad intptan. Et sua
tes singlis diebus uitiz purificationuz et orationuz suaz s3 lege i diebus Septu
aginta duobus iptatione ᵭpleuerunt. P'h ᵭgregauit demetriꝰ qui sup
libros erat oms Judeos qui erat in Alexa. et de puncia pitiores. Et lecta ẽ co
ra oibus traslatio eoz et approbata. Eleazaro ũo in templo di uiuetis mi
sit Rex munia et oblones. Mensa .s. aurea gemis ipreciabilibz isignitaz.
Jstr ptolomeꝰ canones astroz ᵭposuit. et libros multos ᵭscripsit. Hic
et fecit descriptione orbis tre p Erastotene phm qui adiutꝰ a mesoribus pto
lomei inuenit nuz stadioz tre i circulo eee: mira subtilitte et ingeo. Fuit ẽ i
q̃druuialibz ualde pitis seu doctissimꝰ.

Menander poeta ptolomei Soter. Claruit aut tpibus Oniee pontifi
cis iudeor. Huiꝰ uix so'm ẽ i librum qd introducit paulus i

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Aplus in Ep.a ad corinth. Corrumpunt bonos mores colloquia mala. Et ut
ait Agelius / Iste Menander a philemone nequaquam pari scriptore in certaminibus
Comediarum sepius vincebatur. Quem cum forte hominem obviam. Queso inquit
phil.e cum bona venia dic mihi. Cum me vincis non erubescis. Mortuus est
autem temporibus Onie pontificis Iudeorum.

Philenon poeta in certaminibus comediarum sepe victor Menandri
fuit. quamvis esset Menander peritior. Hic ut ait Val. li. 9.o Sepe
in moderati risus vi rapiebatur. Cum enim ficus paratas sibi in conspectu po
sitas a sello consumi[?] puer ut illum abigeret clamavit. Qui cum iam comestis
omnibus supervenisset. Quoniam inquit tam tardo venisti. Da nunc merum asello. Ac p
tinus urbanitatem dicti crebro hanelitu cachinnorum prosecutus senilis gutturis sa
lebris spiritus angustia pressi[?] finivit. Claruit vero tempore Onie pontificis Iudeorum.

Zenon Stoycus phus claruit tempore Ptholomei. Huius est illa sententia. Sapientis
est non posse turbari. Sed ut ratio cuius cedat prius sedat affectibus hac
et ratione usus est. ut ait Sen. Nullum malum gloriosum est. Mors autem gloriosa
est. Mors igitur malum non est. Unde et ipse Zenon manus sibi intulit. ut post morte
felicius viveret.

Fuit et alius phus Zeno nomine de quo scribit Val. li.o Qui cum a tyra
no de cuius nece tractaverat torqueretur dixit se socios indicare
velle. Sed expediret. ut eum secreto audiret: lassatoque eculeo aure
tyranni morsu corripuit. nec ante dimisit. quam et ipse vita sille[?] vero pre cor puaret.

Egesias phus egyptius qui claruit tempore Ptholomei Ut ait Val. li.
Sic lucide et pietate[?] mala vite hominibus representabat. ut eorum misera
ymagine audientium pectoribus insita multis voluntarie mortis appete
de cupiditatem ingenuaret. Ideoque a rege Ptholomeo ulterius de hac re disse
rentius[?] est.

Ennius quintus poeta Tarenti claruit: qui a Catone questore Roma
translatus est. Et habitavit in monte Aventino pro admodum sumptu con
tentus et unius ancille ministerio. Claruit autem temporibus Machabeorum.

Aristarcus autem gramaticus. Machabeorum temporibus.

Pacuvius brodusinus Tragediarum scriptor nepos Ennii poete ex filia.
Claruit post Rome. In primo Tarentum regressus est. et Nonagenarius obiit.

Statius poeta Secius. et corpiane[?] Ennii poete natione Gallus. Me
diolani obiit. Huius hec est sententia. Ut ait Agelius. Simi pessi
mi sunt fronte hylari corde tristi. Hic duos filios huius poetas
Metridos. s. Achimeide et Thebaidem. Claruit autem Rome.

Valerius catulus poeta Veronensis. claruit machabeorum temporibus et Rome
obiit. Trigesimum etatis sue annum habens.

Plotius Gallus. qui claruit machabeorum temporibus primus Rome Retho
ricam latina docuit.

Panetius phus claruit Rome temporibus Scipionis cuius et preceptor fuit. Hu
ius est sententia. Vita hominum qui etate in medio rerum agunt. ac sibi suis
que usibus volunt ad cavenda pericula ex improviso assidua et prope quoti
diana. quorum esse animo prompto vel parato semper et intento ut athletarum qui panctii no

cantur. Nam sic illi ad uitandos ictus cauti et ad faciendos sunt parati ita animus
et mens uiri prudentis aduersus iras et petulantiam uiciorum, et in loco atque
tempore prospiciens dum ex erecta ardua, semper nunquam omnimodis nunquam aciem
flectens consilia cogitationes quasi in fortuna Vlia atque insidias inimicorum quasi bra-
chia et manus prendens ne qua in re aduersa et repentina iesto i patis i
protectis quasi ubi obiiciatur.

Titus liuius Paduanus hystoriographus et Tragediarum Scriptor illu-
stris Rome claruit ante Iulium cesarem .9. annis. Fuit autem natione
Paduanus uel patauinus id est Paduanus. Mortuus est Anno .4. imperii
Tiberii Cesaris. Vixit autem Annis circiter octuaginta. sic habetur in Cronicis Iero.
et Eusebii Cesarien. Scripsit egregie de gestis romanorum cum hanibale
in libris Centum.

Possidonius stoycus discipulus panetii claruit tempore Scipionis. Fuit
quasi Astrologus magnus ut ait Augustinus li. 4. de ciuitate dei.

Schaton phylosophus stoycus natione Egyptius panetii discipulus fuit. Huius habentur
multa egregie dicta de quibus hic pauca excepta sunt. Desines timere
si sperare desieris. Queris quid profecerim. Respondeo. Amicus mihi esse
cepi. Si uis amari: Ama. Questium fuit ab ecatone. An beneficium dare
suus dno possit. Respondit Quedam sunt beneficia. Quedam officia. et Quedam
sunt Ministeria. Beneficium est: quod alienus dat. Alienus autem est. qui potuit sine
reprehensione cessare. Officium est filii. et uxoris. et earum personarum quas necessitudo su-
scitat: et opem ferre iubet. Ministerium est serui quem condicio sua eo loco po-
suit. ut nil eorum quod prestat imputet superiora.

Marcus callidus orator claruit tempore pompeii.

Vtico [?] oratoris orator claruit Rome tempore pompei. Hic in Affrica pro
amissi exercitus pudore mori maluit quam uiuere et euadere.

Isodorus Siculus Grece hystorie scriptor. Clarus habetur tempore pompeii.

Scipio Romanorum consul ab euentu uictorie affricane dictus est Affricanus
quia Affrica sua probitate deuicit. Multo tempore panetii philosophi auditor fuit
de quo uictoriarum magnarum uiri et laudabiles actus leguntur in histo-
riis Romanorum. Sed quia philosophus et philosophi auditor fuit. Quedam prudentissima eius dicta et
acta commendabilia hic inserenda sunt. Hic optimis moribus adeo ornatus
extitit: ut pius in uxorem liberalis in seruos bonus in suos et iustus in omnes fuisse la-
ceratur. Narrat enim de eo Valerius maximus li. 4. Quod post uictoriam in yspania hi-
tam uel a romanis gestum extitit dum esset annorum .27. princeps romani exercitus
in Affrica fuit. Vbi cartagine capta et uictoria maxima de Affricanis habita inter
ceteros captiuos in sua potestate redactos quos in cartagine clausos habebat pu-
ellam nobilem et decoram uidit: nobili ciuitatis illius iuueni desponsatam
qui accersitis parentibus eius et sponso inuiolatam tradidit. Aurum quod pro rede-
mptione puelle natum fuerat summe dotis eius adiecit. Qua continentia et magnificencia
uniuersa ones inuita quod forte alias cessura non fuerat. romano imperio propterea accessit.
Narrat autem idem Valerius li. 3. Quod cum Scipio accusaretur de pecunia apud Senatum
respondit. Cum tota Affrica potestati uestre subiecerim nil ex ea quod meum diceretur preter
cognomen retuli. Fuit enim dictus Scipio Affricanus quia Affrica uicit sicut addidit.
Non me affricanum nec fratrem meum Asiaticum auaros reddiderunt. Nam utrique

hōn in ea sanctissimus

incium mag' inuidia: qz pecu' locuplex e. Dum scil Ro' ap Senatum
Vt narat Val' li. v. duo ntenderet: ut adusus Varratum i Yspaniam mitte
rent: quoz vtrqz mitti peurabat oiuz nsiliu sna fuit. ut is mitteretur.
i que Scipio' sna se inclinaret. Cui mit neutz ex his mitti plz qm
alt' nl ht alti n' sat' ee pot. Eq e mala hertis ipy magrz indicauit
i opia. et auari'z Sic qz neut' missz e. Dicebat Scipio n' ee difficilius
qz aicicia usqz i extremu vite diem pmanere. Initium e aditur. Vl
ditti' ntentione hre. Vl alti' cedi qd ia adipisci vtqz no pot. Pesse qz
nulla ee maiore i plsz aiciciis: qz gle cupiditate exq ob etiame hois
et gle inte' marias int aicissios extitisse incidiz. It et d'se dice solit
erat. Hinqz se minus ociosum ee: qz cu ociosi n' min' solus: qz cu so' eet.
Dicebat et q ut milites equos ppe crebras ntentiones pliz ferori
exltantes doitoribus trade solent ut his faciliouibus possit vti. Sic ho's
fedis rebus effrenatos sibi qz psidetes tanqz intpz rionis et dotine du
ci oz. vt pspiciat huaz rez ibecilitate/ varie'z qz fortu'. It Solebat
nqri q in rebus oibus ho's diligentiores eent/sapt et oues qt quisqz hret
dice possent/aicos quot hret dice non posse.

Tulius cognicto Marcus et Cicero roman' nobilissim' int
Consules romaz Iulii Cesaris tpe clarint. Qui phs' maxi'
ft et studiosu ualde uir. Hic vx' repudiata rogatus fuit
ab yrtio pncipe vt sorore ve acciperet. Qui no acquieuit di. se no posse
ux. et phie pit' opam dare. Scripsit aut Tulius egrios libros pli
mos sb titulis inustriis. inustris. De offitiis. li. 3. De aici'. li. i. De
Senec'te. li. i. De Oratore. li. 3. De paradosis. li. i. Philipicaz.
li. i. Rethoricoz. li. 2. Tusculaz qonz. li. 4. Oronz. li.
12. Inuectiua. li. 6. De legibus. li. 3. De fie bo' et mali. li. 4.
De na doz. li. 3. De diuinatoe. li. 2. De Facto. li. i. De
creatione mudi. li. i. Dyalogoz ad orterum. li. i. De ptitioe
oronis. li. i. De Achadeicis. li. i. De Re pu'. li. 6. De agricultura.
li. i. De iustia. et iure nali. li. i. Thopicoz. li. i. Veninaz
et gestoz mia uenere. li. 9. Inuectiuaz q Salustiu. li. i. Inuecti
uaz q Catilinaz et st orones. 2'. De consiliis. li. 2. De rebus
militaribus. li. i. De Sinonis. li. i. De gtia hua'. li. i. De co
solone. li. i. D laude Cato'. li. a. De rnsis Aruspicu. li. 2.
De pnosticis. li. i. It Scripsit Epilas multas. De dictis a Tulii
h paucia ad eruditioez legetiuz excep' h inuta st. Ex li. De offi p'.
Virtutis ois laus in actione nsistit. a q sepe tn fit itromissio multi
qz dant ad studia reddituz. Scire debem' q in tis cognuint. ad
Vsum ho'm cari/ho's aut hoiuz ca fuisse gnatos ut ipi int se et aliis
aliis pdesse possint. In h aut debem' nam duce sequi: et cois utilitates
affere imedium. Q' suscipieda st bella. ut sie iniuria in pace viuatur.
Itaqz paci q nihil hitura sit insidiaz sp e nsulen. Totius iniustie' nl
la i captabilior e. qz coz qui cu max' fallant. id agt. vt viri boi ee ui
deantur. Libali'te et benificen' nihil e nc ho's accodati'. st h multas dz
hre cautones. Viden e p' ne obsit qd datur benfi'z. vl illi cui dat' vl aliis

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Sunt enim multi cupidi splendoris et glorie quod aliis eripiunt quod aliis largiantur.
Et sic aliis nocent ut in alios liberales existant. Nos autem ea liberalitate utamur
que amicis prosit et nemini obsit. Deinde maior ne sit liberalitas quam facultas. Et
tandem ut pro dignitate tribuatur cuique. Fundamentum iustitie est. Nihil est libe
rale quod non sit iustum. Spectandi et sunt mores eius in quem beneficium conferatur.
Ut animus eius erga nos et communitas et societas vite ad nostras utilitates beneficia pro
collata. Omnium societatum nulla prestantior nulla firmior quam cum boni viri mo
ribus similes familiaritate coniuncti sunt. Nihil est amabilius nec copulatius quam morum
similitudo bonorum in quibus est eadem studia eadem voluntas in his sit ut alter altero
eque delectetur ut se ipso et sic unus fiat ex pluribus. Nihil est laudabilius
nihil magno et preclaro viro dignius placabilitate et clementia. Que tamen ita probanda est
ut adhibeatur rei publice causa severitatis sine qua civitas non potest administrari. Omnis
et animadversio et castigatio a contumelia vacare debet: nec ad eius qui punit
vel castigat aliquem sed ad rei publice utilitatem referri. Cavendum est etiam ne ma
ior sit pena quam culpa. Et id prohibendum est ira puniens maxime. Nunquam enim
iratus qui ad puniendum accedit mediocritatem illam tenebit que inter parum
est et nimium. Quod quidem rei publice prestat legibus similes sint que ad puniendum
non iracundia sed equitate ducuntur. Luxuria cum omni etati turpis sit senibus
maxime fedissima est. Tanta est iustitie vis ut nec illi qui maleficio et scelere
pascuntur sine ulla eius particula vivere possint. Nam et princeps latronum
si equaliter predam dispartiat aut interficietur a sociis aut relinquetur. Male
enim res se habet: quod enim virtute effici debet id pecunia temptatur. Hominis in
cordo (?) sunt agere cedunt magis contra naturam quam mors. Sic enim si unumquodque corporis
membrum hunc haberet sensum ut posse putaret valere si proximi membri
valitudinem detraxisset debilitari et interire totum corpus necesse esset. Sic unus
quisque nostrum si ad se rapiat commoda aliorum detrahatque cui possit emolumen
ti sui gratia societas hominum et communitas everti. Extat quod vitium illud cor
aut forme vitiis ac criminibus exuat. Quid interest utrum ex homine quis in beluam
se convertat aut sit homo figura immanitate belue gerat. Illa promissa servanda
non sunt que his ipsis inutilia sunt quibus illa promiseris. Idem in libro de amicitia
Nulla est excusatio peccati si amici causa peccaveris. Nam cum conciliatrix amicitie vir
tutis opinio fuerit difficile est amicitiam manere si a virtute defeceris. Quod
si rectum constituerimus vel concedere amicis quidquid velint vel impetrare ab eis quidquid
velimus perfecta quidem sapientia simus si nihil habeat res vitii. Hec igitur lex in ami
citia sanctiatur ut neque rogemus res turpes nec rogati faciamus. Tur
pis enim excusatio hec est et minime accipienda. Si quis contra rem publicam amici causa se fe
cisse fateatur. Sapientum igitur hominis est: ut si in huiusmodi amicitias ignorantia
ligati casu inciderint ne se existiment ita ligatos ut ab amicis in rem publicam
peccantibus non discedant. Hec minor pena statuenda est his qui alterum
secuti fuerint impietatis duce. Non enim minori cure est qualis res publica post mortem
meam futura sit quam qualis hodie sit. Hec igitur prima lex amicitie sanctiatur ut ab
amicis honesta petamus sic faciamus. Consilium verum libere dare gaudea
mus. Plurimum quoque in amicitia amicorum bene suadentium valeat auctoritas. Sciendum in
amicis maiorem nullam esse pestem quam adulationem que est vitium hominum levium
ac fallacium ad voluptatem omnia loquentium nunquam ad veritatem. Nulla

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

h e ant.ᵃ eu alter uero non ult audire. Ait ad metien pat e. Oia
bina toll abi ee dnt: et si mag sint. Id in . li . de Senect. Tantu Contra senes
cibi et potonis adhiben e ut uires refitiant no opp̄mantur. Auari senil
qd sibi uit no intelligo. Quid e absurdius ee pot: q̄z quo mīn restat
Vie: eo pl uiatici q̄rere. Frustra sp̄at adolescens. Vl pmittit se diu t
uicturū. Quid e stultius: q̄z in certa pro certis hre. Cum ea illa etis t
multo pleōs q̄z senectus ht mortis caus. Facili e Adolescentes i morbos
incidunt. grauius egrotant. Tristi curant. Mors et ptingit adolescentibus
aduersante et repugnante nā. Et io grauius senibz uo uenit tanq̄z spōte nul
la ui adhibita et io leuis. Sic q̄ poma ex arboribus si cruda st. ui euelluntur.
Si matura et cocta decidunt. Sic uis adolescentibus uita aufert. senibz ma
turitas. Id in . li . de pādosis. Ois Sapiens lib. Ois stultus sui. Cui libe
ipab qui no pot cupiditatibz suis ipare. Quid e libtas. ptas uiuendi
ut uel. Quis ā uiuit ut ult. Qui recte uiuit. Qui gaudz offo. Qui
nec legibus quide ppr metu paret. s̄ eas sequit et colit. Qui n fac n
dic l cogitat n libenter et libe. Soli igi sapienti ōt: ut n faciat inuitus n do
lens n coactus. Cu similitus sit obedie facti ai atqz obiecti et arbi suo
carentis. qs negat oms leues oms cupidos omsqz iprobos ee suos. An q̄d
ille lib e. cui ipat mlr. cui leges ipoit. pscrib. iubz. uetat qd ei uīr. nec
ille ipanti qd negare pot. l audz recusare. Ego istuz no mō suū: s̄z et
neqssim suū appellanduz puto. lz aplissia familia nat sit. Id i . li . phy
lippicarū. Nullu amatorū e psidiu. Carit et beniuolentia ciuiuz qz esse
sreptu non armis. Oe malu nascens faci e opprimit. Inueteratu plerūqz fit
robustius. Turpis figura mortis oi morte peior e. Cuiuis hois e errare.
Nullius aut nisi insipientis i erratu pseuerare. Posteriores e cogitatioes
ut aiunt solet ee sapientiores. Optim e potius petiti uiuta osilij. Id
i . li . Rethoricorū. Sapia sic eloquentia parū pde. Eloquentia uo sic sapia
nunqz pde s̄ plerūqz nimiu obe. Neo erit qui a uirtute refrat rece
den. Attentos auditores faciam. si ea q̄ dicturi sumz noua et magna et
Vtilia ee demostram. Et nos breuit dociles ee faciz. si apte ac breuit suma
cae exponam. Cu qz dociles uis face sil et attentuz facias. Na is maxe
docilis e: qui attentissie audire pātus est.

C Ato Marcus porcius stoic phs et poeta latinus. Claruit Ro. Vir
gilij tpr. Hic tante constantie uir f. ut glie eius nullus un
q̄z laudans pfuerit. nec uitupans nocuit. Hic licet gentil inanaz
tn laudem fugiebat. Sz ut de illo scribit Salustius. Quomi appetebat glia:
eo mag illu gla seqbatur. Hic aias ee perpetuas extimans tad tedio
dup cas grauē se ipm occidit. Vt meliore uita ueniret. Aug ā i li . p
de ci . dei . dt. Q Catose ipm occid. Victo cesaris ipatiens ferens et ei si
ei nolens. Hic dicauit rem pu n uirtutibz mag. q̄z armis ee tuenda.
dicens ad Romanos. Vt ait agelius sic Aug . li . q . de . ci . dei . Nolite i
quit extimare maiores nros armis re pu ex pua magna fecisse.
Si ita eet: multo pulcriorez eam nos heremi. Quippe sociorū atz . ciuiu
ptea armorū atqz eqrū maior copia nob: q̄z ill e. Sz alia fue: q
illos magnos fecerunt. q nulla nob st. domi industria foris iustuz

ipurz. Amis in asulen° lib nz delicto nz libidini obnoxi⁹. Pro his nos
tenemus luxuriam atz auaricia puc egestate, puataz opulentiam. Laudam⁹
diuitias. Sequimi ilitiaz. et int bonos et malos discrine nullz. Oia
uirtutis pmia Ambi° possidet. De reliquis uo eius sinys nobilibus ali
q li ponere st. — Huma uita fere uelud ferrum e. Si exercatur, oteritur. Si
non exercatur; rubigo osumit. Sic ho' exercen uidem' oteri. Sim aut inertia at
qz Torpedo pl° detrimeti fac qz exercitatio. — Sic dicebat Militibus suis. Cogi
tate cu aius ueris si qd p labore recte feceritis labor iste recedet a uob cito. Bn
factu a uob dum uiuitis no recedet. Et si q p uolup^tez feceritis nequit' Volu
ptas cito habibit. nequ' fm ap uos sp remanebit. — Sic Amici si forte ignarez
cu puis coniunctiate fuerit. dissuede st' mai' qz suede. Sic Altomeli' e qsda
acrios mer't inimicos; qz eos amicos qui dulces .i. Adulatores uidet'. Ille e
uer sepe dicit. Hi a' nugz. — Hic cu ab eo qreretur. Quid maxie expe
diret in re familiari. R^it Bn pascere. Quid sedz. Bn pascere. Quid 3^m Bn ue
stiri. Quid 4^m. Arare. Cuqz qreret. Quid fenari. R^it Quid hoiem occi
dere. — Scripsit a' Cato libz de Moribz ptiz pfaceo simoe ptiz metro
qui a pueris in scol' frequntabat. qui multas sniias nobiles et eximias otinet.

Diogenes ball babillonii° Stoycus phs catonis tpe claruit.

Antipater. phus Stoic⁹ Acutissi ingenij uir. Floruit diogenis Ba
billonij tpe. cui° et discipulus fuit.

Salustius. phus et poe romus. Claruit tpe Tulij seu Julij cuius
inimicus et emul' fuit et extit'. — Hic scripsit de bello catelinario. li
bru unu. Ite de Jugurtino unum.

Plancus Munati⁹. Ciceronis discipl° Orator insignis Ro° claruit.
Hic cu Gallia comatam regeret lugdunu odidit

Titus Lucretius poeta, pompei tpe claruit. Qui amatorio poclo in
furore usi e. libs aut aliqs p interualla insanie conscripsit; quos
Cicero poster' emendauit. Tande se ppria manu interemit. Anno etatis
sue. Quadrage° 4°.

Lucius pomponi⁹ romus poeta et natione Bononien. Scriptor Ca
tellanarij, pompey tpre claruit.

Plautus poeta comicus Tullij discipl° Ro° claruit. Hic tpr Anone
difficultate ad molas manuarias se locauit pistori. ibi quotiens
uacasset ab ope scribe fabulas solitus, ac uede. Fuit aut elloqns
sim⁹ — de sinys eius moralibus qdam li ponere st. — Pecunia rerz ac sol
licitudinu cu e. et cap sibimet sufficientem ee. pmu boni e. Vis uere
tibi honorem defferri. int' misos uiuito. Si pmittis nob redderi no putami⁹
nos metipos ipi nosmet fallimus. — Res dura o stulte uiro e. si qui te
nouit; decipit. qui no nouit. dilig'. — In amici^tz et fide, stultu ne receperis.
Insipientu et reprobor facili' sustinet odiu qz collegiu. — Heim te ini
micis sodale feceris. — Res nimi' singlaris e ho. pare fere no pates. Mi
nores despicim⁹ maioribus uidem⁹. ab eqlibus dissentim⁹.

Virgilius poeta. int' oms poetas opti⁹ natione Mantuan⁹. Cre
mone studiys eruditus e. Dein supra toga Magrij. Milli fuit.
pt' hec a' tps Ro^az pfectus e. — Hic a do Virgilius e uocat'

quia a virga eo quod mater eius sompniavit se parere quandam virgam que usque ad celum
pertingeret. Quod nichil aliud fuit nisi quod erat paritura Virgilium qui loquendo de altis
celum pertingeret ut ait Ugutio. Hic philosophia naturali peritus et ymaginativus
fuit. et mira quedam arte illa fecisse narratur. In porta Neapoli Campa-
nie dicitur fecisse muscam eneam que omnes muscas ab urbe expellebat. Et in
eadem urbe macellum sic construxisse fertur ut nulla ibi caro putresceret. Nar-
rat enim Alexander Neckam in II. de naturis rerum quod macellum neapolitanum carnes
illesas a corruptione diu servare non poterat. Sed hac incommoditate providentia Virgilii
excepta recludentis carnem nostro quod ibi herbarum addita quingentis annis ella
postea recentissima et optimi saporis suavitate comedi reperta est. Neapolis cum letali peste
sanguissugarum vexaretur: liberata est ab eo sanguissuga aurea proiecta in pu-
teum. Quapropter post multorum annorum curricula extracta et puteo purgato innumera-
bilis sanguissugarum exercitus civitatis aquas invasit. Nec prius potuit pestis
sedari: quam illa sanguissuga aurea in fundum eiusdem putei mitteretur. Refert
et Alexander Neckam narrat quod Virgilius ortum suum aere immobili vice muri obvio
munivit: et ambivit et ponte aereo construxit. Cuius beneficio loca desiderata
per arbitrium nostrum sine adire construxit. Campanile quoddam sic dicitur construxisse ut
turris ipsa lapidea eodem modo moveretur: quo campane dum pulsabantur.
Ortum quendam sic fecisse legitur ut in eo non plueret. De Balneis autem eius
mira et incredibilia leguntur. Credatur et ab eo factum esse quod dicebatur Salvatio
Rome. Erat in templo quodam consecratio omnium statuarum quarum statue scripta nomina
in pectore gentis cuius ymaginem tenebat gestabat. et tintinabulum unaquaque statua
ad collum habebat. Erat quoque sacerdotes die ac nocte vigilantes semper qui eas custo-
diebant. Et quando gens in rebellionem consurgere conabatur contra imperium romanum sta-
tua illius commovebatur: et tintinabulum eius movebatur in collo illius. et sta-
tua illa mox digitum indice protendebat versus illam gentem: et versus nomen illius
gentis quod in ea erat scriptum. Quod nomen scriptum statim sacerdos principibus deporta-
bat. Et mox exercitus ad eam gentem mittebatur. Hic scripsit libros
scilicet Bucolicorum Georgicorum et Eneidorum. Vixit autem annis lij. et Brun-
dusii obiit. Ossa vero eius Neapolim translata sunt. Claruit autem tempore Pompeii.

Iulius celsus hystoriographus scripsit diligenter de bello Cesaris librum
quem in libros .y. distinxit. et in quibus multa doctrinalia nobilia continentur.
Ex quibus pauca hic posita sunt. Naturale est omnes homines studio libertatis in-
citari: et conditionem servitutis odisse. Nam amentia est istam mollitiem non virtutis
inopia paulisper ferre non posse. Facilius inveniuntur qui se ultro morti offerunt.
quam qui dolorem patienter ferant. Rerum omnium magister est usus. Quod nollimus et
libenter credimus. et que sentimus ipsi reliquos sentire speramus. Inter duos bellantes
hic unum tempus agendi de pace dum sibi uterque confidit: et ambo pares videntur. Quod
alteri paululum modo fortuna tribuit vix veniet conditionibus paris. Qui superior
est nec equum videtur exigit. quam se omnia habiturum sperat. Terror hominibus consilium mentemque
eripit. et membra debilitat. Fortuna plerumque quos plurimis beneficiis orna-
vit. ad duriorem casum reservat.

Accius poeta Romanus claruit. Hic Iulio Cesari venienti in collegium
poetarum nunquam assurrexit non maiestatis eius immemor. sed quia in comparatione
omnium studiorum aliis se superiorem confidebat. Quapropter insolentie i

tate caruit. que ibi voluminum non virginum etiam agebantur.

TErentius pu. for. cartaginen. Rome claruit tpe Octauiani Au
gusti qui grecas lras sumo stu. et in Archadia mortuus.
Scripsit 6 Comediaz libros elegantes in quo mores multoz ad p
cauendum plurima admonuit. Hui tale Epytaphium legi. Natus in excelsis tectis car
taginis alte. Romanis ducibus bellica preda fui. Descripsi mores hominum
iuuenumque senumque. Qualiter et serui decipiant dominos. Quid meretrix quid
leno dolis quid fingat auarus. Me quicumque leget sic puto cautus erit. Huius
hec sunt sentencie. Ita fere corrupta est omnium hominum natura ut aliena melius uideat quam sua.
Ius summum sepe summa est malicia. Nulla est tam facilis res que difficilis sit si i
nuitus facias. Nonne id flagicium est te aliis consilium dare deforis sapere tibi aut au
xiliari non posse. Que dum incipias diuque ignoras quanta sit vel quomodo fatilia
erunt. Homine imperito nunquam iniustius qui nisi rectum putat nisi quod ipse fecit. Er
rat longe a mea sententia qui ipsum credit esse communis aut stabilius eo quod amicia iun
gitur. Istud est sapere non quod ante pedes sit modo uidere sed et ea que futura sunt prospicere.
Inspicere tanquam in speculo vitas hominum iubeo atque ex aliis sumere exemplum sibi. Seu exprime
tu sibi. Quam iniquum comparatum est ut hii qui minus habent semper aliquid ditioribus ad
dant. Dum maxime homini secunde sunt res tunc maxime oportet meditari cum quo pacto
aduersam erumnam ferat ne quid animo sit nouum. Et sic quicquid preter spem eueniat
in lucro deputare. Nihil est quod non male narrando possit depravari. Agelius aut
in li. 19. has publij sententias recitat. Malum est consilium quod mutari non potest. Benefi
cium accipere dare est qui digno dedit. Feras non culpes quod mutari non potest. Cui
plus licet quam par est plus uult quam licet. Comes facundus una pro uehiculo est. Im p
le neptunum accusat qui iterum naufragium facit. Veterem ferendo iniuriam
inuitas nouam. Nunquam periculum sine periculo uincitur. Nimium altercando ueritas
amittitur. Pars beneficii est quod petitur si bene neges. Necesse est ut multos timeat
quem multi timent.

VAro Marchus Ro. claruit Octauiani imperatoris tempore qui nonaginta
uixit annis. Vir acutissimi ingenii et omni scientiarum erudicione peritus. Hic
ut ait Isidorus li. ... apud latinos innumerabiles libros scripsit. Scripsit et libros
antiquitatum .41. quos in res humanas diuinasque diuisit. Rebus autem humanis
.24. diuinis uero .16. tribuit. Scripsit et ad auditorem Athenien. librorum moralem
in quo multa vtilia et nobilia continentur. De quibus pauca hic anotata sunt. In multis
quod omnes sapere despicere est. Fratre refferas gratias in uite danti. Videatur ne re
putes bene sis sed pudam. Semel dedit quod rogatus bis quod non extorquere est plus quam semel
rogare. Turpissimum est in datis sperare. Plerumque est cum fenore seu fauore da
ta reddi. Ex animo datis refertur munus magnum. Amicitia dicitur paleas sunt et gratia.
Vis experiri amicum. Calamitosus fias. Non refert quis sed quid dicat. Ait con
cordiam mores ad cohitantium amicos fouere. Nemo sinum putat quod extra ipsum est.
Non tam laudabile est meminisse quam incepisse. Hoc est aliud est illud preterea minus
est. Excellentissimum est docendi genus exemplorum. Nil magnificum docebit qui
a se nichil didicit. Falso Magni nuncupant auditores narratores. Non essem
pauper si nescirem quid est paupertas. Nescire quid est paupertas optimum est ad
summas diuitias progressus. Non est miser nisi qui se esse credit. Nusquam deue
nit quod querit uidet sequi talis. Non tam modeste quis sua narrat quam aliena.

Hec a fit. qui nec sibi iuidet. — Impitie sig^m e. qd difficilli^3 e exige
cito fi. Nulla iactura gruior e sciencie qz tpris. — Viatores nd eunt: ut e
cant. Sic et vita no sui ca sz ut ex ea pcla^m ad fiat. — Ho e felici
tas q scien ~~effecu~~ recip misiam. Adulacionis e spes cu laus postula^o
ne pred. — Contemen sit. in eruditoz oceptus si uis ad suma pgdi.
— Mlti laude attiunt qui ipi ea de se pdicat. Scripsit a Varo libro
de Cultu deor.

Gallus Corneli^o poe^a Forliuien. Claruit tpr Octauiani ce
saris. Quadrage^o aut qrto ano etatis sue ppa se manu iteruit
Horatius Flac^o Poe^a Illustris Ro^e claruit tpribus Cesaris et
Aug. Hic ut ait Val. Maxi^o in .li. Cu Jou pontifex ede de
dicaret. et i sollemni nuncupatione uerboz peste tenes motum
ee fili^3 suu audissz n^e manu a peste remou^it. nec ultuz a pu^{ca} reli
gione ad puatu dolore d'flex. ne prius magis qz pontificis ptes egisse
uideretur. — Scripsit aut libz smo^m et epl'az et carminz libru
eddaz. Et poetriam et de redyss. Mortuus e aut Ro^e. Anno etatis
sue .47.

Sextus Pictagoric^o phs q claruit tpr Octauia^a Imputoris. Sc
psit libz smaz moraliu nobili^3. q Encheridion appel
lauit. Que libz Rufin^o psbr apto et cla. smoe ad ap
pmat cui^d prius de Grco trastulit i latinu. De q^o li. btis Aug. mtioez
fac i .2°. Retractationu. De h sniss nobi^a excepta st. Gra e minus cau
te age. Non e minim^3 in uita ho^m neglige minima. — Hora qd iustu e ppr
h ipin q iustu e. Qual' uis ee dum oras deuz tal' semp esto. — Opta et
euenire no qd uis sz qd exped. Quale uis ee tibi pximuz tuu et tu prius
tuus. — In oi eo qd bn agis actore ee depura deu. — Nihil prosum
dicas qd possit auffere a te mal^o. — Hec so^3 bo^3 putato qd do dignu
e. Cu semetipm quis ampli^o dilig: in iusti^a nascitur. — Qui amat
qd no exped no amat qd exped. — Intolla^i fit mali^o cu laudat. t
— Melius e lapidem frustra iactare: qz ubu. Ad o^e tps uerb tuis
requirito. — Tunc loqre: qu tace no exped. — Melius e uici uera
dicentem: qz uicere mencientem. — Cum pes hoibus memento qz et t
pest deus. — Et iudicas ho^a scito qz et tu ipe iudicaris a do. Mai^o e e
piclz iudicantis: qz eius qui iudicatur. — Age mag^a no mag^a pollices.
— Tuc eris sapiens cu te reputaius no sapientem. — Multitudine fide
liu no inuenies. — Raz e e ee qd bonu e. — Exeuntes te libi t
male uiuentes: magis morientes. — Viue quod no e i nob. — Re
cte aut uiue i nobis e. — Si uis cu leti^a ui uiue. noli mlta age.
In mltis e^a actionibus minor eris. — Grade pena putato. cu in desi
deriis obtinueris. — Nunqz et cpestet desideriu possio desideratoz.
— Magna scito sapiam p qua ferre potes ieruditoz insipiaz. — Ea
q oz dicere: et ita fac non conceris fac an qz dicas. — Sic in bonis
actibus laudari uis. ita in delictis pacient accipe si culparis. — Quoz
laudes otemnis nec derogationes magipedas. — Smaz q mitaz uetat
no so^3 tene, sz et audire recusa. — Si qd dederis: ita ut hoibz ino

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

testat: non hoi: ß ꝑpe libidini ꝑstitisti. Vestimentuz putato ee
me cor tuu mudum q i sua. Aiam mors non pdit. ß uita mala.
Aures tuas non oibus committas. Sapies sequi deuz et de in seq
aiam sapient.

Athenodorus Tarsensis Stoic phs clarut tpr Octauiani huiꝰ
h sn̄ia fuit. Tunc scito te oibus cupiditatibus ee solutu
cu eo puenis: ut n deu roges n qd rogare possis palaz

Marcus Verrius Flacc Gramatic Octauiani Augi tpribus
clarut.

Ovidius Naso poe. Florut tpr Tiberij Cesaris et mortuus
e in exilio. Hic scripsit libros poeticos metricos et plures

Valerius Maximus Octauiani Aug tpre clarut. Hic libro
edid de fcis et dcis moralibus atq virorum qui ap Gallos
Romanos et grecos hebant famosi et illustres: Addes ex propriis
qdam ad uirtutu comedatione et uitiorum detestanc ptinētia lecule
to simone. Ex quibus pauca hic ista st. Lento gdu ad uindiaz sui
diuina pced ira tarditate supplicij seuitate cpesans. Necessitas uite multa
et facere. et pati turpit cogit. Humane imbecillitatis efficacissimuz
duramtuz e necessitas. Quid prodest foris ee strenuu si male do
mi uiuitur. Illa potentia tuta e: q uiribus suis modū ipoit. Lo
cuplete fac hoiem non multa possidē ß pauca desiderare. Nulla tam
modesta felicitas q malignitatis dentes uitare possit. Alienis in condis
suorum ad hc ex ptes isultat. Optima iudex insolētie nauitas odito
ms. Eloquentie ornamenta i pnutiane apta et conueniēti corꝑis mo
tu consistit. Quibus c se instruxerit tribus hoies aggredit. s. Aures eorum
penetran. oculos demulcen. Animos inuaden.

Galienus phs ut ait Isidor minimis apd Grecos attollitur
laudibus: q tantos libros ediderit. qtos qß uirm alienos scri
bere ꝑpa manu uix possit.

Seneca Cordubensis phs vir doctissimus Sotionis Stoici discipl
lucani poete patruus Rome clarut: et Neronis Imperatoris t
dum iunior eet Nero preptor fuit. Huiꝰ tpre gliosi apli
Petrus et Paulꝰ Rome pdicabat. Cu igi. Sen. et multi de domo. Ce
saris ad paulu cofluerent. Fuit Sen bto paulo adeo familiaris uidēs i eo
diuina sciaz ut se ab eiꝰ collegio separe uix posset. Et qm cu ore ad os al
loq no ualebat. frequētis datis et acceptis eplis eius colloquio mutali
et cosili fruebatur. Scripta uo pauli cora Cesare leg et i cetis eu admi
rabile reddid. Senatus q d Paulo alta sentiebat. Is de admirabilia
tenacitate sue memorie ita scribit: i pmo lib. declationu. Memoria i me
floruisse aliq ut no tm ad usum sufficeret ß i miraculz usq procederet
no nego. Nam et duo milia hoi recitata q erat ordie dcta reddebam: et
ab ipis q ad audiedū preptore pariter conuenerant: singlos usq a singlis
dcos. cu plures qz ducenti efficerent: ab ultio incipiens usq ad pmu recitaba.
Nec ad cplecten tatu q uelle uellem mi erat memoria ß ad cotineda q
acceptat. Hic Sen continetissie uite fuit: q bis solꝰ amiat i storo t

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Catalago ill' eplis pncatius q leguntur pauli ad eu: et ei' ad pau
lu. — Hic an biennu qz petrus et paul' martio conaret a Nero
ne hac ca interfectus est. — Ipe eciz Nero qdam die respiciens Senecam et uba
q sibi in pueritia inculcat ad memoria reduces insenuit ac tanqz unuaz
expirare ultione de ipo cupiens sz tanqz preptori deferens prop: ut qd uel morti gen'
uellz elligeret. — Ipe aut qzsuaue gen' mortis arbitrat i balneo mori incisio
ne vene utiusqz brachii elleg. Vn et qd psagio recte uocatu e nom ei' Sen
i. seneras. — Scripsit i Sen elegantissime multos libros istos vlz. — Li
bru metru qui de lud' Sen — De morte claudii li. j. — Ad Euribuz
al' Eubuchuz libertu — De bnficiis li. 3. — De Honore De clementia
li. — De Moribus li. — De remediis fortuitoz maloz ad Catonez li
j. — De inmatura morte li. j. — De naturalibus siu qonibus li. 8. — De cla
mombz li. 9. — De sntiis Vmusloz oratoz li. j. — It Tragedias x. — It
Epl's ad Lucaluz Balbuz plurimas. — It Ep'e ad Paulu Aplm. — De con
stan' sapientis li. j. — De ira ad nouatiz li. — De Tranquillitate ai. — Pro
uerbia. — De duu' pruden' — De Artibus. — De 4or uirtutibus car
dinalibz. — de bta uita. — de Ocio. — de Teremonu. — Contra
supstitione. — Ad Marcha de osolone filii sui. — Ad Elbiaz. de con
solone filii sui. — Ad paulinu. de consolone filii. — de Sntiis ei' que
re infra.

Voniam aut vniusi hoies diuisis calamitatibus st subiecti. pla
cuit huic opi libro Senece de remediis maloz ad Catone
fortuitoz anecte: ut remediu i Angustiis haut. qui isprererit
hic libellu. — De morte. — De decollatione. — De Morte i pegri
natione. — De Morte in iuuentute. — De Morte sic sepulta. — De Egro
tatione. — De Maliloqo maloz. — De exilio. — De dolore. — De
paupertate. — De impotentia. — De Amissione pecunie. — De Amissione oculoz.
De Amissione liboz. — De Naufragio. — De Rapina latroz latronu.
De inimicis. — De Amissione amicoz. — De amissione vxoris.

Licet cetoz poetaz carmina omnium tum illustret aln deliberas
lz t opuslu qd accidentibus casibus dirigere curaui qd no precedentes
sz posti narrabut. Vn g incipiam' dignu t querere uit. Ab ultio igi
tur ymo a maximo. Ab li pcipue genus humana correnuit. nec imerito g uit hoc
facit. Ceti aut timores hnt aliqud p' se locu. Mors aut oia abscidit. Alia
nos torquet. Mors oia deuorat. — Omz q hoiem' exitus ad hic spectat.
Alioz p circuitu et qui aliud se no timere iudicat h timet. Quicqd
eciz d' extimescitz ht aut remediu aut solaciu. — Sic g te forma. ut
si quis tibi palaz d' morte minet omis tricular ei' claudas. — De Mo
te. Sensus. — Morieris. — Ro. — Ista e hois natura no pena. — Mo
rieris. — Hac conditione intrau: ut exirem. — Morieris. — Gentiu lex
e: qd accepisti reddere. — Morieris. — Peregrinatio uita. Cu multuz deambu
laueris demu redeundu e. — Morieris. — Putabaz te aliqd nouu
dicere: ad h huc veni. h ago. huc me singuli dies ducit. Nasceris in p
timus nra posuit huic timui. Qd hoc qd indigner. Hec uba iuraui.
— Morieris. — Stultu e timere qd uitare non possis. Istud et non

effug: qd distulit. Morieris. Hec pus nec ultra. Oms me
antecesserunt. oms me sequntur. Morieris. Hic e humani offi fi
nis. Quis sanus exactore moleste tulit. Quo transit orbis ego tra
sito. Quid. Ego nescio me ee anal ronale et mortale. Morieris.
Ad hac conditione geti quamitur. Qd cep: et desinit. Morie
ris. Nihil quere e: qd semel alienu es meu noui. hec quidem
cu meo creditore contraxi. & quo qri non possum. De decol
latione. Capitm 2m. Sensus. Sz decollabis Ro. Quid interc
essit moriar: an puniam. Sz sepe ferieris: et multi in te gladij queant.
Quid refferet qz multa sit vlnera. Non pt amplius qz unu ee mortifer.
De Morte in peregrinatione. cm 3m. Sensus. Peregre mori
eris. Ro. Unicuiqz ad iferos una e via. Pegre morieris. Ego qd heo
patus sum solue. Videat ubi me fenerator appellz. Pegre morieris. Nul
la e alie. prima mortuo. Pegre morieris. Non e gravioz fois qz domi
sopor. Peg mo. Hec e in prima sic manco puerize. De Mor
te i iuventute. cm 4m. Sensus. Sz iuvenis morieris. Ro. Optimuz
e mori: an qz optes. Sz iuvenis morieris. Nor unu e qd eq ad iuvenez qz
ad sene ptinet. Non citum excessu nec exiguu anoz. Et adolescentes et im
pubes eade fati necitas ducit. Optimz e mori: cu iuvat vivere. Iuvenis
morieris. Quiciqz ad extremu fati sui ueniunt. senex moritur. Non e refferr
qsit hois etas: sz qui sit meta. Iuvenis mo. Fortasse alicui malo sb
ducit me fortuna. Et si no alij ete salte senectuti. Iuvenis mo. No ref
fert quot anos habeam: sz quot acceperiz Si plus vivere no possuz. h e senectus
mea. De Morte sie sepultura. cm 5m. Sensus. Insepultus iacebis. Ro.
Quid autem ad me. hic rudeaz. qd i. Virgilianu. Facil iactura sepulture. Si n sen
tio no ptinet ad me iactura corporis insepulti. Si sentio. ois sepultura tormentu est.
Insepultus iacebis. Quid interest. ignis an me fera consumat an t
ouis ultimz sepultura. Istud no sentienti fructuu e. sentienti onus. Insepultus
iaceb. At tu obrutus aut tu combustus. aut tu inclusus. aut tu putridus. aut
tu miserat et corruptus a tradit lapidi qui te paulatiz edat: et exsiccet.
Nulla sepultura e: non sepelientium. sz ponentium. Non sepelieris. Quid in
re tutissima trepidas. Penaz omiz iste locus terminus e vite. s. multa debi
mus morti nl Non defunctoz causa: sz vivoz inventa e sepultura. ut cor
visu feda: et odore amovenentur. Alios terra obruit. Alios flamma consumpsit.
et alios lapis ad ossa reductus inclusit. Sic de his iris.
De Egrotatione. Sensus. Egroto. Ro. Venit tps ut experime
tum mei capiam. Non i mari tm aut i prelio uiri fortis appet. Exhibetur
et in lectulo virtus. Egroto. Non pt istud toto seculo fieri. Aut ego febre
relinquam: aut ipa me. Sp e unus manere no possimus? Egroto. Cum
morbo in res e. Aut vincetur. Aut vincet. De Male
loquio. cm 7m. Sensus. Male de te opinantur homines. Ro. Moverer:
si de me Marcus. Si Cato. Si Lelius sapiens. Si alter Cato. Si Scipiones duo
ista loquerent. Nunc i malis displicere laudari e. Non pot ulla auctoritas esse
sma Ubi qui damnadus male de me loquitur. Male de te loquuntur

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Moreret: si h medic° fuiset Hunc morbo fecerunt. Hec de me loquunt:
sed de se. Male de te loquuntur. Bn̄ ē nesciunt loqui. Faciunt non qd
merer: sz qd solet. Quibusdam ē ciuibz sic ī natu ē ut no p uitiu sz p
ꝯsuetu. latet. De Exilio. Capm̄ 8m. Sens. Exul ibis.
Rō. Erras. Cu oia feceris: patriā meā transire no possum. Mundus patria oīm
una ē. Et hac nemo pellere pot. Exulab. Na patria m interdicit: sz locus.
In quacuqz patriā uenero: ī meā uenio. Nulla terra exiliu ē: sz altera patria
ē. Non eris in patria. Patria ē ubicuqz bn̄ ē. Illud aut qd bn̄ ē in hoīe non in
loco ē. In ipius in quo potestatem ē. Adsit illa fortuna. Si enim sapiens ē peregrinat:
Si stultus exulat. Exulab. Hoc dicis: Altius loci ciuitate donaueris.
De dolore. capm 9m. Sensus. Dolor imminet. Rō. Si exiguus ē
feram°. leuis ē patientia. Si grauis ē: feram°. Non leuis ē gl'ia. Clamor do
lore exprimit. Non pot ho patiens ē ee dolori. nec vincit dolor. dura res est
dolor. vo tu mollis. Pauci dolore ferre potuerunt. Simus ex paucis. Imbecilli
nā sum°. Naz infamare nolite. Illa nos fortes genuit. Dolore fugiam.
Quid est qp ille sequitur fugiente. De paupertate. Capm 10m.
Sensus. Paupertas mihi grauis ē. Rō Imo tu paup'. Non in paupertate ui
tiu ē. sz in paupere. Illa expedita ē. Illaris. Tuta. Paup sum. Nescis te opione
no re laborare. Paup es. qz tibi uideris. Paup sum. Nihil deē auibz. Pe
cora ī diem uiuunt. Feris in alimentu sollicitudo sufficiat. Accep ille grandem pe
cunia. Ergo et superbiam. De Impotentia. Capm 11m. Sens. Non sum
potens. Rō. Gaude Impotens no eris. Iniuria accipe potes. Gaude
facere no potes. Ille magna pecuniā ht. Hoiem illu iudicas. Archa ē que
cerno. Quis plenus uidz loculus. Iste qp diuitem extimas: loculus pecunie ē. Ml'
tu ht. Aut auarus. Aut prodigus ē. Si prodigus no habebit. Si auarus no ht. Iste qp
tu felice admiraris: ceteris: sepe dolet. sepe suspirat. Multi illu comitantur: Et mel
musce sequunt. cadauera lupi. Frumenta formice. Predaz sequit ista turba
no hoīem. De Amissione pecunie Sensus. Pecuniā pdidi. Rō. Fortasse te il
la pdidisset. Pecuniaz pdidi. Sz iniuste. Pecuniā pdidi. Habeb unu pi
culuz minus. Pecuniā pdidi. O te felice. si cu illa Auariciā pdidisti. Si t
manet illa ap te et tu utrinqz felicior qz tanto malo materia subducta est.
Pecuniā pdidi. et illa qz multos. Eris nuc ī uia expeditior domi tutior:
No hēb qz no timeb hēdem. Exonerauit te fortuna: si intelligis. et tutiore posuit
loco. Dannuz putas? Remediu ē. Nescis quantu misera te calamitas qp opibz
excusso es. Tuo uitio ista iactura tibi tam grauis ē. Non tam moleste pditas fe
res si tamqz pdituras habuisses. Pecuniā pdidi. Nempe ut tu hēres aliquis an
te pdiderat. De Amissione oculorum. Capm 13m. Sens. Oculos pdidi.
Rō. Habet et nox suas uoluptates. Oculos pdidi Quam multis cupidi
tatibus uia recisa ē. Quam multis hoibz carebo quos nec uidere uellem erudi
endi erat. Non intelligis pte ee Innocentie cecitate. Huic oculi adulteriu i
mostrat. Huic incestuz. huic domu. quā concupiscat. Huic urbem. Oculi
irritamenta uitiorum duces scelerum. De Amissione liberorum. Capm 14m. Se
sus. Amisi liberos. Rō. Stultus es qui fles causam mortalis. Quid istic no
ui aut miru. Quam nulla ē sine casu isto domus. Quam si infelice necessariorem

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

qstante ipa cadunt po. Et hic tuus fructus e. Hec ex utu vlus
poit e. Ducuntur ex plebea domo imatu funa. Ducut ex regia.
Non id odo fati qui et etatis. Non quo qz venit. emit. Quid h tn
e qd indigneris. Quid q exptatne tua eueit. Perie piti Sz ego illos
supstites optaueram. Sz h t nemo pmisit. Perierunt tibi mei. he
bant illi cui mag cent qz tu. Apd te paruo morabant. Educados
t illos fortu. mandauat. Recep illos no abstulit. De Naufragio
Cap. 14m Sens. Naufragiu feci. Ro. Cogita no qd pdide
ris. s3 q euaseris. Nud exij. Sz existi. Oia pdidi. Sz cu oibz pire
potuisti. De Rapia latruz. cm 16m Sens. In lationes icidi. Ro.
Alius in Accusatores. Alius in Fraudatores. Alius in fures. Ple i
sidijs ma e. Non qri qd icideris. s3 gaude q euaseris. De Inicis
Cm. 17m Sens. Inicos qques heo. Ro. Quo adusus feras niui in
meta oquiras. Quo adusus spentes sic adusus Inicos auxi. cospire qbus
illos aut arceas. aut opescas aut qd opti e places. Inicos heo. Il
lud peius q aicos non hes. De Amissione Amicorum. cap. 18m
Sens. Amicu pdidi. Ro. Fac an te huisse certu e. Aicum pdidi.
Alui qre. et ibi eu qras ubi ineias. Que int libales artes. Int honesta
et recta offa. Que in laboribus Ad mesam resista no queri. Que ali
que fugi. Aicum pdidi. Forte aicz habe si vnu. Erubesco si vnu
cu. Quid tu i tata tepestate ad vna Anchora stabas. De Amissione
Vx. cm 19m Sens. Vx bona amisi. Ro. Vtr inueneras
bona An feceras. Si ineias. Ire adhuc te posse. et ex h itelligas. Icere
qd huisti. Si feceras Bn spera. Res perijt. Saluus e artifex. Aisi bo
na vx. Quid i illa pbabas. Pudiciciam. Q multe diu custodite decus
pdiderunt. Q multe int probis matrial ordis ee cepert. int ex. noiatar
Delectabit me fides eius. Q multas ex optis nuptibus pessias uidiz. Ex
diligetissis solutissas Ex libalissis c parcissias. Olim quide ipitorum auis max.
ti in libro milicbris e. Etia si bo Vx huisti no potes affirmare i illo eam
pmasura fuisse pposito. Nihil ta mobile qz feiarum voluntas. Nihil ta
vagu. Veterum Matrimoniorum repudia cosuium et fediores diuortio ma
le cohentiu rixas. Q multe qs i adolescentia amauerit in senectute vtiqz
reliqrunt. Quoties aniile diuortiu risim. Q multarum notus amor odio
notiore mutatus e. Sz h et fuit bona et fuisse si vixisset. Mors effec. ut
hoc affirmare sic pilo possis. Bo Vx amisi inuenies. si n. gris nisi
ux. bona. Tu mo nec virgines proauosqz respexis Nec primo. e nobili
tas precio cessit loco. Ista duo cu for no repugbunt. Facilius reges anz
nulla rex vanitate timetez. Non abest a cotemptu uiri q se nimis suspic.
Dic bn istituta n matris inquinata uitijs no e auricus utriusqz
prioris bona dependant. No quia margarite sufficiet. No e nimis sit
idote aut i ueste. No qua i patente sella cumulata p urbe. No qua pps ab
oi pte raro maritus aspexis. Cuius fauis dominus no sit augusta. Hac faci
le ad tuos mores redigeres. Qua no corruperunt. puis corruptores. Vx bona
aisi. Soror bona no pot reparari n mre. Vxor aducticiz bona e. Non e
it illa q semel vnicuqz qungitur. Altos t iuuare possuz quibz bonaz Vx

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

lugentibus ostig' mehō. Mors exiliu luctus dolor non st suppli' ꝫ tributa
inuedi. Feliciter illesum fata trasmisit. Felix no qui alijs ui' ꝫ qui sibi.
Vides aut q̄ʒ rara sit in aliqua domo ista felicitas.
Explicit lib' Senece de Remedijs fortuitoꝝ maloꝝ Ad Galione.

Quintilianus scolasticus qui tpr Galbe Imperatoris claruit: Ab hyspa
nia Romā uenit. et pu.ᵐˢ ibi scolam tenuit. Hic scripsit libros
de Oratoria Institutione. & & libr' cauꝝ de quibus libris pauca
excerpta hic posita st. De oratoria istitutione Vt libroꝝ nroꝝ mores no
ipi pderem'. Infantia statī delicijs soluim'. Mollis educatio qua in
dulgentia uocam'. neruos oms metis et cor' frangim'. Consue' ē certis
sima loqdi magra. Vtendum q̄ʒ plac' simoē ē: ut nummo cui pu' forma
ē. Vsitatis ē tuti' utim. Id in. 2°. li. Non extimadu ē Cui' q̄ʒ
etatis sit: ꝫ qntu i studijs iam effecit. Cauen ē no so' tue turpi' ꝫ
et suspitione. Ingenia pueroꝝ i eruditiois seu emedationis seueri'
deficiunt. Nam et desperat: et delet et nouissie odert. Et qd maxie
nocet: dum oia timet: nil conatur. Aliena uitia q̄ʒ repheñ maulte
q̄ʒ sua. Ne teptes qd effici no possit. Id' li. 4. Princeps q ult
oia scire necēe ht mlta ignoscē: Id in. 8. li. Tantu deest auaro qd ht q̄ʒ
qd no ht. Vitiosa iacta' fert audientibus no mo fastidiu ꝫ et plez q̄ʒ
odiu. Afflate fortu' pene oia decet. Pulcim opis studio uaca
re mes no nisi oibz uitijs libā pot. Melius certe psuadebit alijs q
prius psuasit sibi. Prodit se q̄ʒ custodita simla'. Nec unq̄ʒ tanta
ē loquendi facultas, q non titubet: et hesitet quoties ab aio uba dissen
tiunt. Id i li. cauꝝ. Toti' hois libtas ē, oclos pdidisse. Ocli st p quos
paup'es fere no possum'. Ocli to'. nra lux st. Hi nos i o'. tetti. uitia
papitat. Miratur: adamat: ccupiscit. Ois temitas aioꝝ calami'te
copoꝝ frangit: et frigescut iptus metu quos no explicat iustitia me
broꝝ. No ht cuz loqdi cui cdi no pot. Ablata ē ab eo oīuꝫ uboꝝ fides
ois simois auctas.

Plutarcus phs istitutor Trayani Imperatoris ut dr in policrato.
li. 4°. Fidel' in sntijs et i Verb Iuculent' et i sacratio moꝝ tan'
arbit' st'. ut Trayani Imperato'. pceptor facile agnosci possit. Hic
libellu pl'eximu sipsit de Constitutio' poli'. Cui' titul' ē Traya. Impe
toris Institu'. In quo ql' debeat ee prīceps, elleg'at' destribit. Scripsit
et libꝝ de Maccatiuz moderañe Qui intitulatur Archimato. Scē
psit et pl'eximu libꝝ de Patia Trayano aut Auditori suo ad Impiu
sublato i ħ uba scripsit. Plutarc' Traian'. Salut dic. Modestia tua no
uera no appetē Principatu que ty sp moꝝ ellegan'. mēri studuisti. quo
quid tato digor: q̄to a tue ambitionis uideris ee remotior. Tue itaqꝫ v
tuti gratulor: et fortue mee si tu recte gesseris. q probo meruisti. Alioqn
te piculis et me dethentiu linguis subiectu ire no dubito. Cu et ignauam
Imperatoꝝ Ro'. no ferat: et sime publice' delicta discipuloꝝ reffundere
soleat preptores. Si Sene' Nero' suu merito dethentiu carpit' linguis a
adolescentiu suoꝝ temeritas, i Quintilianu reffundit'. Et Sec' i pupillu
suu fuisse clementior creditur. Tu uo qd uis rectissie geres. si no recesseris

a te ipso. Si primum te composueris. Si tua omnia disposueris ad virtutem recte tibi procedet universa. Policratici constitutionis maiorum tuorum vires excussisti cui si obtemperas Plutarcum tibi invenies auctorem. Aliqui putant epistolam teste inventio quam ipsum titule ipsi non progenis auctore Plutarco. Hic Plutarcus principibus quattuor conatur ingerere. scilicet Reverentiam dei. Cultum sui. Disciplinam officialium et potestatum affectum. et protectionem subditorum. Idem Plutarcus ut dicitur in libro 1° de vita philosophorum Servum habebat hominem nequam et contumacem sed liberalibus disciplinis eruditissimum. Contigit autem ut ei nescio quam ob rem tunicam detrahi cedique iuberet loro. ut loro cepit ille verberari dixisse: cum tum inficiaretur culpam dicens se nihil deliquisse. Postremo cum nihil proficeret rogans veniam vociferari cepit. et inter verba seria et obiurgatoria loqui dicens. se non ita esse Plutarcum. ut philosophum diceret irasci turpe esse ei presertim qui de malo ire sepius disseruerat librum quam pulcherrimum de patientia scripserat. Addiciebat esse probrosum quod doctrinam moribus impugnabat. qui inultis ab integritate prolapsus effususque est: provolutus in ira plurimis plagis vulneraret innoxium.

Ad hec Plutarcus lente et leniter. et summa cum tranquillitate ait. Numquid quod vapulas tibi irasci videor. Est ne ira mea si a me debitum recipis. Ex vultune meo. An ex voce An ex colore. an saltem ex verbis ira me correptum intelligis aut correptum. Mihi quidem neque oculi ut opinor truces sunt. neque os turbidum: neque immaniter clamo. neque in spumam ruboremque fervesco neque pudenda dico aut penitenda neque omnino trepido ira aut gestio. Hec omnia ne scis. omnium quippe irarum signa esse solent. Et simul ad eum qui cedebat conversus inquit. Interim dum ego et hic disputamus tu hoc age. et sic iracundiam meam recondere si videm contumacia. Et et numquam perfecte tamen doceas quam obiurgare.

PLinius secundus Novocomensis Orator et hystoriographus insignis Claruit tempore Traiani imperatoris. Huius plurima extant opera multi ingenii. liberalibus enim studiis maximam operam dedit. Scripsit enim bella omnia quecumque cum romanis gesta sunt. que in 20 voluminibus complexus est. Scripsit naturalis historie libros 37. quos imperatori Vespasiano direxit. Scripsit et ad diversos epistolas centum. Fuit autem in equestri militia industrius valde et procurationes maximas et splendidissimas integre administravit. Ad hec ab imperatoribus constitutus. Videns autem prepositus Traiani imperatoris propter multitudinem Xpianorum nostrorum occidi compassione permotus Ad imperatorem retulit quod innumera hominum milia cottidie obtruncabantur in quibus nihil omnino sceleris deprehenderat adversum romanis legibus gestum nisi quod antelucanos hymnos Xpo cuidam canebant deo. Adulteria et cetera huius mala apud eos illicita haberi. et arceri penitus inveniebat. Cetera vero secundum leges agebant eos. Tunc Traianus decrevit ut Xpianorum non quidem requireretur. sed si qui incideret puniretur. Ex dictis Plinii in epistola ad Caninium Tu magnitudo mi ad contationem omnia ideo ad constantiam refferet: recte quia sui mercedem non ex populi sermone sed ex facto petit. Idem in epistola ad Romanum libro que tibi misi annota que putaveris corrigenda. Sic enim etiam aliis magis tibi placebo si quedam cognovero displicuisse. Idem in epistola ad Maximum dum vita suppetit enitamur ut mors quam paucissima que abolere possit inveniat

Ptholomeus phs pfulsit tpe Adriani Imperatoris i Geometria et
Astrologia pclarissim^s fuit. Ipe plus addidit in Astronomia q̄ ceteri ad totu q
an te scripti uenit. Fuit autem educatus Alexandrie et cu instrumentis a-
stronomicis obseruau astra. Uixit aut i Alex. et Rodo. Hic composuit
libros multos. s. libru qui dr Almagesti de scientia stellarum et motuum celestium
corporum. Ite librum de cosmographia. Ite librum de Iudicijs quadruptitu. Ite libru qui
dr Centilogi^s. l' Centilogiu. Hic non fuit unus ex regibus egypti qui
ptholomei uocati sunt. sz ptholome^s fuit nomen eius regali titulo carens. Uix
aut annis. lxxx. De prouerbijs eius moralibus hec nobis hec missa sunt.
Insipiens est qui sui ipius qntitate ignorat. Cu qs sibi placz
ad hec deductus est ut ira dei sup eu sit. In bonis q nob a deo eueniunt
bonitates largitoris considera. In malis aut purgationis aut remuneratio
nis bonitatez attende. Quato magis sibi appropinquauis bonu eu aut
gumeto opare. Paup no est qui suo intellectu ditat. Qui int
sapientes humilior est sapientior existit sic locus pfundior ceteris latius
aq̄ copiosior est. Non discas nisi cu eo qui ueritate credit. Hec eni
dicas nisi a te qrenti consiliu et cupide recipienti. Tuu consiliu no committas
ei qui pprium sectu no celauit. Qui i modo pmanens ult: cor patiens
aduersitatibz pparet. Qui p alios no corrigitur p ipm alij corrigentur.
Int^r hoies altior est qui no curat i cui manu sit mudus. Ceci^a inu
di hois uidetur q alteri^s bon abla^e sibi sit bonu. Qui in dignitate
sua no extollit. pczo in eius amissione tristatur. Qui in medic^o co
fidit cito deficiet.

Secund^s phs Athenien. claruit tpre Adriani Imperatoris q
phat^s est oi tpe silentiu suas: et pictagorica uitaz ducens. i
Ca aut taciturni^tis eius hec fuit. Cu adhuc puul^s eet missus
est a pceptoribus ad adiscendum. Et cu i scol^s eet motiuus est p^r ea^s. Audi
uit aut i scol^s ubu hec alr. Et ois Mulr fornicatrix eet et i pudica. Tad
p^a multos anos i phia pfectus rediuit i patriam sua cerz gerens pegrinari
consuetudine baculu et pera cuferens coma capitis et barba plixa. Ho
spitat^s aut i domo ppria neic domesticoz ipo cognoscente nez et ppa
mre. Volens igr pbare de mlribz si forte ver eet qd audiuerat uoca
uit una de ancill' pmittens ei .x. aureos si psuaderet mri. At illa confestes
ancille uespe fecit eum ad se introduci. Cumqz illa extimaret se cuz
illo debere carnale commisceri: Ille uelut ppriam mrez amplectens it ubi
ill^s dormiuit usqz mane. Mane aut iit uellz egredi: et discedere.
Illa apphendens eu ait. Ut me teptares hec fecisti: Qui dix Nequaqz
dna mater Neqz est dignu est ut illud uas maculare un exiui. Illa non
sustitute quisnaz eet. R^it. Ego sum secund^s filius tuus. Illa recogitans
i semetipa et no ferens confusione exanimata est. Secund^s uo sciens q
ppter loquella sua mors matri acciderit: hac a se iposterum exegit penam
ne amplius loqueretur. Et sic usqz ad mortem taciturnitate seruauit. Cir
ca id tps Adrian^s Imperator ueniens Athenas audiuit de illo eumqz ad se
uenire faciens prius eum salutauit. Ille aut tacuit. Tuc admirans
Adrian^s ait. Loquere phe ut a te aliqd addiscam^s. Ille aut i ppo^{to} t

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

silentii pseuerans. Dix Adrianus Tripon. Fac ut phs unu ubum loqr.
Tercio aute uocas Spiculatore ait. ¶ Hunc phm nolentem loqui ipatori adhc
eu et torque. Adrianus denique Spiculatore latent' euocas ait. Psuade ei i
uia ut loquatur. Si psuasus responderit decollab eu. Si uo non rnderit
educ eu ad me. Ducebatur aut secund' ad locu tormitoz. Cui spiculato
dix ¶ O Se' Qre tacens morieris. loqre et uiue. Secd' aut uita pu'pendes
morte tacitus expectabat Spiculator uo duces eu ad locu destinatu ait illi
Extende ceruice: et suscipe gladiu. Ille aut extendes ciuce silentio uitaz
pposuit. Apphendes aut euz dux ad Adrianu dices Secdz usq ad morte
tacuisse. ¶ Tuc Adrianus admirat' phy constantia dix ei ¶ Quare lex
ista silentii qua tibi ipe pposuisti: nullo mo solui pot? Sumes tabulam ista
scribe: et salte manu tua loqre. Qui scripsit i huc modu. ¶ Ego quidem
Adriane no te timeo si qz Princeps huis tpis uideris existe. Me quid
occidere potes: sz uocis mee proferenda nulla tibi potestas e. Adrian' aut legens
ait Iam excusatus es. Sz adhuc t' qdam pblemata ppono: ut ad ea m
rndeas. Quoz primu e. ¶ Quid e mud'? Ille scripsit. Mund' e ues
sabil' circuitus. Spectacla. Supellex. ¶ Theorema. mltiformis. Etinis tenor. Circu
tus sine errore. ¶ Quid e Occean'? Mundi aplex'. Termin' conatus.
Vinculu uniuse rie. Circuitus orb. Sustentaculu et unda' uie. limes
tre. diuisio regnor. ¶ Hospitiu fluuioz. Fons ymbriu. Refugiu
i piculis. Grata in uolupta'. ¶ Quid e de'? Immobilis uies. Incotemplabil'
celestiu. For' mltiformis. Mltip'x spus. Incogita'. Inqsitio insopitus ols.
Oia cotines. lux bona. ¶ Quid e celum? Spera uolu'. Tectu imesuz.
¶ Quid e sol. Ocul' dei. Natis ocatio. Celi et terre pl'etudo. Caloris con
tius. Splendor sine occasu. Indesines flama. Celestis uiator. Ornatus
diei. Celi plen'd. Nc gra. Horaz distributor ¶ Quid e luna. Celi
purpura. Sol' emula. Malefcoz inimica. Solame itineratiu. directio
nauigatiu. Signu sollemnitatu. Receptacl'o. mesiu. Ocul' noctis. larga
toris. psagiu tempestatu. ¶ Quid e homo? Mens incarnata. laborio
sa aia. Puu tpis hitacl'z. Sps receptacl'z. Fantasma tpis. Speculatoz
uite. lucis desto. Vite csumptio. Etis' mot'. Transies uiator. loci hospes.
Mancipiu mortis. ¶ Quid e tra. Basis celi. Mediacl'z mundi. Gi
nasiu uite. Fructuu custos. Oppidu inferni. Mat' nascentiu. Nutri
trix uiuetiu. deuoratrix omz. Cellariu uite ¶ Quid e dies? Stadiu
laboris. duodeci signor recessus. principiu cotidiaz. etia opntia. ¶ Qd
e Aer? Custodia uite. ¶ Quid est lux. Facies omz rer. ¶ Quid stel
le? Pictura culminis. Nautaz gubna. Natis decor. ¶ Quid e pluuia?
Concep' tre. et frugu mrix. ¶ Quid e Nebula? Nox in die: et labor
oculoz. ¶ Quid e uentus. Aeris purbatio. Mobilitas aqz. Siccitas tre.
¶ Quid e Aqua. Subsidiuz uite. Ablutio sordiu. ¶ Quid st flumina.
Cursus indefinies. Refectio solis. Irrigatio tre. ¶ Quid e Gelu. ¶ Siccitas
herbaz. Vinculu tre. pos aqz. ¶ Quid e Nix. Aqua sicca. ¶ Quid e
hyems? estatis exul. ¶ Quid e Ver. pictur' tre. ¶ Quid e Estas. Venusta
et maturatio frugu. ¶ Quid e Mulz? Hois confus'. Insatiata bestia. Con'a
sollicitud'. Indesiens pugna. Cottidianu dampnz. domus hois. Solutu'. ipedimetu

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Viri continentis naufragium. Adulterii uas. Preciosum bellum. Animal pessimum.
ponderis grauissimi. Aspis insatiabilis. Humanum mancipium. ¶ Quid est plenitudo.
Naturalis ereptio piu(m) temporis fortune. Flos marcidus. carnalis felicitas. Inexpositum
negocium. Humana concupiscentia. ¶ Quid est spes. ymago animi. ¶ Quid est Amicicia.
equalitas amorum. ¶ Quid est Amicus. desiderabile nomen. Homo uix apparens.
infelicitatis refugium. Non uiciens possessio. Ariie reptor. Indeficiens gens. Amada
felicitas. ¶ Quid est fides. Incognite rei mirada certitudo. ¶ Quid est Vita.
Beatorum leticia. Miserorum mesticia. Expectatio mortis. ¶ Quid est Mors. Eternus
somnus. dissolutio corporum. diuitum pauor. Pauperum desiderium. Inevitabilis euentus.
Incerta peregrinacio. latro hominis. Somni pater. Fuga uite. Viuorum discessio. Resolutio
omnium. ¶ Quid est spes. Refugerium laboris. dubius euentus. ¶ Quid est
Senectus. Optatum malum. Mors uiuentium. Veneris expers. Spreta mors. Meta
mortis omnis. Expectata mors. Incolumnis langor. Spirans mors. ¶ Quid
est Somnus. Mortis ymago. laborum Infirmantium uotum. Miserorum desiderium. Medi
corum experimentum. Sapiens vigilantum. Solatium meroris. Viciorum Solutio. V
niuersis spes requies. ¶ Quid est Agricola. laborum minister. Semini coequator o
perator este. Terre medicus. Arbustorum plantator. Montium coequator. ¶ Quid
est nauis. Marina opito. domus absque fundamento. Auis lignica. Salus incerta.
¶ Quid est Nauta. Fluctuum Viator. Equitator marinus. Hospes orbis.
Terre desertor. Tempestatum temptator. ¶ Quid est Ira. Custos histo[r]ie.
Conseruator memorie. ¶ Quid diuicie. Auara podus. curarum ministra delectatio
uenenda. Insaciabilis. Inuidia. desiderium inexplebile. Res desiderata. Os excelsum.
Immensa concupiscencia. ¶ Quid est paupertas. odibile bonum. Sanitatis. Mater
curarum Remotio. Sine sollicitudine. Semyta Sapientie. reptrix Negocium. sine da
no. ¶ Possessio absque caluinia. Indtracta. Sba. Incerta fortuna. Sine sollicitudine fe
licitas. ¶ Quid est Vbum. Proditor animi. ¶ Quid est quod generat uba. lingua.
¶ Quid est libertas. Nos innocentia. ¶ Quid est Vigilantis somnus. Spes. Quid
est Corpus. domicilium anime. ¶ Quid est caput. culmen corporis. ¶ Quid est
cerebrum. Custos memorie. ¶ Quid est Coma. Vestis capitis. ¶ Quid
Barba. Sexus discretio. ¶ Quid est Frons. ymago animi. ¶ Quid sunt
oculi. duces corporis. Vasa luminis Iudices animi. ¶ Quid Nares. Adeptio t
odorum. ¶ Quid Auris. Sonorum censor. ¶ Quid est Os. Nutritor
corporis. ¶ Quid sunt dentes. Molle mordentes. ¶ Quid est lingua. Flagellum
aeris. ¶ Quid labia. Value oris. ¶ Quid Manus. Operarii corporis.
¶ Quid digiti. ¶ Operum plectra. ¶ Quid est cor. ¶ Receptacu
lum Vite. ¶ Quid est pulmo. Seruator aeris. ¶ Quid est Iecur. Custodia
cordis. ¶ Quid est Fel. Suscitatio iracundie. ¶ Quid est Splen. Risus et
leticie capax. ¶ Quid est Stomacus. Ciborum coquus. ¶ Quid ossa.
Robur corporis. ¶ Quid sanguis. Humor venarum. Alimentum vite.
¶ Quid pedes. Mobile fundamentum. ¶ Quid crura. Colune corporis.
¶ Quid Coste. Crurum Epistilie. ¶ Quid vene. Fontes carnis.
¶ Quid est quod amarum dulce facit. Fames. ¶ Quid est quod hominem
lassum fieri non sinit. lucrum.

Apolonius p(re)nus storicus. Natione Calcedoniensis. Cesaris preceptor
Clarissimus. Claruit tempore Antonini pii Imperatoris.

BAsilides phs Sceropolitan⁹ illustris. Claruit tpre Antoni
pij Jmpatoris.
TAurus Biretius. phs Stroyeus. Claruit tpre Antonini pij
Jmpatoris ap Athe. Ad huc Tauru philm, ut ait Agell⁹. Vene
runt aliq Athenien visendi qz cogstendi ca. psesl Crete pro
uincie et pr ipius presidis. Sz puatus inuitauit. Tauru precm p⁹ ut sederet.
At ille ait de filio. Sedat hic pm⁹ qui rom pp. Magratus e. Abst pudi.
Jnquit Taurus. Tu interim sede dum conspiciam⁹. Qrim⁹ qz qd queriat,
an sede prius qui pr es. An filiu tuu qui gerit Magratu. Cuqz illa
sedisst appoita e altā sella filio. Tunc Taurus his qui querant Vbum
fecit de hac re interetera dicēs. Jn publicis puiz iura cu filiorz iuu
bus qui in magratib⁹ Aut potate st collocata intqesce dnt paululu.
Sz cu ex⁹ rem pu. in domestica re atqz uita sedetur ambulat. Jn
conuiuio qz failiari discumbitur. Tunc int filiu magratuz et prez
puatu hores publicos cessare. nales aut Jnari equu est.
GAlienus insignis medic⁹ toto orbe celebris. Natus ē ap Pga
mu Asie. Hic ypocratis interpres fuit. Et clarauit Athe. Alex.
et Ro⁹. tpre Antonini pij Jmpatoris. Jn quibus locis plim⁹
i phia, et scia medicie profecit. V'ix anis Octauaginta se
ptem. Jn quibus conscriptioi librorz medicinaliu sume vtiliu plimu
isudauit. Scripsit aut ples libros quorz noia st hec. De demo
stratione. li. j. De Elemtis. li. j. De nā hois. li. De complexi
oibz. li. De Mali complexio⁹ diuse. li. De inequali distepa
tia. li. De Euexia. li. De Redaguitione similianti. eqtu⁹ li. De
calido et frigido. li. De virtutibus nālibus. li. De compediositᵗᵉ
plsiu. li. De Bo⁹ hitudie. Jt edidit li. Yhesium cui anectitur liber
de constitutioe librorz i medicia et lib introductory. Jt librorz comenta
riorz Jt librorz siu de plsibus his qui introducantur. De Spmate. li.
De utilitᵗᵉ plso. Jt scripsit librorz introductoriu puls. De dieffis pul
siu. De caus pulsiu, cu comento suo. De compedio puls. De
signe pulsum. De iuuamtis mebrorz. De Accidete et morbo. li.
De catarticis. De dieffis febri. De iuuamto anelit⁹. De caus
anelitus. De Typo et fectitatione. De tpribz egritudi. De ksis.
De creticis diebz. De interioribz. De voce. De dolorib3 mliez
De Anathoi. De simplici medicia. De pfectis medicis. De e
gritudibus mliezorz. De malo hanelitu. De disna. De Ali
metis. De Vrinonis. De simplicibus. De simplicibus medi
cinis. De pprietate. De expimetis. De inge⁰ sanitatis. Jt
librorz Tegni et Megategni. Passionu Antidotari⁹. Librorz Sectorz
suorz ad Monterz. De plsibus et Venis Ad glaconez librorz q
dr: Athimagoga. De virtutibus firinatorz. De dieta. et
cura. De exer⁰ cu pilla pua. De Regiine sanitat. librorz qui
dr Terapetice. librorz qui dr Tabe. De humoribus. De bonis
et mal' humoribz. De cura lapidis. De cura yteritie. De Flo
botomia. De febribus ad Glauconē qui dr pisereseas. De

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Apostētibus. Et scripsit libr͡o de Alchimia Cui͛ titul͛ e de ramo
pomi congellati. Et libros diamichaz maiore et minore. De
suba virtutu. De no dispensantib͡z n͞raz cor͛ uirtutibus. De pti
ca li. De Medicinali experientia Et scripsit libr͡z Eplaz ad peni
ami. Huius hec leguntur ce fine. Scia insensato no prodest
n͛ ei qui no uti. prodest sensu. Potes e ho suos dirigere. cu aguerit
semetipm. Nam excellētis e sapie hoiem sui ipius hre notitia.
nec ex dilectione qua he in se ipo fallat. et bo͛ se reputet cu non sit.
Idez Sic grauiter mob͡z don͛ uiuit no desistit medicis isiste. donec
ad salute pueniat ad qua aplete puenire non pt. Sic nos oz aiaz nraz
saluti aggregare salute et bonitati bonitate adiungere. l͡z negamus in
genis et sapietis aie otingē statuz. Sed Oliz consueuerat heri medici
ppiētiu loco et vice sbiectoz. ifirmi coz no puarican͛ madata et
ex h osequebat͛ sum medicine pfectu. Nuc uo infirm͛ pcip. Medic͛
uelut sbiectus applaud͛ et infirme oblectamētis assentiēs curare no
nititur. vmo blandien͛ nocere. Hui͛ et Galieni fuit h sma. Vt
scrib͛ so͛. Conf̄ Iou͛. li. 2. Atletas quor vita et ars Sagina e. no
posse diu uiuē n͛ sanos ee. aias quoqz coz nimio sanguie et adi
pibus inuolutas n͛ tenue n͛ celeste s͛ sp de carnibus a ruptu ucerus in
gluuie cogitare. Explicit de Galieno Medico illustri.

Trogus pompeius historiograph͛ natione hyspanus. claruit
Tpre Antoni pii Imparatoris. Hic totius orbis historias
a Tpre Nini Regis assirior usqz ad Monarchia Cesaris
latio smoe oposuit. p libros. 44. quor Epythomia .i. ad Breuitatz
fec Iustinus eius discipl͛.

Porphirius. phs Athenien. claruit tpre Gordiani Imparatoris.
Hic scripsit libr͡o de ysagogis ad cathegoricas Aristo
telis.

Claudianus poet͛. claruit Ro͛ tpre Theodosii Senioris. I
Hic scripsit libros duos metricos Claudianu .s. maio
rem. et Claudianu minore in quibus mlta puerbia et
utilia otinentur.

Simacus patricius phus claruit Ro͛ tpre Anastasii Impa
toris. et sua prudentia rem pu. illustriut. Hic scripsit
libr͡o Eplaz de quo pauca h sbscripta st nobi. Ois suste
tatio no caret su ... medacii qr quicqd assumit. ppriu no pu
tatur. Moll͛ e amis diligentis et ad oem sensum doloris arguitur.
Si negligentius tractes. marcescit ut rosa. Sz si durius teneas. liquescit
ut lilia. Semp nā gaudet eqlib͡z. et familiare e sibi oe qd sile est
Nā rex e. ut qui pl͛ balbutiunt. pl͛ loquatur. Affectat e copia
smois. pudore defectus. Pro optis uiris osqs itueir. no magis nr
illor imitare codu. qz suu comedare uult. Non mīn͛ e aliena
sntam spnē. qz a pria discepare. Illa uestis decet induit. q n͛ i pluez
thit nec in humuz dissa calcatur. In re apta piget ee plixu. In arduis
aut rebus mltuz ualet longior diligentia. Omis affecta͛ ipatiens e et

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

iuste et legiptie tarditatis. Preiam defectu animetor laborantem piculosum est inhitare. Crudele et impiu deserere.

Pristianus Gramaticus claruit tpre Iustiani Imperatoris. Hic scripsit Iuliano consuli ac patricio. Volumen maius de ptibus orationis. Scripsit et volumen minus de constructoe et aliud minus de Accidentibus sive Accentibz. Scripsit et insuper libros de Naturalibz quonibus ad Cosdroe Regem psarum.

Deo dante Philosophorum liber explicit.

TABULA

Anaximander phs. 29
Anacarsis. 29
Anaximenes 31
Anaxagoras. 31
Achilogus. 32
Archita Tarentinus. 33
Aristippus. 37
Antistenes. 37
Alchibiades. 37
Aristides. 39
Aratus. 39
Aristotiles. 44
Apuleus. 46
Anaximanes. 47
Anaxarcus. 48
Antipater. 49
Archesilas. 49
Archimenides. 49
Aristarchus. 50
Antipater Sidonius. 53
Accius. 53
Antenodorus. 54
Appolonius. 55
Bias phs. 28
Baxilides. 60
Chilo phus. 27
Crates. 31
Crispus. 39
Carmeides. 42
Calistenes. 48
Curio. 51
Cato. 52
Calistenus. 54
Claudianus. 60
Cato marchus.
Demostenes. 38
Democritus. 40
Diogenes. 41
Dinas. 47
Diodorus. 49
Diodorus Siculus 51
53 Diogenes Babillonius
Eleobolus. 29
Epimenides. 29
Esopus. 33
Eschines. 38
Euripides phus. 38
Eudoxus. 39
Euripides poeta. 40
Empedocles. 41
Anseus. Exchiles. 46
Epicurus. 47
Egesias. 50
Ennius. 50
Ecaton. 51
Fericides. 30
Gorgias. 33
Gallus. 48
Gallienus. 60
Homerus. 30
Heraclitus. 41
Hermes. 47
Herasistratus. 49
Iulius. 53
Iphipocras. 40
Licurgus. 30
Lucius. 53
Misso phus. 30
Menander. 50
Marchus. 51
Marchus nerius. 54
Oratius. 54
Ovidius. 54
Pitacus. 28
Periander. 29
Pictagoras. 31
Pericles. Parmenides. 42
Protagoras. 34
Permenides. 39
Plato phus. 42
Phedron. 46
Plotinus. 46
Polistratus. 48
Polemo. 49
Ptholomeus. 49
Phylemon. 50
Pacubius. 50
Plotius. 50
Panetius. 50
Possidonius. 51
Plancus. 53
Plutarchus. 55
Plinius. 58
Ptholomeus phus. 58
Porfirius. 60
Priscianus. 60
Plautus. 53
Quintilianus. 57
Pimenides. 41.
Solon phus

Solon phus. 6
Stilpon. 32
Simonides. 32
Socrates. 34
Sophocles. 39
Spensippus. 46
Stacius. 40
Scipio. 41
Salustius. 47
Seneca. 44
Secundus. 48
Symacus. 60
Syrtius. 19
Tales phus. 20
Temistocles. 39
Theofastus. 48
Titus. 41
Tullius. 41
Terentius. 19
Taurus. 60
Trogus. 60
Valerius Catulus. 40
Vitus. 47
Virgilius. 43
Varro. 19
Valerius maximus. 44
Xenophon. 37
Xenophilus. 44
Xenocrates. 47
Xistus.
Ysocrates. 33
Ypocras.
Zeroastres. 29
Zeno phus. 33
Zenon. zeno alius. 40
Hec de pl(ur)ibus Valerii libris
reperta subscripsi.

Abstinentiam Euripidis n(ot)a.
Abstinens manebat Socrates p(er) die(m) n(atur)alem.
Abstinens ad mensam Carneides non edebat.
Abstinens Archimedes contemplans figuras occisus e(st).
Adiscendi eciam facere finem que et viuendi.
Admirabatur Aristo(teles) de duobus n(ot)a.
Adorari se voluit Alexander.
Adulatore placere se putat Spensipus.
[illegible]

Adulatio e(st) maior pestis q(uam) possit esse
in amicis. est spes cum laus.
Adulatio(n)is postulancium p(re)dixit.
Aduocator(um) lingua et silencium venale e(st).
Aer infectus purgatus e(st) ab Ypocrate.
Affectus hominis qualis e(st) talis et ipse homo.
Ama si vis amari. in fine
Amando se plus q(uam) o(mn)ia sibi oritur.
Amas quod non expedit non amat quod
expedit. cetera iudicia.
Amatiuz nihil e(st) q(uam) mor(um)
Amabilius simile bonorum.
Amici vita tua reputa gloriam.
Amicos ne cito possideas. possessos
aut ne repellas. sic magis
Amici in calamitatibus vitandi
q(uam) in prosperitatibus. qui tene-
Amici qui sunt eligendi et di.
Amico et inimico benefac.
Amicorum inuidia e(st) magis cauenda
q(uam) inimicorum insidie. infelicibus
Amicis felicibus et id sic.
Amicum vnum multi dignum habere e(st)
melius q(uam) multos nullius dignos.
Amicorum o(mn)ia debent esse co(mmun)ia. s(ecundu)m pitagoram.
Amicus alter ipse. s(ecundu)m eundem pictagoram
ibidem. inter te et aliis. [illegible] q(uam)
Amicum scias qualis se hic
ut erga pristos.
Amicos in aduersitate discernimus.
sic aurum in igne probamus.
Amicorum preces non expectes. s(ed) vltro
eis auxiliare. tamq(uam) prius
Amicorum absentium memor esto.
Amicorum vnica beneficiis eq(ue) [illegible]
e(st) et inimicos hostium superari.
Amicus raro acquiritur. cito vero perditur.
Amicus non e(st) qui p(ri)nceps fortune e(st).
Amicos probare in re prospera difficile
est. in aduersa vero facile.
Amicis dicebat Aristoteles o amici
Nullus amicus.
Amicorum e(st) vna a(n)i(m)a in duobus
corporibus habitans. ea q(uam) optima
Amicis offere debemus nobis offerri.

demus

Aico pecuniaz mutuas: ipz et pecuniaz perd.
Aicos exped taz plures amare q̃z amatos plures.
Aici caref tanti e. q̃ti sic aia corpus.
Aicis esto sic ut inicus ee non timeas.
Aico fortunato ueniat infortunato no ueniat p̃sto
sis. blandum tunc: c' uerum semp
Aicum est dulce.
Amicus bo' q̃uius irascitur.
Amicu ledere no ioco quid oportet.
Amici fides cauglz est amicicie.
Aici gra mag exped cadi: q̃z cu inico.
Aicus uerus fuit Archephylas.
Aicos q̃t hem' nescim': sz sic q̃t capras.
Aici cu peccans non e excusatus.
Aici disced' dnt ab aicis peccantib' i re. pu. aicaz
Aicoz maxi' pestis e adulatio.
Amicia qualz e utreq3. nõ.
Aici' mag' et fideli' argui.
Aici' pncipi3 e bn loq. inici' uo maledice.
Aici' immortales ee oz. nis contestatus
Aici' raza i rebus hia e Theophrastus
Aici' maiie diffi' vsz in fine uite durare
n' est e diffi'. est. si a uirtute
Aici' maiie diffi' desteceris
Aici'. Qua lege fiet Hõ.
Aic' cu puis aetate sit dissuede.
Aici' et Fides no e uenda ad Stultu.
Ambitione insatiabilem Hõ.
Ambi' iutuz ouz puna possidet.
Ambitione caref e dignus Principatu.
Aissiois pecune redia.
Aissionis libroz redia.
Aissionis Vx remedia.
Aias immortales p'm' posuit Thales.
Aias Imortales ee: p' iuenit
Pictag. apd Grecos tu erauit
Aiaz etni's intelliges crisipp' se cand'.
Aias immortales ponens Empedo
cles mortem sibi intulit.
Aie bonitas placa facit: et turpe faciem.
Aiam suã q' una e. qui gubnare no
pot: quo mltoz ho' gubnator erit.
Anima e liba et una passionuz
Aiaz immortalitate ualidissis ronib'
probat Plato in Phedrone.

Aia recip lume sic ex documentis.
Aiaz mori cu corpore dix Epycurus.
Aiaz no pd mors: sz uita mala.
Aiaz Sapientis seq' de'. et ipa deuz.
Aiaz nraz saluti nos oz. agg
gare salute et bonitate boni' adiunge.
Aio sp fuit eql' Socrates ut no tri
stior in adusis n' alacrio' ipsis.
Aius dz curari sic corp' egrum.
Aius colend' e. ut bn uiuat Hõ
stitudinem mag' respic costanz.
Ai magitudo q̃z ostentationem.
Apes impsserunt mel in labia
Platonis puuli dormientis.
Appetere non debes impossibi'.
Appete ipossibi' e aie morb'.
Appetes parũ: parum eget.
Appetitus est insatiabilis.
Araz i noiato do fec Epymenides Athe'.
Arithme inuetor apd Grecos
fuit pitagoras. fuit Apulee.
Asini se ee nesuz se dicat
Astrum ut aspicet: uiue Empedocles.
Astrologie naulis p'm' tractator
et inuentor fuit Thales.
Astrologie magnus inuetor fuit
Anaximander.
Astrologi mag' fuit Eudoxo et Arat'
Astrologie mltis apposuit ptolomeus
pheudensis. per prudentiam Solonis
Athenienses a tyrannide libati st.
Audire mag' debes q̃z loqui.
Audire debes Vba libent' sapientis.
Auditores q̃re facim' attetos et dociles.
Audientiaz non oibus cotuaz.
Auaro taz deest qd ht. sic qd no ht.
Auar' cui assimilat sm pitagora.
Auari no st promouedi ad status.
Auari'. sermo qd sibi uelit. no itelligo.
Auri et Argeti usq3 ut ouum sic
lexium mãz sustulit licurgus.
Auctorez magia Pictagore nõ.
Auxiliu fuist petis: a q' meuisti petz.

B Arbam nutebat dyogenes.
ut barba tangeni sciret se ee uiz

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Btitudo sba e: donare dignis.
Btin se putans Alcibiades de
mostratus e a sorte ee stultum.
Bella suscipien^a st: ut sic sine iniuria
viuere valeamus.
Bellan^o q^o inge^o Pitac^o usus fuit.
Benefac bonis.
Bnfac amicis: et inimicis.
Bnficios malis silis e alentibz alienos
canes. (et libalitate n^l est ne ho^s.
Bnficentia) accomodatius.
Bnficiu fit gratius qn dat celeriter.
Bnficiu assilat ludo pille.
Bnfi^a noluit Socr. recipe a Rege psarum no.
Bnficijs datis pl^s gaude qz acceptis.
Bnfi^a accep dan^o. qui dig^o dedit.
Bnficij ps e qd peti: si bene negos.
Bnficiu no reputes. qd iux datu e.
Bnficiu int ho^s. facile ostensat.
Bladientes et despicientes eqle iuriat.
Blandi^e sermonis et sinceris et
ipantis dnt esse cores. (agnosce tuu
Blande loquentez malu ho^s) Laqueuz.
Blandiens odi tenq̃z despicientez.
Breuia oia tollerabi^a ee dnt; st ffe bo^a ho^s.
Bona aie st proprie bo^a hoiz.
Bon^o no pot ee aliis q i se fuit mal^o.
Bonu eso^z i. qd honestum est.
Bon^s si uis st: ate expelle q i alio t displicet.
Bo^i no hus i se gaudet tn si de eo dicit.
Bonu pmuz e scimet esse sufficientem,
Bonaz actionu nraz auctore depita deu.
Bonu solu li putato: qd do dig^m est.
Bo^z cu augimto opare. q̃to mag fini appiqs.
Bonum oe rarium est.

C Anem te seqntem et suu dnm
linquentem cu lapidibus repelle.
Canes suauit Empedocles i randia ciuta repu^t.
Caput et pedes uolu^t plato no debe uellari.
Casti^{tis} gra pitag matronas a viris
et pueros a pentibus separabat.
Castitate Xenoctis admiranda. Nota.
Caue dz ho inuidia aici: et fraude inici.
Cautella quadam maliciosaz no^s.
Caute age: et in minimis.

Celu ee sua priaz dix Anaxagoras.
Cerebru purgat Carneydes disputaturus.
Cibus et potus quis utandus est.
Cibi delicosi multas eant molestias.
Chylon noluit arctari aleatoribus.
Ciuitas qualr bn regit.
Ciuitates et loca q uitari debeat.
Cogitationes posteriores solet ee sapientiores.
Colloq^a mala corrupit bonos mores.
Comede et bibe dz ho ut uiuat: ono eo.
Comedens bo^a e: qn homo fact.
Comedes cibiles p^s dz respicere cu q: qz qd.
Comede quantum debes. (dz assu
Cois utalitas ad ne imitatorez i medi^z.
Cui oes bndicut possidz pp^i bo^a.
Coia erat oia dispi^l pitag^{ce}.
Consciam mag qz famaz itende.
Cosciaz mag respic ai magitudo qz contatez.
Cosiliae diuti^s. effice uero delibata uelloci^t.
Consiliaz de agedis ex^m fac pra futuror.
Cosiliu cogita oriete sole, guinare uo eo accidete.
Consiliu uelox seq pnia. (obedientia
Cosili^z t dati cu amoe cpsta cu timore.
Consilij muta^o copti^s portus perciti.
Cosili^s e malu qd mutari l'inmutari n pot.
Cosili^z tuu n cottas ei q secretu tpu n celau^t.
Cosilio duo max st ctria. Festinatio et ira.
Consule no dulciora sz opti^a.
Consulere aliis tibi dicit auxiliari
no posse: nonne li flagici^z est.
Consules alij cne p^s qle disposuit sua.
Contene debes te contemni.
Contemptus rerz temporaliuz.
Contuelie non nocuerunt Catoi.
Contedere no debes cu tuis psetib^s alicis.
Contuciosus mag uituparius se ipm
qz illum cu contumelias dicit.
Cor^o mouet sz affect^o cordis sz democritz.
Correctione eges dz tre ad h ualde ai
cum. Aut ualde inimicum.
Corrigi no ult q peccare se nescit.
Corrigi noles p alios faciet ut p eu alij corriget.
Cor^e. puta ee aie uestimentuz to mudu i. sua.
Cor^e suo cu alic^o utebatur. Carneydes
endatus aio u^o in oi sua uita.

Creditur libenter qd nolum⁹.
Credi e non pot eis loquens nolit.
Cria et si falsa sint. nevere.
Crime mag formida qz damnz
Crie turpitudinis no solu tacedu e sz et
Cupiditates seq̄ris e sums. || suspicioe.
Cupid⁹ omnis est servus.

Dans se ipm mag⁹ donu dat
dans celiter bnfi³. qui fac.
Dans ut hoibus morestat. non hoi.
sed proprie libidi prāt.   dat bis qui
dat semel qui rogatus non rogat⁹.
Datu mx ne reputes bnfi³ sz pdam.
Data redde cu fenore pulcherimu e.
Debilior inter ho.s quis est. No.
Deposita Vxore mag fuit: qz rex.
Descriptiones mltre. date a Sedo pho.
Desideriu felicitatis.
Desideri³ no quiescit possio desideratoz.
Despice te qui nouit te: qui nouit te dilig.
Detrahendum non e: max. i qumuo.
Detractioni q̄lr obuiani est.
Detractionis remedia.
De⁹ est antiquissi³. entiuz.
Deos no modo latet ho iniuste agens.
sz nec cogitans.
Deos hora: parentes reuerere.
Diis attribue qcquid boi feceris.
De⁹ nl mete pstabili⁹ hoi ded.
Dijs esto fidelis.
Deus e. i q̄ innim⁹ mouens: et finis.
De⁹ e spa e etern e Vqz essentia i nusqz
Deo nl e simili⁹ qz iur aio pfic bonus.
De⁹ dix Epycur⁹ no curare res huia.
Deus mortlibz bnfi³ tribue dz.
Deo colloq Sapiens si ho⁹ copia defuit.
Dei fra leto gdu ad suu vindicta precdit.
Dei cultu dz fieri attente.
Deum orans q̄l debz ee.
Deu deputa ee actore i oi eo qd bn agis.
Deo dig⁹ existes si solu bonu putaris.
De⁹ pest hoibus et indicat homines.
Deu sequire sapies: et de⁹ sequitur iuaz sapiens.
Dei reuerentiaz debet Principes hre.
Dei fra sup illu e: qui sibi placet.

Deus nob offert bo.a i quibus bonitatem
largitoris considera.
Diffic e se ipm agnoscere. Nota.
Difficile quid sit Nota.
Digno dans bnfi³ dando accipit.
Dignitate hns q no extolli. paro i eius als
sione turbatur.   ua documeto
Disciplina equid tribus   Sollicitu.
Disciplinati ab indisciplinatis differunt:
sicut viui a mortuis.   st. fructus
Discipline radices amare   no dulces.
Discretione plonis ee inte ostuatione no.
Disputanez e liber rei nota.   st con
Diuites nequntes uti possiob⁹ tenen.
Diues noles fieri quid fac debeat no.
Diues non est btz.
Diuitie phy quales sit. no.
Diuitie spnende st. pp Sap³. acqreda.
Diuitie et Gñositas nihl honestatis hnt.
Diuitie mltis mortis ca fiere.
Diuitie qzte sufficiat hoi. no.
Diuitiaz alumi mlta flagi.a hre solet.
Diuitie uere que st: nota.
Diuitias mltas passe: n e fis sinusiaz
sz mutatio.   ho.s non possidere.
Diuitem facit   sz modica desidare.
Doctrina. Chilois pulcra nota.
Doctrina. Anima illuminant.   nocunt
Docuerit Aristo.s res ipe q no mutant.
Doceri gen⁹ excellentissi³. e exz seductio.
Docebit nl magnificu qa se nl didic.
Doceb doctrina suam plotin⁹ virtutis ex.
Dolore oem despicit Epycureus.
Doloris remedia. No.
Dolore patient ferentes difficilius i
ueniuntur: qz st modi Vltro ferretes.
Dnator dz ee mansuetus. et Quare.
Donare dignus e spa btitu.   amis. in
Dormiuit Epymenides. 74. qda antro.
Dormire no pmittit hoiem peccatu.
Dulce e. uite multa et fac et pati turpit
Dulce hoi e propriu.   cogit.
Dulcissi³. e acquirere.

Ebrius peccans e dupple puniend⁹.
Ebriaz facies a zo eius sunc rephehe.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Ebria in secreto est scien.
Eloquentia demostenis commendata ex signis et motibus vultus et corporis.
Eloquentie ornatum in quo consistit nota.
Eloquentia sic sapientia plurimum nimium quam obest.
Enigma plurimorum cleoboli philosophi Nota.
Enigmata multa pictagore.
Esto semper talis qualis vis esse dum oras deum.
Etas non est extimanda sed studium perfectus.
Expedita: et compendiosa via ad gloriam venien.
Ethice primus inventor Socrates fuit.
Exemplum sumere debemus ex vita hominum bonorum.
Exilii remedia.
Experientia est mater omnium.

Fabula pulcherrima demostenis.
Fac tu id quod aliis mireris et iuste vives.
Facere debes id non debes polliceri.
Fac omnia sic: tamquam spectet epycurrus.
Fac magna non magna pollicens.
Facere non debes multa: si vis tu letitiam ac vivere.
Facilis nulla res est tantum que difficilis sit: si invitus facias. agendo operam et laquo.
Famam potest homo acquirere pauca.
Fama nimium intendit quam consistat: quare cave.
Facile quod maxime expedit nota. cavere.
Fraudes inimici: et invidia inimici dz ho
Febris quartana tedio seipsum occidit Cato. ut meliorem haberet. die nativitatis sue.
Febricitabat Antipater semper
Felix est quis secundum Taletem.
Felix quis secundum Solonem.
Felix nemo est: quamdiu vivit. rationem quere.
Felix quis est. secundum Anaxagora.
Felix est qui caret infortunio libidis.
Felicitas semper est subiecta invidie.
Festinata et exaltata nulla res simul esse potest.
Fetus assimilari potest fortune concepte. anima tur tempore coytus.
Fidelium multitudinem non invenies.
Fidelitas magna Theistodis pueri de puero.
Filii eorum qui mortui sunt pro re nutriantur.
Filia sepellies quandam bonum generum suscep.
Filiorum cura ut nobis succedat: ne. ducere stul tissimum est. quanis tu debes bonum eum
Fini appri augumento operari.

Fortior est fuit homines qui potest sparsa frangenda vince.
Fortuitorum remedia.
Fortuna. Quid sit. Nota.
Fortuna immerite sepe defuit bonis spes nugis.
Fortuna plerosque cos quos plurimis bris tiis ornavit ad diviciore casum reservat.
Fortuna afflante pene omnia decent.
Fuganda sunt omnia quedam a nobis secundum pictagora.
Fures magni minores morti danant.
Futura predixit Ferecides.

Gaudium cum Sophocles expiravit.
Generositas et divitie nihil habent hic.
Gorgias in inriis feretro natus est.
Gorgias agens centesimum. septimum annum do lebat. quia moriebatur. gloria ipsum
Gloriam fugiente Catone sequebatur.
Gratias agebat Thales fortune propter tria.
Gula quod mala facit. Nota.

Hominibus cohitare tollit eam gaudendi. secundum pictagoram. Nota.
Hominum vita cui assimiletur
Homo ad quod factus est secundum Anaxagoram. nota.
Homo carens sua est sic provincia sic rege.
Homo talis est. qualis est eius affectus.
Hoc unum scio quod nescio. dicit Socrates.
Hominis oratio est talis qualis ipse homo.
Homo quod petere debet orando. Nota.
Homines sapientie non studentes sunt bestie.
Homines quare haberebat Diogenes.
Homines sic vasa testea probantur.
Hominum quis fortior. quis debilior. quis temperatior.
Homo est spectandus ut equus et de quo laudandus est.
Hominis gratia data sunt que in terris gignuntur.
Hominis cuiuslibet est errare: insipientis autem est in erratu perseverare.
Hominis vita assimilatur ferro.
Homo non debet permittere se a multis consti.
Homo est res nimis singularis.
Hominum nulla est sic ita corrupta. ut aliud melius; quam sua indicent.
Homine imperito nihil iniustius.
Hominum iste est altior: qui non curat in cuius manu sit mundus. sicut sapie
Hominum hominis ipsius notitia excellentissima est.
Honestum non esse nisi utile indicant Athenienses.

Honor maxi' no ditibus nec potentib'
potentibus dz exhiberi. exitium de
Honores plimos ad malum duxerunt.
Honores ueri qui sint. Nota. et ita ama
Honoris et glie ca inuidie max. tissios sit exote.
Honore si uis t' defferri uirtute intrinsecos uiue.
Humilior int sapientes Sapientior est.
Iactatio viciosa facit audientibz no mo
I fastidium. sz et plerum qz odium.
Iactan'. et ostentatio vitanda est.
Idiota e lapis sup lapide sim dyogene.
Ignaus e sic prouincia sine Rege.
Impotentie remedia. Nota.
Impia audiens fugere dz.
Impudica doctrina Archilogi danata e.
Incodi ois huani expers xenophil' moni' e.
Infamari timeo ab infamibz sign'. e dimte.
Infidel' ne eet Theistocles se interimit.
Infirmis e opatiend'.
Infirmitatis remedia. Nota.
Infortunium. qualr qs ferre pot. senectutem
Ingea. puerorum nimia emendationis destituit.
Inimici pessi sint fronte hylari corde tristi.
Inimicum si uis turbare: sis ualde bonus.
Inimicorum remedia. Nota.
Iniuria passum posse patient' ferre diffile e.
Iniuria facienti t' parere debes.
Iniuria nescire facere boni uiri est.
Iniuria iniuste irrogata ei e infamia q fac.
Innocentem danas se ipm vulnerat.
Inopia turpis q de glia nascitur.
Intellectus e uelocissimum entium.
Intellectu fac ducem.
Inuenisse e mag' laudabile: qz inuenisse.
Inuidi dignum sit ut i oib' ciuitatib' aures et oculos heat.
Inuidi ho. cra. ait: qz ablato boi alti' sibi sit bonum.
Inuidie ca Anaxarses occisus a fre est. caret
Inuidie sp e sincera felicitas sola miseria Inuidia.
Inuidie ca expulsus est alcibiades ab athe
niensibus et pt a lacedemonis.
Inuidia misit Themistoclem i exilium.
Inuidia Alex. Ad prem.
Inuidia amici est cauenda
Iraz pmne: ne pmat te. iuisse qd
In aduersis solacium e hoi no me patitur.
In datis sperare: turpissimum est. Sp dyno
Iniq opinio e ut hi q min' hnt ubi addat.
Ire remedia sz dyogenem.
Ira imoderata i sapiaz gignit.
Ira Alex. qlit Anaximenes repauit.
Ire multa sign'. Nota.
Iracundia uincens e fortior ill ho.
Iratus ho non dz aliquem punire.
Irridendus non est infelix. Sti. qrit iu
udicare int duos amicos q mole q inimicos.
Iudicat melius hos. alios. qz sua.
Iudicans hoies stito qz et tu iudicabis a do.
Iudicantis e mai' piculum: qz ei q iudicat.
Iudicia amantium ceca.
Iupiter Alta humiliat. humilia no exaltat.
Iuste qualr pot quis uiuere Nota.
Iusti hora ppe hipm qd iustum e.
Iustitie e magna vis. cui' diceu no
Iusiurandum. uis uile e. ut iurisiuram pd'.
Iuuenes toto ano una sola ueste uti per
mittit licurgus.

Lacrimarum duo sunt gna i oculis mlrum.
Laudare n debes idiot' pp diuinas.
Laudare pntem et clpare absente n decet.
Laudare aut uituperare n dz se ipz ho.
Laudari si uis in bonis actibus pa
cienter accipe: si clperis indicet.
Laudand' e ho d sap'. n de nobilitate alii'.
Laudibus no mouebat Cato.
Laude mlti attiunt q ea deperdiderunt.
Laudes alio' si ptemns: nec derroga
tiones magnipendas.
Lex huana quid sit. Nota.
Lib' e ois sapiens: stultus no suus.
Lib' e: cui mlr ipat. v'. negssi' sui.
Libertate ho nalr appetit: et suitute od'.
Libertas totius hois: e oclos pdidisse.
Libertatis pcie ca zeno sostinuit morte.
Libertate: et bnficentia n' e nc ho. acto
Liberalis quis sit Nota. datus.
Liberalit'. exiguen'. et necessaria.
Libido est ca suitutis.
Libidis. infortu'. cares felix est.
Lingua pui ho. acutior est gla.
Lingua no dz pcurrere itellectu.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Lingua est hoibus bonu et malu.
Lingua maledica est cotenenda.
Loqre de dijs ut sunt: et prudentia eoz.
Loqui ignorat qui tacere nescit.
Loqui ea q nephas e agere n e bonu.
Loqui debem minus q audire.
Loquere tu qn tacere non exped.
Loquens non debz monere manus sz cohibere.
Locutu fuisse aliqn me penitu: tacuisse nunq.
Loqndi eam no ht: cui credi no pot.
Lucrum puiuz dz cotari magis q dampnu.
Lucru turpe ut dispendiu fugito. max.
Lux. lz oi etati sit turpis senibz tn fetidissa.
Loqnti dixit zeno Si meis te auribus audires:
Loqui plus nitunt balbutientes. taceres.

Maledicentes tibi contemne.
Mali loquij remedia. no.
Malis summa e sepe summu uns.
Malu cu laudat fit itollerabil.
Malu alien no fiat tuu gaudiuz.
Malu nascens facile opprimit. senectum
teratuz fit robustius.
Malis ne loquatur. bonus alijs.
Malus sibi ipi no erit dicitur
Malus ho turbat: si de eo mala q
i eo sunt: et eqs. de eis non est
Mali si sunt qlr curandum.
Maloz et insipientu facili sustine-
mus cduiuz: q colegio noleo vdola
Martir fuit Socr. qr cole ab Athe-
niensibus dampnatus est. noles adora
Martir fuit Calistenes re alexadr.
Medicine quis fuit reptor apd Grecos.
Medici diz pripiebat infirmis ne in
firmus precipit.
Memoriam tenacem Theistodis. No.
Memoriam mirabilez Senece. No.
Mente nil prabilius dedit deus hoi.
Mens non pot uacare pulcherri
opis studio n oibz uitijs libasit.
Mentiri no debes pbitatem sive
iuramento certiorem hre. rit. qr die
Metiens h lucz acqui Ut n mitti.
Meli e uici a Uu dicente: q uice mentire.

Mendacia non sunt audienda.
Medico qui ofidit cito deficiet.
Meritis meis retribuo e fieri.
Minari no dz ho. qr mulieb. e.
Minima negligere n e minimu i uita hom.
Miser no e: nisi q se ced esse. finire
Miseris nihil utilius e: q ut egoz miseria.
Miser e. q cuiqz fit habundans: sui getat.
Miseria comitatur diuitias. licia sepp
Miseria e maloz no ppr ma naturaz.
Mie ueritate senutz audire recusa.
Mirabilia q fecit Vergilius in de. mentis et
Moll educato neruos omis corporis frangit.
Moruz ofoitas ad ciues addit concordia.
Mores ihonestos hns dicet e domus
bona malus hospes.
Mores bonos quis heat. No.
Morte sua noluit Solon ab amicis defleri.
Morte nuntiata Anaxagoras filij sui qlr respond.
Morte sibi intulit Crisipp. tanq i celu iuit.
Morte q timuit Aristipp. et Theistocles.
Morti se tradidit ne infidel.
esset Regi.
Mors pphanabz est appetenda.
Mors plonis fuit nobilis. studio ab
Mors Eschilis p casum te aquila.
Mortis meditatio et pcti notitia fructu
sunt salutis. Zeno Stoicus di
Morte sibi intulit cis eam glosam.
Mors Senece plato noie sit narrati.
Mors oia abstul. oia deuorat.
Morti multiplex remedia diuersa no.
Mors fuga turpis peior e oi morte.
Morti se ulto offerentes facilius inueni
untur. q qui dolore patient ferant.
Mortuo non est maledicendum.
Mortuis q sepelliebat Simonides eum
liberauit a morte. sz bn mori na
Mori cuenit oibz uirtuosis attribuit.
Mori e minus miserie. q uiuere i gra
uissimo dolore.
Mulieri non sis familiaris. gorias dec
Mulieres ornamento ostenunt picta Iunoni.
Mlr ht i oclis duo gna lacrimaz.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Mlier gsortiu elliges coerqpt fuit a pictagora.
Mlier sperio et stulta e cloaca hedisti.
Mund e opti entium.
Mundos innu̅abiles posuit Anaximader.
Mund eet felix si reges efficient sapientes reg.
Mundos duos ponebat plato. listata
Mundu hitare noles cor paties ad bz pu̅ier.
Muneris magitudo ex uo datis consistit.
Musice inuetor ap Grecos fuit pictag.
Mutuans pecu aico et ipm eapcai pdit.
Natura exigiu desiderat. opposito
nio inuesium.
Naz accusauit Theofrastes.
Naufragij remedia no. stant a
Naufragates. quor dignitas di morte. amaritis
Necessitas e Validissimu entium.
Negociu alienu sic age: ut tuum
non obliuiscaris.
Nobilitas et diuitie n̄ honestu sut.
Non refert Quis. si quid dicat.
Nubebant Virgines a Sacerdote sz legu.
Nuptie huiles sit fiende.
Nuptijs sit admixta multa icomoda.
Nunc qd sit. Nota. cor. fragit.
Omnino moll ees uuos mtis et
Oculos continentes decet hre pro
rem non tm manus.
Oculos sibi eruit democritus. bibulum
Oculuz appellauit diogenes audia ceca
Oculos pdidisse e totius hois libtas.
Offensio hom quae pot remoueri int cos.
Optim e sz pictag ad pluz bnfacere.
Optim e sm Biante Nes sibi bn ostia
rectitudinis.
Oro hois e tal ql e ho ipe.
Orates nos qd pete debam no.
Nascire noles viue cu assilet no.
Paci sp est consulendum.
Parcedu e faciet iniuriam.
Parcitatis omedatione. Nota. in glorio
Parentes indigentes si qs no alit sit suo.
Parentes horabiliores sit q istruunt. qz qui
pugnant tm. cari pot de mentibz
Passio ois erradi hominum.
Passioibz suis dnatr fuit Soc. noles
Passioes cor aduisitanti pparet. mudu ihitare.
Patrie pulcz ex. i Socte.
Patriam democriti. Nota.
Patrie mire fuit diogenes.
Patria e toti phye robur.
Patriam sua ee celu ond anaxagoras.
Patriz ne ipugnet. Themistocles se peri.
Pria no e osideran de q qs ortus sit.
Priaz volens zeno libare tot e a
tyranno. tenir diogenes dim
Pauptre gla nas contemnens.
Paupibz e subueniend. ex. Aristol.
Paupitatis multe comedationes.
Pauptas leta honesta res est.
Pauptatis remedia, Nota.
Pauptes paulisp ferre no posse est
est ui amicitia. timedum est
Pecc et sic teste committere.
Pecc nullum late pot.
Pecca et si falsa sint. uetare.
Pecc genat que pecti non pudz
Pecti notu amoris medita. imitu
sunt saluur. et non fare tumph
Peccare posse: est innocentie.
Peccates punias sic tu existens
vero puniri uelles. ual de
Pecu est Auaro supplic li eius.
parricidiu preditori.
Pecu no sunt hoiem docuisse.
Pecu uer csollicitudinum ca e.
Pena no dz excedere culpam.
Pericliz mutuz sic pilo incitur.
Pirrum e peri adulterio.
Phie nom a Pitag hr orgine.
Phia e mortis medita.
Phia summa est bona amal dish. que.
Phiaz Soc. euocauit de celo i vrbibus
Phie toti robur patria e. posit
Phia docuit Aristotles non coacte q
aliqu faciunt metu legis.
Phie et vx. no pt ho pir opz dare.
Phntibz mors est appetent.
Pitagore laudes multe.
Pitagore disti hebant oia coia.
Platone magis credam aliq si qdam
nouero displicuisse.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Placens sibi dei iram incurrit. (lituu.
Platonis duo presagia et laudes suarum.
Plorare est mali remedium.
Plorari noluit Solon de morte sua.
Possessio certior et securior omnibus aliis pos
sessionibus est Sapientia.
Potentior quis sit inter homines. Nota.
Precipua sunt tria in tota rerum universitate.
Preciosum nihil dicas quod possit a te auferre
malus homo.
Prelatus qualis debet esse. Nota.
Prelatus debet cogitare quid debeat sibi prestare.
Presagia duo pulchra de futura sapientia platonis.
Presagium quoddam de sua Virgilii.
Principes non debent fugare suos cives.
Princeps ebriosus necare damnatur.
Princeps qualis esse debet: Nota.
Principum gratia qualiter acquiri potest. Nota.
Princeps qui vult omnia scire: necesse habet
multa ignorare. (tendere et debent
Principes debent dei reverentiam. (Tria hec.
Principatum noluit post edomitis sceleris principi.
Principatus interpondit secundum pitagoram cum
fuit postquam dissima. (non sunt quod iniuria sunt.
Promissa servanda illis quibus promittuntur.
Pronosticationes Ferecidis.
Proprium alienum non est: quod extra ipsum est.
Prosperitatis tempore maxime debet meditari qualiter
adversam erumnam ferat homo.
Prosperitatis ne superbias paupertatis aut ne diminuas.
Prudentissimus omnium civium est Temporis.
Prudens quedam versio demostenis.
Prudentissima versio Anaximandri.
Pulcritudo naturalis preualet artificiali.
Pulcher non est beatus. (si spiritum ortorum
Pulcrorum te videri non tua: fac inspiratio.
Puerorum pubes qualiter nutriri sunt secundum Licurgum.
Pulsus indicat amorem.

Quanto plus legitur: tanto
minus libeat.

Rapine redia nota.
Ratio est omne quod bonum est.
Rector qualis esse debet. Vide in platis ubi in principe.
Rector rei publice precipua duo tenere debet.
Regimen civitatis quando bonum esse debet.
Reges si efficerentur sapientes et cetera
felix esset mundus.
Rex est fortis potestas. (unde.
Relationes malorum aliorum non sunt audiendi.
Redia fortuitorum malorum.
Respondens de quolibet post Atheniensis fuit
ausus Gorgias.
Rei publice presiti duo precepta teneat.
Rem publicam fecit Vice pupilli prelebre est.
Res publica Qui recte preditur nota. (diaetque
Rex publice magis virtutibus tue armis.
Rethoricam latinam Quis primo docuit.
Risit zoroastres magorum primus ea hora
qua natus est. (mensibus accepit
Rodum ab Athenis tulit leges Solonis.

Salutis fructum sit peccati notitia.
et mortis meditatio. (Epicurus
Sanum non potest esse: quorum animus sagittatus est. (Caton
Sapere est futura prospicere.
Sapientem contra omnes in multis esse desipere.
Sapienti debetur aurea tabula.
Sapienti facile est ditari. (Tales
Sapiens primus appellatus est Thales.
Sapiens solus dives est.
Sapiens per quid cognoscitur.
Sapiens ait deo loquitur: si homini copia defuerit.
Sapiens nunquam minus solus est: quam cum solus est.
Sapientis est non posse turbari.
Sapiens omnis liber est. Stultus non suus.
Sapiens tunc eris: cum te non putaveris
sapientem. (tur deum et deus se
Sapiens sequitur (quitur animam Sapientis.
Sapientia omnibus possessionibus certior est et securior.
Sapientie culmine qualiter quis acquirere potest.
Sapientiam honorauit lisander.
Sapientie non narrates sunt bestie. (ad amo
Sapientie forma si oculis videri posset rem
sui omnis commoueret. (cogitamus de hac
Sapientie non potest insistere (bundantia mense.
Sapientia sine elloquentia parum prodest.
sed minimum est converso. (per quam fieri potes
Sapientiam magna scito stultorum insipientia.
Sapientie excellentis est hominem habere sui ipsius
notitiam. (ut diogenes. Videns puerum
Siphum fec) cum manu bibentem.

Securitas est paupertatis elligibilis e: q timor cum diuitijs.
Senibus et honestis complacere stud.
Seni no e uerecondia ratiocinari: sz mali mores. dixit hoc uiaticum senectuti eruditionem pare.
Sinam q mam uetat: et audire recusa.
Sepellire nolentibus atheniensibus sophocle lisander supersedit.
Seplc curiosa contenenda sunt.
Sermo q sol audieris: sit ap te seplt.
Sermoe pla. vendu e cui pu. fama e.
Seruu suor suor dix diog Alexandro
Seruus nequissz ille e nile ipat.
Seruitute ho nalr odit: et appetit libertate.
Scia cares ho e sie pucia sic lege.
Sciaz odientes dehonestabat dyog. tas: q
Scia remota a iustia po est calidi sapia.
Scitaz lmis mag pot de ea osidere: q de peru
Scilentiu firmat ibu: et firmat tpre.
Scilentu mira Scdi phi.
Scilere nemo stultus pot.
Simula e insidiosa.
Simla. q lby custodita pdit seipam.
Singlis res nimis e homo.
Societas q e cetis peantior e firmior.
Sor facund i uia pucht e.
Solez ee lapidem ardetez Anaxadi dix.
Solitudinu ca et cap e pecunia.
Solitudie e utedu. sm chylone.
Solon ded leges Atheniensibz ca bus mlta.
Sol nuqz minus e sapies: q cu sol est.
Somu Platois Verisicatu. suos fregit
Speculu facebat Sor discipulos inspicere.
Speculas celestia Thales cecidit i fouea.
Speculu dz ho freqter inspicere.
Spes ficta e remediu mltoz malorz.
Spes boa nuqz desit fimaretz fortia iustr.
Spes est ~~lege~~ uigilantis somniu.
Sperare si desieris: time incipies.
Spes uite i adolescentibz e frustra. et cu
Stoyce secte pncipes fuerut zeno sippus.
Studuit zeno ius i flez uite.
Studuit Sor. Musica in Senectute.

Studens ca possiones reliqt Anax.
Studiositas toto tpre uite durare dz. sunt: qui utiliora le
Studiosi gut. no qui pla.
Stultus nemo tacere pot.
Stultus omnia uitia ht.
Stultus omnis est fuius. Inda.
Stulto no e arcan nec sibi fides.
Stultor et reprotoz facili sustinez adui: q collegium.
Suadeb mel alijs: q p suasit.
Suspicio cius est uitand.

Tacere tuti est: q loqui.
Temeritas ois aloz corpoz calaitate frangitur.
Temperant. Xenoctis adiran.
Tempantior it oms qs e: nos.
Teptare no debes: qd effici nipot.
Temp e prudetissz enui.
Temporalia mag emetes pro desperant ad teporalia puenire.
Testes mali sr oculi: et aures ulgi.
Testificat fiut esthnes excellentissia ex demoste suo fnro.
Tibias fregit Alchibiades: q dehonestabat eius faciem.
Time incipies: si sperare desieris.
Timor hoibus oslium memoriam eripit: et mebra debilitat.
Time mltos oz illu q mlti timet.
Tyrannus secuus e qd gnussz.
Tyrannis Athenarz restitit Solon
Tyrann qlr tractent amicos sos.
Tyranni ipatio q erat uallatus armentis. remedia dari
Tristic quedam a Solone.
Tollere no debes: qd no posuisti.
Time qd aufire te sic teste time.

Verbu e ymago opez et silent. fiat.
Verba st qren ex reb et no eo.
Verbu Sapietis inuitat aur sonus.
Verbu frustra iactare: e deti: q lapide.
Verb tuis an oia tpe requirito.

Verecundatus Zeocrius ppter isoluta
qone sibi ppoitaz spz exalauit.
Verecundia fugies Cyrro motu e.
Veritas post deu est colen^a.
Veritas sepat p^9 libi : singa.
Veritas amittit : mini^3 altem.
Vestes nec magnificas n^e curiosa habe.
Vestis caudata uitupatur.
Vitiu cu ~~ qui^9 e : q3 iun^3 cor^t.
Victo^a optia e : que fit sie sagui^e.
Victo^a sine adusa^o : uius e laus.
Victo^a obtines Sophocles de qdaz
Tragedia p gaudio expirauit.
Victoriaz omz optia e p^a e uice
se ipsum ipso turpissimu est.
Vinci a se pessimum est.
Vinci dicedo uera e meli^9 q3
uince mentien^o.
Vindictaz quasi fec zeno phs no.
Vindicta non e expeten^a.
Vinea fert tres botros. no. ^a eg. co p.
Vinu est malu bonum.
Vir idigens pecu^a e mag elliged^9.
q3 pecu^a indigens uiro. stare facie
Viri boi e stare pati nec iniuria.
Viro q e uo psre bo^o nihil e de simili^o.
Vir bo^9 semp in celos e hndus.
Virgines nudatas mittes Bias ad
hostes pace hunt. Tymei psuit
Virgo queda filia Choro uirginu.
Virtutes et diuitie no pnt siml
possideri. comedatione et effica
Virtutis ciam no. tas piclosa
Virtus sie Sapia temeri putan^a e.
Virtutu Cardialiu mltip^x distictio.
Virtutu omz laus i actione qsistit.
Virtutu omz prima abicio possidet.
Virtuti si oia disposueris Vniusa
tibi recte procedent.
Virtuosis formidac dz ignomiaz uite.
Virtuosis n^l dee ad recte uiued^3.
Vita sic e misuran^a qi mltu et mo-
dicum sis uicturus.
Vita solitaria e ca gaudij.
Vita futura credidit Anax.

Vita no dz ho cu isaua tueri.
Vita sua fit non uoluptas : s3 so
bria disputatio. mortis puccat
Vite pntis mala appetitum.
Vite spes in adolescetib^9 frustra e.
Vita meliore cupies Cato mente :
se occidit.
Vita hois assiilatur ferre. ca pelozo
Vita no sui ca fit : s3 ut i aliqd fiat.
Vitupat^9 Anacharsis a qda diuit
ci. dedecus e pria : Tu uo prie.
Vitupare aut laudare n dz seip^m ho.
Viuere no dz ho ut edat : s3 co^o.
Viue se dix Emp : ut astra qspiciet.
Viue cu grauissimo dolore misa
bilius est : q3 mori.
Viue bn Qualr dz ho. no. uiue
Viue i nob no e : recte aut i nob e.
Viue si uis cu leti^a cu noli mlta
acquire : nec agere. nec sam ee :
Viue no pnt diu : q3 e Sagia.
Volutarie dz ho recte age : non
metu legis. est pestis pessima :
Voluptas cor^s et meti inimica.
Voluptates multu detestaba ypo^s.
Voluptas est esca maloz.
Voluptates spnende st.
Voluptas cito habet.
Usus omz rez e magister.
Vesc maioris inuictor. amore.
Vxore cauit Thales ob filioz
Vxore ex parib^9 duc.
Vxor utz sit ducenda ul no no.
Vx. nulla ta bo^a i q no ueniras
quid queraris. n^e supi^9 ita n^l
Vxore benigna sic infesta crudeli^9.
Vxor aut e tutu refugiu d^t pena
le tormentum.
Vx quale uiz hre dz no.
Vxore uti liceat i platea s3 diog.
Vx e piu solaci^3 solit^o uo maxia.
Vx raro raro dz Sapiens duce.
Vx opinat mt bo^a i differentia.
Vxore duce no exped sapienti.
Vxore utz qs debeat l possit custodire.

Uxore ducere causa successionis
filiorum stultissimum est
Ux. et phyc non pot ho sil. opam dare. Finis

Rubrice

Istoria caldeorum.
de conditione Athenarum.
Geneologia troyanorum.
Istoria troyana
Palamides efficitur Rex
Agamenon iterum Rex fit
Istoria Amazonorum
Incipit prodi.o troyana.
Eneas et Turnus se inficiunt
Geneologia Regum ytalorum
de varia oditione Urb. Ro.e
de hercule.
de Olympiadibus
de ordine Regum Ro.orum.
Brutus et Luti.us p. consul efficiunt.
de dictatura Lombardie
histo.a Senonum et ocl.o Urbis.
Inventio Tribunatus
histo.a Samitum
histo.a Tarentinorum
Bellum cum Cartaginensibus
Ellatio Annibalis.
Vincitur philippus Macedo
de Antiocho
de Liguribus
destruitur Cartago
de Corintho civitate
de pastore facto Rege
destructio Numantie
de Artallo
de Servili pugna
Bellum Aristonis
Facta perpene
dissen.o Ro.orum p Grachos
Pugna Franchorum
Iugurtinum bellum
Cymbricum bellum
Marsorum bellum
Mitridaticum bellum
Sylle et Marij bellum
Sertorij bellum
Facta Mitridatis
Bellum Spartacij
Bellum Luculi et Tygranis
Bellum Cretense
Bellum Gn. Pompey et Mitridatis
Bellum Gn. cum Tigrane
Facta Pompey qui Iherosolima acquisivit
Sedicio Cesaris et Pompey
Facta Cesaris in Egipto
Geneologia Regum Ro.orum
Istoria regum

Iste liber est Mon.ij S. Marie de Caforeto
ppe Arlm donatus a D. Aug. Trumben

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Stoya Sech e

Cum ubi conubio nitam actinus lacon
dic cur rozaratem Salicha Luna tenet

Noscer cupis Sibilla ducen Rô qd in
conilio cap in pleg doct' vis

Arma virumque cano troie qui primus ab oris

MUSEO DEL EXCMO. SR. MARQUES DE CERRALBO · D. ENRIQUE DE AGUILERA Y GAMBOA · VENTURA RODRIGUEZ 2 · MADRID

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

2

Lll
8808